

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

**COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS**

**INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN**

SÉANCE PLÉNIÈRE

PLENUMVERGADERING

Jeudi

05-12-2013

Après-midi

Donderdag

05-12-2013

Namiddag

N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	Parti Socialiste
CD&V	Christen-Democratisch en Vlaams
MR	Mouvement réformateur
sp.a	socialistische partij anders
Ecolo-Groen!	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen!
Open Vld	Open Vlaamse Liberalen en Democraten
VB	Vlaams Belang
cdH	centre démocrate Humaniste
FDF	Fédéralistes démocrates francophones
LDD	Lijst Dedecker
INDEP-ONAFH	Indépendant - Onafhankelijk

Abréviations dans la numérotation des publications :		Afkortingen bij de nummering van de publicaties :	
DOC 53 0000/000	Document parlementaire de la 53 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif	DOC 53 0000/000	Parlementair stuk van de 53 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral (couverture verte)	CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
CRABV	Compte Rendu Analytique (couverture bleue)	CRABV	Beknopt Verslag (blauwe kaft)
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het verstaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
PLEN	Séance plénière	PLEN	Plenum
COM	Réunion de commission	COM	Commissievergadering
MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT	Moties tot besluit van interpellaties (op beige kleurig papier)

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants Commandes : Place de la Nation 2 1008 Bruxelles Tél. : 02/549 81 60 Fax : 02/549 82 74 www.lachambre.be e-mail : publications@lachambre.be	Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers Bestellingen : Natieplein 2 1008 Brussel Tel. : 02/549 81 60 Fax : 02/549 82 74 www.dekamer.be e-mail : publicaties@dekamer.be

SOMMAIRE

Excusés	1
Éloge funèbre – M. Yvon Harmegnies <i>Orateurs: André Flahaut, président, Elio Di Rupo, premier ministre</i>	1
Éloge funèbre – M. Sébastien De Raet <i>Orateurs: André Flahaut, président, Laurette Onkelinx, vice-première ministre - ministre Affaires sociales - Santé publique - Beliris - Institutions culturelles fédérales</i>	4
Ordre du jour	6
QUESTIONS	7
Questions jointes de - M. Patrick Dewael au premier ministre sur "le pacte de compétitivité" (n° P2103)	7
- M. Christophe Lacroix au premier ministre sur "la relance économique" (n° P2104)	7
- Mme Karin Temmerman au premier ministre sur "le pacte de compétitivité" (n° P2105)	7
- M. David Clarinval au premier ministre sur "la relance économique" (n° P2106)	7
- M. Kristof Waterschoot au premier ministre sur "le pacte de compétitivité" (n° P2107) <i>Orateurs: Patrick Dewael, président du groupe Open Vld, Christophe Lacroix, Karin Temmerman, présidente du groupe sp.a, David Clarinval, Kristof Waterschoot, Elio Di Rupo, premier ministre</i>	7
Fait personnel <i>Orateur: Ben Weyts</i>	13
Question de M. Filip De Man au premier ministre sur "la suppression de l'obligation de visa pour les Turcs qui veulent voyager dans l'UE" (n° P2108) <i>Orateurs: Filip De Man, Elio Di Rupo, premier ministre</i>	14
Question de Mme Cathy Coudyser au premier ministre sur "Electrawinds et la déontologie ministérielle" (n° P2109) <i>Orateurs: Cathy Coudyser, Elio Di Rupo, premier ministre</i>	16
Question de M. Georges Dallemagne au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères, du Commerce extérieur et des Affaires européennes sur "la République centrafricaine" (n° P2110) <i>Orateurs: Georges Dallemagne, Pieter De Crem, vice-premier ministre et ministre de la Défense</i>	17
Question de M. Olivier Maingain au vice-premier	19

INHOUD

Berichten van verhindering	1
Rouwhulde – de heer Yvon Harmegnies <i>Sprekers: André Flahaut, voorzitter, Elio Di Rupo, eerste minister</i>	1
Rouwhulde – de heer Sébastien De Raet <i>Sprekers: André Flahaut, voorzitter, Laurette Onkelinx, vice-eersteminister - minister Sociale Zaken - Volksgezondheid - Beliris - Federale Culturele Instellingen</i>	4
Agenda	6
VRAGEN	7
Samengevoegde vragen van - de heer Patrick Dewael aan de eerste minister over "het concurrentiepact" (nr. P2103)	7
- de heer Christophe Lacroix aan de eerste minister over "het economisch herstel" (nr. P2104)	7
- mevrouw Karin Temmerman aan de eerste minister over "het concurrentiepact" (nr. P2105)	7
- de heer David Clarinval aan de eerste minister over "het economisch herstel" (nr. P2106)	7
- de heer Kristof Waterschoot aan de eerste minister over "het concurrentiepact" (nr. P2107) <i>Sprekers: Patrick Dewael, voorzitter van de Open Vld-fractie, Christophe Lacroix, Karin Temmerman, voorzitter van de sp.a-fractie, David Clarinval, Kristof Waterschoot, Elio Di Rupo, eerste minister</i>	7
Persoonlijk feit <i>Spreker: Ben Weyts</i>	13
Vraag van de heer Filip De Man aan de eerste minister over "de afschaffing van de visumpligt voor Turken die naar de EU willen reizen" (nr. P2108) <i>Sprekers: Filip De Man, Elio Di Rupo, eerste minister</i>	14
Vraag van mevrouw Cathy Coudyser aan de eerste minister over "Electrawinds en ministeriële deontologie" (nr. P2109) <i>Sprekers: Cathy Coudyser, Elio Di Rupo, eerste minister</i>	16
Vraag van de heer Georges Dallemagne aan de vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Europese Zaken over "de Centraal-Afrikaanse Republiek" (nr. P2110) <i>Sprekers: Georges Dallemagne, Pieter De Crem, vice-eersteminister en minister van Landsverdediging</i>	17
Vraag van de heer Olivier Maingain aan de vice-	19

ministre et ministre de la Défense sur "la nomination et la promotion d'officiers supérieurs" (n° P2111)		eersteminister en minister van Landsverdediging over "de benoeming en bevordering van hogere officieren" (nr. P2111)
<i>Orateurs: Olivier Maingain, Pieter De Crem,</i> vice-premier ministre et ministre de la Défense		<i>Sprekers: Olivier Maingain, Pieter De Crem,</i> vice-eersteminister en minister van Landsverdediging
Question de M. Jean Marie Dedecker au vice-premier ministre et ministre de l'Économie, des Consommateurs et de la Mer du Nord sur "Groenkracht et Electrawinds" (n° P2112)	22	Vraag van de heer Jean Marie Dedecker aan de vice-eersteminister en minister van Economie, Consumenten en Noordzee over "Groenkracht en Electrawinds" (nr. P2112)
<i>Orateurs: Jean Marie Dedecker, Johan Vande Lanotte,</i> vice-premier minister et ministre de l'Économie, des Consommateurs et de la Mer du Nord		<i>Sprekers: Jean Marie Dedecker, Johan Vande Lanotte,</i> vice-eersteminister en minister van Economie, Consumenten en Noordzee
Question de M. Benoît Drèze au vice-premier ministre et ministre de l'Économie, des Consommateurs et de la Mer du Nord sur "la problématique du surendettement" (n° P2113)	24	Vraag van de heer Benoît Drèze aan de vice-eersteminister en minister van Economie, Consumenten en Noordzee over "de problematiek van de overmatige schuldenlast" (nr. P2113)
<i>Orateurs: Benoît Drèze, Johan Vande Lanotte,</i> vice-premier minister et ministre de l'Économie, des Consommateurs et de la Mer du Nord		<i>Sprekers: Benoît Drèze, Johan Vande Lanotte,</i> vice-eersteminister en minister van Economie, Consumenten en Noordzee
Question de Mme Zoé Genot à la secrétaire d'État à l'Asile et la Migration, à l'Intégration sociale et à la Lutte contre la pauvreté, adjointe à la ministre de la Justice, sur "les allocations de CPAS aux SDF" (n° P2114)	26	Vraag van mevrouw Zoé Genot aan de staatssecretaris voor Asiel en Migratie, Maatschappelijke Integratie en Armoedebestrijding, toegevoegd aan de minister van Justitie, over "de OCMW-uitkeringen die worden toegekend aan daklozen" (nr. P2114)
<i>Orateurs: Zoé Genot, Alexander De Croo,</i> vice-premier ministre et ministre des Pensions		<i>Sprekers: Zoé Genot, Alexander De Croo,</i> vice-eersteminister en minister van Pensioenen
Question de Mme Nadia Sminate à la ministre des Classes moyennes, des PME, des Indépendants et de l'Agriculture sur "la sécurité alimentaire" (n° P2116)	28	Vraag van mevrouw Nadia Sminate aan de minister van Middenstand, Kmo's, Zelfstandigen en Landbouw over "de voedselveiligheid" (nr. P2116)
<i>Orateurs: Nadia Sminate, Sabine Laruelle,</i> ministre des Classes moyennes, des PME, des Indépendants et de l'Agriculture		<i>Sprekers: Nadia Sminate, Sabine Laruelle,</i> minister van Middenstand, Kmo's, Zelfstandigen en Landbouw
Questions jointes de - M. Peter Vanvelthoven à la vice-première ministre et ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances sur "les fûts radioactifs présentant des fuites" (n° P2119)	30	Samengevoegde vragen van - de heer Peter Vanvelthoven aan de vice-eersteminister en minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen over "de lekkende kernvaten" (nr. P2119)
- M. Éric Thiébaut à la vice-première ministre et ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances sur "le problème des fûts radioactifs à Doel et Dessel" (n° P2120)	30	- de heer Éric Thiébaut aan de vice-eersteminister en minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen over "het probleem van de radioactieve vaten in Doel en Dessel" (nr. P2120)
- M. Willem-Frederik Schiltz à la vice-première ministre et ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances sur "les fûts radioactifs présentant des fuites" (n° P2121)	30	- de heer Willem-Frederik Schiltz aan de vice-eersteminister en minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen over "de lekkende kernvaten" (nr. P2121)
<i>Orateurs: Peter Vanvelthoven, Éric Thiébaut, Willem-Frederik Schiltz, Melchior Wathelet,</i> secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie, à la Mobilité et aux Réformes institutionnelles		<i>Sprekers: Peter Vanvelthoven, Éric Thiébaut, Willem-Frederik Schiltz, Melchior Wathelet,</i> staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie, Mobiliteit en Staatshervorming
Question de M. Frank Wilrycx à la vice-première	34	Vraag van de heer Frank Wilrycx aan de vice-
		34

ministre et ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances sur "le vol d'énergie" (n° P2122)

Orateurs: **Frank Wilrycx, Melchior Wathelet**, secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie, à la Mobilité et aux Réformes institutionnelles

Question de Mme Nik Van Gool à la vice-première ministre et ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances sur "l'incrimination de la prostitution" (n° P2123)

Orateurs: **Nik Van Gool, Melchior Wathelet**, secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie, à la Mobilité et aux Réformes institutionnelles

Question de Mme Valérie Warzée-Caverenne à la vice-première ministre et ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, chargée de Beliris et des Institutions culturelles fédérales, sur "la cigarette électronique" (n° P2115)

Orateurs: **Valérie Warzée-Caverenne, Laurette Onkelinx**, vice-première ministre - ministre Affaires sociales - Santé publique - Beliris - Institutions culturelles fédérales

Question de M. Wouter De Vriendt au ministre des Finances, chargé de la Fonction publique, sur "Electrawinds" (n° P2118)

Orateurs: **Wouter De Vriendt, Koen Geens**, ministre des Finances, chargé de la Fonction publique

Question de Mme Barbara Pas à la ministre de la Justice sur "l'octroi de la grâce" (n° P2117)

Orateurs: **Barbara Pas**, présidente du groupe VB, **Annemie Turtelboom**, ministre de la Justice

PROJETS ET PROPOSITIONS

Proposition de résolution concernant la promotion des véhicules qui utilisent le CNG comme carburant (2901/1-2)

- Proposition de résolution visant à instaurer une législation adéquate en vue de promouvoir l'utilisation de véhicules au gaz naturel (516/1-3)

Discussion

Orateurs: **Jef Van den Bergh, Valérie De Bue, Tanguy Veys, Melchior Wathelet**, secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie, à la Mobilité et aux Réformes institutionnelles

Proposition de loi modifiant l'arrêté royal du 1er décembre 1975 portant règlement général sur la police de la circulation routière et de l'usage de la voie publique en vue d'instaurer une limitation de vitesse pour les voies signalées par les signaux F99a, F99b et F99c (2915/1-4)

Discussion générale

eersteminister en minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen over "energiediefstal" (nr. P2122)

Sprekers: **Frank Wilrycx, Melchior Wathelet**, staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie, Mobiliteit en Staatshervorming

Vraag van mevrouw Nik Van Gool aan de vice-eersteminister en minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen over "de strafbaarstelling van prostitutie" (nr. P2123)

Sprekers: **Nik Van Gool, Melchior Wathelet**, staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie, Mobiliteit en Staatshervorming

Vraag van mevrouw Valérie Warzée-Caverenne aan de vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, belast met Beliris en de Federale Culturele Instellingen, over "de elektronische sigaret" (nr. P2115)

Sprekers: **Valérie Warzée-Caverenne, Laurette Onkelinx**, vice-eersteminister - minister Sociale Zaken - Volksgezondheid - Beliris - Federale Culturele Instellingen

Vraag van de heer Wouter De Vriendt aan de minister van Financiën, belast met Ambtenarenzaken, over "Electrawinds" (nr. P2118)

Sprekers: **Wouter De Vriendt, Koen Geens**, minister van Financiën, belast met Ambtenarenzaken

Vraag van mevrouw Barbara Pas aan de minister van Justitie over "de gratieverlening" (nr. P2117)

Sprekers: **Barbara Pas**, voorzitter van de VB-fractie, **Annemie Turtelboom**, minister van Justitie

ONTWERPEN EN VOORSTELLEN

Voorstel van resolutie over de bevordering van voertuigen die op CNG rijden (2901/1-2)

- Voorstel van resolutie tot invoering van een gepaste wetgeving ter bevordering van het gebruik van aardgasvoertuigen (516/1-3)

Besprekking

Sprekers: **Jef Van den Bergh, Valérie De Bue, Tanguy Veys, Melchior Wathelet**, staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie, Mobiliteit en Staatshervorming

Wetsvoorstel tot wijziging van het koninklijk besluit van 1 december 1975 houdende algemeen reglement op de politie van het wegverkeer en van het gebruik van de openbare weg ter invoering van een snelheidslimitatie voor de wegen aangewezen door de borden F99a, F99b en F99c (2915/1-4)

Algemene besprekking

Orateurs: Jef Van den Bergh, Tanguy Veys		Sprekers: Jef Van den Bergh, Tanguy Veys	
<i>Discussion des articles</i>	53	<i>Besprekking van de artikelen</i>	53
Projet de loi portant dispositions diverses en matière de PME (3073/1-4)	53	Wetsontwerp houdende diverse bepalingen inzake KMO's (3073/1-4)	53
- Projet de loi portant modification de la loi du 25 avril 2007 portant dispositions diverses (IV) (3074/1-4)	53	- Wetsontwerp houdende wijzigingen van de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV) (3074/1-4)	53
<i>Discussion générale</i>	53	<i>Algemene besprekking</i>	53
Orateurs: Mathias De Clercq, rapporteur, Karel Uyttersprot, Peter Logghe		Sprekers: Mathias De Clercq, rapporteur, Karel Uyttersprot, Peter Logghe	
<i>Discussion des articles</i>	55	<i>Besprekking van de artikelen</i>	55
Projet de loi modifiant la loi du 29 juin 1981 établissant les principes généraux de la sécurité sociale des travailleurs salariés (3106/1-3)	55	Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers (3106/1-3)	56
<i>Discussion générale</i>	56	<i>Algemene besprekking</i>	56
Orateur: Bruno Van Grootenhuijsen, rapporteur		Spreker: Bruno Van Grootenhuijsen, rapporteur	
<i>Discussion des articles</i>	56	<i>Besprekking van de artikelen</i>	56
Projet de loi portant des dispositions diverses Intérieur (3113/1-6)	56	Wetsontwerp houdende diverse bepalingen Binnenlandse Zaken (3113/1-6)	56
<i>Discussion générale</i>	56	<i>Algemene besprekking</i>	56
Orateurs: Bercy Slegers, rapporteur, Koenraad Degroote, Ronny Balcaen, Joëlle Milquet, vice-première ministre et ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances		Sprekers: Bercy Slegers, rapporteur, Koenraad Degroote, Ronny Balcaen, Joëlle Milquet, vice-eersteminister en minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen	
<i>Discussion des articles</i>	61	<i>Besprekking van de artikelen</i>	61
Projet de loi relatif à diverses dispositions concernant le financement des petites et moyennes entreprises (3088/1-4)	62	Wetsontwerp betreffende diverse bepalingen inzake de financiering voor kleine en middelgrote ondernemingen (3088/1-4)	62
- Proposition de loi visant à encadrer l'indemnité de remplacement (2507/1-2)	62	- Wetsvoorstel tot nadere regeling van de wederbeleggingsvergoeding (2507/1-2)	62
- Proposition de loi modifiant la législation concernant la fixation de l'indemnité de remplacement (3132/1-2)	62	- Wetsvoorstel tot wijziging van de wetgeving wat het bepalen van de wederbeleggingsvergoeding betreft (3132/1-2)	62
<i>Discussion générale</i>	62	<i>Algemene besprekking</i>	62
Orateurs: Valérie Warzée-Caverenne, Karel Uyttersprot, Leen Dierick, Stefaan Van Hecke, président du groupe Ecolo-Groen, Peter Logghe, Sabine Laruelle, ministre des Classes moyennes, des PME, des Indépendants et de l'Agriculture		Sprekers: Valérie Warzée-Caverenne, Karel Uyttersprot, Leen Dierick, Stefaan Van Hecke, voorzitter van de Ecolo-Groen-fractie, Peter Logghe, Sabine Laruelle, minister van Middenstand, Kmo's, Zelfstandigen en Landbouw	
<i>Discussion des articles</i>	70	<i>Besprekking van de artikelen</i>	71
Projet de loi modifiant la loi du 21 décembre 1998 portant création de la "Coopération technique belge" sous la forme d'une société de droit public (3061/1-4)	71	Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 21 december 1998 tot oprichting van de "Belgische Technische Coöperatie" in de vorm van een vennootschap van publiek recht (3061/1-4)	71
- Projet de loi modifiant la loi du 3 novembre 2001 relative à la création de la Société belge d'Investissement pour les pays en développement et modifiant la loi du 21 décembre 1998 portant création de la "Coopération technique belge" sous la forme d'une société de droit public (3062/1-4)	71	- Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 3 november 2001 tot oprichting van de Belgische Investeringsmaatschappij voor Ontwikkelingslanden en tot wijziging van de wet van 21 december 1998 tot oprichting van de "Belgische Technische Coöperatie" in de vorm van een vennootschap van publiek recht (3062/1-4)	71
- Proposition de résolution relative à la Société belge d'Investissement pour les Pays en	71	- Voorstel van resolutie over de Belgische Investeringsmaatschappij voor	71

développement (BIO) (3027/1-2)		Ontwikkelingslanden (BIO) (3027/1-2)	
<i>Discussion générale</i>	72	<i>Algemene besprekking</i>	72
<i>Orateurs: Corinne De Permentier, rapporteur, Christiane Vienne, Els Demol, Steven Vanackere, Thérèse Snoy et d'Oppuers, Bruno Valkeniers, Georges Dallemagne, Jean-Pascal Labille, ministre des Entreprises publiques et de la Coopération au Développement, chargé des Grandes Villes, Wouter De Vriendt</i>		<i>Sprekers: Corinne De Permentier, rapporteur, Christiane Vienne, Els Demol, Steven Vanackere, Thérèse Snoy et d'Oppuers, Bruno Valkeniers, Georges Dallemagne, Jean-Pascal Labille, minister van Overheidsbedrijven en Ontwikkelingssamenwerking, belast met Grote Steden, Wouter De Vriendt</i>	
<i>Discussion des articles</i>	83	<i>Besprekking van de artikelen</i>	83
Proposition de loi modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers en ce qui concerne le regroupement familial sur la base de la cohabitation légale (1855/1-2)	84	Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen wat betreft de gezinsherening op basis van de wettelijke samenwoonst (1855/1-2)	84
<i>Orateurs: Daphné Dumery, rapporteur, Tanguy Veys</i>		<i>Sprekers: Daphné Dumery, rapporteur, Tanguy Veys</i>	
Projet de loi modifiant la loi du 12 juin 1930 portant création d'un Fonds monétaire (3022/1-3)	88	Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 12 juni 1930 tot oprichting van een Muntfonds (3022/1-3)	88
<i>Discussion générale</i>	88	<i>Algemene besprekking</i>	88
<i>Orateurs: Philippe Goffin, rapporteur, Veerle Wouters, Koen Geens, ministre des Finances, chargé de la Fonction publique</i>		<i>Sprekers: Philippe Goffin, rapporteur, Veerle Wouters, Koen Geens, minister van Financiën, belast met Ambtenarenzaken</i>	
<i>Discussion des articles</i>	90	<i>Besprekking van de artikelen</i>	90
Projet de loi portant assentiment à la Convention n° 189 concernant le travail décent pour les travailleuses et travailleurs domestiques, adoptée à Genève le 16 juin 2011 par la Conférence internationale du travail à sa 100e session (3120/1-2)	91	Wetsontwerp houdende instemming met het Verdrag nr. 189 betreffende waardig werk voor het huis personeel, aangenomen te Genève op 16 juni 2011 door de Internationale Arbeidsconferentie tijdens haar 100e zitting (3120/1-2)	91
<i>Discussion générale</i>	91	<i>Algemene besprekking</i>	91
<i>Orateur: Bruno Tuybens, rapporteur</i>		<i>Spreker: Bruno Tuybens, rapporteur</i>	
<i>Discussion des articles</i>	92	<i>Besprekking van de artikelen</i>	92
SCRUTIN	93	GEHEIME STEMMING	93
Commission de la protection de la vie privée – Nomination des membres externes effectifs du Comité sectoriel Registre national (3156/1)	93	Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer – Benoeming van de vaste externe leden van het Sectoraal Comité Rijksregister (3156/1)	93
Renvoi en commission	94	Terugzending naar de commissie	94
Renvoi d'une proposition de résolution à une autre commission	94	Verzending van een voorstel van resolutie naar een andere commissie	94
Prise en considération de propositions	95	Inoverwegningneming van voorstellen	95
Demandes d'urgence	96	Urgentieverzoeken	96
<i>Orateurs: Zoé Genot, Raf Terwingen, président du groupe CD&V</i>		<i>Sprekers: Zoé Genot, Raf Terwingen, voorzitter van de CD&V-fractie</i>	
Demande d'urgence du gouvernement	97	Urgentieverzoek van de regering	97
VOTES NOMINATIFS	97	NAAMSTEMMINGEN	97
Motions déposées en conclusion de l'interpellation de M. Bert Schoofs sur "le sort injuste réservé au rail limbourgeois dans le nouveau plan ferroviaire	97	Moties ingediend tot besluit van de interpellatie van de heer Bert Schoofs over "de stiefmoederlijke behandeling van het Limburgs	97

de la SNCB" (n° 112)		spoor in het nieuwe NMBS-spoorplan" (nr. 112)
Orateurs: Bert Schoofs, Steven Vandeput		Sprekers: Bert Schoofs, Steven Vandeput
Proposition de résolution concernant la promotion des véhicules qui utilisent le CNG comme carburant (2901/1)	98	Voorstel van resolutie over de bevordering van voertuigen die op CNG rijden (2901/1)
Proposition de loi modifiant l'arrêté royal du 1er décembre 1975 portant règlement général sur la police de la circulation routière et de l'usage de la voie publique en vue d'instaurer une limitation de vitesse pour les voies signalées par les signaux F99a, F99b et F99c (2915/1)	99	Wetsvoorstel tot wijziging van het koninklijk besluit van 1 december 1975 houdende algemeen reglement op de politie van het wegverkeer en van het gebruik van de openbare weg ter invoering van een snelheidsbeperking voor de wegen aangewezen door de borden F99a, F99b en F99c (2915/1)
Projet de loi portant dispositions diverses en matière de PME (3073/4)	99	Wetsontwerp houdende diverse bepalingen inzake KMO's (3073/4)
Projet de loi portant modification de la loi du 25 avril 2007 portant dispositions diverses (IV) (3074/4)	99	Wetsontwerp houdende wijziging van de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV) (3074/4)
Projet de loi modifiant la loi du 29 juin 1981 établissant les principes généraux de la sécurité sociale des travailleurs salariés (3106/3)	100	Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werkemers (3106/3)
Amendements et articles réservés du projet de loi portant des dispositions diverses Intérieur (3113/1-6)	100	Aangehouden amendementen en artikelen van het wetsontwerp houdende diverse bepalingen Binnenlandse Zaken (3113/1-6)
Ensemble du projet de loi portant des dispositions diverses Intérieur (3113/5)	101	Geheel van het wetsontwerp houdende diverse bepalingen Binnenlandse Zaken (3113/5)
Projet de loi modifiant la loi du 21 décembre 1998 portant création de la "Coopération technique belge" sous la forme d'une société de droit public (3061/4)	101	Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 21 december 1998 tot oprichting van de "Belgische Technische Coöperatie" in de vorm van een vennootschap van publiek recht (3061/4)
Projet de loi modifiant la loi du 3 novembre 2001 relative à la création de la Société belge d'Investissement pour les pays en développement et modifiant la loi du 21 décembre 1998 portant création de la "Coopération technique belge" sous la forme d'une société de droit public (3062/4)	102	Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 3 november 2001 tot oprichting van de Belgische Investeringsmaatschappij voor Ontwikkelingslanden en tot wijziging van de wet van 21 december 1998 tot oprichting van de "Belgische Technische Coöperatie" in de vorm van een vennootschap van publiek recht (3062/4)
Proposition de rejet faite par la commission de l'Intérieur, des Affaires générales et de la Fonction publique de la proposition de loi modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers en ce qui concerne le regroupement familial sur la base de la cohabitation légale (1855/1-2)	102	Voorstel tot verwerping door de commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt van het wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen wat betreft de gezinsherening op basis van de wettelijke samenwoonst (1855/1-2)
Projet de loi modifiant la loi du 12 juin 1930 portant création d'un Fonds monétaire (3022/3)	103	Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 12 juni 1930 tot oprichting van een Muntfonds (3022/3)
Amendements et articles réservés du projet de loi relatif à diverses dispositions concernant le financement des petites et moyennes entreprises (3088/1-4)	103	Aangehouden amendementen en artikelen van het wetsontwerp betreffende diverse bepalingen inzake de financiering voor kleine en middelgrote ondernemingen (3088/1-4)

Ensemble du projet de loi relatif à diverses dispositions concernant le financement des petites et moyennes entreprises (3088/4)	104	Geheel van het wetsontwerp betreffende diverse bepalingen inzake de financiering voor kleine en middelgrote ondernemingen (3088/4)	104
SCRUTIN (CONTINUATION)	105	GEHEIME STEMMING (VOORTZETTING)	105
Commission de la protection de la vie privée - Résultat du scrutin pour la nomination des membres externes effectifs du Comité sectoriel Registre national (3156/1)	105	Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer - Uitslag van de geheime stemming voor de benoeming van de vaste externe leden van het Sectoraal Comité Rijksregister (3156/1)	105
VOTES NOMINATIFS (CONTINUATION)	106	NAAMSTEMMINGEN (VOORTZETTING)	106
Projet de loi portant assentiment à la Convention n° 189 concernant le travail décent pour les travailleuses et travailleurs domestiques, adoptée à Genève le 16 juin 2011 par la Conférence internationale du travail à sa 100e session (3120/1)	106	Wetsontwerp houdende instemming met het Verdrag nr. 189 betreffende waardig werk voor het huis personeel, aangenomen te Genève op 16 juni 2011 door de Internationale Arbeidsconferentie tijdens haar 100e zitting (3120/1)	106
Adoption de l'ordre du jour	106	Goedkeuring van de agenda	106
DÉTAIL DES VOTES NOMINATIFS	109	DETAIL VAN DE NAAMSTEMMINGEN	109

ANNEXE

L'annexe est reprise dans une brochure séparée, portant le numéro CRIV 53 PLEN 172 annexe.

BIJLAGE

De bijlage is opgenomen in een aparte brochure met nummer CRIV 53 PLEN 172 bijlage.

SÉANCE PLÉNIÈRE

PLENUMVERGADERING

du

van

JEUDI 5 DÉCEMBRE 2013

DONDERDAG 5 DECEMBER 2013

Après-midi

Namiddag

La séance est ouverte à 14.25 heures et présidée par M. André Flahaut.

De vergadering wordt geopend om 14.25 uur en voorgezeten door de heer André Flahaut.

Le **président**: La séance est ouverte.

De vergadering is geopend.

Une série de communications et de décisions doivent être portées à la connaissance de la Chambre. Elles seront reprises sur le site web de la Chambre et insérées dans l'annexe du compte rendu intégral de cette séance.

Een reeks mededelingen en besluiten moeten ter kennis gebracht worden van de Kamer. Zij worden op de website van de Kamer en in de bijlage bij het integraal verslag van deze vergadering opgenomen.

Ministres du gouvernement fédéral présents lors de l'ouverture de la séance:

Aanwezig bij de opening van de vergadering zijn de ministers van de federale regering:

Elio Di Rupo, Pieter De Crem, Laurette Onkelinx

Excusés**Berichten van verhinderung**

Alexandra Colen, Juliette Boulet, Minneke De Ridder, Maya Detiège, David Geerts, Flor Van Noppen, pour raisons de santé / wegens gezondheidsredenen;

Özlem Özen, pour devoirs de mandat / wegens ambtsplicht;

Peter Dedecker, Jenne De Potter, pour raisons familiales / familiale redenen.

Le ministre Reynders n'est pas présent. La vice-première ministre, Mme Milquet, nous rejoindra plus tard. Pour des raisons indépendantes de sa volonté – je lui ai posé moi-même la question –, l'ordre des points à examiner au Conseil européen a été changé ce matin. Elle arrivera donc en retard. Mme De Block est absente.

01 Éloge funèbre – M. Yvon Harmegnies**01 Rouwhulde – de heer Yvon Harmegnies**

Le **président** (*devant l'assemblée debout*):

De **voorzitter** (*voor de staande vergadering*):

Chers collègues, nous avons appris avec regret le décès, le samedi 23 novembre de cette année, de M. Yvon Harmegnies, président honoraire du Collège des Questeurs de notre Assemblée.

Yvon Harmegnies est né le 15 juillet 1943 à Dour dans le Hainaut. Il s'engagea dès son adolescence dans un grand nombre d'organisations socioculturelles.

Beste collega's, met leedwezen hebben wij kennissen genomen van het overlijden, op zaterdag 23 november 2013, van de heer Yvon Harmegnies, erevoorzitter van het College van quaestoren van onze Assemblee.

Yvon Harmegnies werd op 15 juli 1943 geboren in Dour, in de provincie Henegouwen. Al in zijn jeugdjaren was hij actief in een groot aantal socioculturele verenigingen.

Ainsi, il fut fondateur et directeur de la Maison des Jeunes à Dour. Il devint également membre de la commission jeunesse de la Fédération des mutualités socialistes, responsable national des Maisons de Jeunes, secrétaire général de l'Union socialiste européenne des mouvements socioculturels ainsi que vice-président du Comité pour les relations internationales de jeunesse de la Communauté française.

Na zijn studie voor onderwijzer en regent lichamelijke opvoeding werkte Yvon Harmegnies van 1966 tot 1977 als onderwijzer.

De verkiezingen van 8 november 1981 brachten hem als verkozene voor het arrondissement Bergen in onze assemblee. Hij was 36 jaar toen hij als verkozene zijn intrede deed in het Paleis der Natie, waar zijn oom Hyacinth Harmegnies, net als hijzelf een socialist, meer dan 30 jaar lang als senator zitting had gehad. Yvon Harmegnies was Kamerlid van 1981 tot 2003 en van 2005 tot 2007.

Yvon Harmegnies sera secrétaire de la Chambre de 1988 à 1993. C'est après cela qu'il deviendra questeur. Il assumera cette tâche de président du Collège des Questeurs de 1999 à 2003. Il contribuera au fonctionnement harmonieux de l'Assemblée, tant en ce qui concerne l'infrastructure que le personnel, permettant ainsi aux membres de la Chambre d'exercer leur mandat dans les meilleures conditions qui soient.

Yvon Harmegnies fut aussi membre de diverses assemblées interparlementaires internationales telles que l'Assemblée parlementaire du Conseil de l'Europe et l'Assemblée de l'Union de l'Europe occidentale. Mais c'est surtout en tant que président de la délégation belge auprès de l'Assemblée parlementaire de l'OTAN qu'il se fit connaître au niveau international.

Hij is zich altijd blijven interesseren voor de internationale betrekkingen. Zo reisde hij, als man van daden die concrete acties wil ondernemen op het terrein, in 1990 voor rekening van zijn partij naar Rwanda. Daarbij was de veiligheid van onze landgenoten zijn grootste zorg, los van de informatie die men toen had over de zeer complexe, verwarde en dramatische situatie.

Yvon Harmegnies is zijn eerste passie nooit vergeten. Hij is actief gebleven in de lokale politiek in Dour en was lid van de OCMW-raad, gemeenteraadslid, schepen en uiteindelijk, van 2001 tot 2006, burgemeester van zijn geboortedorp. Hij had oog voor wat er leefde in zijn streek en

Zo was hij stichter en directeur van het jeugdhuis in Dour. Hij werd lid van de commissie Jeugd van de federatie van socialistische mutualiteiten, nationaal verantwoordelijke van de Maisons de Jeunes, secretaris-generaal van de Union sociale européenne des mouvements socioculturels et de loisirs, en ondervoorzitter van het Comité pour les relations internationales de jeunesse van de Franse Gemeenschap.

Après des études d'instituteur et de régent en éducation physique, il travailla comme instituteur de 1966 à 1977.

C'est suite aux élections du 8 novembre 1981 qu'il fit, à 36 ans, son entrée dans notre Assemblée. Élu pour l'arrondissement de Mons, Yvon Harmegnies rejoignit le Palais de la Nation que son oncle, Hyacinthe Harmegnies, socialiste comme lui, avait fréquenté pendant plus de trente ans en sa qualité de sénateur. Il siégea à la Chambre de 1981 à 2003 et de 2005 à 2007.

Van 1988 tot 1993 fungeerde hij als secretaris van de Kamer, en daarna werd hij quaestor. Hij was voorzitter van het College van quaestoren van 1999 tot 2003. Zo droeg hij bij aan de harmonieuze werking van onze Assemblée, zowel wat de infrastructuur betreft als op het vlak van het personeel, wat de Kamerleden in staat stelt hun mandaat in de best mogelijke omstandigheden uit te oefenen.

Yvon Harmegnies was ook lid van diverse internationale interparlementaire instellingen, zoals de Parlementaire Assemblée van de Raad van Europa en de Assemblée van de West-Europese Unie. Internationaal was hij echter vooral bekend als voorzitter van de Belgische delegatie bij de Parlementaire Assemblée van de NAVO.

Son intérêt pour les relations internationales ne s'est jamais démenti. Ainsi, toujours soucieux de concret et d'action sur le terrain, il se rendit en 1990, pour le compte de son parti, au Rwanda. Indépendamment des informations rassemblées sur la situation très complexe, confuse et tragique à l'époque, son souci principal allait vers la sécurité de nos ressortissants.

Yvon Harmegnies n'oubliera cependant jamais ses premières passions. Ainsi il restera actif dans la politique locale à Dour et sera membre du conseil du CPAS, conseiller communal, échevin avant d'être le bourgmestre de sa commune natale de 2001 à 2006. Très attentif à ce qui se passait dans sa

bekommerde zich om de kansarmen en minstbedeelden.

Notre ancien collègue était un homme franc, simple et spontané, fidèle à ses convictions comme dans ses amitiés, loyal dans sa démarche. Ses concitoyens comme ses amis le savaient toujours accessible tant à leurs doléances qu'à leurs bonnes fortunes.

Yvon Harmegnies était aussi un homme de terrain, un militant fier d'être "borain" dont le combat politique fut toujours inspiré par un authentique souci d'aider les plus démunis.

Au nom de la Chambre des représentants, j'ai adressé à son fils Olivier, ici présent, l'expression de nos plus sincères condoléances ainsi qu'à la famille et à ses amis politiques.

01.01 Elio Di Rupo, premier ministre: Monsieur le président, chers collègues, au nom du gouvernement, je salue la mémoire d'une figure importante de la vie parlementaire belge de ces trente dernières années. Yvon Harmegnies nous a quittés le 23 novembre dernier au terme d'une vie au service de son idéal politique.

Yvon Harmegnies heeft 26 jaar zitting gehad in de Kamer. Hij was er zeer actief. Onder meer als questor was hij zeer begaan met de goede werking van de instelling. Hij was ook zeer betrokken op het internationaal toneel. Hij wordt dan ook uitstekend herinnerd in de Raad van Europa, de NAVO en de West-Europese Unie.

Chers collègues, je connaissais bien Yvon, car nous étions de la même région et du même parti. C'était un homme profondément attaché à sa commune de Dour et à sa région. Toute sa vie, il s'est battu pour y améliorer la qualité de vie, développer l'emploi et offrir des perspectives aux citoyens, en particulier aux jeunes. Je salue la mémoire d'une figure importante de la vie parlementaire belge de ces trente dernières années.

Comme vous l'avez indiqué, monsieur le président, il était très engagé dans les mouvements de jeunesse et, ensuite, il est lui-même devenu enseignant. Yvon Harmegnies voulait que chaque jeune bénéficie d'une bonne formation et qu'il soit tiré vers le haut. Jusqu'au bout, Yvon aura ainsi été le défenseur de l'école, de la culture et de la jeunesse. Il laisse un grand vide et beaucoup de regrets. À Dour et dans la région, sa disparition a suscité une grande tristesse. Cette tristesse est un

région, il s'est toujours soucié du sort des plus défavorisés.

Onze gewezen collega was een vrijmoedig, eenvoudig en spontaan man, trouw aan zijn opvattingen en een trouwe vriend, loyaal in zijn handelen. Hij had steeds gehoor voor zijn vrienden en zijn medeburgers, zowel in voor- als in tegenspoed.

Yvon Harmegnies was ook een man van de praktijk, een man van zijn streek ook, een militant die er trots op was een Borain te zijn, wiens politieke strijd altijd bezield werd door de oplechte zorg voor de armsten.

Namens de Kamer van volksvertegenwoordigers heb ik mijn zoon Olivier mijn innige deelneming betuigd.

01.01 Eerste minister Elio Di Rupo: In naam van de regering breng ik hulde aan deze belangrijke figuur uit het Belgische parlementaire bedrijf van de jongste dertig jaar. Yvon Harmegnies is op 23 november overleden, na een leven ten dienste van zijn politieke ideaal.

Yvon Harmegnies a siégé 26 ans durant à la Chambre où il a accompli un travail parlementaire considérable. Dans l'exercice de sa fonction de questeur notamment, il s'est montré particulièrement soucieux du bon fonctionnement de notre institution. Il a également été très actif sur la scène internationale. Il laisse ainsi un excellent souvenir au Conseil de l'Europe, à l'OTAN et auprès de l'Union de l'Europe occidentale.

Beste collega's, ik heb Yvon goed gekend, omdat wij uit dezelfde streek afkomstig waren en lid waren van dezelfde partij. Yvon Harmegnies was zeer gehecht aan zijn gemeente Dour en aan zijn streek. Heel zijn leven heeft hij zich ingezet om de levenskwaliteit, de werkgelegenheid en de perspectieven voor de burgers, en met name de jongeren, in de regio te verbeteren.

Hij was zeer actief in jeugdverenigingen en werd later zelf onderwijzer. Hij wilde dat elke jongere een degelijke opleiding zou krijgen en zo het beste uit zichzelf zou kunnen halen. Yvon Harmegnies bleef dan ook tot het einde toe een voorvechter van onderwijs en cultuur, en de pleitbezorger van de jeugd. Hij laat een grote leegte achter en zal door velen gemist worden. In Dour en omstreken zijn velen bedroefd over zijn heengaan. Die afflictie is een eerbetoon aan de edelmoedigheid en het

hommage à la générosité et au développement d'un homme de grande qualité.

J'adresse à son fils Olivier, à ses proches et à tous les citoyens dourois mes plus sincères condoléances ainsi que celles du gouvernement fédéral.

*La Chambre observe une minute de silence.
De Kamer neemt een minuut stilte in acht.*

**02 Éloge funèbre – M. Sébastien De Raet
02 Rouwrede – de heer Sébastien De Raet**

Le président (devant l'assemblée debout):
De voorzitter (voor de staande vergadering):

Sébastien De Raet, ancien membre de la Chambre, est décédé à Overijse le 6 novembre dernier, à l'âge de 85 ans.

In 1943, op amper 15-jarige leeftijd, trad Sébastien De Raet in zijn geboorteplaats Sint-Joost-ten-Node in een plaatselijke verzetsgroep. Twee van zijn vrienden en leeftijdgenoten werden na hun arrestatie in Berlijn onthoofd; hijzelf ontsnapte ternauwernood aan de Gestapo.

Après avoir servi comme volontaire au sein de l'armée britannique, Sébastien De Raet étudia le journalisme. Il écrivit successivement pour le quotidien *La Dernière Heure*, l'hebdomadaire *Pourquoi Pas?*, le quotidien *La Wallonie* et enfin, de 1969 à 1985, pour le quotidien *Le Peuple*, qu'il appelait lui-même "son journal". Il fut aussi pendant un certain temps rédacteur en chef du *Journal des Mutualités Socialistes*.

Als oud-leerling aan de marineschool, bleef Sébastien De Raet zijn hele leven een verwoed sportbeoefenaar en sportliefhebber. Zo was hij de eerste Belgische journalist die een brevet van parachutist behaalde. Hij was kapitein van de Belgische nationale rugbyploeg, stichtte verschillende rugbyclubs, en was secretaris en voorzitter van de Belgische Rugby Bond.

Socialement engagé, Sébastien De Raet était entre-temps devenu, depuis de nombreuses années, un membre fervent du Parti Socialiste.

À l'issue de sa carrière de journaliste, il devint, en 1985, attaché auprès du groupe socialiste au Parlement européen. En 1987, il fut élu député pour l'arrondissement de Bruxelles, un mandat qu'il exerça durant une législature, jusqu'en novembre 1991. Comme membre de la commission de la Défense nationale, entre autres, il était très

levenswerk van een groot man.

Namens de federale regering en op persoonlijke titel heb ik mijn zoon Olivier en alle inwoners van Dour mijn innige deelneming betuigd.

Op 6 november jongstleden overleed in Overijse, op 85-jarige leeftijd, gewezen Kamerlid Sébastien De Raet.

En 1943, âgé de 15 ans à peine, Sébastien De Raet entra dans un mouvement de résistance local à Saint-Josse-ten-Noode, la commune qui l'avait vu naître. Deux amis de son âge furent arrêtés et décapités à Berlin, lui-même échappant de peu à la Gestapo.

Na vrijwillig bij de British Army te hebben gediend, studeerde Sébastien De Raet journalistiek. Hij werkte achtereenvolgens voor het dagblad *La Dernière Heure*, het weekblad *Pourquoi Pas?*, het dagblad *La Wallonie* en ten slotte, van 1969 tot 1985, het dagblad *Le Peuple*, 'zijn krant', zoals hij zelf zei. Een tijdlang was hij ook hoofdredacteur van de *Journal des Mutualités Socialistes*.

Ancien élève de l'école de la marine, Sébastien De Raet est demeuré toute sa vie un amateur et un pratiquant de sport passionné. Ainsi, il fut le premier journaliste belge à obtenir son brevet de parachutisme. Il fut capitaine de l'équipe nationale de rugby, fonda plusieurs clubs de rugby et exerça les fonctions de secrétaire et de président de la Fédération belge de rugby.

Maatschappelijk geëngageerd als hij was, was Sébastien De Raet ondertussen al vele jaren een ijverig lid van de Parti Socialiste.

Na zijn loopbaan als journalist werd hij, in 1985, attaché bij de socialistische fractie in het Europees Parlement. In 1987 werd hij voor het arrondissement Brussel tot Kamerlid verkozen, een mandaat dat hij gedurende één legislatuur, tot in november 1991, zou vervullen. Als lid van onder meer de Commissie voor de Landsverdediging, had hij veel aandacht

attentif au statut des miliciens et des objecteurs de conscience, une question assez épineuse à l'époque.

Dans l'intervalle, il était également devenu membre du Conseil du CPAS d'Overijse, une fonction qu'il exerça avec la plus grande conviction durant onze ans.

Sébastien De Raet was een vriendelijk, hulpvaardig en sociaal bewogen man, die in alle omstandigheden trouw bleef aan zijn filosofische overtuiging.

Au nom de la Chambre, j'ai présenté mes sincères condoléances à sa famille.

02.01 Laurette Onkelinx, ministre: Monsieur le président, chers collègues, le gouvernement souhaite également rendre hommage à M. Sébastien De Raet.

Zoals de voorzitter heeft vermeld, had Sébastien De Raet zitting als socialistisch volksvertegenwoordiger in de Kamer van volksvertegenwoordigers tussen 1988 en 1991. Hij was verkozen in het arrondissement Brussel. Tijdens die regeerperiode legde hij zich toe op de aangelegenheden van Landsverdediging. Hij bracht onder meer belangrijke verbeteringen aan het statuut van de dienstplichtigen aan.

Nous avons perdu un collègue de grande qualité, un homme entier, véritablement de gauche, convivial et enthousiaste.

Toute sa vie, Sébastien De Raet fut un homme de combat. Dès l'adolescence, il combattit le nazisme. Il fut volontaire au sein de l'armée britannique. À l'âge de 15 ans, il s'est illustré dans la résistance dans sa commune, Saint-Josse-ten-Noode. Il fut nommé citoyen d'honneur de sa commune.

Plus tard comme journaliste, il exerça son art d'une manière engagée et militante.

C'était un homme avec des convictions sociales assumées. Il défendait les plus pauvres et avait fait du progrès social le grand objectif de sa vie.

Het was dan ook vanzelfsprekend dat hij naast zijn loopbaan als journaliste in de politiek ging. Naast zijn mandaat als Kamerlid nam hij overheidsfuncties bij het OCMW waar. Ook daar stelde hij zich met grootmoedige persoonlijkheid ten dienste van de zwaksten.

En dehors de sa vie professionnelle, Sébastien De

voor het statuut van de dienstplichtigen en van de gewetensbezwaarden, een in die tijd nogal netelige kwestie.

Ondertussen was hij ook lid geworden van de OCMW-raad van Overijse, een functie die hij elf jaar lang met grote toewijding zou uitoefenen.

Sébastien De Raet était un homme affable, serviable et socialement engagé qui est resté, en toutes circonstances, fidèle à ses convictions philosophiques.

Namens de Kamer heb ik mijn familie mijn oprechte deelneming betuigd.

02.01 Minister Laurette Onkelinx: Ook de regering wil hulde brengen aan Sébastien De Raet.

Élu de l'arrondissement de Bruxelles, Sébastien De Raet a siégé sur les bancs socialistes de la Chambre des Représentants entre 1988 et 1991. Durant cette législature, son action s'est concentrée sur la Défense nationale et il a notamment apporté d'importantes améliorations au statut des miliciens.

Er is een collega met grote kwaliteiten heengegaan, een man uit één stuk, die links was in hart en nieren, een sociaal en enthousiast man.

Sébastien De Raet liet de strijdlust nooit varen. Al tijdens zijn jeugd bestreed hij het nazisme. Hij was vrijwilliger in het Britse leger en onderscheidde zich op vijftienjarige leeftijd in het verzet in zijn gemeente, Sint-Joost-ten-Noode, waar hij de titel van ereburger kreeg.

Later ontwikkelde hij zich tot een geëngageerd en militant journalist.

Hij zette de schouders onder zijn socialistische overtuigingen: hij nam het op voor de allerarmsten en de sociale vooruitgang was zijn levensdoel.

Son entrée en politique, en plus de sa carrière de journaliste, constitue dès lors une démarche logique. À côté de son mandat de député, il occupe diverses fonctions au CPAS d'Overijse. Ici également, il met sa personnalité généreuse au service des plus faibles.

Buiten het professionele leven was Sébastien De

Raet était un homme mû par de multiples passions parmi lesquelles le rugby et la musique. Comme vient de le rappeler M. le président, le rugby était sa grande passion sportive. Il l'a non seulement pratiqué, mais il a également assuré sa promotion. Il a notamment créé le BUC, un club qui évolue encore en division nationale. Il fut aussi président et secrétaire de la Fédération belge de rugby. Son autre grande passion était la musique. Il était un fan absolu de la musique de New Orleans dont il connaissait tous les standards. Doté d'une très belle voix de crooner, il chantait très bien. Il jouait aussi en orchestre. Son instrument fétiche était le trombone à coulisse et ses partenaires lui pardonnaient, devant son enthousiasme entraînant, de parfois jouer la chanson dans la mauvaise clef, voire la mauvaise chanson.

C'était un homme attachant, un homme convivial. Cet homme bon, cet homme juste, cet homme droit nous a quittés le 6 novembre dernier.

Au nom du gouvernement, j'adresse à sa famille mes plus sincères condoléances.

*La Chambre observe une minute de silence.
De Kamer neemt een minuut stilte in acht.*

03 Ordre du jour

03 Agenda

Le président: Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 4 décembre 2013, je vous propose d'inscrire à l'ordre du jour de la séance plénière de cet après-midi:

- le projet de loi relatif à diverses dispositions concernant le financement des petites et moyennes entreprises, n° 3088/1 à 4.
- la proposition de loi (Mme Muriel Gerkens et MM. Georges Gilkinet et Stefaan Van Hecke) visant à encadrer l'indemnité de remplacement, n° 2507/1.
- la proposition de loi (M. Karel Uyttersprot, Mme Cathy Coudyser et MM. Peter Dedecker et Jan Jambon) modifiant la législation concernant la fixation de l'indemnité de remplacement, n° 3132/1.
- le projet de loi portant assentiment à la Convention n° 189 concernant le travail décent pour les travailleuses et travailleurs domestiques, adoptée à Genève le 16 juin 2011 par la Conférence internationale du travail à sa 100e session (transmis par le Sénat), n° 3120/1 et 2.

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 4 december 2013, stel ik u voor op de agenda van de plenaire vergadering van deze namiddag in te schrijven:

- het wetsontwerp betreffende diverse bepalingen inzake de financiering voor kleine en middelgrote ondernemingen, nrs 3088/1 tot 4.
- het wetsvoorstel (mevrouw Muriel Gerkens en de heren Georges Gilkinet en Stefaan Van Hecke) tot nadere regeling van de wederbeleggingsvergoeding, nr. 2507/1.
- het wetsvoorstel (de heer Karel Uyttersprot, mevrouw Cathy Coudyser en de heren Peter Dedecker en Jan Jambon) tot wijziging van de wetgeving wat het bepalen van de wederbeleggingsvergoeding betreft, nr. 3132/1.
- het wetsontwerp houdende instemming met het Verdrag nr. 189 betreffende waardig werk voor het huispersoneel, aangenomen te Genève op 16 juni 2011 door de Internationale Arbeidsconferentie tijdens haar 100e zitting (overgezonden door de Senaat), nrs 3120/1 en 2.

Pas d'observations? (Non)

Il en sera ainsi.

Raet een man met vele passies, waaronder rugby en muziek. Zoals de voorzitter net zei, was rugby zijn grote sportieve passie. Hij speelde niet alleen rugby, maar promootte de sport ook. Zo richtte hij met name de BUC op, een club die nog altijd in de nationale divisie speelt. Hij was ook voorzitter en secretaris van de Belgische Rugby Bond. Muziek was zijn andere grote passie. Hij was helemaal into de New Orleans-scene en kende er alle *standards* van. Hij was een zeer goed zanger, met een bijzonder mooie croonerstem. Hij speelde ook in een orkest. Zijn favoriete instrument was de schuiftrombone, en vanwege zijn aanstekelijke enthousiasme rekenden zijn medemuzikanten het hem niet aan dat hij soms in de verkeerde toonaard speelde of zelfs het verkeerde nummer inzette.

Hij was een innemende man, aangenaam in de omgang. Op 6 november is deze goede en rechtvaardige man ons ontvallen.

Namens de regering betuig ik zijn familie mijn oplechte deelneming.

Geen bezwaar? (Nee)
Aldus zal geschieden.

Vragen

Questions

04 Samengevoegde vragen van

- de heer Patrick Dewael aan de eerste minister over "het concurrentiepact" (nr. P2103)
- de heer Christophe Lacroix aan de eerste minister over "het economisch herstel" (nr. P2104)
- mevrouw Karin Temmerman aan de eerste minister over "het concurrentiepact" (nr. P2105)
- de heer David Clarinval aan de eerste minister over "het economisch herstel" (nr. P2106)
- de heer Kristof Waterschoot aan de eerste minister over "het concurrentiepact" (nr. P2107)

04 Questions jointes de

- M. Patrick Dewael au premier ministre sur "le pacte de compétitivité" (n° P2103)
- M. Christophe Lacroix au premier ministre sur "la relance économique" (n° P2104)
- Mme Karin Temmerman au premier ministre sur "le pacte de compétitivité" (n° P2105)
- M. David Clarinval au premier ministre sur "la relance économique" (n° P2106)
- M. Kristof Waterschoot au premier ministre sur "le pacte de compétitivité" (n° P2107)

04.01 **Patrick Dewael** (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, collega's, bij de opmaak van de begroting voor 2014 moest de regering twee ambities tonen.

Ten eerste, was er natuurlijk de prioriteit om de begroting op koers te houden, om ervoor te zorgen dat wij Europees conform blijven, dat wij de doelstellingen van Europa respecteren. Daarin is de regering geslaagd. Ondertussen heeft de Europese Commissie bevestigd dat wij op het vlak van begrotingsdoelstellingen volledig op koers zitten.

Ten tweede, was er de doelstelling om een pakket aan maatregelen te nemen voor de competitiviteit en voor de relance.

Ik breng graag nog even in herinnering wat er allemaal werd gerealiseerd. Het is een pakket van ongeveer 2,4 miljard euro, met 1,1 miljard aan directe maatregelen, lineaire doelgroepenmaatregelen, sectorgerichte maatregelen, en dan was er uiteraard ook de loonmatiging en de ingreep in de indexkorf.

Mijnheer de eerste minister, in verband met dat laatste heeft mijn fractie steeds gezegd dat er nog iets mag bijkomen, als alle overheden in dit land daarover een akkoord kunnen bereiken. Wat goed is voor de economie, zal altijd kunnen rekenen op de steun van mijn fractie.

Mijnheer de eerste minister, dat heeft het voorwerp uitgemaakt van de onderhandelingen van de afgelopen weken. Er is een bijkomend pakket naar voren gekomen met het meest in het oog springend de verlaging van de btw op elektriciteit naar 6 %, wat de facto neerkomt op een indexsprong en voor 650 miljoen euro zuurstof geeft aan de bedrijven. In een meerjarentraject is er dan drie maal 450 miljoen.

Samen is dat goed voor ongeveer 2 miljard aan bijkomende maatregelen. Dat brengt de totale inspanning van deze regering voor de competitiviteitsversterking op ongeveer 4,5 miljard euro.

Mijnheer de eerste minister, er zijn economen en editorialisten die

04.01 **Patrick Dewael** (Open Vld): Lors de la confection du budget 2014, le gouvernement devait réaliser deux ambitions. La Commission européenne a confirmé que ce gouvernement est en mesure de maintenir la Belgique sur la voie européenne. La deuxième ambition concerne la relance économique. Après les mesures décidées précédemment pour 2,4 milliards d'euros – et, en ce qui concerne les interventions sur le panier de l'index, mon parti n'aurait d'ailleurs pas hésité à en faire davantage –, un nouvel ensemble de mesures, pour 2 milliards d'euros, est à présent sur la table.

D'aucuns considèrent que c'est peu de choses. Le gouvernement devrait allonger d'un seul coup 7 milliards d'euros pour la relance sans toucher aux objectifs budgétaires. J'aimerais qu'ils m'expliquent comment ils voudraient s'y prendre sans provoquer de drame social.

Il incombe maintenant aux gouvernements des entités fédérées de se montrer ambitieux. Que peuvent-ils encore ajouter au programme fédéral? Les gouvernements doivent coopérer pour consolider l'économie au lieu de

vandaag zeggen dat het allemaal niet veel voorstelt, dat het eigenlijk niets betekent, dat het *too little too late* is. 7 miljard euro, dat is het bedrag dat wordt becijferd, zou men in één keer op tafel moeten leggen, zonder dat u de teugels van de begrotingsdoelstellingen laat vieren.

Alle economen en editorialisten mogen mij en de oppositie eens uitleggen hoe men in één keer 7 miljard euro kan realiseren zonder een gat te slaan in de begroting of zonder een sociaal bloedbad aan te richten. Dat men mij dat eens komt uitleggen! Het is politiek totaal onhaalbaar, en trouwens ook niet wenselijk!

Ik kom tot de tweede bekommernis die ik naar voren wil brengen. Wij hebben ambitie getoond. Het is nu aan de gewestregeringen van dit land om ook ambitie te tonen. Het pakket dat op tafel ligt, is nog niet af. De Gewesten kunnen er nog punten aan toevoegen. Mobiliteit is daarvan een voorbeeld, mijnheer Weyts. Wij staan met zijn allen stil in Vlaanderen. Dat kost de economie 8 miljard euro per jaar. Daarnaast zijn er bijvoorbeeld onderzoek en ontwikkeling, vergunningenbeleid, allemaal zaken die tot de bevoegdheid van de Gewesten en de Gemeenschappen behoren.

Wat kunnen zij toevoegen aan het pakket dat wij hebben uitgewerkt in de federale regering en in het federale Parlement? Ik ben benieuwd. Ik pleit voor synergie, ik pleit voor slimme een-tweetjes, ik pleit voor versterkende maatregelen. Wij hebben nood aan meer competitiviteit in onze economie, wij hebben nood aan minder concurrentie in de politiek.

Het is een feit dat de verschillende regeringen elkaar dingen afsnoepen en de maatregelen van de ander minimaliseren. Ik doe daar niet aan mee. Ik pleit voor meer samenwerkingsfederalisme. Ik hoop dat de gewestregeringen de komende dagen en weken dit pakket zullen versterken.

De laatste zaak waar ik het over wil hebben, betreft mijn regio. Meer dan een jaar geleden werd de sluiting van Ford Genk hier becommentarieerd. De echte pil moet echter nog geslikt worden. De sluiting is aangekondigd, maar de effecten op het terrein moeten nog komen.

In dit pakket zit het idee vervat van reconversiezones, zones die de Gewesten kunnen afbakenen. Ik hoop uiteraard dat Limburg, of een deel van Limburg, reconversiezone wordt. Als de Gewesten daarvoor geld op tafel leggen en maatregelen nemen, mijnheer de eerste minister, is uw regering dan bereid die maatregelen te versterken? Dat is mijn vraag.

04.02 Christophe Lacroix (PS): Monsieur le président, monsieur le premier ministre, chers collègues, depuis deux ans, la tâche du gouvernement est particulièrement ardue. Ce n'est pas jeter des fleurs que de le prétendre. Oui, des efforts ont été demandés et des milliards ont dû être trouvés, mais votre gouvernement a fait office de garde-fou. Face aux partisans de l'austérité, vous imposez une rigueur budgétaire couplée à des plans de relance concrets.

Notre pays a de l'ambition et ne s'est pas laissé prendre au piège de mesures qui ont montré leur effet contre-productif dans d'autres pays

se chipper mutuellement des moyens.

Ford Genk a fermé ses portes voici un an mais sur le terrain, l'addition n'a pas encore été payée. L'idée des zones de reconversion, qui doivent être délimitées par les Régions, est intégrée dans le paquet de mesures de relance. Si les Régions sont prêtes à y affecter un budget et à prendre des mesures, le gouvernement fédéral renforcera-t-il ces mesures?

04.02 Christophe Lacroix (PS): Gehoor gevend aan de roep naar soberheid heeft u begrotingsbesparingen opgelegd en tegelijkertijd herstelplannen gelanceerd. Ons land is niet in de val getrapt van maatregelen die elders een contraproductief effect hebben gehad. En nu komt er een nieuw herstelplan met lasten-

européens. Tout de suite, avec votre gouvernement, vous avez compris l'importance de la relance économique: 50 mesures pour un montant de 1,1 milliard d'euros sont déjà une réalité. Ce ne sont pas des mesurettes.

Et vous avez décidé d'aller plus loin encore. Un nouveau plan de relance est sur les rails: baisse de charges pour les PME, bonus fiscal pour les bas salaires, focus sur l'emploi et le pouvoir d'achat. Je suis particulièrement heureux de voir que la relance reste le mot d'ordre de notre gouvernement. Pour mon groupe, il est essentiel de donner de l'oxygène à notre économie pour soutenir l'activité économique, les PME, mais aussi la solidarité en faveur de tous les Belges.

Monsieur le premier ministre, pouvez-vous nous détailler les mesures de ce nouveau plan de relance? Comment ce plan s'intègre-t-il dans la stratégie globale développée par le gouvernement depuis deux ans?

04.03 Karin Temmerman (sp.a): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, heren ministers, collega's, het is duidelijk dat de competitiviteit enkel kan toenemen en de relance enkel kan slagen als wij die doorvoeren op verschillende domeinen en met de verschillende overheden. Het gaat niet alleen om de loonkostenverlaging, maar over zoveel meer. Het gaat om koopkracht, maar vooral over het creëren van jobs en daar moeten wij alles voor inzetten.

Deze regering heeft reeds tal van maatregelen genomen om de relance te stimuleren, voor meer dan 1,1 miljard euro. Daarbovenop werd vorige week beslist om de btw op elektriciteit te verlagen. Elektriciteit werd in ons land nog altijd beschouwd als een luxeproduct. Welnu, voor veel mensen is het geen luxe product, maar absolute noodzaak. Het is dan ook normaal dat we de btw op elektriciteit verlagen. Het doel van die maatregel is een verhoging van de koopkracht, maar ook het creëren van jobs. Verschillende economen hebben daar diverse zaken over gezegd en verschillende aantallen naar voren gebracht. Laten we maar eerlijk toegeven dat er door die maatregel minimaal zevenduizend jobs worden gecreëerd. Dat is niet niets, de dag van vandaag. Het is absoluut noodzakelijk.

Daarnaast werd er nog een tweede maatregel gelanceerd, namelijk het uitstippelen van een traject om de loonloof met onze buurlanden te dichten.

Wij verwachten echter nog meer. Niet van de federale regering, maar vooral van de regeringen van de regio's verwachten wij dat zij alle maatregelen die wij hier goedgekeurd hebben, versterken door maatregelen die zij kunnen nemen.

Mijnheer de eerste minister, vandaar heb ik twee vragen voor u.

Ten eerste, hoe zal de btw-verlaging praktisch worden geïmplementeerd?

Ten tweede, wat zijn de verdere afspraken met de regio's om tot een globaal plan te komen zodat de competitiviteit van ons land en de relance eindelijk een zeer grote start kunnen nemen?

04.04 David Clarinval (MR): Monsieur le président, monsieur le

verlagingen voor de kmo's, een fiscale bonus voor de lage lonen en bijzondere aandacht voor de werkgelegenheid en de koopkracht.

Hoe zullen de maatregelen van dat plan eruitzien? Hoe sluit dat plan aan bij het beleid dat de regering de voorbije twee jaar heeft ontwikkeld?

04.03 Karin Temmerman (sp.a): Le pacte de compétitivité ne se résume pas à la simple réduction des charges salariales, mais comporte également un volet pouvoir d'achat ainsi que, d'abord et avant tout, un volet création d'emplois. Une enveloppe de 1,1 milliard d'euros de mesures de relance a déjà été adoptée par le présent gouvernement.

Ce paquet de mesures est à présent complété par une baisse de la TVA sur le coût de l'électricité qui n'est désormais plus un produit de luxe. Hormis la hausse du pouvoir d'achat, cette dernière mesure va en outre permettre de créer un minimum de 7 000 emplois. Une feuille de route a également été établie afin de réduire notre handicap salarial avec les pays voisins.

Il appartient à présent aux Régions de venir consolider ce dispositif. Comment la baisse de la TVA sera-t-elle concrètement mise en œuvre? Quels sont les accords à ce sujet avec les Régions?

04.04 David Clarinval (MR): De

premier ministre, chers collègues, le MR est un parti tenace; tenace car depuis la rentrée parlementaire, depuis plusieurs mois, notre chef de groupe, Daniel Bacquelaine, dès son discours de rentrée, notre vice-premier ministre, notre président, tous, nous réclamions un plan de relance avant la fin de l'année.

Monsieur le premier ministre, moi-même, je vous interpellais ici il y a quinze jours sur la diminution de la TVA sur l'électricité; et vous me répondiez qu'il ne fallait pas "raser gratis". Certains partis étaient sceptiques, d'autres réticents.

Or, ce 29 novembre, un accord est intervenu en comité de concertation: baisse de la TVA sur l'électricité, diminution des charges patronales sur les entreprises, efforts en matière de formation. Bref, d'excellentes mesures de centre-droite que nous nous félicitons d'avoir obtenues.

Cependant, le comité de concertation a prévu de se réunir prochainement pour permettre aux entités fédérées d'apporter leur contribution au plan de relance.

Dès lors, monsieur le premier ministre, j'ai deux questions à vous poser. Allez-vous veiller à ce que les entités fédérées ne reprennent pas de la main gauche ce qu'on donne ici de la main droite? Pouvez-vous nous dire quels objectifs, quelles pistes concrètes ont été demandées aux Régions en matière de relance?

04.05 Kristof Waterschoot (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, collega's, rekening houdend met wat deze regering al heeft gedaan inzake loonlastenverlaging en met wat er nog op stapel staat, kan men alleen maar zeggen dat er indrukwekkend veel is gebeurd. In het totaalpakket zit de btw-verlaging en drie keer de enveloppe van 450 miljoen euro, alsook het verhaal van de ontwrichte zones waarover eindelijk een akkoord bestaat en wat voor onze politieke partij extreem belangrijk is.

Mijnheer Dewael, CD&V is het absoluut met u eens dat er moet worden samengewerkt en wij kijken in het Vlaams Parlement dan ook met veel vertrouwen uit naar uw steun voor de maatregelen die de regering zal nemen ter ondersteuning van de concurrentie.

Mijnheer de eerste minister, ik heb nog wel concrete vragen bij de uitvoering van dit regeringswerk. Wij willen focussen op die drie keer 450 miljoen euro, een gigantische en nooit geziene stap die wettelijk zal worden verankerd.

Kunt u ons evenwel duidelijk maken hoe de verlaging precies zal worden gerealiseerd? Gaat het trouwens wel degelijk over structurele lastenverlagingen of is het maar spelerei, zoals sommigen beweren?

Wat de fiscaal gunstige zones betreft, hoe zal dit precies worden gerealiseerd? Zullen alle Gewesten daarin meestappen? Hoe verloopt de voorbereiding? Een aantal zones in dit land voelt de dringende nood om dit aan te pakken.

Mijnheer de eerste minister, wij feliciteren de regering met het geleverde werk en kijken uit naar uw antwoord op de vraag hoe deze maatregelen concreet zullen worden omgezet in de praktijk.

MR vraagt al maanden dat de regering dit jaar nog werk zou maken van een relanceplan. Andere partijen stonden hier sceptisch of terughoudend tegenover. Op 29 november bereikte het overlegcomité een akkoord over een verlaging van de btw op elektriciteit, een verlaging van de werkgeversbijdragen, inspanningen op het stuk van opleiding, kortom, stuk voor stuk uitstekende centrumrechtse maatregelen.

De deelgebieden zullen ook hun duif in het zakje doen: hoe zullen zij bijdragen aan het relanceplan?

04.05 Kristof Waterschoot (CD&V): Les mesures de relance déjà prises et les nouvelles mesures prévues sont impressionnantes. Le paquet global inclut la réduction de la TVA, des réductions de charges à concurrence de trois fois l'enveloppe de 450 millions d'euros et le développement de zones fiscalement avantageuses.

Comment les réductions de charges seront-elles réalisées? Comment déterminera-t-on concrètement les zones fiscalement avantageuses? Toutes les Régions participeront-elles à la démarche?

04.06 Elio Di Rupo, premier ministre: Monsieur le président, je remercie les membres de cette honorable assemblée qui ont émis leurs considérations.

Les mesures prises par le gouvernement – mesures qui ne sont ni de centre-droite ni de centre-gauche – sont essentielles pour soutenir la compétitivité des entreprises, la création d'emploi et le pouvoir d'achat. C'est le résultat d'un travail continu du gouvernement fédéral depuis plus d'un an dans un contexte européen très négatif.

Contrairement à d'autres pays en Europe, nous avons toujours refusé l'austérité et les mesures d'assainissement aveugles.

De federale regering heeft op drie begrotingen inspanningen geleverd ten belope van 22 miljard euro. Bovendien investeren wij via de begroting 2014 meer dan 1 miljard euro voor de relance. Als wij de groeicijfers van België vergelijken met die van de meeste andere landen van de eurozone, dan zien wij dat wij terecht handelen. Wij zijn de eerste regering die de loonkloof heeft verminderd en alzo bijdraagt tot een verbetering van de competitiviteit van de ondernemingen, zonder te raken aan de automatische indexering van de lonen en dus aan de koopkracht van de burgers. Wij hebben ook het nettoloon van de werknemers met lage lonen versterkt. Met deze maatregelen zijn wij de eerste regering die zich de doelstelling oplegt om de loonkloof weg te werken.

Nous entreprenons également des actions concrètes en matière de soutien à la formation et à l'investissement et nous renforçons les salaires des travailleurs. Comme l'a indiqué M. Dewael, nous avons aussi décidé de soutenir les actions régionales en matière de zones franches en termes d'aide additionnelle de l'État fédéral.

Le gouvernement fédéral a agi sur les leviers qui soutiennent la croissance économique.

Ik geef u enkele cijfers inzake de maatregelen die de federale regering neemt in het kader van het pact, al heeft ook de heer Dewael deze reeds aangehaald. De komende weken zullen deze maatregelen in een wettekst worden omgezet.

Ten eerste, vanaf 2014 zullen wij de loonkost structureel verlagen met 1,8 miljard euro om in 2019 te komen tot een structurele verlaging met 4,7 miljard euro.

Ten tweede, vanaf 1 april 2014 zullen wij de btw op elektriciteit verminderen. Een gemiddeld gezin zal daardoor bijna 100 euro per jaar besparen op de energiefactuur. Deze maatregel heeft ook een direct effect op de inflatie, wat leidt tot een loonkostenverlaging van 650 miljoen euro voor de ondernemingen.

Troisièmement, nous renforçons les salaires nets des travailleurs à bas salaire de 620 euros progressivement d'ici 2019, dont 260 euros dès 2014 et ensuite 120 euros de plus par tranche de deux ans. De cette façon, nous soutenons les gens qui travaillent et qui n'ont, hélas, qu'un bas salaire.

04.06 Eerste minister Elio Di Rupo: De relancemaatregelen zijn noch centrumrechtse, noch centrumlinkse maatregelen, maar ze zijn essentieel om het concurrentievermogen van de bedrijven te ondersteunen, de werkgelegenheid te stimuleren en de koopkracht te vrijwaren, in een zeer ongunstig klimaat. Wij hebben nooit willen weten van blinde besparingsmaatregelen en een te streng bezuinigingsbeleid.

Sur trois budgets, le gouvernement a réalisé des efforts pour un total de 22 milliards d'euros et a consacré plus d'un milliard d'euros du budget 2014 à la relance, ce qui a entraîné de bons chiffres de croissance. Nous sommes le premier gouvernement à avoir réduit l'écart salarial sans toucher à l'indexation ni au pouvoir d'achat tout en augmentant les salaires les plus bas.

We willen opleidingen en investeringen bevorderen, we verhogen de lonen van de werknemers en we steunen de Gewesten bij de invoering van vrije zones.

Dans les semaines à venir, toutes ces mesures seront coulées dans des textes de loi. À partir de 2014, les coûts salariaux seront diminués structurellement de 1,8 milliard d'euros pour arriver à une diminution de 4,7 milliards d'euros en 2019. La réduction de la TVA sur l'électricité à partir du 1er avril 2014 permettra à un ménage moyen d'économiser pratiquement 100 euros par an. Par ailleurs, il en résultera une diminution des coûts salariaux de 650 millions d'euros au total.

Het netto-inkomen van klein-verdiener wordt tegen 2019 met 620 euro opgetrokken. Wij investeren ook in de opleiding van werknemers (minstens een dag

Quatrièmement, nous soutenons aussi la formation des travailleurs. Nous avons indiqué: "pour que chacun puisse au minimum bénéficier d'un jour de formation par an".

Een dergelijk pact voor competitiviteit en werkgelegenheid kan pas effectief zijn als er concrete engagementen en maatregelen van de Gewesten en Gemeenschappen mee gepaard gaan. Op dat vlak ben ik het eens met de heer Dewael. De Gewesten en Gemeenschappen beschikken immers over essentiële hefbomen, onder meer inzake de steun voor investeringen, de opleiding en het creëren van jobs.

De federale regering verwacht de engagementen van de Gewesten en Gemeenschappen tegen 11 december, om aldus het pact voor competitiviteit en werkgelegenheid te finaliseren.

La situation économique, même si elle est meilleure que dans un grand nombre de pays européens, reste précaire. Nous espérons que les mesures prises à ce jour par l'Union européenne porteront leurs fruits avec une forte croissance économique en particulier dans la zone euro. En effet, le nombre de faillites et de demandeurs d'emploi est beaucoup trop important.

Outre les mesures prises par l'Union européenne, cette situation nécessite des mesures immédiates et à moyen terme tant au niveau fédéral qu'au niveau des Régions et Communautés.

Mes chers collègues, en un mot comme en cent: malgré l'étroitesse des marges budgétaires, le pacte de compétitivité est une réponse à cette situation.

04.07 Patrick Dewael (Open Vld): Mijnheer de eerste minister, ik dank u voor het antwoord.

Wat mij in deze ronde opvalt is dat de oppositie niet tussenkomt. Ik zou zeggen: wie zwijgt, stemt in.

U zou kunnen spreken, mijnheer Weyts, om opnieuw de verhoging van de btw van 21 naar 22 % te bepleiten, wat u een jaar geleden hebt gedaan, maar u doet dat niet.

Wij geloven in die verlaging van de btw van 21 naar 6 % omdat, zoals mevrouw Temmerman heeft gezegd, elektriciteit een basisbehoefte is en geen luxeproduct. Wij belasten elektriciteit nu even zwaar als kaviaar bij wijze van spreken. Dat kan niet langer. Het is een besparing voor elk gezin van 100 euro.

U zou dat best eens meenemen naar de Vlaamse regering, mijnheer Weyts, waar u 600 euro per gezin per jaar hebt afgepakt met de jobkorting.

Mijnheer Waterschoot, wij zullen ons als oppositie in het Vlaams Parlement graag laten overtuigen, maar als u de miljarden hoort die hier worden genoemd, zou ik aan de Vlaamse regering willen zeggen met iets meer te komen dan met 80 miljoen euro. Als ze iets meer ambitie toont, gaan wij daarvoor ook in het Vlaams Parlement applaudisseren.

opleiding per jaar per werknemer).

Mais ce pacte ne peut pleinement produire ses effets que si Régions et Communautés, qui détiennent en effet les leviers essentiels, s'engagent concrètement au côté du gouvernement fédéral et prennent les mesures qui s'imposent. Le gouvernement fédéral attend des propositions d'ici au 11 décembre prochain.

Hoewel onze economische situatie beter is dan die in vele andere Europese landen, blijft ze preair. We hopen dat de Europese maatregelen de economie in de eurozone zullen doen aantrekken. Te veel bedrijven gaan over kop en er zijn te veel werklozen. Er moeten dan ook beslissingen worden genomen, op federaal niveau en op het niveau van de Gewesten en de Gemeenschappen. Ondanks de krappe marges kan het concurrentiepact hier een antwoord bieden.

04.07 Patrick Dewael (Open Vld): L'opposition aurait pu demander la parole, mais elle s'en est abstenuée. M. Weyts aurait pu réitérer son idée d'une augmentation de la TVA à 22 %. Nous sommes convaincus de l'utilité d'un abaissement de la TVA sur l'électricité étant donné qu'il s'agit d'un besoin de base et non d'un produit de luxe. Cette diminution permettra à chaque ménage d'économiser 100 euros par an. Au gouvernement flamand, M. Weyts a retiré 600 euros à chaque famille en supprimant la mesure "jobkorting" en matière de déduction professionnelle.

Nous serions d'ailleurs heureux, en tant que parti d'opposition au Parlement flamand, de féliciter le gouvernement flamand pour ses mesures de relance, mais pour ce faire, il devrait se montrer plus ambitieux, car les 80 millions

d'euros de la Flandre offrent un contraste saisissant avec les milliards du fédéral.

Persoonlijk feit Fait personnel

04.08 Ben Weyts (N-VA): Mijnheer de voorzitter, ik vraag het woord voor een persoonlijk feit.

De **voorzitter**: De heer Weyts krijgt het woord voor een persoonlijk feit.

04.09 Ben Weyts (N-VA): Mijnheer de voorzitter, ik wil gewoon collega Dewael even beantwoorden.

Mijnheer Dewael, Ik kan inderdaad bevestigen dat u er geen idee van hebt hoe tevreden de ondernemingswereld is over al uw gigantisch goede voorstellen en hoe tevreden zij is over Open Vld. U hebt er geen idee van.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

04.10 Christophe Lacroix (PS): Monsieur le président, monsieur le premier ministre, je vous remercie pour votre réponse. Votre plan de relance n'est pas un simple cadeau de Saint-Nicolas. Mes collègues l'ont rappelé, il s'agit de vraies mesures destinées d'abord à aider ceux qui ont été les plus touchés ou ceux qui sont les plus menacés par la crise: soutenir le pouvoir d'achat, relancer l'activité économique et la création d'emploi, préserver la sécurité sociale.

J'ai entendu beaucoup de choses dans la presse ou dans ce cénacle. Certains qui parlent aujourd'hui de relance sont ceux qui, hier, parlaient d'austérité et qui n'avaient que ce mot à la bouche. C'est un peu comme s'ils étaient nostalgiques du 45 tours, avec une face A et une face B, sans lien entre elle.

Monsieur le premier ministre, votre gouvernement a agi avec sérénité et opiniâtreté pour stabiliser le pays, pour redresser les finances, pour relancer l'économie.

Monsieur le premier ministre, de l'autre côté de la Méditerranée, il y a un proverbe qui me tient à cœur: "Les chiens aboient, la caravane passe".

04.11 Karin Temmerman (sp.a): Mijnheer de premier, ik dank u voor uw antwoord.

De focus moet inderdaad blijven liggen op het creëren van jobs. Dat is de bottomline van wat wij onder relance en competitiviteit verstaan. Ik begrijp ook, collega's van de N-VA, dat u wat zenuwachtig wordt. Heel wat bevoegdheden voor het creëren van die jobs liggen namelijk bij de regio's. Die bevoegdheden moet u aanpakken. U wil zo graag zo veel bevoegdheden naar de regio's overhevelen. Doe er dan ook iets mee! Laat ons binnenkort zien dat wij inderdaad een zeer goed relanceplan hebben, samen met de regio's.

04.09 Ben Weyts (N-VA): M. Dewael ne saurait s'imaginer à quel point les entreprises sont 'satisfaites' des propositions de ce gouvernement et de l'Open Vld en particulier!

04.10 Christophe Lacroix (PS): Uw relanceplan is niet zomaar een sinterklaascadeau. Er worden doortastende maatregelen genomen om degenen die het zwaarst onder de crisis te lijden hebben, te helpen. Uw regering heeft vastberaden gehandeld om het land te stabiliseren, de financiën te saneren en de economie aan te zwengelen. Zoals het spreekwoord zegt: de beste stuurlui staan aan wal.

04.11 Karin Temmerman (sp.a): Je comprends la fébrilité de la N-VA vu que les compétences en matière de création d'emplois sont essentiellement détenues par les Régions. Je dirais aux collègues de la N-VA, eux qui tiennent tellement à transférer de plus en plus de compétences aux Régions: usez donc de ces compétences! Nous disposerons ainsi prochainement d'un excellent plan de relance.

04.12 David Clarinval (MR): Monsieur le premier ministre, je vous remercie pour vos réponses.

Pour nous, ce plan de relance est un premier pas en vue de lutter contre notre handicap salarial qui reste important du point de vue de la compétitivité.

Il importe qu'on poursuive dans la diminution des charges pesant sur le travail. Nous comptons sur vous pour persévéérer dans ce sens dans les années à venir.

04.13 Kristof Waterschoot (CD&V): Mijnheer de eerste minister, hartelijk dank voor uw heel duidelijk antwoord.

Als laatste spreker in het debat moet ik opmerken dat sommigen het voorstellen alsof er niets gebeurt, dat het te weinig is en dat het nergens naar lijkt. Het is heel goed dat sommigen dat vinden, maar dat is niet de keuze van CD&V. De keuze van CD&V is om met deze coalitie stap voor stap tot een oplossing te komen. Wij gaan stap voor stap vooruit. Wij kiezen ervoor om stap voor stap vooruit te gaan naar meer jobs in dit land en naar een betere competitiviteit van onze ondernemingen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

05 Vraag van de heer Filip De Man aan de eerste minister over "de afschaffing van de visumplicht voor Turken die naar de EU willen reizen" (nr. P2108)

05 Question de M. Filip De Man au premier ministre sur "la suppression de l'obligation de visa pour les Turcs qui veulent voyager dans l'UE" (n° P2108)

05.01 Filip De Man (VB): Mijnheer de voorzitter, het gaat hier om het zoveelste waanzinnige plan van de Europese Unie. Wij hebben immers mogen vernemen dat op 16 december 2013 een akkoord op tafel komt, waarbij de visumplicht voor Turkije zou worden afgeschaft.

Mijnheer de eerste minister, ik wil van u weten of de Belgische regering met dat plan heeft ingestemd?

Waarom noem ik het plan waanzinnig? Ik noem het waanzinnig, omdat, ten eerste, door het plan bijna 80 miljoen Turken zonder enige drempel Europa potentieel binnen zullen komen. Turkije is een land met 99 % moslims en is, geografisch gezien, nauwelijks een Europees land te noemen. U kent onze argumentatie.

Ten tweede, Turkije is nu al de belangrijkste springplank voor illegalen. De grenzen met Griekenland en Bulgarije zijn immers zo lek als een zeef. De corruptie aan die grenzen is bovendien schering en inslag.

Ik heb nog een derde bezwaar. Tegenwoordig krijgen bijna alle lieden uit zowat het hele Midden-Oosten, Noord-Afrika en Centraal-Azië probleemloos en zonder visum toegang tot Turkije of krijgen zij er erg makkelijk een visum, waardoor al die personen uit alle genoemde regio's vlotjes de Europese Unie binnen zullen raken, indien wij een dergelijk akkoord sluiten.

04.12 David Clarinval (MR): Dit herstelplan is een eerste stap om onze loonhandicap aan te pakken. De lasten op arbeid moeten verder omlaag. We rekenen daarvoor op u!

04.13 Kristof Waterschoot (CD&V): Aux yeux de certains, ce plan de relance est insuffisant et il sera toujours insuffisant. Le CD&V, lui, a fait le choix, avec la coalition en place, de faire progresser notre pays et son économie pas à pas en créant un plus grand nombre d'emplois et en renforçant notre compétitivité.

05.01 Filip De Man (VB): Voici le nième projet absurde de l'Union européenne: un projet d'accord abrogeant l'obligation de visa pour les ressortissants turcs sera proposé le 16 décembre 2013. S'il est adopté, près de 80 millions de Turcs, musulmans pour 99 %, pourront circuler à leur guise en Europe. Or la Turquie constitue déjà une importante porte d'entrée pour les clandestins. Sans oublier que les ressortissants, terroristes et criminels compris, du Moyen Orient, de l'Afrique du nord et de l'Asie centrale obtiennent déjà très facilement un visa pour la Turquie qui leur permettra donc d'entrer très facilement sur le territoire de l'Union européenne. Ne trouvez-vous pas que nous importons déjà suffisamment de criminels étrangers? Quel est le ministre inconséquent qui a donné son aval à cet accord?

Ik kan mij voorstellen dat op dat ogenblik de terroristen uit bijvoorbeeld Pakistan, waarover het gaat en waar geen visum nodig is, uit Syrië, Iran en noem maar op, hun rugzak snel klaar zullen maken.

Ten vierde en ten slotte, mijnheer de voorzitter, ook de criminelen uit het Midden-Oosten, een deel van Noord-Afrika, bijna heel Centraal-Azië en de stan-landen kunnen, indien het akkoord in kwestie werkelijkheid wordt, vlotjes de EU-grenzen over. Importeren wij nog niet genoeg buitenlandse criminaliteit?

Wanneer een drugsdealer of een wapenhandelaar vandaag bij wijze van spreken in onze fichebak zit en een visum voor een Europees land aanvraagt, kan hij daaruit worden gehaald. Indien de visumplicht verdwijnt, zal zulks niet langer mogelijk zijn en zal er bovendien meer criminaliteit in de Europese Unie zijn.

Mijnheer de eerste minister, ik vraag mij werkelijk af welke onverantwoordelijke minister zijn fiat aan het bewuste akkoord gaf.

05.02 Eerste minister **Elio Di Rupo**: Mijnheer de voorzitter, beste collega's, Turkije zal op 16 december een overnameovereenkomst met de Europese Unie ondertekenen.

Die overeenkomst voert snelle en doeltreffende procedures in voor de terugkeer van personen die zonder vergunning op het grondgebied van de Unie verblijven. De overeenkomst zal zowel van toepassing zijn op onderdanen als op staatsburgers van derde landen die via Turkije zijn gereisd. De ondertekening van de overeenkomst is een voorwaarde om een dialoog op te starten over visumliberalisering voor Turkse burgers.

Gelet op het belang van de overnameovereenkomst voor de Unie en voor ons land is de Europese Raad van ministers van Buitenlandse Zaken er dus mee akkoord gegaan onderhandelingen aan te vatten. De Europese Commissie werd belast met de uitwerking van een *road map* in die zin. In de huidige fase is er enkel beslist om een onderhandelingsproces op te starten.

Dat proces zal over verschillende jaren lopen en de lidstaten zullen in elke fase van het proces de voortgang van Turkije op verschillende gebieden moeten valideren, zoals geldt voor alle landen waarmee visumonderhandelingen lopen. Het betreft onder meer de uitvoering van de overnameovereenkomst, immigratiebeheer, de openbare orde en de grondrechten.

In dit stadium is het dan ook voorbarig om te spreken over de opheffing van de visumverplichting voor Turkse onderdanen. Zonder het akkoord van de Raad en dus van de lidstaten mag er geen beslissing worden genomen.

05.03 **Filip De Man** (VB): Collega's, ik heb goed geluisterd.

Het blijkt dat men in ruil voor een akkoord, dat over tien dagen wordt ondertekend en dat bepaalt dat Turkije illegale vreemdelingen, die vanuit Turkije de Europese Unie zijn binnengekomen, moet

05.02 **Elio Di Rupo**, premier ministre: Le 16 décembre prochain, la Turquie signera avec l'Union européenne un accord de réadmission visant à simplifier les procédures de retour pour les ressortissants turcs et les citoyens de pays tiers qui ont transité par la Turquie et séjournent illégalement sur le territoire de l'Union européenne. Cet accord constituait l'un des préalables au lancement d'un dialogue sur la libéralisation des visas pour les citoyens turcs. Le Conseil européen des ministres des Affaires étrangères a donné son feu vert pour l'ouverture des négociations et la Commission européenne élaborera une feuille de route. Les États membres devront, à chaque phase de ce processus qui s'étendra sur plusieurs années, valider les avancées de la Turquie en matière de gestion de l'immigration, de droits fondamentaux, etc. Il est dès lors trop tôt pour parler de la suppression de l'obligation de visa. Aucune décision ne peut être prise sans l'accord du Conseil et donc des États membres.

05.03 **Filip De Man** (VB): En échange de l'accord de réadmission aux termes duquel la Turquie s'engage à prendre en charge ses ressortissants en

terugnemen, de poorten nog verder open zal zetten. Daar komt het op neer. Men zal illegalen die vanuit Turkije via Bulgarije of Griekenland zijn binnengekomen, mogen terugsturen, maar aan de andere kant gaan de poorten nog verder open en dat in een Europese Unie, mijnheer Di Rupo, waar nu al miljoen steuntrekkers uit den vreemde aanwezig zijn en men te kampen heeft met 27 miljoen werklozen. Wanneer men de deuren nog verder openzet, dan is dat voor een land met bijna 80 miljoen inwoners niet anders dan zelfvernietigingsdrang. Ik vind dat geen Europees beleid meer pro Europa. In feite is dat een Europees beleid tegen Europa.

séjour illégal chez nous, nous allons ouvrir encore plus les portes d'accès au sol européen. C'est la manifestation d'une authentique pulsion autodestructrice dans une Europe où il y a déjà un million d'assistés sociaux et 27 millions de chômeurs. L'Europe met ainsi en œuvre une politique anti-européenne!

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

06 Vraag van mevrouw Cathy Coudyser aan de eerste minister over "Electrawinds en ministeriële deontologie" (nr. P2109)

06 Question de Mme Cathy Coudyser au premier ministre sur "Electrawinds et la déontologie ministérielle" (n° P2109)

06.01 **Cathy Coudyser** (N-VA): Mijnheer Di Rupo, Electrawinds zit in een diepe crisis. Electrawinds is een beursgenoteerd bedrijf, wij willen daarom de onderhandelingen die nu lopen absoluut niet in het gedrang brengen. Wij hopen dat het bedrijf kan doorgaan en overleven.

Ik ben echter bezorgd. Het zal u nu niet verwonderen, want ik ben een West-Vlaams parlementslid. Onze partij – ikzelf in het bijzonder – is bezorgd voor de West-Vlaamse regio, de 240 werknemers van het bedrijf en de West-Vlaamse spaarder.

Het minste wat wij kunnen zeggen is dat er mist hangt rond dit dossier. Eigenlijk is dat helemaal niet nodig, want er is een oplossing. Ik verwijs daarvoor naar de deontologische code van de Europese Commissie. Daarin is heel duidelijk bepaald dat de Europese commissarissen die hun mandaat beëindigen tot 18 maanden erna geen enkele functie in een raad van bestuur of in een bedrijf kunnen opnemen in de sectoren waarvoor zij tijdens hun mandaat bevoegd waren. Ik meen, mijnheer Di Rupo, dat dit de oplossing is.

Daarom heb ik twee vragen voor u.

Ten eerste, u kunt perfect de deontologische code voor ministers die u ook hier in het federaal Parlement hebt ingediend, aanpassen en die regel, net zoals op het Europese niveau, eraan toevoegen. Bent u bereid om, liefst vandaag nog, die regel in uw deontologische code aan te passen? Dat zou u en uw collega's in de federale regering in veiligheid brengen.

Ten tweede, zult u over de eventuele gevolgen voor dit dossier duidelijkheid verschaffen aan dit Parlement? Ik herhaal dat wij bezorgd zijn over het bedrijf. Wij vinden het nodig dat hier, in het Parlement, de nodige duidelijkheid verschafft wordt. Bent u bereid dat te doen?

06.02 **Eerste minister Elio Di Rupo**: Mijnheer de voorzitter, beste collega's, over het onderwerp Electrawinds zullen mijn collega's zo meteen nog andere vragen beantwoorden.

06.01 **Cathy Coudyser** (N-VA): Electrawinds est coté en bourse et nous ne voulons absolument pas hypothéquer les négociations. J'espère que la société survivra mais je m'inquiète pour son avenir et pour l'ensemble de la région. Un brouillard entoure ce dossier, brouillard qui s'évaporerait immédiatement si le code de déontologie de la Commission européenne était respecté: les commissaires européens qui achèvent leur mandat ne peuvent plus assumer, jusqu'à 18 mois après leur départ, aucune fonction au sein d'un conseil d'administration ou d'une société dans les secteurs pour lesquels ils étaient compétents pendant leur mandat.

Le premier ministre a-t-il l'intention de faire appliquer cette règle pour les ministres fédéraux? Le premier ministre peut-il communiquer des précisions dans ce dossier?

06.02 **Elio Di Rupo**, premier ministre: D'autres ministres complèteront les réponses à propos du dossier Electrawinds.

Wat de ministeriële deontologie betreft, kan ik het volgende zeggen. Bij de start van de regering werd aan alle leden gevraagd om ontslag te nemen uit bestuursmandaten in vzw's, privaat- of publiekrechtelijke vennootschappen of om eventuele overblijvende mandaten te melden aan de eerste minister, dit om mogelijke belangenvermenging te vermijden.

Zoals ik hier reeds eerder heb bevestigd heeft ook vicepremier Vande Lanotte zich met deze voorwaarden in regel gesteld. De enige mandaten die minister Vande Lanotte overhoudt, zijn die van voorzitter van twee lokale vzw's. Het gaat daarbij om een vzw die een kerstfeest organiseert voor de Oostendse alleenstaande gepensioneerden en het steunfonds van het revalidatiecentrum voor kankerpatiënten in Oostende. Beide mandaten zijn onbezoldigd. Vicepremier Vande Lanotte voldoet dan ook aan de regels ter zake.

Lors de l'entrée en fonction du gouvernement, pour exclure toute suspicion de conflit d'intérêts, tous ses membres ont été invités à démissionner de leurs mandats d'administrateur et à signaler les éventuels autres mandats au premier ministre. Le vice-premier ministre Vande Lanotte a conservé deux mandats locaux: le premier dans une ASBL qui organise une fête de Noël pour les pensionnés isolés d'Ostende et le second dans le fonds d'aide du centre de revalidation pour patients cancéreux d'Ostende. Il exerce ces deux mandats à titre gratuit et respecte dès lors les règles arrêtées.

06.03 Cathy Coudyser (N-VA): Mijnheer Di Rupo, uit uw antwoord kan ik besluiten dat u niet bereid bent om deze maatregel te nemen. De oplossing is nochtans eenvoudig. U kon deze mist, niet alleen in dit dossier maar ook in toekomstige dossiers, vandaag oplossen. Dan hoeven wij hier volgende maand, volgend jaar of binnen twee jaar niet opnieuw te staan.

U hebt ook niet geantwoord op de vraag of u bereid bent om in dit dossier verder duidelijkheid te scheppen. Wij zullen dat als partij verder opvolgen. Zoals ik u reeds gezegd heb, zijn wij niet alleen bezorgd om dit bedrijf maar ook om de hele West-Vlaamse regio, de 240 werknemers en de West-Vlaamse spaarder.

06.03 Cathy Coudyser (N-VA): Force est de constater que le premier ministre refuse de s'aligner sur le code de déontologie adopté à l'échelon de l'Union européenne qui offrirait pourtant une solution plus que satisfaisante.

Le premier ministre n'indique pas davantage s'il est prêt à apporter toute les précisions voulues dans ce dossier. Nous réclamons cette transparence car nous sommes inquiets pour l'entreprise, pour la région, pour les travailleurs et pour les épargnants.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

07 Question de M. Georges Dallemagne au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères, du Commerce extérieur et des Affaires européennes sur "la République centrafricaine" (n° P2110)

07 Vraag van de heer Georges Dallemagne aan de vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Europese Zaken over "de Centraal-Afrikaanse Republiek" (nr. P2110)

Le président: Monsieur Dallemagne, vous aviez adressé votre question au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères. Celui-ci étant absent – ce qui avait été annoncé –, la réponse vous sera fournie par le vice-premier ministre et ministre de la Défense.

07.01 Georges Dallemagne (cdH): Monsieur le président, chers collègues, monsieur le vice-premier ministre, les mots qui définissent probablement le mieux la situation qui prévaut aujourd'hui en Centrafrique sont: chaos, violence, réfugiés, début de famine, règlements de comptes interreligieux. Il s'agit bien d'une situation de détresse humaine qui ne date pas d'hier, mais qui est en train de terriblement s'aggraver.

07.01 Georges Dallemagne (cdH): Een negatieve spiraal van chaos, afrekeningen en menselijke ellende, dat is, kort gesloten, de situatie in de Centraal-Afrikaanse Republiek.

Le Conseil de sécurité se réunit aujourd'hui; sans doute adoptera-t-il une résolution qui autorisera, sous couvert du chapitre VII de la Charte des Nations unies, l'intervention de la force pour rétablir la paix.

Une force est déjà présente en Centrafrique: la Mission internationale de soutien en Centrafrique (Misca). Il s'agit d'une force interafricaine qui recevra l'autorisation de rétablir la paix. La Misca est forte de 2 500 hommes.

La France a déjà annoncé désirer soutenir cette force par un corps expéditionnaire de 1 200 hommes; selon les derniers télex d'agences que j'ai lus, ils seraient prêts à partir assez rapidement. La France a demandé l'aide d'autres pays européens, dont la Belgique, pour l'épauler dans cette opération.

Monsieur le vice-premier ministre, quelle sera la réponse de la Belgique à cette demande française? J'entends qu'il s'agirait essentiellement de transports.

Pourriez-vous nous en dire plus sur l'intention de la Belgique, sur sa disponibilité, sur la nature de son aide en cette intervention? À partir de quand cette aide pourrait-elle se déployer? Quelles seraient les ressources, notamment en hommes, qui seraient dévolues à l'opération?

Enfin, à chaque opération du genre, on ne peut s'empêcher de se demander pourquoi ce n'est pas l'Europe entière qui se mobilise, par exemple, via le dispositif bien connu des *battlegroups*.

Nous ne pouvons blâmer la France pour son projet d'opération en Centrafrique, mais vous conviendrez avec moi que, politiquement, le message serait nettement plus clair si l'intervention se déroulait sous l'égide de l'Union européenne.

07.02 Pieter De Crem, ministre: Monsieur le président, chers collègues, monsieur Dallemande, la France a adressé une demande d'appui à la Belgique dans le domaine du transport aérien stratégique et tactique, de l'évacuation médicale et du transport de personnel par hélicoptère.

Le transport stratégique consiste à transporter du personnel et du matériel de la France vers la République centrafricaine et ses pays voisins, à raison d'un vol par semaine. Dans le domaine du transport aérien tactique, la France nous a contactés pour des vols courts en République centrafricaine même, et entre la République centrafricaine et les pays voisins. Enfin, des hélicoptères sont demandés pour des évacuations médicales et le transport de personnel en République centrafricaine même.

La demande a été étudiée et planifiée prudemment par la Défense belge qui dispose de la capacité à contribuer au transport aérien stratégique avec des vols A330 à partir de la fin de cette année. En outre, une contribution au transport aérien tactique entre la République centrafricaine et ses pays voisins pourrait être fournie. La Défense opérerait – j'emploie le conditionnel – avec un C-130 pour une période initiale de deux mois à compter de janvier 2014 et un

De Veiligheidsraad neemt wellicht vandaag een resolutie aan waarbij het licht op groen gezet wordt voor een interventie om de vrede te herstellen. Die opdracht zal worden toevertrouwd aan de MISCA-peacekeepers van de Afrikaanse Unie. Frankrijk zal versterking bieden met twaalfhonderd manschappen en heeft andere landen, waaronder België, om hulp gevraagd.

Hoe zal België reageren op dat verzoek? Wat willen en kunnen we doen? Waarom zet heel Europa zijn schouders hier niet onder? Politiek gezien zou men zo een duidelijker boodschap afgeven.

07.02 Minister Pieter De Crem: Het Franse hulpverzoek aan België wordt met de nodige omzichtigheid door Defensie in overweging genomen. Wat het strategische luchtransport betreft, zouden we één keer per week via A330 personeel en materieel naar de Centraal-Afrikaanse Republiek (CAR) vervoeren. Wat het tactische luchtransport betreft, zou Defensie vanaf januari 2014 gedurende twee maanden – verlengbaar met één maand – met een C-130 korte vluchten verzorgen in de CAR en zijn buurlanden. Voor de medische evacuatie van gewonden beschikken we echter niet over de nodige helikoptercapaciteit.

Zodra de beslissing van de VN

engagement qui pourrait être prolongé d'un mois. Les tâches consisteraient – au conditionnel également – à transporter du matériel militaire français et africain et des militaires entre les capitales africaines et Bangui.

En revanche, la Défense belge ne dispose pas de la capacité requise dans le domaine de l'évacuation médicale vu que la demande requiert une capacité de réaliser des évacuations sanitaires pour des personnes blessées.

Une résolution visant à renforcer la Mission internationale de soutien à la Centrafrique (Misca) avec la perspective de la transformer en force de l'ONU de maintien de la paix n'a pas encore été adoptée. Dès l'adoption d'une telle résolution, les conditions supranationales seront remplies afin de pouvoir entamer le processus décisionnel au niveau national. Ensuite, en ce qui concerne les capacités déployables au sein de l'Union européenne (les EUBG), nous verrons quel sera le résultat de la réunion du Conseil européen qui se tiendra à la fin de ce mois. Comme vous, je suis partisan d'un caractère plus déployable des EUBG.

07.03 Georges Dallemande (cdH): Monsieur le ministre de la Défense, je vous remercie de cette réponse.

Au nom de mon groupe, je me réjouis de la disponibilité de la Belgique pour une opération qui a reçu l'autorisation du Conseil de sécurité des Nations unies. J'estime qu'il ne faut pas laisser se dégrader davantage la situation dramatique qui prévaut en Centrafrique et qu'il convient d'éviter la déstabilisation qui pourrait en découler en Afrique centrale.

J'entends que la Belgique est prête, mais que sa décision finale n'est pas encore prise. En tout cas, vous avez tout notre soutien.

Je crois qu'il serait préférable que le Conseil qui se tiendra ce mois-ci et qui sera consacré à la défense européenne puisse enfin mettre au service de ce type d'opération les *battlegroups* européens qui s'entraînent sans cesse, mais qui, en définitive, n'interviennent jamais.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

08 Question de M. Olivier Maingain au vice-premier ministre et ministre de la Défense sur "la nomination et la promotion d'officiers supérieurs" (n° P2111)

08 Vraag van de heer Olivier Maingain aan de vice-eersteminister en minister van Landsverdediging over "de benoeming en bevordering van hogere officieren" (nr. P2111)

08.01 Olivier Maingain (FDF): Monsieur le président, monsieur le ministre, mon collègue Damien Thiéry est souvent intervenu sur cette question, ainsi que M. Ducarme. Je m'attendais d'ailleurs à ce qu'il monte à la tribune avec moi aujourd'hui.

Nous apprenons que les comités de promotion et d'avancement au sein de la Défense se sont réunis ce mardi et ont décidé de porter leur choix sur un certain nombre de candidats des promotions d'officiers généraux ou d'officiers supérieurs. Je souhaiterais que vous nous confirmiez les noms et les proportions qui sont annoncés

over de installatie van een vredesmacht bekend is, kan België een standpunt innemen. Tijdens de Europese top van december zullen we zien wat het resultaat is voor de capaciteit van European Union Battle Groups. Net als u ben ik voorstander van een grotere inzetbaarheid van die EUBG's.

07.03 Georges Dallemande (cdH): Mijn fractie is verheugd dat België zich beschikbaar houdt voor een door de VN goedgekeurde operatie, want we moeten voorkomen dat Centraal-Afrika nog meer gedestabiliseerd raakt. We steunen een beslissing in die zin.

Op de Europese Raad van deze maand die aan Defensie is gewijd, zou moeten worden beslist *battle groups* in te zetten voor dit soort operaties. Ze trainen voortdurend, maar komen nooit tussenbeide.

08.01 Olivier Maingain (FDF): Bevestigt u de namen en de verdeling naar taalrol van de opper- en hoofdofficieren die door de bevorderingscomités bij Defensie werden gekozen?

Voor alle hoofdofficieren samen gaat het over zo'n 124 bevorderingen of promoties;

dans la presse. Je retiens que pour les promotions au rang de lieutenant-général, il y aurait deux néerlandophones et un francophone, au rang de général, un néerlandophone et deux francophones, au rang de général-major, un néerlandophone et deux francophones. Pour l'ensemble des officiers supérieurs, il y a eu quelque 124 avancements ou promotions, avec une part de 62 % réservée à des officiers du régime linguistique néerlandais.

L'accord de gouvernement était pourtant clair, il faut veiller à l'équilibre au sein des grades d'officiers généraux. M. Ducarme parle avec force d'un accord gouvernemental qui n'est pas respecté. Il est vrai qu'au rythme auquel on se propose de corriger les déséquilibres linguistiques au sein de la haute hiérarchie de l'armée, on corrige tout au plus un tiers de pourcent avec les promotions et les avancements annoncés. Quand on sait qu'on a toujours 70 % de néerlandophones et seulement 30 % de francophones au sein des officiers généraux, je crois qu'il faudrait calculer au moins en siècles pour arriver à rétablir l'équilibre!

Monsieur le ministre, à quel rythme allez-vous corriger? Je sais que vous êtes en fin de législature et qu'il ne faut plus trop compter sur votre volonté de corriger ce déséquilibre profond. Mais alors, il faut avoir le courage de faire autre chose!

Le jour où on a constaté le déséquilibre dans la diplomatie, on a pris une loi, la fameuse loi pour les *Fayat boys*. On a nommé des diplomates du rôle linguistique néerlandais pour rétablir l'équilibre. On a même mis hors cadre un certain nombre de diplomates francophones à l'époque. Il est peut-être temps que les partis de la majorité, ceux qui ont notamment fait campagne en mettant en avant un célèbre colonel de l'Armée de l'air, aient la même volonté politique, c'est-à-dire faire adopter enfin une loi qui imposerait l'équilibre linguistique au sein de la haute hiérarchie militaire.

08.02 Pieter De Crem, ministre: Monsieur le président, chers collègues, monsieur Maingain, en effet, un comité d'avancement a examiné les listes de candidats lieutenants-généraux. Parmi les candidats retenus à l'avancement, deux sont néerlandophones et un est francophone, comme vous venez de le mentionner.

Pour ce qui est de la liste des 89 candidats généraux-majors, un néerlandophone et deux francophones ont été proposés favorablement à l'avancement. Le comité a également recommandé favorablement 124 officiers à l'avancement au grade supérieur d'officier supérieur.

Constatant ceci, je tiens à souligner que l'équilibre de 50-50 parmi les promotions dans les grades de lieutenants-généraux et généraux-majors a été respecté. Je pense que c'est déjà un pas dans la bonne direction.

En ce qui concerne les nominations et les avancements au grade supérieur d'officier supérieur, en effet le calcul est maintenant de 62 % de néerlandophones et 38 % de francophones retenus. Je parle bien des retenus.

J'aimerais quand même insister sur le fait que ce sont les comités d'avancement eux-mêmes qui proposent des listes. Ils sont chargés

62 procent van de bevorderde officieren behoren tot de Nederlandse taalrol.

Overeenkomstig het regeer-akkoord moet er evenwel toegezien worden op het evenwicht in de graden van opperofficier. Gezien het huidige tempo van de bevorderingen kan men zich afvragen hoeveel eeuwen het nog zal vergen om het evenwicht te herstellen, in de veronderstelling natuurlijk dat u daar überhaupt nog naar streeft aan het einde van deze zittingsperiode... Het is de hoogste tijd dat er voor Defensie hetzelfde wordt gedaan als voor de diplomatie, namelijk dat er een wet wordt goedgekeurd waarbij het taalevenwicht voor de militaire top wordt opgelegd.

08.02 Minister Pieter De Crem: Bij de kandidaat-luitenant-generals die in aanmerking komen voor een bevordering, zijn er twee Nederlandstaligen en één Franstalige. Van de 89 kandidaat-generaal-majoors, komen één Nederlandstalige en twee Franstaligen in aanmerking voor een bevordering. Voor die bevorderingen werd het 50-50-evenwicht dus alvast nageleefd en dat is een stap in de goede richting.

Bij de 124 personen die in aanmerking komen voor benoemingen en bevorderingen in de hogere graad van hoofdofficier zijn er 62 procent Nederlandstaligen en 38 procent Franstaligen. De bevorderingscomités wijzen zelf de kandidaten aan die volgens hen het meest geschikt zijn om

de désigner eux-mêmes parmi les candidats examinés celles et ceux qu'ils jugent les plus aptes à exercer les fonctions du grade supérieur. Donc, il s'agit d'un examen de compétences ou, en d'autres mots, de la comparaison des titres et mérites.

Il y a des candidats qui sont retenus. Pour ce faire, ce sont les comités qui apprécient les aptitudes professionnelles, morales, caractérielles et physiques des candidats. C'est conformément à un arrêté ministériel du 31 mars 1971 que cela se réalise. Il s'agit d'un arrêté ministériel relatif à la composition et au fonctionnement des comités d'avancement.

En plus, relativement à ce dernier comité, j'ai tenu compte et j'ai insisté pour que l'on tienne compte des recommandations de la Commission sur l'équilibre linguistique. Les conclusions de travail de cette dernière, après avoir été soutenues par moi-même, sont donc le cadre de référence pour procéder à des nominations.

Je dois ajouter que le comité de nomination ou de promotion a constitué un premier pas et que, dans un deuxième temps interviendra la désignation dans des postes et des fonctions spécifiques. À cet égard, on tiendra compte des recommandations faites par la commission sur l'équilibre linguistique. J'ai promis de m'en charger et je m'en chargerai.

08.0108.03 Olivier Maingain (FDF): Monsieur le président, je retrouve là l'art du ministre de la Défense de tenter de nous faire admettre l'arithmétique hollandaise. Je commence à comprendre la raison pour laquelle les élèves francophones dans l'enseignement francophone n'ont pas le même niveau de connaissance de l'arithmétique que du côté néerlandophone. Ils ne pratiquent pas la même arithmétique! Certes, nous n'avons pas les mêmes critères. Je constate que M. Van Biesen est adepte de cette arithmétique hollandaise.

Plus fondamentalement, lorsqu'on veut corriger un déséquilibre, il n'y a que deux voies. Évidemment, dans le système actuel, qui est un système de cooptation par les officiers eux-mêmes, il est rare de demander que ceux qui sont en place veillent à corriger les déséquilibres. Soit vous donnez l'indication claire des quotas à établir, et vous le faites par volonté politique, soit vous le faites par volonté légale. Or, vous n'avez aucune de ces deux méthodes.

Il en résulte que, par la pyramide des âges et par la proportion d'officiers supérieurs qui restent nettement en déséquilibre au niveau francophone, vous n'aurez jamais le rattrapage à terme. Si vous vouliez faire le rattrapage, il fallait nous annoncer aujourd'hui qu'un plus grand nombre d'officiers supérieurs et d'officiers généraux seraient proposés à la promotion, à l'avancement, ce qui n'est pas le cas. C'est la raison pour laquelle je continue à penser que votre méthode de l'escargot mettra au moins un demi-siècle, si pas davantage, avant de retourner à l'équilibre. Il est temps d'avoir une autre volonté politique!

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

09 Vraag van de heer Jean Marie Dedecker aan de vice-eersteminister en minister van Economie,

functies van de hogere graad uit te oefenen. Het gaat om een onderzoek van de bekwaamheden, overeenkomstig het ministerieel besluit van 31 maart 1971.

De besluiten van de commissie die zich over het taalevenwicht heeft gebogen, vormen het referentiekader voor de benoemingen.

Voorts zal er bij de benoeming in specifieke jobs en functies rekening worden gehouden met de aanbevelingen van de werkgroep die zich heeft gebogen over het taalevenwicht bij het leger. Ik heb beloofd daarvoor te zorgen, en dat zal ik ook doen.

08.010 Olivier Maingain (FDF): Wij houden er een verschillende manier van rekenen op na! U wil ons weer de Hollandse rekenkunde laten slikken. Het huidige systeem berust op coöptatie door de officieren zelf. Wil men het onevenwicht corrigeren, dan moet u – uit politieke of wettelijke overwegingen – duidelijke quota instellen. Zonder quota zal de evolutie tergend traag verlopen en wordt de inhaalbeweging nooit afgemaakt. Het is tijd om het politiek over een andere boeg te gooien.

Consumenten en Noordzee over "Groenkracht en Electrawinds" (nr. P2112)

09 Question de M. Jean Marie Dedecker au vice-premier ministre et ministre de l'Économie, des Consommateurs et de la Mer du Nord sur "Groenkracht et Electrawinds" (n° P2112)

09.01 Jean Marie Dedecker (LDD): Mijnheer de voorzitter, collega's, ik stel deze vraag, nu ik nog niet in de gevangenis zit want ik ben in blijde verwachting van een fantastische strafklacht met burgerlijke partijstelling — minder mag dat niet zijn — vanwege onze 'eerste' minister.

Mijnheer de minister, u moet vandaag niet verlegen zijn; ik zal u geen vragen stellen over belangenvermenging tussen uw ministerschap en uw voorzitterschap van de haven, uw voorzitterschap van Electrawinds, uw voorzitterschap van de Taskforce van de Noordzee, uw voorzitterschap van het offshoreplatform, en ga zo maar door. Ik zal dat niet doen. Intussen weet iedereen dat Electrawinds geen windeieren gelegd heeft.

Ik zal u evenmin vragen stellen over de 160 miljoen die door diverse overheidsfondsen gestort zijn in Electrawinds. Mevrouw Kitir, het gaat om drie keer meer dan Ford Genk gekregen heeft. Driekwart daarvan werd gestort onder het voorzitterschap van de minister.

Mijnheer de minister, ik zal u ook geen vragen stellen over Zon aan Zee, noch over het elektriciteitsbedrijf dat tien keer meer geld verdient door de verkoop van groenestroomcertificaten dan door de verkoop van elektriciteit, al bent u inzake groenestroomcertificaten in de regering de grote specialist.

Waarover ik u wel een vraag wil stellen, mijnheer Vande Lanotte, is de cvba Groenkracht. Groenkracht is een coöperatieve vennootschap die in 2004 werd opgericht door een zekere Paul Desender — over wie ik nu niet zal uitweiden, maar later misschien — en nog andere personen, zoals bijvoorbeeld Paul Merlevede, een zelfstandige geldstroomanalist. What's in a name?

U kent dat bedrijfje ook zeer goed. Nadat uw managementvennootschap geliquideerd was, na verschillende naamsveranderingen en na verschillende CEO-wissels, werd ontdekt dat u aandelen had, met onder andere 1 185 euro aan dividenden, in deze coöperatieve. U bent daar intussen natuurlijk uitgestapt. U hebt immers fiscalisten als de heer Maus die u raad geven. U kunt de kerk dus zeker verlaten voor het gezang.

Wat mij verontrust in deze coöperatieve is het volgende, mijnheer Vande Lanotte. Ik heb hier een document bij. Wij hebben het hier al gehad over gevallen als ARCO of Lernout & Hauspie. Groenkracht werd opgericht in 2004. Ik zal enkele doelstellingen ervan citeren. "Groenkracht spreidt het kapitaal over verschillende projecten en financiert steeds een klein percentage van het totale investeringsbedrag. Het is een veilige belegging." Dat staat hier letterlijk. Het gaat over aandelen. "Het is een veilige belegging."

Ten tweede, de raad van bestuur verwacht met de huidige investering en lopende projecten een opbrengst van 6 % bruto. Wij hebben hier terug een coöperatieve die nagenoeg een vast rendement belooft en zegt in alles te zullen beleggen. Ik vrees, mijnheer Vande Lanotte, dat wij hier een tweede ARCO krijgen. In plaats van wat zij op papier

09.01 Jean Marie Dedecker (LDD): Une plainte au pénal avec constitution de partie civile me pend apparemment au nez. Je m'empresse donc de poser ma question avant d'aller en prison...

Le ministre ne doit pas être inquiet; je ne lui poserai aucune question aujourd'hui en ce qui concerne une éventuelle confusion d'intérêts, ses divers mandats de président, la société Zon en Zee ou les certificats verts. Je ne dirai pas même un mot sur les 160 millions d'euros d'aide publique à Electrawinds, soit trois fois plus que le montant octroyé à Ford Genk. Trois quarts de cette somme de 160 millions ont été injectés dans Electrawinds lorsque le ministre en était président.

De quoi s'agit-il donc aujourd'hui? Pendant un certain temps, le ministre a eu des parts et a reçu des dividendes de la société coopérative Groenkracht. Il s'en est ensuite dégagé pour des raisons de sécurité. Après les dossiers ARCO et Lernout & Hauspie, certains objectifs de Groenkracht nous inquiètent à juste titre: le capital est réparti sur différents projets et Groenkracht continue à financer un faible pourcentage du montant total de l'investissement. Groenkracht considère que ses parts sont un investissement sûr. On s'attendait à un rendement de 6 % brut. Il s'agit donc une nouvelle fois d'une coopérative qui a pour ainsi dire promis un rendement fixe.

À l'examen du bilan, on se rend compte que sur les 16 millions d'euros d'actifs financiers, 15,4 millions d'euros ont été investis l'an passé dans une seule société: Electrawinds. Il n'est donc nullement question d'une diversification des investissements comme annoncé. Lorsque la

zetten, namelijk dat zij gediversifieerd zouden beleggen, is er op de balans bijvoorbeeld te zien dat van de 16 miljoen financiële activa eind vorig jaar, 15,4 miljoen is belegd in Electrawinds. Toen het slecht ging in de maand juni, is Groenkracht nog vlug bijgesprongen met 1,25 miljoen euro. Laten wij zeggen dat 95 % in Electrawinds zit.

Wat gebeurt er vandaag? Electrawinds zit in de palliatieve zorg. Het gaat alweer om vierduizend spaarders die overal werden geronseld en om een gemiddeld bedrag van 4 500 euro; in totaal werd er 18 miljoen euro gestort.

Mijnheer Vande Lanotte, u bent de minister van Economie en aldus verantwoordelijk voor deze coöperatieve vennootschappen. Welke maatregelen zult u nemen? U bent heel dicht bij deze zaak betrokken. Zult u deze zaak onderzoeken als minister? Het kan immers niet dat er rendementen worden beloofd en dat alle eieren in dezelfde mand worden gelegd. Dit zal leiden tot een debacle; er zal ons een mini-ARCO worden voorgesloteld.

situation s'est détériorée en juin 2013, Groenkracht est rapidement intervenue avec un montant de 1,25 million d'euros. Aujourd'hui, Electrawinds est en soins palliatifs. On a été chercher un montant total de 18 millions d'euros chez 4 000 épargnantes.

Le ministre de l'Économie est compétent pour ces sociétés coopératives. Quelles mesures prendra-t-il? Examinera-t-il le dossier? Il est quand même inacceptable que l'on promette des rendements et que tous les œufs soient mis dans le même panier. Nous risquons d'être bientôt confrontés à un mini-dossier ARCO.

09.02 Minister Johan Vande Lanotte: Mijnheer de voorzitter, de cvba Groenkracht is een coöperatieve die spaargeld ophaalt. Het toezicht op coöperatieven is tweevoudig: enerzijds, door de minister van Economie die de wetgeving op de coöperatieven moet nazien en, anderzijds, door de minister van Financiën die een beperkt toezicht heeft op de operaties. Een eerste conclusie is dat de wetgeving het financieel toezicht op coöperatieven relatief beperkt houdt, met name tot het toezicht op het respecteren van de prospectusverplichting die een bevoegdheid is van de FSMA onder de voogdij van de minister van Financiën.

De minister van Economie is bevoegd om de zeven criteria te controleren waaraan een coöperatieve moet voldoen. Dat is dus mijn bevoegdheid en daar kan ik optreden. Die voorwaarden zijn zeer beperkt, namelijk het toetreden moet vrij zijn — iedereen mag dus toetreden —, de aandelen scheppen dezelfde rechten en verplichtingen binnen de aandelencategorieën, de stemming op een algemene vergadering is democratisch — men mag dus niet stemmen volgens zijn gewicht in het kapitaal —, de rentevoet is beperkt tot 6 %, de vennoten kunnen genieten van ristorno's, de beheerders en de commissaris worden door de algemene vergadering benoemd en het mandaat is niet bezoldigd, en, ten slotte, de vennootschap heeft als doel in de behoeften van haar vennoten te voorzien.

Ik heb de FSMA gevraagd wat mijn bevoegdheid in deze is. Het is mijn bevoegdheid om die zeven elementen te controleren. De cvba voldoet aan die zeven voorwaarden op dit moment en dat is ook de reden van de erkenning in 2004 en de verlenging in 2011.

Dat betekent niet dat er geen reden tot bezorgdheid is. Ik deel uw bezorgdheid. Het is inderdaad zo dat wij ons in de toekomst moeten afvragen of het coöperatief model voor het aantrekken van spaargeld, met wat er allemaal is gebeurd, met de huidige regelgeving nog verder kan gaan. Dat is een vraag die wij ons moeten stellen, die iedereen zich moet stellen.

09.02 Johan Vande Lanotte, ministre: La SCRL Groenkracht est une société coopérative qui collecte l'épargne. Le ministre des Finances exerce un contrôle limité des opérations et le ministre de l'Économie, c'est-à-dire moi, doit veiller au respect de la loi sur les coopératives. Il m'appartient donc de contrôler le respect des 7 conditions à remplir par une coopérative et d'intervenir, le cas échéant.

Les conditions sont limitées: l'adhésion doit être libre; les actions créent les mêmes droits et obligations dans les différentes catégories d'action; l'assemblée générale vote démocratiquement — l'exercice du droit de vote n'est donc pas proportionnel au capital détenu; le taux d'intérêt est plafonné à 6 %; les associés peuvent bénéficier de ristournes; administrateurs et commissaires sont nommés par l'assemblée générale et exercent leur mandat à titre gratuit et l'objet de la société consiste à pourvoir aux besoins de ses associés.

Actuellement, la SCRL remplit les 7 conditions précitées et a dès lors été agréée en 2004, agrément prolongé en juillet 2011.

Ik beperk mij tot mijn bevoegdheid, namelijk de zeven voormelde punten, en daaraan voldoet de cvba op dit moment.

Certes, nous avons des raisons d'être inquiets et, compte tenu des événements, nous devons nous demander si le cadre légal actuel suffit pour poursuivre à l'avenir la collecte de l'épargne par le biais du modèle de la coopérative.

09.03 Jean Marie Dedecker (LDD): Mijnheer de minister, voor een socialist is dat een fantastisch mooie Pontius Pilatushouding.

U was bijna drie jaar voorzitter van Electrawinds zelf. U bent overal rondgegaan. Gisteren nog had ik telefonisch contact met mensen uit Antwerpen die verzameld werden rond die groene energie, aan wie werd aangeraden om hun geld daarin te beleggen. Er werd hen gezegd dat dit geen kwaad kon want het was een fantastische groene saus die in de toekomst 6 % rendement zou opbrengen.

Thans staat de boel op springen. Vandaag krijgen wij een Ponzischema, bijna een piramidespel, waarbij de kleine spaarder alweer de dupe wordt, omdat men aan de top niet overeenkomt om dit bedrijf in de gaten te houden.

Mijnheer de minister, u hebt het recht om in te grijpen. U zou eigenlijk zelf een onderzoek moeten doen. Wettelijk gezien hebt u het recht om in te grijpen en om na te gaan of het beloofde rendement van 6 % oplichting is. Wettelijk hebt u het recht om dat te doen.

Wij krijgen hier terug een nieuw ARCO-verhaal, een socialistisch ARCO-verhaal of misschien een Lernout & Hauspieverhaal. Wat is er gebeurd bij Lernout & Hauspie? Wat deed men? Men stelde een rode politicus, een vertrouwensman, aan als voorzitter van de raad van bestuur, om Jean-Luc Dehaene niet te noemen.

Wat doet men nu met de heer Vande Lanotte? Men plaatst hem daar als vertrouwensman. De bevolking heeft vertrouwen in hem en dus schrijven de mensen in. Als het slecht gaat, dan weet men echter van niets!

Deze voormiddag nog hoorde ik uw voorzitter zeggen dat u de Leopold II van Oostende bent. Mocht men dat tegen mij zeggen, ik zou meteen een klacht voor laster en eerroof indienen. Mijnheer Vande Lanotte, er is de Lippenscode en nu krijgen wij misschien de Leopold II-code. Ga eens kijken op de dijk in Oostende, daar staat een prachtig standbeeld van Leopold II. Onderaan staan slaven en van een van die slaven hebben ze de hand afgehakt. Ga vanavond eens kijken, mijnheer Vande Lanotte.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

09.03 Jean Marie Dedecker (LDD): Le ministre est un Ponce Pilate socialiste car il a tout de même été président d'Electrawinds durant trois ans. On a fait miroiter un beau rendement au petit épargnant, mais ce dernier risque à présent d'être lésé par un jeu pyramidal. Le ministre devrait lui-même vérifier s'il ne s'agit pas d'une escroquerie, car la loi l'autorise à procéder à un tel contrôle.

Cette affaire laisse une impression de déjà-vu: un homme politique de confiance disposant d'une autorité suffisante est engagé au sein du conseil d'administration pour convaincre les citoyens de signer, puis cette personnalité est aux abonnés absents lorsque l'affaire tourne mal.

Ce matin, le ministre a été qualifié de "Léopold II d'Ostende" par son président de parti. À sa place, j'aurais immédiatement déposé une plainte pour calomnie et diffamation. En effet, qui voudrait s'enorgueillir d'un titre pareil? Léopold II n'était-il pas ce roi des esclaves aux mains coupées, comme nous l'apprend une statue d'Ostende?

10 Question de M. Benoît Drèze au vice-premier ministre et ministre de l'Économie, des Consommateurs et de la Mer du Nord sur "la problématique du surendettement" (n° P2113)

10 Vraag van de heer Benoît Drèze aan de vice-eersteminister en minister van Economie, Consumenten en Noordzee over "de problematiek van de overmatige schuldenlast" (nr. P2113)

10.01 Benoît Drèze (cdH): Monsieur le président, monsieur le ministre, vous le savez mieux que quiconque, aujourd'hui se tient à la

10.01 Benoît Drèze (cdH): U hebt vanmorgen het colloquium

Banque nationale une journée d'étude sur la problématique du surendettement. Vous y étiez, d'ailleurs, ce matin pour ouvrir cette journée organisée par l'Observatoire du Crédit et de l'Endettement dont le programme est fort chargé et fort intéressant. Je pense ici, en particulier, à une étude sur le profil des personnes qui sont confrontées au surendettement. Cette étude casse les clichés que l'on a parfois des personnes surendettées, à savoir des gens quelque peu flambeurs, qui contractent crédit sur crédit et qui sont de mauvais payeurs. En effet, dans la plupart des cas, tel n'est pas le cas. Plus de 330 000 personnes sont concernées en Belgique et plus de 8 % des Bruxellois.

Permettez-moi de lire les conclusions de l'étude qui décrit le portrait général d'une personne surendettée aujourd'hui. Il s'agit d'une personne à faibles revenus, très souvent victime d'accidents de la vie (maladie, perte d'emploi, divorce), devant souvent assumer seule l'éducation des enfants, une personne ne possédant pas toujours les connaissances financières ou ne bénéficiant pas des bons conseils d'amis plus avisés, une personne qui a perdu pied et posé de mauvais choix, faute parfois d'avoir frappé aux bonnes portes.

Dans le dossier du jour du journal *Le Soir*, on peut lire le témoignage d'une maman élevant seule ses deux enfants et qui explique qu'à un moment donné, elle a dû choisir entre nourrir ses enfants et payer ses factures.

De nombreuses recommandations existent depuis des années, notamment à partir de la plate-forme "Journée sans crédit". La problématique n'est pas nouvelle. Mais elle revêt des caractéristiques différentes, en particulier depuis trois ou quatre ans. Ainsi, on constate que des couples qui travaillent pour un bas salaire rencontrent des difficultés, notamment parce que le fait de travailler engendre des frais spécifiques (déplacement, garde des enfants, etc.).

Monsieur le ministre, quelles conclusions tirez-vous de cette étude de l'Observatoire du Crédit et de l'Endettement? Quelles mesures complémentaires comptez-vous prendre? Plus précisément, quelles mesures envisagez-vous de prendre en matière de types de dettes enregistrés à la Centrale des crédits? Faut-il les étendre? Faut-il renforcer l'éducation financière? Je sais que la question relève de la compétence des Communautés, mais vous pourriez éventuellement être le leader d'une consultation avec ces dernières. Des dispositions concernant les ouvertures de crédit pourraient aussi être prises.

J'attends, en tout cas, avec beaucoup d'intérêt vos réponses à mes questions.

10.02 Johan Vande Lanotte, ministre: Monsieur le président, cher collègue, j'ai inauguré ce colloque ce matin. Je vais répéter ce que j'y ai dit.

Cette étude, notamment parce qu'elle trace le profil des personnes en difficultés financières, est très importante. Nous pouvons constater que la pauvreté a, dans certains cas, changé de visage. Autrefois, on pouvait dire qu'elle était surtout une question de revenus. Cela reste bien entendu le cas. Cependant, il existe des situations telles que des gens disposant d'un revenu moyen tombent dans la pauvreté par le

van het Observatorium Krediet en Schuldenlast bijgewoond. Uit een studie blijkt dat het profiel van personen met een overmatige schuldenlast zeker niet overeenstemt met het clichébeeld. Tegenwoordig worden zelfs tweeverdieners met dat probleem geconfronteerd. Welke conclusies trekt u uit die studie en welke maatregelen zal u nemen?

10.02 Minister Johan Vande Lanotte: Die studie toont aan dat de armoede deels een andere gedaante heeft aangenomen. Vandaag raken immers ook mensen met een gemiddeld inkomen in financiële moeilijkheden, bijvoorbeeld doordat ze een zware schuldenlast torsen.

fait qu'ils ont un endettement trop important. C'est une situation relativement nouvelle en Belgique. Dans d'autres pays, cela existe depuis longtemps. Je ne citerai que les États-Unis.

S'agissant de la législation sur le crédit à la consommation – car c'est surtout celui-ci qui pose problème en ce moment, et pas tellement le prêt hypothécaire –, le gouvernement est en train de discuter de l'extension de l'interdiction du colportage, autrement dit de la recherche de clients pour le crédit à la consommation. Ce démarchage convainc essentiellement des gens qui ne devraient malheureusement pas en contracter un. Comme cette interdiction est parfois contournée, nous souhaitons l'étendre.

Ensuite, l'information au consommateur doit toujours être améliorée. Il est clair que le crédit à la consommation pose des problèmes en termes d'information et de compréhension. Certains crédits sont contractés dans des lieux de vente tels que les grands magasins. Y vendre aussi bien le produit que l'emprunt est problématique. Comeos a mis en place des procédures de formation afin que les gens qui accordent le crédit puissent bien expliquer les choses. Nous n'allons pas interdire que cela se passe dans les grands magasins, mais nous allons mieux l'organiser. Je puis vous dire que Comeos est favorable à ce que les grandes surfaces, notamment spécialisées dans l'électroménager, s'en chargent.

Enfin, quand le résultat n'est pas très clair, il convient d'améliorer l'évaluation de la solvabilité du consommateur et des conséquences qui en découlent pour l'offre d'un crédit – et ce pour pouvoir juger qui peut en bénéficier.

Des propositions ont été faites. Nous allons trancher dans les semaines à venir.

J'ai demandé de recevoir les résultats de ce colloque. Selon moi, ils seront utiles pour notre projet en discussion.

10.03 Benoît Drèze (cdH): Monsieur le président, je remercie le ministre pour son grand intérêt à l'égard de ces questions, sa réponse détaillée et développée. Je suppose qu'il viendra en temps utile devant le parlement, notamment, avec des pistes d'amélioration.

J'y vois également une réflexion. En effet, monsieur le ministre, vous avez établi une comparaison avec les États-Unis où la problématique des travailleurs pauvres existe depuis longtemps; en Belgique, c'est depuis peu qu'elle apparaît. Ainsi, au-delà du surendettement, le sujet induit une réflexion quant aux politiques visant à lutter contre les pièges à l'emploi et à valoriser la rémunération des travailleurs à bas revenus. Malheureusement, nous en sommes arrivés à ce type de questions.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

11 Question de Mme Zoé Genot à la secrétaire d'État à l'Asile et la Migration, à l'Intégration sociale et à la Lutte contre la pauvreté, adjointe à la ministre de la Justice, sur "les allocations de CPAS aux SDF" (n° P2114)

11 Vraag van mevrouw Zoé Genot aan de staatssecretaris voor Asiel en Migratie, Maatschappelijke Integratie en Armoedebestrijding, toegevoegd aan de minister van Justitie, over "de OCMW-

Helaas dient vastgesteld dat net die mensen die zich ver weg van allerhande leningen zouden moeten houden, zich er het vaakst een laten aansmeren. De regering wil het verbod in dat verband uitbreiden. Voorts moet de voorlichting van de consument worden verbeterd. Comeos heeft daartoe opleidingen uitgewerkt. We zullen niet verbieden dat er in grote winkels en supermarkten consumentenkrediet wordt aangeboden, maar we willen het beter organiseren.

De evaluatie van de solvabiliteit van de consument moet eveneens worden verbeterd. Tijdens de komende weken zullen we de nodige beslissingen nemen.

De resultaten van dat colloquium zullen nuttig zijn voor ons project.

10.03 Benoît Drèze (cdH): Het is belangrijk dat men de werkloosheidsvallen blijft bestrijden en dat men bijzondere aandacht besteedt aan de laagste lonen.

uitkeringen die worden toegekend aan daklozen" (nr. P2114)

11.01 Zoé Genot (Ecolo-Groen): Monsieur le président, monsieur le ministre, on sait que les sans-abri qui ne peuvent recevoir d'autres allocations ont droit au revenu d'intégration du CPAS au taux isolé. Néanmoins, certains CPAS font de la résistance et ne l'accordent qu'au taux cohabitant.

Hier encore, en regardant l'émission *Questions à la une* de la RTBF, quelle n'a pas été ma surprise de voir le directeur d'un service du CPAS de Charleroi dire: "(...) avec le profil des personnes sans-abri qui connaissent de grandes difficultés à gérer leur budget, il faut savoir aussi que certains d'entre eux font l'objet de racket ou autre. On n'est donc pas toujours certain qu'ils utilisent les sommes qu'ils perçoivent". Il confirme que le CPAS de Charleroi se met dans l'illégalité et n'accorde un revenu d'intégration qu'au taux cohabitant. Si les personnes veulent faire valoir leurs droits, elles sont obligées d'aller au tribunal du travail.

Il est inacceptable d'obliger les plus vulnérables d'entre nous, c'est-à-dire les personnes qui n'ont pas de toit et qui vivent dans des conditions particulièrement difficiles, d'agir en justice pour faire respecter leurs droits.

Il semblerait que ce n'est malheureusement pas un fait nouveau. J'ai ici un courrier du président du CPAS de Charleroi, daté du 31 août 2012, où il indique: "nous octroyons en effet aux personnes sans-abri qui remplissent l'ensemble des conditions fixées à l'article 3 de la loi du 26 mai 2002 un revenu d'intégration au taux cohabitant".

Après le directeur sur les ondes de la RTBF, le président du CPAS confirme qu'il n'applique pas la loi. Il en est fier puisqu'il l'inscrit dans des courriers.

Je voulais interroger la secrétaire d'État à la Pauvreté pour voir si elle avait mené une enquête en la matière, ce qu'elle comptait faire pour faire respecter la loi et connaître les sanctions qui seraient prises à l'encontre de ces CPAS qui mettent les personnes dans de plus grandes difficultés encore, les privant de 300 euros par mois.

C'est inacceptable!

11.02 Alexander De Croo, ministre: Madame Genot, comme vous l'avez mentionné, je réponds à la place de la secrétaire d'État, Maggie De Block, qui s'est excusée.

Comme vous l'avez dit dans votre question, l'attribution du revenu d'intégration sociale est liée aux conditions fixées par l'article 3 de la loi du 26 mai 2002 concernant le droit à l'intégration sociale et précédée par une enquête sociale.

Je n'ai toutefois pas l'habitude de me prononcer sur des dossiers individuels. Une personne qui n'est pas d'accord avec la décision prise par un CPAS a toujours la possibilité d'introduire un recours devant le tribunal du travail.

Le service d'inspection du SPP Intégration sociale peut, quant à lui, à l'occasion d'une inspection sur l'octroi de la subvention au CPAS

11.01 Zoé Genot (Ecolo-Groen): Zoals men weet, kunnen daklozen op geen andere uitkering aanspraak maken dan op een leefloon als alleenstaande, dat door de OCMW's wordt uitbetaald. Gisteren werd er in de uitzending *Questions à la une* van de RTBF nochtans aangetoond dat sommige OCMW's daklozen een leefloon als samenwonende toekennen. Om hun rechten te doen gelden zouden die mensen naar de arbeidsrechtbank moeten stappen. Ik zou de staatssecretaris voor Armoedebestrijding willen vragen welke maatregelen ze zal nemen om de wet te doen naleven en welke sancties er eventueel tegen die OCMW's zullen worden genomen.

11.02 Minister Alexander De Croo: Ik antwoord in de plaats van staatssecretaris Maggie De Block, die zich voor deze vergadering heeft laten verontschuldigen. Ik heb niet de gewoonte mij over individuele dossiers uit te spreken. Wie niet akkoord gaat met de beslissingen van het OCMW kan altijd beroep aantekenen bij de arbeidsrechtbank. Als de inspectiedienst van de POD Maatschappelijke Integratie vaststelt dat de wet niet werd nageleefd, kan hij het OCMW verzoeken de beslissing te

constater que la loi n'a pas été respectée. Dans ce cas, il peut demander au CPAS de revoir la décision en vue d'une application conforme de la loi. À défaut de le faire, ce service peut refuser l'octroi de la subvention pour ce dossier.

11.03 Zoé Genot (Ecolo-Groen): Monsieur De Croo, je sais que Mme De Block a tendance à voir des cas individuels partout. Mais dans le cas qui nous occupe, il ne s'agit pas d'un cas individuel. En effet, deux responsables, un directeur de service du CPAS et le président du CPAS, disent ne pas appliquer la loi et lésent de 300 euros par mois les sans-abri.

Vous me répondez qu'il leur suffit de se rendre auprès du tribunal du travail. C'est scandaleux comme réponse! Je m'attendais au minimum à entendre que le service d'inspection allait directement vérifier ce qui se fait en la matière à Charleroi et que ceux qui traitent les plus pauvres d'entre nous de telle manière seront sanctionnés.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

12 Vraag van mevrouw Nadia Sminate aan de minister van Middenstand, Kmo's, Zelfstandigen en Landbouw over "de voedselveiligheid" (nr. P2116)

12 Question de Mme Nadia Sminate à la ministre des Classes moyennes, des PME, des Indépendants et de l'Agriculture sur "la sécurité alimentaire" (n° P2116)

12.01 Nadia Sminate (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, sinds 22 november zitten al onze overheidsdiensten op droog zaad. Zij mogen geen bedragen meer uitkeren boven de 5 500 euro, tenzij er een ernstig of onomkeerbaar nadeel zou optreden.

Blijkbaar is het in gevaar brengen van onze volksgezondheid geen ernstig nadeel. Immers, het Federaal Agentschap voor de Voedselveiligheid heeft in de afgelopen weken meermaals aan de alarmbel getrokken en de directeur heeft zelfs gedreigd met een *shut down* van zijn dienst. Bovendien zijn er tweehonderd dierenartsen die al sinds oktober geen wedde meer uitbetaald krijgen. Voor alle duidelijkheid, het gaat hem er niet om dat er geen papier of balpennen meer kunnen worden betaald. Wel gaat het over onze voedselveiligheid, een van de belangrijkste pijlers van onze volksgezondheid, die in het gedrang komt omdat deze regering nalaat om structurele maatregelen te nemen om onze rekeningen te doen kloppen. Dat is de reden achter die maatregel.

Mevrouw de minister, ik heb voor u twee vragen.

Vanaf wanneer zullen de dierenartsen die instaan voor de controle van ons voedsel weer betaald worden?

Kunt u ons garanderen dat een *shut down* van uw agentschap onze voedselveiligheid niet in het gedrang brengt? Zullen wij met Kerstmis nog veilig kalkoen kunnen eten?

Le président: Madame la ministre, un jour, j'ai fait ça: "Ja of neen?" Het antwoord is: ja. Punt."

11.03 Zoé Genot (Ecolo-Groen): Dit antwoord is schandalig. Ik verwachtte minstens te horen dat de inspectiedienst de situatie in Charleroi zou onderzoeken en zo nodig sancties zou opleggen.

12.01 Nadia Sminate (N-VA): Depuis le 22 novembre, nos services publics ne peuvent plus effectuer de dépenses supérieures à 5 500 euros. C'est pourquoi l'Agence fédérale pour la sécurité de la chaîne alimentaire a déjà brandi la menace d'un *shutdown* du service, alors que deux cents vétérinaires ne reçoivent plus de salaire depuis octobre. À partir de quand leur salaire sera-t-il de nouveau versé ? La ministre peut-elle garantir qu'aucun *shutdown* ne viendra compromettre la sécurité alimentaire ? Ou autrement dit : pourrons-nous déguster la dinde de Noël en toute sérénité ?

De voorzitter: Daar kan de minister kort met ja of neen op antwoorden.

12.02 Minister **Sabine Laruelle**: Het antwoord is ja. Voilà!

12.02 **Sabine Laruelle**, ministre: La réponse est "oui".

De **voorzitter**: Bedankt, mevrouw de minister!

12.03 Minister **Sabine Laruelle**: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Sminate, net zoals alle federale instellingen, moet het FAVV dezelfde budgettaire inspanningen leveren. Tot nu toe, jaar na jaar, heeft het FAVV zijn budgettaire doelstellingen gerespecteerd.

Het klopt dat het FAVV voor dit jaareinde een budgettaire vrijgave gevraagd heeft met het oog op de betaling van de zelfstandige dierenartsen en de verplaatsingskosten van zijn inspecteurs en controleurs. Die vraag wordt momenteel onderzocht, maar tot nu toe heeft het FAVV de uitvoering van zijn opdrachten wel gegarandeerd. Er is dus geen risico op problemen.

Wij moeten een juist evenwicht vinden tussen, enerzijds, de nodige budgettaire discipline en, anderzijds, de budgettaire noden van de openbare dienst.

Wij mogen niet dezelfde houding aannemen als uw partij. Ik heb in de krant uw verkiezingsprogramma gelezen. Ik heb gelezen dat u minder uitgaven vraagt voor de federale openbare diensten. Si, d'une part, on demande moins de dépenses et, d'autre part, on en demande plus... Dat is wel een beetje moeilijk.

12.04 **Nadia Sminate (N-VA)**: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, wij vragen inderdaad besparingen. Wij vinden dat het overheidsbeslag lager kan, dat klopt. Dit is echter geen besparing! U vraagt nu om alles te bevriezen tot januari, maar de rekening zal ooit moeten worden betaald. De rekening zal explosief hoog zijn in januari.

U zegt dat de dienst tot op vandaag gegarandeerd is geweest. Dat klopt! In de brief van de directeur van het FAVV staat letterlijk dat de dienst in de toekomst niet langer kan worden gegarandeerd. Dat was ook de aanleiding voor mijn vraag.

Door dit soort blinde, lineaire maatregelen lijken de rekeningen misschien wel te kloppen, maar u vergeet dat die rekening er toch ooit komt. Als het de bedoeling was om het imago van deze belastingregering om te buigen naar een besparingsregering dan is dit grandios mislukt. Dit is geen besparing.

Dat deze maatregel wordt toegepast op een van de belangrijkste pijlers van onze volksgezondheid vind ik ronduit onverantwoord.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

13 Samengevoegde vragen van

- de heer Peter Vanvelthoven aan de vice-eersteminister en minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen over "de lekkende kernvaten" (nr. P2119)
- de heer Éric Thiébaut aan de vice-eersteminister en minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen over "het probleem van de radioactieve vaten in Doel en Dessel" (nr. P2120)
- de heer Willem-Frederik Schiltz aan de vice-eersteminister en minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen over "de lekkende kernvaten" (nr. P2121)

13 Questions jointes de

12.03 **Sabine Laruelle**, ministre: L'AFSCA est tenue de fournir les mêmes efforts budgétaires que tous les services publics. L'AFSCA a toujours respecté ses objectifs budgétaires mais, pour cette fin d'année, elle a demandé qu'un budget soit libéré pour le paiement des vétérinaires et des frais de déplacement des contrôleurs. Nous examinons cette demande. L'exécution des missions est garantie. Il n'y a donc aucun risque.

Dans son programme électoral, la N-VA préconise de réduire les dépenses publiques mais aujourd'hui, elle demande tout de même plus d'argent. Cela dépasse l'entendement.

12.04 **Nadia Sminate (N-VA)**: Nous plaidons effectivement pour des économies dans les dépenses publiques, mais cette mesure ne constitue pas une économie. Si la facture est gelée aujourd'hui, elle sera colossale en janvier.

Le service est encore garanti aujourd'hui, mais le directeur de l'AFSCA indique dans sa lettre qu'il ne pourra plus l'être à l'avenir. Si vous comptiez, par cette mesure linéaire aveugle, vous défaire de l'image d'un gouvernement taxateur, vous avez totalement échoué!

- M. Peter Vanvelthoven à la vice-première ministre et ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances sur "les fûts radioactifs présentant des fuites" (n° P2119)
- M. Éric Thiébaut à la vice-première ministre et ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances sur "le problème des fûts radioactifs à Doel et Dessel" (n° P2120)
- M. Willem-Frederik Schiltz à la vice-première ministre et ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances sur "les fûts radioactifs présentant des fuites" (n° P2121)

13.01 **Peter Vanvelthoven** (sp.a): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, ik wil u even ondervragen over de verklaringen die een kaderlid deze week de wereld instuurde over de lekkende vaten die in de loop van het jaar op de site Dessel werden ontdekt.

Het kaderlid beweert dat het zou kunnen gaan om de helft van in totaal 9 770 vaten. Dat zou betekenen dat er ongeveer 5 000 lekkende vaten zouden zijn.

Wij zijn volop bezig met het afronden van de procedure inzake het laagradioactief afval. Daarnaast is men aan het onderhandelen over de berging van het hoogradioactief afval.

U weet net zo goed als ik dat het hier gaat om een kwestie van vertrouwen bij de bevolking. Als wij het hebben over de berging van radioactief afval, dan gaat het over radioactief en gevaarlijk afval en afval dat, als het in aanraking komt met de buitenlucht, levensbedreigend is. Daarom dat het vertrouwen erg belangrijk is.

Als wij vandaag te horen krijgen dat er lekken zijn vastgesteld in de eerste vaten, maar dat er geen probleem is voor de volksgezondheid, dan wil ik dat wel graag geloven, maar u moet begrijpen dat het niet evident is om de bevolking daarvan te overtuigen. Vaten met kernafval worden op een bepaalde manier ingekapseld en gestockeerd. Als er een probleem met lekkende vaten zou rijzen, dan geeft dat voor de bevolking een vertrouwensprobleem omtrent de berging van radioactief afval.

Mijnheer de staatssecretaris, ik heb een aantal vragen.

Ten eerste, gaat het enkel om vaten die afkomstig zijn van kerncentrales of ook om vaten afkomstig van onze onderzoeksinstellingen? Wie zal opdraaien voor de kosten van het herverpakken van die lekkende vaten?

Ten tweede, deze vaststellingen komen toch wel snel na het begin van de berging van het laagradioactief afval. Hebt u zicht op de gevolgen voor de procedure van de definitieve berging van laagradioactief afval in Dessel? Welke gevolgen heeft dit eventueel voor de lopende procedure van het hoogradioactief afval?

13.02 **Éric Thiébaut** (PS): Monsieur le président, chers collègues, monsieur le secrétaire d'État, en octobre dernier, s'est tenue une réunion de la sous-commission Sécurité nucléaire, dont je suis membre. Nous y avons entendu les responsables de Belgoprocess, d'Electrabel, de l'Agence fédérale de contrôle nucléaire (AFCN) et de l'ONDRAF au sujet des fameuses fuites de ces fûts de déchets radioactifs entreposés sur le site de Belgoprocess à Dessel.

À cette occasion, nous avons entendu des explications très claires qui démontrent une excellente maîtrise du dossier de la part des

13.01 **Peter Vanvelthoven** (sp.a): Selon un cadre de la centrale nucléaire de Doel, la moitié des 9 770 fûts entreposés sur le site de Dessel fuirait. C'est une mauvaise nouvelle si nous voulons que nos concitoyens fassent encore confiance au nucléaire comme source d'énergie. Cette fuite ne pose semble-t-il aucun problème de santé publique mais il sera très difficile d'en convaincre la population.

S'agit-il seulement de fûts provenant de centrales nucléaires ou s'agit-il également de fûts qui proviennent d'organismes de recherche? Qui écopera pour le coût du reconditionnement de ces fûts? Cette fuite aura-t-elle des répercussions sur la procédure de stockage définitif des déchets nucléaires, que ce soit pour les déchets à faible activité ou les déchets à haute activité?

13.02 **Éric Thiébaut** (PS): In de subcommissie voor de Nucleaire Veiligheid hebben de verantwoordelijken van Belgoprocess, Electrabel, het FANC en NIRAS toelichting gegeven over de in Dessel opgeslagen lekkende vaten met radioactief afval. De gelachtige substantie die uit de vaten sijpelt, zou gevormd worden

intervenants. En résumé, il avait été constaté le dégagement d'une substance gélatineuse par les fûts; elle serait le résultat d'une réaction chimique entre les déchets nucléaires et les graviers utilisés pour la préparation du béton intégré à ces récipients.

C'est donc assez rassurés que nous avons terminé notre réunion. Malheureusement, ainsi que vient de le rappeler notre collègue, hier, un cadre de la centrale nucléaire de Doel a annoncé dans la presse l'existence d'un nombre de fûts défectueux beaucoup plus important que signalé au départ.

Sans tomber dans la paranoïa, la sécurité nucléaire constitue une matière très sensible pour la population. J'aimerais donc vous poser quelques questions simples.

D'abord, pouvez-vous nous assurer de l'absence de tout risque de contamination pour les travailleurs et pour les riverains des sites concernés?

Ensuite, connaissez-vous le nombre exact de fûts de déchets concernés? Combien le sont potentiellement?

Est-on certain que le problème détecté est spécifiquement lié à la technique utilisée à Doel? De pareils risques pourraient-ils survenir sur d'autres sites, tel Tihange?

Enfin, pouvez-vous faire le point sur la situation et l'état d'avancement des enquêtes en cours?

13.03 Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Mijnheer de staatssecretaris, het dossier is niet nieuw. Ik had een vraag in de commissie ingediend omdat de actualiteitswaarde van het dossier volgens mij eerder beperkt is. U weet ook dat ik voorzitter ben van de subcommissie voor de Nucleaire Veiligheid. Voor de collega's die geïnteresseerd zijn, vermeld ik dat wij binnen enkele weken een zitting zullen hebben om de definitieve resultaten van het onderzoek te bespreken.

Wat wel nieuw is en waar de politiek een antwoord op moet bieden, is de blijkbaar enorme omvang van het probleem. Het gaat niet over enkele vaten waar iets mis mee is, het gaat wel degelijk over een gans systeem van vaten die op een zeer specifieke manier werden geborgen. Daarvoor werd beton gebruikt met een bepaald soort grind in, dat begon te reageren op het afval, waardoor de gel waar de heer Thiébaut naar verwees, is vrijgekomen.

Als al die vaten opnieuw moeten worden ingepakt en beveiligd, is dat een enorme operatie. Wie zal voor de kosten opdraaien? Vragen rijzen naar de controle van het gebruikte systeem om de vaten in te pakken. Is dat systeem van inpakken wel veilig? Moeten de controlemechanismen die worden toegepast om na te gaan of een vat veilig genoeg is ingepakt, niet worden verstrengd?

Bovendien zijn er twee instanties betrokken bij de vaten: NIRAS, Nationale instelling voor radioactief afval en verrijkte splijtstoffen, en Belgoprocess, verantwoordelijk voor de verwerking. NIRAS moet toekijken op de aanvaarding van een vat. Ik wil dan ook weten of de acceptatieprocedure wel streng genoeg is of eventueel kan worden

door een scheikundige reactie met het grind in het beton. Volgens een stafmedewerker van de centrale van Doel zouden er meer vaten lekken dan aanvankelijk was meegedeeld.

Kunt u ons de verzekering geven dat er geen risico bestaat voor de werknemers en de omwonenden? Hoeveel vaten lekken er? Doet het probleem zich alleen in Doel voor? Wat is de stand van het onderzoek?

13.03 Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): La sous-commission Sécurité nucléaire que je préside pourra prochainement débattre des résultats définitifs de l'enquête.

L'élément nouveau dans ce dossier est l'ampleur prise par le problème au vu du grand nombre de fûts présentant des fuites. Leur re-conditionnement serait une opération de grande envergure. Qui paiera la facture? Mais le conditionnement actuel offre-t-il toutes les garanties de sécurité? Ne faudrait-il pas renforcer les contrôles? Belgoprocess est responsable du traitement, mais c'est l'ONDRAF qui gère l'agrément des fûts. La procédure d'agrément est-elle suffisamment sévère? Quelle sera l'incidence de ce problème sur les projets de stockage des déchets hautement radioactifs?

verbeterd.

Tot slot nog één vraag, waarmee ik aansluit bij de vragen van andere collega's. Zal de omvang van het probleem, zoals het zich vandaag voordoet, een impact hebben op de plannen voor de berging van hoogradioactief afval, het ultragevaarlijk afval in tegenstelling tot het laagradioactief afval, waarmee wij nu geconfronteerd worden? Daarop zullen het Parlement en de regering binnenkort ook een antwoord moeten bieden.

13.04 Staatssecretaris Melchior Wathelet: Mijnheer de voorzitter, ik wil de parlementsleden eerst bedanken voor hun vragen. Ik weet immers dat de vragen worden gesteld om transparantie te krijgen over het dossier en niet om onnodige verwarring te creëren.

Vertrouwen is in dit dossier natuurlijk heel belangrijk, mijnheer Vanvelthoven. U hebt het daarover gehad. Daarom wil ik de zaak ook behandelen op een heel transparante manier om dat vertrouwen te creëren. Het zijn redelijke vragen, die op een redelijke manier moeten worden gesteld. Daarvoor hebben wij juiste en correcte informatie nodig.

Zoals u hebt gezegd, gaat het over laagradioactief afval. Het FANC heeft geoordeeld dat er geen incident was. Dat wil zeggen dat het gevaar voor de plaatselijke bevolking onbestaande is. Wij mogen echter de ernst van dit dossier ook niet minimaliseren.

C'est un dossier important. Pour répondre aux questions concrètes qui ont été posées, je rappelle qu'après une utilisation, il y a une campagne. Une campagne est composée d'un certain nombre de colis. Aujourd'hui, on parle de l'ensemble de ces colis. Les chiffres sont donc importants, nous sommes à environ 9 000 colis examinés. Ces colis proviennent essentiellement de la centrale de Doel.

Mijnheer Vanvelthoven, de colli komen vooral van de kerncentrale van Doel. Enkele komen van de proefreactor van het SCK.

Là, il s'agit de 114 colis. C'est beaucoup moins, mais enfin c'est de là que cela vient. Il n'y a eu aucune anomalie vérifiée sur des colis venant de Tihange. Ce n'est pas anormal, étant donné que la technique y est différente.

Je crois qu'il est important de rappeler que l'apparition de gélatine est un défaut de conditionnement à la base, il n'y a pas de doute là-dessus. Tout surcoût, toute augmentation devra donc être payée par l'exploitant de base. Pour les colis de Doel, c'est Electrabel; et pour les colis du CEN, ce sera le CEN.

L'exploitant de base, celui qui a conditionné, devra payer l'ensemble des coûts supplémentaires occasionnés par des mesures que l'ONDRAF devrait, le cas échéant, exécuter, vu qu'elle a maintenant la gestion de l'ensemble des colis. Cela doit être extrêmement clair en la matière.

Op 21 oktober 2013 heb ik, met mijn collega Johan Vande Lanotte, een brief met verschillende vragen naar NIRAS gestuurd.

13.04 Melchior Wathelet, secrétaire d'État: Dans ce dossier, la confiance est effectivement un élément fondamental. Selon l'AFCN, les fuites constatées dans les fûts contenant des déchets faiblement radioactifs ne présentent aucun danger pour la population. Nous ne pouvons cependant pas nous permettre de prendre ce dossier à la légère.

Er worden ongeveer 9 000 vaten onderzocht, die voor het merendeel uit Doel komen.

Seulement quelques colis proviennent du réacteur expérimental du CEN.

Er werd geen enkele anomalie vastgesteld op de colli die afkomstig zijn van Tihange.

De gelvorming is te wijten aan een verpakkingsfout. Alle extra kosten, ook van de maatregelen die door NIRAS zullen worden genomen, zullen door een van de uitbaters, Electrabel of het SCK, moeten worden betaald.

Le 21 octobre 2013, M. Vande Lanotte et moi-même avons envoyé un courrier à

Un conseil d'administration se tiendra demain au siège de l'ONDRAF. Je suppose que, sur cette base, nous obtiendrons des informations transparentes. Cela ne me dérange aucunement qu'on puisse en parler en sous-commission Sûreté nucléaire au début du mois de janvier. Nous connaîtrons à ce moment-là les conclusions de ce conseil d'administration.

Enfin, comme vous, j'ai lu dans la presse les déclarations de ce cadre d'Electrabel. Cette personne connaît manifestement mieux les fûts que l'Agence de contrôle nucléaire et que l'ONDRAF! Je n'ai pas reçu de ces derniers les mêmes informations que lui. En tout cas, il est impossible à ce monsieur de soutenir cette thèse, étant donné que tous les fûts n'ont pas encore été examinés par l'ONDRAF. A-t-il exprimé un pressentiment? Est-ce une estimation personnelle? Je n'en sais rien. Toujours est-il que je préfère me fier aux chiffres que me communique l'ONDRAF. Comme il importe que ce dossier soit étudié dans la transparence pour maintenir la confiance et éviter qu'on ne se lance des chiffres à la tête, je propose de continuer cette discussion au sein de la sous-commission Sûreté nucléaire en janvier.

Je ne vais pas m'avancer à propos de chiffres que je ne connais pas ni au sujet des résultats des travaux en cours qui ont été confiés à l'ONDRAF. Nous ferons toute la clarté dans ce dossier quand nous aurons acquis des certitudes.

13.05 Peter Vanvelthoven (sp.a): Mijnheer de staatssecretaris, het is inderdaad belangrijk in een materie als deze dat er volledige transparantie gegeven wordt. Ik kan alleen maar hopen dat, als u morgen meer gegevens hebt, ze snel publiek worden gemaakt, want vertrouwen is van essentieel belang.

Voorts wil ik toch nog mijn bezorgdheid meegeven over het feit dat de vaten al na een paar jaren gebreken vertonen, al dan niet met een hoog veiligheidsrisico. Nochtans zouden die vaten 300 jaar moeten dienen als het gaat over laagradioactief afval en die tienduizenden tot honderdduizend jaar zouden moeten dienen als het gaat over hoogradioactief afval.

Als wij definitieve beslissingen over de berging van laagradioactief afval nemen dan wel voorlopige beslissingen over de berging van het hoogradioactief afval, moeten wij ons er heel goed van bewust zijn dat de wetenschappelijke kennis van vandaag wellicht onvoldoende garantie biedt om nucleair afval gedurende 300 jaar tot 10 000 jaar te bergen.

13.06 Éric Thiébaut (PS): Monsieur le secrétaire d'État, je vous remercie pour votre réponse détaillée.

Il faut garder un œil sur ce dossier et exiger un maximum de transparence et de communications.

J'ai bien retenu votre proposition de revenir nous faire rapport au mois de janvier sur l'état d'avancement du dossier. Je présume que le

l'ONDRAF pour lui soumettre différentes questions.

De raad van bestuur van NIRAS zal morgen bijeenkomen. Ik stel voor een en ander begin januari in de subcommissie voor de Nucleaire Veiligheid te bespreken.

Ik heb meer vertrouwen in de cijfers van NIRAS dan in de uitspraken die een kaderlid van Electrabel doet in de pers.

13.05 Peter Vanvelthoven (sp.a): La transparence est très importante. Si davantage de données sont connues, elles doivent rapidement être rendues publiques.

Alors que ces fûts devraient conserver leur intégrité durant 300 ans encore, ils présentent déjà des problèmes après quelques années seulement. Nous devons être bien conscients du fait que l'expertise scientifique actuelle ne suffit pas pour pouvoir garantir la sécurité de l'entreposage des déchets nucléaires pour les centaines, les milliers ou les dizaines de milliers d'années à venir.

13.06 Éric Thiébaut (PS): Het is belangrijk dat er een waakzaam oog gehouden wordt op het dossier en dat er maximale transparantie wordt geëist.

Ik neem nota van uw voorstel om ons in januari verslag uit te

président vous invitera à venir le plus rapidement possible en fonction des résultats des enquêtes en cours.

13.07 Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Mijnheer de staatssecretaris, het verheugt mij dat u de publieke opinie klaar en duidelijk inlicht dat er geen gevaar is voor de volksgezondheid en dat u onderstreept dat maximale transparantie in dergelijke dossiers essentieel is.

Ik hoop dat u NIRAS zult aanmoedigen zo transparant mogelijk te communiceren aan u, alsook rechtstreeks aan de publieke opinie. Het lijkt mij raadzaam dat, voor er verdere conclusies worden getrokken, eerst de volledige resultaten af te wachten.

Mijn laatste punt zal het populisme dat soms in dergelijke dossiers heerst, ontmijnen. Het verheugt mij, mijnheer de staatssecretaris, dat u meteen klaarheid hebt geschapen over de financiering en dat het niet de maatschappij, het publiek, de energieconsument, de Staat, zal zijn, die moet opdraaien voor de financiering.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

14 Vraag van de heer Frank Wilrycx aan de vice-eersteminister en minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen over "energiediefstal" (nr. P2122)

14 Question de M. Frank Wilrycx à la vice-première ministre et ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances sur "le vol d'énergie" (n° P2122)

14.01 Frank Wilrycx (Open Vld): Mijnheer de staatssecretaris, de vraag handelt over veiligheid en criminaliteitbestrijding en ik heb ze dan ook aan de minister van Binnenlandse Zaken gericht. Gelet op de materie zal dit u, als staatssecretaris van Energie, ook wel interesseren.

De laatste tijd zijn er immers meer en meer diefstallen van energie. Er wordt meer en meer afgetapt voor de meter. Zeker bij cannabisplantages kan die hoeveelheid snel oplopen. Cijfers van de netbeheerders tonen aan dat het zou gaan om het equivalent van de elektriciteit voor een 50 000 gezinnen dat jaarlijks wordt afgetapt. Deze gederfde inkomsten komen dan via de netverliezen in de distributienettarieven, wat leidt tot hogere elektriciteitsprijzen.

Er is natuurlijk niet alleen het financiële aspect, geknoei met elektriciteit is ook gevaarlijk. Het aantal branden dat veroorzaakt wordt door het illegaal aftappen van elektriciteit stijgt onrustwekkend. Bovendien is het ontmantelen van die plantages ook gevaarlijk voor onze hulpdiensten. Zowel de brandweerdiensten als de politiediensten die daar als eersten binnen moeten gaan, lopen dikwijls gevaar door het gebrek aan aansluiten van die elektriciteitsvoorzieningen.

Daarom zijn er ook al verschillende initiatieven genomen, heel uiteenlopend. De netbeheerders proberen via hun energiepieken opsporingen te doen. De federale politie zou via helikopters en warmtecamera's opzoeken kunnen doen. De lokale politie van Turnhout wil nu starten met warmtecamera's in hun wagens om op die manier plantages te gaan opsporen. Er ontstaan dus diverse maatregelen. Ik meen dat het nodig is dat dit allemaal eens gebundeld wordt en dat men komt tot een structurele aanpak.

brengen over de stand van zaken met betrekking tot het dossier.

13.07 Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Je me réjouis que M. Wathelet ait souligné que la santé publique ne court aucun danger et qu'il faut un maximum de transparence. Espérons qu'il pourra également en convaincre l'ONDRAF.

Nous devons à présent attendre les résultats. Je note avec satisfaction que M. Wathelet a clairement indiqué que ni la collectivité ni l'État ne devront supporter les frais.

14.01 Frank Wilrycx (Open Vld): On observe une augmentation constante du nombre de vols d'énergie, qui peuvent essentiellement être mis en rapport avec des plantations de cannabis. Il serait même question de l'équivalent de la consommation d'électricité de 50 000 ménages. Inutile de dire que ces vols se traduisent indirectement par une augmentation du prix de l'électricité. Il est de surcroît dangereux de trafiquer une installation électrique. Les prélèvements illégaux peuvent causer des incendies et le démantèlement des plantations comporte des risques pour les services de secours.

Les gestionnaires du réseau tentent de détecter les pics énergétiques et les polices fédérale et locale recherchent les plantations à l'aide de caméras thermiques. Une approche structurelle s'impose. Le ministre est-il disposé à réunir l'ensemble des acteurs concernés autour de la table? Des mesures ne

Vandaar ook mijn twee vragen.

Mijnheer de staatssecretaris, ten eerste, bent u bereid om al die betrokken partijen – de gemeenten, de brandweer, de politie, het parket en de netbeheerders – rond de tafel te brengen om tot een globale aanpak te komen?

Ten tweede, kunt u op korte termijn al maatregelen uitvaardigen zodat de federale en de lokale politie deze energiediefstal en het verhoogd risico van brand kunnen aanpakken?

14.02 Staatssecretaris Melchior Wathelet: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Wilrycx, ik antwoord in naam van de minister van Binnenlandse Zaken.

Inzake de opsporing en de bestrijding van illegale cannabisplantages is de samenwerking tussen de politie en de energiebedrijven in Nederland al verder gevorderd dan in België. Dat is ook vrij logisch, gelet op het feit dat de cannabisproductie in Nederland al meer dan dertig jaar gevolgd wordt en de omvang en impact ervan daar veel groter is dan in ons land.

Ook in België zijn er echter al initiatieven gestart. De opmerkelijke stijging van het aantal vaststellingen van illegale cannabisteelt met commerciële doeleinden, waarbij elektriciteitsdiefstal werd toegepast, maakte een eerste samenwerking met de Belgische elektriciteitsbeheerders noodzakelijk. Op initiatief van de centrale dienst Drugs van de federale gerechtelijke politie werd al in 2007 in samenwerking met de VREG een eerste overleg met de belangrijkste elektriciteitsleveranciers georganiseerd. Contacten vonden sindsdien plaats om de informatie te vergemakkelijken, alsook voor de veilige ontmanteling van plantages en de vaststelling van inbreuken in verband met elektriciteitsdiefstal. Dat resulteert in een nauwe maar nog niet geofficialiseerde samenwerking tussen de centrale dienst Drugs en Eandis, aangezien de cannabisproblematiek zich aanvankelijk vooral in Vlaanderen manifesteerde. Inmiddels wordt ook al samengewerkt met ORES in Wallonië, dus de samenwerking bestaat aan beide kanten.

De samenwerking met Eandis moet worden gezien als een pilootinitiatief voor de detectie van elektriciteitsdiefstallen, de identificatie van de overtreders, de berekening van de hoeveelheden gestolen elektriciteit, de aanpak van de problematiek van informatie-uitwisseling, opleidingen voor de elektriciteitsmedewerkers op het veld, awareness inzake illegale cannabisteelt enzovoort.

Ook het nieuw programmadossier Cannabis van de federale politie voorziet in het raam van het Nationaal Veiligheidsplan, in het nodige partnership en vooral de uitbreiding van de samenwerking met de elektriciteits- en watermaatschappijen.

14.03 Frank Wilrycx (Open Vld): Mijnheer de staatssecretaris, er zijn al heel wat stappen gezet. Er is ook een pilootproject geweest. Ik denk dat het tijd wordt om dit te formaliseren. Hoewel de materie streekgebonden is, is een globale federale aanpak toch nodig, zodat de verschillende instanties die daarbij betrokken zijn richtlijnen krijgen en de wettelijke drempels worden weggenomen die er nu nog zijn.

pourraient-elles être prises à court terme?

14.02 Melchior Wathelet, secrétaire d'État: Je réponds au nom de la ministre de l'Intérieur.

L'augmentation du nombre de constats de vols d'électricité dans le contexte des plantations illégales de cannabis requiert une collaboration entre la police judiciaire fédérale et les gestionnaires des réseaux de transport d'électricité. De concert avec la VREG, le Service central Drogues s'est déjà concerté avec les fournisseurs en 2007. Depuis 2007, une collaboration étroite mais pas encore "officialisée" existe entre le Service central Drogues d'une part et d'autre part Eandis et ORES. La finalité de cette collaboration est le repérage de vols d'électricité, l'identification des contrevenants, l'inventaire de cette forme de criminalité, l'échange d'informations et la formation de collaborateurs 'électricité'.

Le nouveau dossier programmatique Cannabis de la police fédérale vise à poursuivre la collaboration avec les sociétés d'électricité et d'eau.

14.03 Frank Wilrycx (Open Vld): Une approche fédérale globale s'impose afin de pouvoir donner des directives claires aux autorités concernées et d'éliminer les seuils légaux.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

15 Vraag van mevrouw Nik Van Gool aan de vice-eersteminister en minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen over "de strafbaarstelling van prostitutie" (nr. P2123)

15 Question de Mme Nik Van Gool à la vice-première ministre et ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances sur "l'incrimination de la prostitution" (n° P2123)

15.01 Nik Van Gool (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik had een vraag voor de minister van Binnenlandse Zaken en van Gelijke Kansen, maar ik heb begrepen dat ik de vraag aan staatssecretaris Wathelet mag stellen.

Via de pers vernemen wij dat minister Milquet, in navolging van Groot-Brittannië, Finland en nu ook Frankrijk, het prostitutiebezoek in bepaalde gevallen strafbaar wil maken. Frankrijk gaat klanten van prostituees een boete van 1 500 euro opleggen. In België is het verboden ontucht te exploiteren, een huis van ontucht open te houden of kamers te verhuren of ter beschikking te stellen met de bedoeling profijt te halen uit de prostitutie en reclame te maken voor sekswerk.

Het sanctioneren van klanten kan echter ook negatieve gevolgen hebben op de leef- en werkomstandigheden van de prostituees. Hier gaat mijn grootste bekommernis naar uit. Tienduizend vrouwen die net als u en ik hopen op een menswaardig en gelukkig leven, verdienen vandaag in België hun boterham met prostitutie omdat zij de pech hebben het slachtoffer te zijn van mensenhandel of vanuit precaire omstandigheden — leven in armoede — geen uitweg meer zien en daarom overgaan tot prostitutie.

Prostitutie is een systeem waarmee wereldwijd 40 miljard dollar is gemoeid. Vroeger waren het misschien meisjes van plezier, vandaag is het een lucratieve business waarin voornamelijk vrouwen uit Afrika en Oost-Europa tot die job gedwongen worden.

Ik ben echt bevreesd dat de nieuwe wet in Frankrijk tot gevolg heeft dat het probleem zich gewoon verplaatst. Van mensen op het terrein verneem ik dat de politie in Gent in de prostitutiebuurt de laatste tijd meer en meer Franse nummerplaten ziet circuleren. Daarnaast ben ik bevreesd dat een strengere aanpak tot gevolg heeft dat klanten van prostituees opnieuw meer in het geheim contact zullen zoeken en afspreken op plaatsen waar er geen sociale controle is. Met andere woorden, ik vrees dat een boete voor prostitutiebezoeken ervoor zal zorgen dat de prostitutie meer in de clandestinité wordt geduwd, waardoor de vrouwen alleen maar kwetsbaarder worden.

Graag wil ik meer verduidelijking over het volgende.

Ten eerste, welke gevallen van prostitutiebezoek wil de minister strafbaar stellen? Hoe concreet wil zij de klanten responsabiliseren?

Ten tweede, is hierover overleg met de organisaties op het terrein, bijvoorbeeld Dokters zonder Grenzen?

Ten slotte, is er al onderzoek gebeurd naar de impact van dergelijk verbod op de leef- en werkomstandigheden, met andere woorden de veiligheid, van de prostituees in kwestie?

15.01 Nik Van Gool (CD&V): Mme Milquet voudrait suivre l'exemple de la Grande-Bretagne, de la Finlande et de la France et incriminer la visite de prostituées. Sanctionner les clients pourrait cependant également s'accompagner de conséquences négatives sur les conditions de vie et de travail des prostituées. La prostitution tombera davantage dans la clandestinité, une évolution qui va accroître encore davantage la vulnérabilité des femmes concernées. Nous craignons également que la nouvelle législation française entraîne un déplacement du problème vers notre pays.

Quelles sont les formes de prostitution que la ministre entend incriminer? Les organisations de terrain ont-elles déjà été consultées et une étude de l'incidence d'une telle interdiction sur la sécurité des prostituées a-t-elle déjà été réalisée?

Le président: Puis-je me permettre d'insister sur la nécessité de synthétiser les questions et les réponses? Vos feuilles vertes m'inquiètent beaucoup, monsieur le ministre.

15.02 Melchior Wathelet, secrétaire d'État: Monsieur le président, je comprends. Je vais essayer de lire le mieux possible.

15.02 Staatssecretaris Melchior Wathelet: Ik antwoord in naam van de minister van Binnenlandse Zaken.

De Assemblée nationale heeft gisteren inderdaad de nieuwe prostitutiewet goedgekeurd, waarbij prostituees zelf niet bestraft worden, maar waarbij klanten van prostitutie gecriminaliseerd zullen worden. Dit systeem bestaat reeds meer dan tien jaar in Zweden en werd de voorbije jaren door verschillende landen overgenomen, zoals Noorwegen en IJsland. Ook Ierland en Finland voeren hetzelfde debat. In een aantal landen, zoals het Verenigd Koninkrijk en Finland, wordt de klant bestraft indien hij op de hoogte was of kon zijn dat de prostituee het slachtoffer is van mensenhandel of pooterschap. Kortom, het debat woedt over heel Europa.

In haar richtlijn 2011 inzake het voorkomen en bestrijden van mensenhandel, vraagt de Europese Commissie aan de lidstaten om de criminalisering te overwegen van de klanten van prostituees. De cijfers zijn immers duidelijk. In 80 % tot 90 % van de gevallen zijn prostituees het slachtoffer van mensenhandel. De overigen zijn vaak slachtoffer van pooterschap, en er is slechts een heel klein percentage dat zich uit vrije wil prostitueert.

Daarom heb ik op 30 september samen met mijn Franse collega een internationale conferentie georganiseerd om het debat open te breken en de link aan te kaarten tussen de legalisering van prostitutie en de stijging van mensenhandel. Het klopt immers dat in landen waar prostitutie gelegaliseerd is een stijging van mensenhandel wordt opgemerkt. Duitsland en Nederland, waar prostitutie al tien jaar gelegaliseerd is, erkennen dat hun beleid gefaald heeft. Meer nog, in het nieuwe regeerakkoord in Duitsland werd opgenomen dat klanten van prostituees bestraft moeten worden indien duidelijk is dat vrouwen gedwongen zijn tot prostitutie.

Ook België behoort tot de landen die de Conventie van New York over onderdrukking, mensenhandel, en uitbuiting van prostitutie hebben ondertekend. Ook België volgt dus de abolitionistische koers.

Het gaat om het aanpakken van uitbuiting van prostitutie, en dus niet enkel om het aanpakken van mensenhandel. Uitbuiting is immers ruimer. Het gaat niet om het bestraffen van prostitutie zelf. Prostitutie *as such* wordt niet verboden. Ons juridisch systeem is daarin duidelijk, in die zin dat het mensensmokkel, mensenhandel en de uitbuiting van anderen bestraft. Prostitutie is op zich geen overtreding voor de prostituee, en in ons huidige systeem ook niet voor de klant.

Ondanks deze duidelijke wetgeving werd in België de jongste jaren een gedoogbeleid gevoerd.

Daarom werk ik momenteel aan een richtlijn die de huidige regels en praktijken inzake de vervolging en de behandeling door de politie en gerechtelijke overheden opnieuw preciseert. Men moet de huidige onduidelijke situatie achter zich laten en men moet een zo

La France vient d'adopter une loi qui ne sanctionne pas les prostituées, mais leurs clients. Le débat sur cette question fait rage dans toute l'Europe et la Commission européenne demande, elle aussi, d'étudier l'option d'une incrimination des clients. En effet, dans 80 à 90 % des cas, les prostituées sont victimes de la traite des êtres humains et le pourcentage de prostituées qui exercent cette profession de leur plein gré est minime.

Le 30 septembre dernier, j'ai organisé avec mon homologue français une conférence internationale sur le thème de la corrélation entre la légalisation de la prostitution et la hausse de la traite des êtres humains. La Belgique a signé la Convention de New York pour la répression de la traite des êtres humains et de l'exploitation de la prostitution.

Notre législation punit l'exploitation de la prostitution, mais pas la prostitution elle-même. En dépit des termes précis de la loi, notre pays applique une politique de tolérance. Je vais par conséquent clarifier les dispositions légales dans une directive. J'ai également l'intention d'organiser une table ronde réunissant les différents acteurs concernés afin de mieux aligner pratiques, vision proposée et politique à mener. Nous devons en effet nous attendre à un afflux de clients français. L'augmentation de la demande va entraîner une hausse de l'offre, avec une recrudescence de la traite des êtres humains et de l'exploitation pour corollaire.

gemeenschappelijk mogelijk kader creëren, met het oog op de zeer uiteenlopende praktijken inzake de materie.

Daarnaast plan ik een rondetafelgesprek met alle gerechtelijke en politieke actoren, vertegenwoordigers van de lokale overheden, vrouwenverenigingen en vrouwenraden en de Vereniging van Steden en Gemeenten om de visie en de praktijken en het na te streven beleid zo veel mogelijk te coördineren. Een verduidelijking, een strengere toepassing van het wetgevende kader en een betere coördinatie tussen de verschillende betrokken partners zullen des te meer nodig zijn, nu er een toevloed van Franse klanten naar België zal ontstaan.

Meer klanten betekent meer vraag; meer vraag betekent meer aanbod; meer aanbod betekent meer mensenhandel en uitbuiting van prostitutie. Criminele netwerken die prostitutie exploiteren, maken namelijk gebruik van de verschillen in aanpak in verschillende landen. Daarom zou het goed zijn dat prostitutie ook hier in België opnieuw op de politieke agenda geplaatst wordt en dat het Parlement zich, net zoals in Frankrijk en Ierland, over het thema buigt.

Een gemengde ad-hoccommissie zou nog deze legislatuur of ten minste tegen het begin van de volgende legislatuur de huidige wetgeving met betrekking tot mensenhandel met het oog op seksuele uitbuiting en de exploitatie van prostitutie kunnen evalueren en de door de actoren op het terrein voorgestelde acties kunnen analyseren.

15.03 Nik Van Gool (CD&V): Mijnheer de staatssecretaris, ik dank u voor de toelichting van minister Milquet.

Ik ben zeer blij dat het probleem ruim opgevat wordt, want het is zeer complex. Het gaat niet alleen over prostitutie, maar ook, zoals u aanhaalde, over criminaliteit en mensenhandel. Ik kijk vol verwachting uit naar het moment dat het opnieuw op de politieke agenda staat, zodat er, met de actoren op het terrein, echt werk van gemaakt kan worden.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

16 Question de Mme Valérie Warzée-Caverenne à la vice-première ministre et ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, chargée de Beliris et des Institutions culturelles fédérales, sur "la cigarette électronique" (n° P2115)

16 Vraag van mevrouw Valérie Warzée-Caverenne aan de vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, belast met Beliris en de Federale Culturele Instellingen, over "de elektronische sigaret" (nr. P2115)

16.01 Valérie Warzée-Caverenne (MR): Monsieur le président, madame la ministre, la presse nous apprend que le Conseil supérieur de la Santé a rendu son rapport consacré à la cigarette électronique, rapport qui était d'ailleurs attendu.

Les premiers éléments d'information nous laissent à penser que l'avis rendu par ledit Conseil est plutôt sévère. Que ce soit avec vous ou avec votre collègue, le ministre de l'Économie et des Consommateurs, ce sujet a déjà été abordé à plusieurs reprises en commission.

C'est pourquoi il serait indiqué que la prostitution figure à nouveau à l'ordre du jour politique. Avant même les élections ou au plus tard au début de la prochaine législature, une commission mixte *ad hoc* devrait évaluer la politique actuelle et analyser les propositions des acteurs de terrain.

15.03 Nik Van Gool (CD&V): J'espère que le dossier sera réinscrit à l'ordre du jour politique dans les plus brefs délais.

16.01 Valérie Warzée-Caverenne (MR): Volgens de pers is de Hoge Gezondheidsraad scherp in zijn beoordeling van de e-sigaret.

De consument moet worden beschermd en er moet op worden toegezien dat het product zeker jongeren niet aanzet tot roken. Roken mag door de e-sigaret ook

Rappelons que la cigarette électronique, effet de mode ou non, est en constante augmentation dans notre pays. Il semblerait que 2 % des Belges l'utilisent. On sait que la législation diverge selon que la cigarette électronique contient de la nicotine ou non, du tabac ou non, ou si elle est simplement présentée comme une aide au sevrage tabagique.

Aucune cigarette électronique n'étant enregistrée en tant que médicament, celles contenant de la nicotine sont vendues illégalement dans certains magasins ou via internet sans aucune garantie de qualité. Rappelons également que quel que soit le type de cigarette électronique, cette dernière ne peut être utilisée dans les lieux où les cigarettes traditionnelles sont bannies. Tant sa composition, la teneur en nicotine et le dosage de cette substance que l'argument la présentant comme une aide pour arrêter de fumer suscitent le débat.

Il convient non seulement de protéger le consommateur, mais également de mettre tout en œuvre pour que ce produit ne constitue pas une porte d'entrée vers le tabagisme, notamment pour les jeunes. Le risque que ce produit banalise l'acte de fumer est bel et bien présent.

Cependant, s'il existe une possibilité pour que la cigarette électronique détourne le fumeur de la cigarette traditionnelle et non l'inverse, il est important d'en tenir compte.

Madame la ministre, quelle est votre réaction au rapport du Conseil supérieur de la Santé et les premiers éléments présentés? Avez-vous discuté ou allez-vous discuter avec votre collègue, le ministre des Consommateurs, en vue d'établir un plan de travail à ce sujet? Outre les mesures en passe d'être prises au niveau européen, la Belgique envisage-t-elle de prendre des mesures supplémentaires?

16.02 Laurette Onkelinx, ministre: Monsieur le président, je regrette vraiment cette fuite dans la presse du rapport préparatoire du Conseil supérieur de la Santé. Je ne l'ai pas encore reçu de manière officielle! S'il n'y avait pas eu de fuite, nous aurions pu prendre le temps, en commission de la Santé, de le décortiquer ensemble et d'en tirer des conclusions.

Puisque le débat est clairement établi, je voudrais relever quelques indications qui semblent émerger de ce rapport et qui ne me semblent pas illogiques.

D'abord, le Conseil dit que l'e-cigarette est manifestement moins毒ique que la cigarette traditionnelle puisqu'il n'y a pas de combustion de tabac. Néanmoins, le Conseil supérieur de la Santé met en garde: ce n'est pas un produit sans risque. De plus, énormément d'incertitudes demeurent et le principe de précaution doit nous entraîner à prendre des mesures de régulation. Nous connaissons encore mal les effets de l'aérosol et de toute une série de substances toxiques encore trop peu examinées jusqu'à présent. Le Conseil veut attendre de nouvelles études pour avoir quelques certitudes.

Selon le Conseil, les e-cigarettes contenant de la nicotine devraient être vendues exclusivement en pharmacie, comme les Nicorette, et

niet worden gebanaliseerd. Als het product de roker van de traditionele sigaret kan weghouden, moet er evenwel rekening mee worden gehouden.

Wat is uw reactie op dit advies? Zult u met de minister van Consumentenzaken een actieplan opstellen? Zal België boven op de initiatieven op het Europese niveau nog bijkomende maatregelen nemen?

16.02 Minister Laurette Onkelinx: Ik vind het jammer dat dit rapport in de pers werd gelekt nog voor we de gelegenheid kregen het samen in de commissie te bestuderen.

Volgens de Hoge Gezondheidsraad zouden e-sigaretten minder toxicisch zijn dan gewone sigaretten, omdat er geen tabak wordt verbrand. Toch moet het voorzorgsprincipe worden gehanteerd, omdat de effecten van de aerosol en van de aanwezige toxicische stoffen nog onvoldoende bekend zijn. E-sigaretten met nicotine zouden in de apotheek moeten worden verkocht en aan een strikte controle moeten worden onderworpen. E-sigaretten die geen nicotine bevatten, zouden vrij mogen worden verkocht, maar zonder gezondheidsclaims. De

devraient tomber sous le joug de la législation sur les médicaments, donc soumises à un contrôle extrêmement strict. Les e-cigarettes qui ne contiennent pas de nicotine pourraient être en vente libre mais sans allégation de santé, c'est-à-dire sans dire qu'on a intérêt à les utiliser pour lutter contre le tabagisme. Le Conseil supérieur de la Santé met en garde sur les répercussions concernant, par exemple, les anciens fumeurs ou les jeunes non fumeurs qui pourraient subir un effet d'entraînement, et demande dès lors une interdiction de la publicité. Il demande encore que, de toute façon, quel que soit le contenu des e-cigarettes, il y ait une interdiction de les utiliser là où il est interdit de fumer. Je soutiens cette approche du Conseil supérieur de la Santé.

Il importe de se protéger contre la banalisation de l'acte de fumer.

Par ailleurs, nous attendons un avis de l'Europe, où un débat est en cours à propos du statut de l'e-cigarette.

Je pense qu'à court terme, grâce à l'étude du Conseil supérieur de la Santé et à l'étude européenne, nous pourrons avoir un cadre juridique sécurisé concernant l'e-cigarette.

16.03 Valérie Warzée-Caverenne (MR): Madame la ministre, je vous remercie pour cette réponse. Je me réjouis que vous preniez ce thème à cœur et qu'on puisse légiférer à plus ou moins court terme. Il est question ici de protéger la santé des citoyens. Vous avez parlé des plus jeunes et du fait que la cigarette électronique pourrait les attirer vers le tabac ainsi que des fumeurs, étant donné que nous ignorons aujourd'hui quel type de produit ils consomment.

Je vous encourage à planifier le travail en la matière et je serais très heureuse de m'y atteler au sein de la commission de la Santé avec mes collègues.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

17 Vraag van de heer Wouter De Vriendt aan de minister van Financiën, belast met Ambtenarenzaken, over "Electrawinds" (nr. P2118)

17 Question de M. Wouter De Vriendt au ministre des Finances, chargé de la Fonction publique, sur "Electrawinds" (n° P2118)

17.01 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de naam van Johan Vande Lanotte is hier vandaag reeds een paar keer gevallen. Ons standpunt is altijd duidelijk geweest, wij vinden het niet goed dat een actief politicus zo nauw betrokken is bij een privébedrijf, zeker niet als dat privébedrijf dan ook nog eens vele miljoenen euro overheidsgeld krijgt.

Wij merken dat een aantal personen het vandaag juridisch speelt. Welnu, wij spelen het nog steeds politiek. De essentie van de zaak is hoe wij het gebruik van subsidies, het gebruik van belastinggeld door een privébedrijf beter kunnen controleren. Het kan niet de bedoeling zijn dat een overheid geld blijft storten in een bodemloze put, ook niet als die bodemloze put Electrawinds blijkt te heten.

Wat is daar precies gebeurd? De Federale Participatie- en Investeringmaatschappij is betrokken voor 32,5 miljoen euro bij

Hoge Gezondheidsraad vraagt dat reclame voor e-sigaretten zou worden verboden en dat ze niet zouden mogen worden gebruikt waar er een rookverbod geldt.

Ik sta achter die insteek.

Dankzij de studie van de Hoge Gezondheidsraad en de aangekondigde Europese studie zullen we op korte termijn over een veilig juridisch kader beschikken voor de e-sigaret.

16.03 Valérie Warzée-Caverenne (MR): Ik ben blij dat er binnenkort werk zal worden gemaakt van wetgeving op dat vlak om de gezondheid van de bevolking, en dan vooral de jongeren, te beschermen.

17.01 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): La position de Groen est claire: nous ne voulons pas qu'une personnalité politique en activité soit aussi étroitement associée à une société privée et encore moins lorsque des millions d'argent public sont injectés dans cette société. Notre approche de ce dossier est politique. La question cruciale est en effet de savoir comment nous pouvons mieux contrôler l'utilisation de fonds publics par une société privée.

Electrawinds. Waarom heeft de FPIM nooit aan de alarmbel getrokken? Wat is er fout gelopen bij de controle van de FPIM? Wat is er fout gelopen bij Electrawinds? Hoe kan het dat een bedrijf zo laag is gezakt? Het is nochtans een bedrijf in een beloftevolle groeisector. Welke beslissingen zijn daar genomen? Is daar sprake geweest van mismanagement, van overdreven ambitie, van winstbejag? Het is mijn indruk dat er bij Electrawinds vooral sprake was van weinig controle en veel blind vertrouwen.

Ik wil u een passage voorlezen uit het jaarverslag van eind 2011 van de FPIM, de Federale Participatie- en Investeringsmaatschappij. Op pagina 6 zegt de FPIM over Electrawinds: "Ook de consolidering van onze aanwezigheid in ondernemingen waarin we al eerder investeerden, mag niet onvermeld blijven. Hieruit blijkt namelijk ons vertrouwen in deze ondernemingen. Ik wens meer in het bijzonder Electrawinds te vermelden".

Mijnheer de minister, hoe kan het dat er zo gesproken wordt over een bedrijf met 360 miljoen euro schulden? Er is nood aan een sterkere controle. Daarom leggen wij drie denksporen voor.

Ten eerste, vragen wij een hoorzitting in het Parlement, een parlementair onderzoek naar wat er precies fout gelopen is bij Electrawinds.

Ten tweede, vragen wij een parlementaire controle op de investeringsmaatschappijen, zoals de FPIM, met een trimesteriële voortgangsrapportage hier in het Parlement, desnoods achter gesloten deuren, om zicht te krijgen op de activiteiten en de beslissingen tot investering van die investeringsmaatschappijen.

Ten derde, kan het Rekenhof misschien ook een belangrijke rol spelen als financiële waakhond voor overheidssubsidies die naar bedrijven zoals Electrawinds vloeien.

Mijnheer de minister, u hebt nu twee mogelijkheden om te antwoorden op mijn vraag.

U kunt overgaan tot de orde van de dag. U kunt akte nemen van wat bij Electrawinds is gebeurd. Dan blijft alles bij het oude. Ofwel hervormt u en erkent u de nood aan een sterkere controle. Dan geeft u hier concrete antwoorden.

Wij hebben oplossingen voor u aangereikt. De bal ligt in uw kamp.

17.02 Minister Koen Geens: Mijnheer de voorzitter, mijnheer De Vriendt, collega's, de Federale Participatiemaatschappij beheert sedert 1 november 2006 met winstoogmerk bepaalde participaties, sommige voor rekening van de Staat, sommige voor eigen rekening. Zij rapporteert daarover transparant in haar jaarverslagen. U hebt daaruit ook geciteerd. Daarin staat met name dat zij als vennootschap met winstoogmerk onderworpen is aan de bepalingen van de vennootschapswet en ook aan de governancebepalingen die daarmee verband houden, dat zij een regeringscommissaris heeft en commissaris-revisor uiteraard en dat zij sinds 2012 ook een controle van het Rekenhof ondergaat.

Het is duidelijk dat duurzame ontwikkeling een van de prioritaire

La Société fédérale de participations et d'investissement (SFPI) est impliquée dans Electrawinds à hauteur de 32,5 millions d'euros. Pourquoi la SFPI n'a-t-elle jamais tiré la sonnette d'alarme? Où le contrôle réalisé par la SFPI a-t-il été déficient? Et quels sont les manquements exacts d'Electrawinds: mauvaise gestion, ambitions déplacées ou appât du gain?

En 2011, Electrawinds a encore été encensée par la SFPI, alors que la société présente aujourd'hui 360 millions d'euros de dettes. Nous demandons une audition au sein du Parlement pour examiner ce qui s'est passé. Nous demandons également que les sociétés d'investissement soient contrôlées par le biais d'un rapport de suivi trimestriel à soumettre au Parlement, éventuellement à huis clos. La Cour des comptes peut également jouer un rôle important en tant qu'organe de contrôle financier des subventions publiques versées à des sociétés privées.

Le ministre peut passer à l'ordre du jour et prendre acte des derniers développements chez Electrawinds ou alors renforcer le contrôle. La balle est à présent dans son camp.

17.02 Koen Geens, ministre: Depuis novembre 2006, la SFPI gère les participations à titre lucratif, certaines pour compte de l'État, d'autres pour son compte propre et livre un compte rendu transparent de ces activités dans ses rapports annuels. Elle est soumise à la loi sur les sociétés de même qu'aux dispositions en matière de gouvernance y afférentes. Un commissaire du gouvernement et un commissaire-

sectoren is waarin de FPIM luidens haar eigen beleid participeert. Met betrekking tot Electrawinds, dat in die tak van haar investeringen paste, namelijk de duurzame ontwikkeling, kan ik u zeggen dat de aanvankelijke beslissing om voor eigen rekening te investeren in Electrawinds eind 2009 is genomen en dat de FPIM sindsdien in het belang van die vennootschap en binnen haar eigen mandaat heeft meegewerkt aan de verdere ontwikkeling van de activiteiten, onder meer zoals u zopas hebt opgemerkt in het kader van het jaarverslag waaruit u citeerde, door het versterken en consolideren van het eigen vermogen.

Dit is wat een investeringsmaatschappij doet, mijnheer De Vriendt: investeringen in strategische sectoren als aandeelhouder en hiermee ook deelnemen aan het risico.

Na het plotselinge en onverwachte afhaken van enkele geïnteresseerde nieuwe investeerders in oktober 2013 is de situatie van Electrawinds verslechterd. De FPIM werkt sindsdien constructief mee aan de doorstart van de onderneming om op die manier de continuïteit van de onderneming en de werkgelegenheid te kunnen verzekeren.

Na dat plotselinge afhaken kan ik alleen maar onderstrepen dat alle beslissingen van de FPIM met betrekking tot haar eigen investeringen in het betreffende dossier steeds genomen zijn in volle transparantie, waar mogelijk op basis van onafhankelijke externe analyses en met de steun van de voltallige raad van bestuur.

Ik heb vastgesteld dat elke beslissing die door de FPIM werd genomen met betrekking tot Electrawinds, door drie tot vier raden van bestuur werd voorbereid, binnen haar mandaat en binnen haar strategie en in het belang van de vennootschap Electrawinds.

réviseur siège à la SFPI, également contrôlée par la Cour des comptes depuis 2012.

Le développement durable est l'un des secteurs de participation prioritaires de la SFPI. Fin 2009, elle a décidé d'investir pour son compte propre dans Electrawinds. Elle participe depuis lors au développement des activités notamment par le biais du renforcement et de la consolidation des fonds propres. Etre actionnaire et investir dans des secteurs stratégiques et partager les risques inhérents à ces opérations font partie des activités classiques d'une société d'investissement.

La situation d'Electrawinds s'est détériorée en octobre 2013, après que quelques nouveaux investisseurs intéressés ont inopinément jeté l'éponge. Depuis, la SFPI participe de manière constructive au redressement de l'entreprise.

Après le brusque désistement de ces nouveaux investisseurs potentiels, toutes les décisions de la SFPI ayant trait à ses propres investissements ont toujours été prises dans la plus grande transparence et, dans la mesure du possible, sur la base d'analyses externes indépendantes et avec le soutien du conseil d'administration au complet lors de plusieurs réunions.

17.03 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): Mijnheer de minister, de problemen bij Electrawinds dateren niet van gisteren. Het is een proces geweest van de afgelopen jaren, waarin de FPIM voort bleef investeren in Electrawinds.

Het feit dat wij nu naar een climax van de problemen bij Electrawinds gaan, bewijst dat de controle door de FPIM zoals die vandaag bestaat, niet volstaat. Ik heb u geen enkele nieuwe concrete maatregel horen aankondigen om die controle te verbeteren.

U spreekt over de raad van bestuur van de FPIM. De raad van bestuur van onze Federale Participatiemaatschappij is deels ook partijpolitic samengesteld, vandaar onze vraag om naar een effectieve parlementaire controle te gaan via een trimestriële voortgangsrapport dat hier, desnoods achter gesloten deuren, kan worden voorgelegd. Het gaat immers om bedrijfsgevoelige informatie.

17.03 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): Les problèmes d'Electrawinds ne datent pas d'hier. Or la SFPI a continué d'y investir. Cela prouve que le contrôle exercé sur la SFPI n'est pas suffisant. Or je n'ai pas entendu le ministre dire la moindre chose au sujet d'un renforcement de ce contrôle. La composition du conseil d'administration de la SFPI est partiellement politisée et c'est précisément pour cette raison qu'un contrôle parlementaire semble indiqué. Le fait que le ministre ne s'inscrive pas dans

Er zijn nog commissies in ons huis, die werken achter gesloten deuren. Wij kunnen daaraan een voorbeeld nemen.

Het feit dat u hier niet ingaat op mijn vraag naar nieuwe maatregelen, bewijst jammer genoeg dat de regering niet waakt over een goede besteding van belastinggeld en een goede besteding van investeringen in onze economie.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

18 Vraag van mevrouw Barbara Pas aan de minister van Justitie over "de gratieverlening" (nr. P2117)

18 Question de Mme Barbara Pas à la ministre de la Justice sur "l'octroi de la grâce" (n° P2117)

18.01 Barbara Pas (VB): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, het zoveelste koninklijk privilege staat in de belangstelling omdat koning Philippe de Belgique niet het gezond verstand heeft gehad om een einde te maken aan het vorstelijk genaderecht, voor zij die hun straf nog niet afkochten uiteraard.

De politieke verontwaardiging deze week was zeer groot toen bleek dat Philippe de Belgique een aantal verkeersovertreders gratie bleek te hebben verleend. Sommigen probeerden dat tevergeefs nog wat te vergoijken alsof het enkel zou gaan om veroordeelde lieve grootmoeders die hun autopapieren waren vergeten. Dit mocht evenwel niet baten.

Alle Vlaamse partijen reageerden bijzonder verontwaardigd. Hilde Crevits zei dat de indruk werd gewekt dat verkeersovertreders zomaar gratie kunnen krijgen. Ook sp.a-collega Temmerman vond het een totaal verkeerd signaal. Opmerkelijk was dat ook uw partij, mevrouw de minister, zich achter die kritiek schaarde terwijl u nochtans politiek verantwoordelijk bent. De adviezen voor die gratie moeten namelijk eerst via uw administratie en uw kabinet passeren vooraleer Philippe de Belgique ze kan ondertekenen.

Ik stel vast dat bijna alle Vlaamse partijen vandaag dat genaderecht plots willen afschaffen. Mevrouw de minister, het Vlaams Belang heeft in 2009 al een voorstel ingediend om dit archaïsche principe voorgoed te bannen. Het is dan ook bijzonder hypocriet dat alle partijen, die vandaag moord en brand schreeuwen inzake die gratieverlening, dit destijds allemaal hebben weggestemd.

Ik vraag mij af, mevrouw de minister, waarom u Philippe de Belgique die gratieverleningen ter ondertekening hebt voorgesloten. U zegt dat u dit tot aan de verkiezingen niet meer zult doen. Kunt u dan ten minste doorprikkken dat dit geen geveinsde verontwaardiging is die vooral in het teken staat van de verkiezingen van volgend jaar? Zult u vandaag reeds concrete stappen ondernemen om een einde te maken aan die achterhaalde praktijken?

Ik ben zeer benieuwd naar uw antwoord.

18.02 Minister Annemie Turtelboom: Mijnheer de voorzitter, beste collega's, ik ben blij dat in het dossier van de gratie de sereniteit is teruggekeerd.

Op basis van een aantal cijfers ontstond er begin deze week een

cette logique démontre que le gouvernement ne supervise pas suffisamment la manière dont les deniers d'impôt sont dépensés.

18.01 Barbara Pas (VB): Le Roi Philippe n'a pas eu l'intelligence, lors de son accession au trône, de mettre fin au droit de grâce royal. La récente grâce de plusieurs contrevenants au Code de la route a suscité une vive indignation au sein du monde politique flamand, un sentiment d'ailleurs pleinement partagé par le parti de la ministre, alors que les avis relatifs aux grâces passent d'abord par son cabinet avant d'être soumis au Roi.

La plupart des partis flamands souhaitent manifestement abolir le droit de grâce, bien qu'ils n'aient pas voulu soutenir une proposition en ce sens déposée par le Vlaams Belang en 2009.

La ministre ne soumettra plus de nouveaux recours en grâce au souverain jusqu'aux élections. Prendra-t-elle des initiatives concrètes pour bannir définitivement cet usage archaïque?

18.02 Annemie Turtelboom, ministre: Je me réjouis qu'on renoue avec la sérénité dans ce dossier. Bien que les chiffres soient toujours communiqués en

ongezien opbod van misinterpretaties en feitelijke onjuistheden. Nochtans worden de cijfers over het aantal gratieverleningen altijd in alle transparantie bekendgemaakt, zowel aan het Parlement als aan buitenstaanders.

De cijfers maken één ding wel heel erg duidelijk: gratie is een gebruik dat in frequentie heel sterk is gedaald. In 2009 waren er nog 1 332 genadeverzoeken, waarvan er 96 werden goedgekeurd. In 2012 was dat gedaald naar 995 genadeverzoeken, waarvan er nog 53 werden goedgekeurd. Sinds het aantreden van koning Filip zijn er nog 11 gratieverzoeken goedgekeurd.

Het is een koninklijk prerogatief dat is ingesteld door artikel 110 van de Grondwet. Het vermeldt dat de Koning het recht heeft de door de rechters uitgesproken straffen kwijt te schelden of te verminderen. Het genaderecht behoort tot de discretionaire bevoegdheid van de Koning. Er wordt daartoe een brief aan hem gericht, die nadien wordt doorgestuurd naar de minister van Justitie om de dossiers voor te bereiden. Na advies van het parket en de administratie kan op basis van bepaalde criteria al dan niet een positief advies worden verleend.

De vraag die vandaag rijst, is of er überhaupt gratie of genade moet zijn. Persoonlijk denk ik dat het belangrijk is mensen een tweede kans te kunnen geven. Willen wij in 2013 en vooral in de toekomst dat het gratierecht tot de bevoegdheden van de uitvoerende macht, zijnde de Koning, blijft behoren, of geven wij die bevoegdheid aan de rechterlijke macht via een onafhankelijke instantie, bijvoorbeeld de strafuitvoeringsrechtsbank?

In het licht daarvan heb ik beslist om geen gratieverzoeken meer te adviseren aan de Koning, zodat het fundamentele debat over gratie en het geven van een tweede kans en de bevoegdheid ertover in alle sereniteit kan worden gevoerd. Het is immers niet de bedoeling dat het debat wordt gevoerd op de rug van individuele mensen.

Collega Pas, het was een goede poging om een verschil te vinden tussen mij en mijn partij. U zult echter van verder moeten komen om dat te vinden.

18.03 Barbara Pas (VB): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord en voor de vele cijfers die u hebt gegeven en waarnaar ik niet eens heb gevraagd.

U legt in uw antwoord uit wat genaderecht is.

Mevrouw de minister, het voorstelijc genaderecht, zoals het vandaag bestaat, is een verregaande miskenning van de scheiding der machten. Bovendien zijn de procedures ervan zo mistig als maar zijn kan.

Ik leid uit uw antwoord af dat de komende tijd ook nog niets aan die procedures zal veranderen, ondanks het feit dat u en uw partij voorstander zijn van de afschaffing van het genaderecht door de Koning.

U meldt dat de sereniteit is teruggekeerd. Inderdaad, iedereen heeft zijn zeg in de pers kunnen doen. In het Parlement gebeurt niks. Alles blijft bij het oude, net als bij de protocollaire functie van de Koning,

toute transparence, nous avons assisté à une surenchère de données inexactes et d'interprétations.

Les chiffres exacts indiquent que de moins en de grâces sont accordées. Depuis que le roi Philippe est monté sur le trône, onze demandes de grâce ont encore été acceptées. Il s'agit d'une prérogative royale qui est ancrée dans la Constitution. Le roi reçoit une lettre, qu'il soumet au ministre de la Justice. Un avis positif peut être formulé ou non après l'avis du parquet et de l'administration.

L'on peut s'interroger sur le principe des grâces. Il me paraît important que chacun puisse se voir offrir une deuxième chance. Le Roi doit-il octroyer ces grâces ou faut-il transférer cette compétence au pouvoir judiciaire? Il convient de mener ce débat en toute sérénité, indépendamment des dossiers individuels. En attendant, plus aucune demande de grâce ne sera soumise au Roi.

18.03 Barbara Pas (VB): Le droit de grâce royal méconnaît totalement le principe de la séparation des pouvoirs. De plus, la procédure est trop opaque. La ministre n'a semble-t-il pas l'intention de changer le cours des choses sur ce plan. Alors que tout le monde s'est largement épancré dans la presse, au Parlement c'est le mutisme total.

La ministre Onkelinx affirme qu'il faudra toujours bien un système permettant de libérer des places dans les prisons. Cette déclaration est une insulte pour notre état de droit et indique clairement que rien ne changera dans le futur.

waarover alle Vlaamse partijen bij elk incident nog maar eens spreken, maar waarvan in de praktijk niets in huis komt. Als men dat echt wil doen, had men met de troonswissel en met de staatshervorming gelegenheden genoeg daartoe.

Mevrouw de minister, ik heb de reacties van de PS op de gratieverlening gelezen. Mevrouw Onkelinx verklaarde bijvoorbeeld dat er altijd een systeem nodig is dat toelaat plaats te maken in de gevangenissen. Naar mijn mening is haar uitspraak niet alleen een aanfluiting van de rechtstaat, het is nogmaals een duidelijk signaal dat aan het vorstelijk systeem niets zal worden gewijzigd.

Philippe de Belgique mag op zijn twee oren slapen. Vanaf 26 mei 2014 zal hij onder alle gratieverleningen opnieuw mooi handtekeningen kunnen plaatsen.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

Projets et propositions Ontwerpen en voorstellen

[19] Proposition de résolution concernant la promotion des véhicules qui utilisent le CNG comme carburant (2901/1-2)

- Proposition de résolution visant à instaurer une législation adéquate en vue de promouvoir l'utilisation de véhicules au gaz naturel (516/1-3)

[19] Voorstel van resolutie over de bevordering van voertuigen die op CNG rijden (2901/1-2)

- Voorstel van resolutie tot invoering van een gepaste wetgeving ter bevordering van het gebruik van aardgasvoertuigen (516/1-3)

Propositions déposées par:

Voorstellen ingediend door:

- 2901: Valérie De Bue, Jef Van den Bergh, Valérie Warzée-Caverenne, Christophe Bastin

- 516: Jef Van den Bergh, Nathalie Muylle, Liesbeth Van der Auwera, Leen Dierick, Stefaan Vercamer, Nahima Lanjri

Le **président**: Je vous propose de consacrer une seule discussion à ces deux propositions de résolution. (*Assentiment*)

Ik stel u voor een enkele besprekking aan deze twee voorstellen van resolutie te wijden. (*Instemming*)

Discussion Bespreking

Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) (**2901/1**)

De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de besprekking. (Rgt 85, 4) (**2901/1**)

La discussion est ouverte.

De besprekking is geopend.

Mme Linda Musin, rapporteur, renvoie à son rapport écrit.

19.01 Jef Van den Bergh (CD&V): Mijnheer de voorzitter, collega's, het Europees wegtransport is vandaag voor 94 % afhankelijk van olie. Het overgrote deel van die olie wordt uiteraard geïmporteerd. Daaraan hangt een prijskaartje vast van ongeveer 1 miljoen euro per dag.

Niet alleen op economisch vlak, maar ook voor het leefmilieu zijn de

19.01 Jef Van den Bergh (CD&V): Le transport par route européen est tributaire du pétrole à 94 % et le coût économique et écologique de cette dépendance est énorme.

kosten groot. Daarom heeft de Europese Commissie begin dit jaar haar richtlijn "Clean Power for Transport" gelanceerd. Die richtlijn wil alternatieve voertuigtechnologieën stimuleren door ambitieuze doelstellingen vast te leggen voor tank- en laadinfrasstructuur. Wat CNG-voertuigen betreft, bepaalt de richtlijn dat iedere lidstaat tegen 2020 om de 150 kilometer een publiek toegankelijke CNG-pomp moet hebben. Vandaag zijn CNG-voertuigen immers gevangen in een kip-of-eiverhaal. CNG-tankstations worden niet of amper gebouwd omdat er onvoldoende aardgasvoertuigen zijn, en aardgasvoertuigen worden niet verkocht omdat er geen of onvoldoende tankinfrastructuur vorhanden is. De richtlijn zal toelaten om die patstelling te doorbreken.

Met de voorliggende resolutie willen wij mee aan de kar trekken. CNG-voertuigen zijn in ons land bij het grote publiek immers amper bekend. Sommige bedrijven en enkele lokale overheden proberen daar vandaag verandering in te brengen. Wij vragen de federale regering om ook de nodige inspanningen te leveren en maatregelen te nemen, in navolging van landen als Italië, Duitsland, Frankrijk en Nederland, waar aardgasvoertuigen vandaag aan een steile opmars bezig zijn.

Vijf jaar geleden, in november 2008, diende ik voor de eerste keer een resolutie in om CNG-voertuigen te promoten. In de antwoorden die ik toen op parlementaire vragen kreeg, werd er steevast over LPG-voertuigen gesproken. Ook vandaag worden CNG en LPG nog al te vaak met elkaar verward. Nochtans hebben ze weinig tot niets met elkaar te maken. Het bestaan, de mogelijkheden en de voordelen van CNG-voertuigen zijn nog steeds veel te weinig bekend.

De voordelen zijn nochtans duidelijk. CNG scoort op het vlak van veiligheid net zo hoog als de gangbare brandstoffen. CNG-voertuigen stoten zo goed als geen fijn stof uit en hebben een veel beperktere CO₂-uitstoot dan de voertuigen op traditionele brandstoffen. De technologie is kant-en-klaar. Dat is zeker niet onbelangrijk. Er rijden vandaag honderdduizenden, zo niet miljoenen auto's rond op CNG. Die zijn perfect in staat om te concurreren qua af te leggen afstanden en technieken met voertuigen die rijden op de bekende, traditionele brandstoffen. Ze beperken de impact op het milieu en ze vormen bovendien een ideale tussenstap naar volledig groene technologieën op het moment waarop biogas in voldoende mate vorhanden zal kunnen zijn.

Voor CD&V is het streven naar een duurzame mobiliteit een en-en-verhaal. We willen de mensen er uiteraard toe bewegen voor de meest duurzame verplaatsingswijze te kiezen, maar dat wil niet zeggen dat we de auto gaan bannen. Voor verplaatsingen waarvoor de auto het meest flexibele en aangewezen vervoermiddel blijft, streven we naar een zo proper mogelijke technologie en naar een rationeel autogebruik.

Het bevorderen van het gebruik van CNG-voertuigen past perfect in deze visie op duurzame mobiliteit. We hopen dan ook dat deze resolutie – met dank aan collega De Bue voor het initiatief – de nodige steun zal krijgen, zoals dat in de commissie het geval was, en dat de regering in lijn met de beleidsnota van staatssecretaris Wathelet en met steun van de Europese richtlijn de nodige inspanningen zal leveren om CNG-voertuigen eindelijk ook in ons land op de kaart te

Au début de cette année 2013, la Commission européenne a initié la directive Énergie propre et transports qui poursuit des objectifs ambitieux pour ce qui regarde les infrastructures qui délivrent du carburant et les infrastructures de chargement. Chaque État membre devra se doter d'ici 2020 d'une pompe CNG accessible au public tous les 150 kilomètres. Actuellement, il n'y a quasi aucune station-service CNG parce que les véhicules roulant au gaz naturel sont trop rares, et inversement. La directive européenne veut mettre un terme à cette situation aberrante. Certaines entreprises et autorités locales s'efforcent de faire en sorte que le CNG jouisse d'une grande notoriété publique. Le gouvernement fédéral doit prendre également les mesures nécessaires.

Le CNG et le LPG sont encore trop souvent confondus l'un avec l'autre quoique ce soient deux carburants radicalement différents. Le CNG est aussi sûr que les carburants habituels. Les véhicules à propulsion CNG n'émettent quasiment pas de particules fines et leurs émissions de CO₂ sont nettement plus réduites que celles des véhicules à essence ou diesel. La technologie est au point. En termes de distances à parcourir et sur le plan technique, les voitures roulant au CNG n'ont rien à envier aux véhicules à propulsion traditionnelle. Leur incidence sur l'environnement est moindre de sorte qu'elles représentent une étape intermédiaire idéale vers des technologies vertes à 100 %.

CD&V veut inciter les gens à choisir le mode de déplacement le plus propre. Pour les déplacements pour lesquels la voiture reste le mode de transport le plus indiqué, nous visons la technologie la plus propre possible et l'utilisation rationnelle de la voiture.

krijgen.

Les véhicules fonctionnant au CNG s'inscrivent parfaitement dans ce cadre.

Nous espérons que le gouvernement, conformément à la note de politique générale du secrétaire d'État et s'appuyant sur la directive européenne, consentira les efforts nécessaires pour mettre enfin les voitures fonctionnant au CNG sous le feu des projecteurs.

19.02 Valérie De Bue (MR): Monsieur le président, chers collègues, je vais être assez brève puisque notre collègue Van den Bergh a bien expliqué tout le contexte de la résolution. Je voudrais simplement rappeler que cette proposition s'inscrit dans des objectifs européens en termes environnementaux.

Nous devons conscientiser la population à ces enjeux et surtout lui proposer des alternatives crédibles. Nous devons inciter le gouvernement à prendre une série d'initiatives susceptibles d'encourager l'introduction des véhicules au gaz naturel, comme d'autres pays l'ont déjà réalisée.

Concrètement, nous pensons que l'autorité fédérale dispose d'une capacité d'action, par exemple en fixant les accises au minimum européen. Cela incitera les investisseurs à miser sur les véhicules au gaz naturel. Nous demandons donc un cadre fiscal clair, plus avantageux, pour les véhicules au gaz naturel.

Il faut que notre gouvernement mette tout en place afin de favoriser la construction de points de ravitaillement en gaz naturel, sur des sites nouveaux ou existants, par une intégration rapide dans les réglementations des règles relatives aux stations CNG et qu'il étudie aussi les mesures de soutien.

Nous demandons une sensibilisation accrue à ce carburant alternatif, ainsi que la création d'une task force au sein de laquelle des spécialistes provenant de l'État fédéral mais aussi des Régions élaborent des mesures d'incitation. Le CNG est à l'intersection de plusieurs compétences qui sont du ressort de différents niveaux de pouvoir.

La mise en place de ces mesures visant à promouvoir la voiture au gaz naturel permettra de faire un pas pour atteindre les objectifs de l'Union européenne, qui entend arriver à 13 % d'énergie renouvelable et diminuer de 15 % les émissions de CO₂ à l'horizon 2020.

Monsieur le secrétaire d'État, lors de la discussion de cette résolution, votre cabinet a présenté le plan qui sera dévoilé à la mi-janvier. La volonté de recréer un groupe de travail au sein de la task force va donc déboucher sur une série de propositions et d'actions. Nous espérons que cette résolution contribuera à la mise en place rapide des mesures concrètes que vous allez dévoiler prochainement.

Je voudrais, à l'instar de M. Van den Bergh, remercier tous les

19.02 Valérie De Bue (MR): Dit voorstel gaat uit van de Europese milieudoelstellingen. We moeten de bevolking bewust maken van de problematiek en geloofwaardige alternatieven voorstellen. Er moet een duidelijk en voordelig fiscaal kader worden gecreëerd voor aardgasvoertuigen. De regering moet de bouw van tankstations aanmoedigen, de regelgeving met betrekking tot CNG-stations omzetten in nationaal recht en zich buigen over steunmaatregelen.

We vragen dat een taskforce van specialisten van de federale overheid en van de Gewesten stimuleringsmaatregelen zou uitwerken.

collègues qui ont soutenu cette proposition à l'unanimité lors des débats en commission.

19.03 Tanguy Veys (VB): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, de resolutie die wij vandaag ter goedkeuring aan dit Parlement aanbieden en die door de Kamercommissie unaniem werd goedgekeurd, is een stap voorwaarts.

In het belang van dit dossier, kunnen wij evenwel geen genoegen nemen met enkel deze resolutie. Het zijn vijgen na Pasen. Ik wil u eraan herinneren dat mijn fractie in het verleden zowel u als uw voorganger, de heer Magnette, op een aantal vaststellingen heeft gewezen. Ik verwijst onder meer naar een aantal tussenkomsten van collega Rita De Bont die op dat vlak zowel de heer Magnette als uzelf in 2010 en 2012 heeft ondervraagd over de trage vordering in België van de evolutie van de elektrische voertuigen en CNG-voertuigen. We weten ook dat niet alle fouten aan uw beleid liggen, maar de maatregelen die u tot op heden heeft genomen, hebben ervoor gezorgd dat wij in een situatie zijn gekomen waarmee wij allermindst genoegen kunnen nemen.

Eerst en vooral is er de vaststelling dat de Europese Commissie begin dit jaar bekend heeft gemaakt dat zij voor België alleen wil komen tot 20 000 laadpunten in 2020. Mijnheer de staatssecretaris, 20 000 laadpunten voor elektrische voertuigen, nog los van de CNG-problematiek, dat zorgt ervoor dat u een enorme inhaaloperatie moet uitvoeren.

In 2011 had België immers niet meer dan 188 laadpunten voor elektrische voertuigen. U kunt een beetje rekenen, mijnheer de staatssecretaris, dus u weet dat wij op minder dan 7 jaar van 188 laadpunten tot 20 000 laadpunten moeten komen, alleen al voor elektrische voertuigen.

19.04 Staatssecretaris Melchior Wathelet: (...)

19.05 Tanguy Veys (VB): U mag het luider zeggen. Als het gaat over de laadpunten, wil ik het ook graag horen, mijnheer de staatssecretaris.

19.06 Staatssecretaris Melchior Wathelet: (...) J'écoute.

19.07 Tanguy Veys (VB): Er moet een stijging zijn van 188 naar 20 000...

(...): (...)

19.08 Tanguy Veys (VB): Ik ben vereerd, de staatssecretaris is nu een en al aandacht.

19.09 Staatssecretaris Melchior Wathelet: Ik zou graag hebben dat u hetzelfde respect zou tonen voor uw collega's in de commissie.

19.10 Tanguy Veys (VB): Wij zullen er inderdaad op terugkomen, op respect voor collega's, op wederzijds respect.

Le président: Venons-en à l'essentiel en cette veille de Saint-Nicolas.

19.03 Tanguy Veys (VB): Cette résolution adoptée à l'unanimité en commission constitue une avancée, mais ne suffit pas. Par le passé, mon groupe a déjà épingle la lente évolution vers des véhicules roulant à l'électricité et au CNG.

Selon la Commission européenne, rien qu'en Belgique, 20 000 points de chargement pour les véhicules électriques devraient être installés d'ici à 2020. Une vaste opération de rattrapage devra dès lors être menée. En 2011, la Belgique ne comptait en effet pas plus de 188 points de chargement.

19.11 Tanguy Veys (VB): Mijnheer de staatssecretaris, het is duidelijk dat de problematiek waarmee u hier geconfronteerd wordt, en de eisen die de Europese Commissie oplegt, u aanmanen iets te doen. Niet zozeer deze resolutie maar Europa maant u aan tot de nodige maatregelen. U schiet echter zwaar te kort.

Enerzijds, is er de problematiek van de elektrische voertuigen, anderzijds, die van voertuigen op vloeibaar gas, waar deze resolutie over gaat.

Ook daar stelt de Europese Commissie dat de komende jaren alle grote havens moeten worden uitgerust met vaste of mobiele tankstations voor vloeibaar aardgas. Op de grote Europese verkeersassen moeten vrachtwagens om de 400 kilometer vloeibaar gas kunnen tanken. Auto's moeten om de 150 kilometer kunnen worden bediend met gecomprimeerd aardgas.

Als wij zien wat de sobere en bescheiden doelstellingen zijn van deze resolutie, die u in feite aanmanen om maar een peulschil te doen van wat Europa vraagt, dan meen ik dat wij ver verwijderd zijn van wat u de komende maanden beleidsmatig zult moeten realiseren. Om u toch een beetje gerust te stellen, ondertussen reageerde de sector, in die zin dat België tegen 2020 slechts 12 000 van de 20 000 laadpunten voor elektrische voertuigen zal moeten installeren. Nogmaals, in 2011 werden er slechts 188 geïnstalleerd, terwijl er in 2020 12 000 moeten zijn. Ik vrees dat u nog maar weinig tijd zal hebben voor een leuke koffieklets tijdens plenaire vergaderingen...

Als wij de tankstations voor CNG zelf bekijken, dan werden er enkel in Vlaanderen dit jaar nog maar 4 vergunningen afgeleverd voor nieuwe tankstations. Dit zorgt voor een totaal van 18 in Vlaanderen. Misschien kunt u straks de cijfers meedelen voor Wallonië. Ook daar loopt het vergunningenbeleid echter strop. Ook daar stellen wij vast dat de realisatie van die nieuwe tankstations enorm op zich laat wachten.

Dit zorgt natuurlijk voor een zeer duale situatie, mijnheer de minister. Enerzijds, zijn die voertuigen zeer duur, anderzijds, is er een onvoldoende groot aanbod om gebruik te maken van laadpunten, zowel voor CNG-voertuigen als voor elektrische voertuigen.

Laten wij het nu even hebben over uw beleid, los van het cijfermateriaal, mijnheer de staatssecretaris.

In uw beleidsbrief en in de bespreking ervan steekt u heel wat tijd; dat mochten wij deze week nog ervaren. Toen u het twee jaar geleden, bij de voorstelling van uw eerste beleidsbrief, over de elektrische voertuigen had, moesten wij het met één korte passage stellen. Ik citeer: "Tot slot zal in perfecte samenwerking met de Gewesten en het geheel van de stakeholders een masterplan worden opgesteld, om de ontwikkeling van elektrische voertuigen op de Belgische markt aan te moedigen." Mijnheer de staatssecretaris, twee jaar later wachten wij nog altijd op uw masterplan. Hoe kunnen wij u met onze sobere resolutie tot enige spoed aanzetten, als u er zelfs niet in slaagt uw eigen beleidsbrief na te leven? Niet getreurd echter, wij geven u nog een jaartje bij. Wij zullen zien wat u in uw beleidsbrief voor het jaar 2014 hebt geschreven.

19.11 Tanguy Veys (VB): Ce n'est pas tant cette résolution que l'Europe qui exhorte le secrétaire d'État à prendre les mesures nécessaires, mais M. Wathelet n'assume pas ses responsabilités.

Les objectifs de cette résolution relative aux véhicules alimentés en gaz liquéfié sont bien modestes par rapport aux exigences de la Commission européenne, qui souhaite qu'au cours des prochaines années, tous les grands ports soient équipés de stations fixes ou mobiles d'approvisionnement en gaz naturel liquide. Sur les grands axes routiers européens, les camions devront pouvoir faire le plein de gaz liquide tous les 400 kilomètres et les voitures devront pouvoir être approvisionnées en gaz naturel comprimé tous les 150 kilomètres.

Le secrétaire d'État sera quelque peu rassuré de savoir que le secteur a annoncé que la Belgique ne devrait installer que 12 000 bornes de recharge pour voitures électriques sur 20 000. La tâche reste toutefois gigantesque.

En matière de CNG, seulement quatre autorisations ont été délivrées pour de nouvelles stations-services en Flandre, leur total passant ainsi à 18. Le secrétaire d'État pourrait peut-être communiquer tout à l'heure les chiffres pour la Wallonie, où la politique des autorisations est bloquée.

Il s'ensuit évidemment une situation duale avec, d'une part, des voitures très coûteuses et, d'autre part, une offre insuffisante de points de recharge pour les véhicules qui circulent au CNG et pour les voitures électriques.

Dans sa première note de politique générale, le secrétaire d'État évoquait voici deux ans la rédaction d'un masterplan pour promouvoir le développement des

Tot dan moeten wij het met opnieuw een iets langere passage doen, namelijk met twee citaten. Ik citeer: "Vanuit een transversale aanpak van het geheel van zijn bevoegdheden zal de staatssecretaris voor Energie, Mobiliteit en Leefmilieu alle hefbomen gebruiken waarover hij beschikt, om de uitstoot van broeikasgassen te verminderen evenals de vervuiling, veroorzaakt door de verschillende transportmodi en energieproductiewijzen. Op het kruispunt van deze drie bevoegdheden zal hij een groot transversaal project voor de ontwikkeling van elektrische voertuigen met lage CO₂-uitstoot ondersteunen." Hier hebt u het al over "een groot transversaal project".

Mijnheer de staatssecretaris, waar is uw groot transversaal project? Misschien hebt u het in uw zak gestoken of hebt u het in de koffiekamer laten liggen. Ik heb er in ieder geval nog niets van gezien. Wij geven u echter nogmaals een kans; laatste keer, goede keer in 2014. Ook naar uw beleidsbrief 2014 kijken wij in volle spanning uit, zoals een kind wacht op wat Sinterklaas in zijn schoentje heeft gelegd.

Ook ter zake citeer ik — al had u blijkbaar weinig creativiteit, te zien aan de copy/paste —: "Op het kruispunt van deze drie bevoegdheden zal ik een groot transversaal project voor de ontwikkeling van elektrische voertuigen met lage CO₂-uitstoot ondersteunen. In een gezamenlijke benadering met andere FOD's en de regio's zal ik pleiten voor een duurzame emissienorm in het licht van Horizon 2020 voor voertuigen en bestelwagens." U voegt er nog de volgende passage aan toe — toen had u blijkbaar wel inspiratie op een blauwe maandag —: "Voertuigen die rijden op basis van aardgas, kunnen eveneens een belangrijke rol spelen in de mobiliteit op middellange termijn."

De milieuprestaties van deze voertuigen zijn aanzienlijk beter dan die van voertuigen op benzine of diesel. Voor CNG en LNG zullen de criteria worden bepaald op het vlak van de technische normen waaraan de installaties moeten voldoen en op het vlak van de capaciteiten van de installateurs en hun controle."

Mijnheer de staatssecretaris, ik weet ook wel wat de voordelen zijn van elektrische voertuigen en van CNG-voertuigen. Dit is gewoon bladvulling, maar heeft niets te maken met uw beleid.

Wat wij hier doen, is een grote ballon oplaten. Aan u, mijnheer de staatssecretaris, om hier vandaag nog eens te zeggen dat u daarmee rekening zult houden en daarvan werk zult maken. Dat zegt u al drie jaar, maar de voorbije drie jaar hebt u op dat vlak niets gedaan. In plaats van een brave resolutie waarin wij vragen om een beetje meer uw best te doen, zou u een rode kaart moeten krijgen aangezien u de voorbije drie jaar niet de minste moeite hebt gedaan om in dit dossier ook maar iets te realiseren.

Le président: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion est close.
De bespreking is gesloten.

Aucun amendement n'a été déposé ou redéposé.

voitures électriques sur le marché belge. Nous attendons toujours ce plan. Dans sa note de politique générale pour 2013, il indiquait vouloir soutenir un vaste projet transversal pour le développement de véhicules électriques à faibles émissions de CO₂. Là encore, nous attendons toujours. Pour 2014, il reprend d'ailleurs quasi littéralement cette déclaration mais il ajoute, il est vrai, que les voitures au gaz naturel peuvent aussi jouer, à moyen terme, un rôle important dans la mobilité. Les performances environnementales de ces voitures sont nettement supérieures, en effet, à celles des voitures à l'essence ou au diesel. Pour le CNG et le LPG, les normes techniques des installations et les compétences techniques des installateurs seront précisées.

Ces avantages nous les connaissons aussi, c'est du simple remplissage. Dans ce domaine, le bilan des trois dernières années du secrétaire d'État est nul. Il aurait dû en réalité recevoir une carte rouge plutôt que de se voir présenter une résolution.

Er werden geen amendementen ingediend of hingediend.

Le vote sur la proposition aura lieu ultérieurement.

De stemming over het voorstel zal later plaatsvinden.

[20] Proposition de loi modifiant l'arrêté royal du 1er décembre 1975 portant règlement général sur la police de la circulation routière et de l'usage de la voie publique en vue d'instaurer une limitation de vitesse pour les voies signalées par les signaux F99a, F99b et F99c (2915/1-4)

[20] Wetsvoorstel tot wijziging van het koninklijk besluit van 1 december 1975 houdende algemeen reglement op de politie van het wegverkeer en van het gebruik van de openbare weg ter invoering van een snelheidsbeperking voor de wegen aangewezen door de borden F99a, F99b en F99c (2915/1-4)

Proposition déposée par:

Voorstel ingediend door:

Jef Van den Bergh, Valérie De Bue, Christophe Bastin, Karin Temmerman, Sabien Lahaye-Battheu

Discussion générale

Algemene besprekking

La discussion générale est ouverte.

De algemene besprekking is geopend.

Le rapporteur, M. Geerts, est excusé. Il renvoie à son rapport écrit.

20.01 Jef Van den Bergh (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik zal kort toelichten waarover het precies gaat. De borden F99a, F99b en F99c duiden vooral landbouwwegen aan of andere wegen die alleen voorbehouden zijn voor voetgangers, fietsers en ruiters. Dat wil evenwel niet zeggen dat er geen gemotoriseerde voertuigen zijn toegelaten, bijvoorbeeld van aangelanden, omwonenden of personen die daar in de buurt moeten zijn, voertuigen voor onderhoud, afvalophaling, toezicht, hulpverlening enzovoort.

Vandaag legt de wegcode voor die specifieke wegen geen snelheidsbeperking op, wat de facto betekent dat men daar 90 kilometer per uur zou mogen rijden, wat tot gekke situaties leidt, zoals een beperking tot 70 kilometer per uur langs gewestwegen, terwijl men op die kleine landbouwwegen 90 kilometer per uur mag rijden. Bovendien worden die wegen heel veel gebruikt door zacht wegverkeer, fietsers en voetgangers, en is een aangepaste snelheid raadzaam.

Daarom willen wij aan de verkeersborden F99a, F99b en F99c automatisch een snelheidsbeperking tot 30 kilometer per uur koppelen, analoog aan voetgangerszones, speelstraten, fietsstraten, woonerven en dergelijke meer. Op die manier hoeven er ook geen extra verkeersborden opgehangen te worden, want die zijn er ook reeds genoeg vandaag.

Als die snelheidsbeperking er komt, kunnen wij hiermee wegbeheerders, veelal gemeentebesturen in landelijke gebieden, heel wat werk uitsparen, en wordt de veiligheid voor voetgangers en fietsers verhoogd.

20.02 Tanguy Veys (VB): Mijnheer de staatssecretaris, u verweet mij dat ik mij niet collegiaal zou opstellen.

Bij elk parlementair stuk dat ter besprekking in de commissie wordt

20.01 Jef Van den Bergh (CD&V): Les signaux F99a, F99b et F99c indiquent des voiries agricoles ou des voiries réservées aux piétons, aux cyclistes et aux cavaliers mais cela ne signifie pas que tout trafic motorisé y est interdit. Toutefois, aucune limitation de vitesse n'est en vigueur sur ces voiries, ce qui est aberrant. C'est la raison pour laquelle nous voulons lier automatiquement ces signaux à une limitation de vitesse à 30 km/h, ce qui nous dispensera de devoir installer des signaux supplémentaires et ce qui augmentera la sécurité routière sans entraîner un surcroît de travail pour les gestionnaires des voiries.

20.02 Tanguy Veys (VB): J'entends incidemment que le secrétaire d'État me reproche mon manque de collégialité. Pourtant,

voorgelegd, wordt er steeds een verslaggever aangesteld. Welnu, ik stel mij daarvoor telkens kandidaat, maar in de drie jaar dat ik volksvertegenwoordiger ben, ben ik er een keer in geslaagd om verslaggever te zijn van een parlementair stuk. Dat was nog onder staatssecretaris Schoupe. Systematisch wordt een andere collega voorgedragen, ook al heeft dat geen enkele politieke waarde. In het Vlaams Parlement gaan men daar probleemloos mee om en aanvaardt men dat sommigen verslaggever zijn, terwijl dat hier blijkbaar een *hot item* is en zeer gevoelig ligt.

Als wij dan vaststellen dat collega's die ijverig en vol energie vragen om verslaggever te zijn, zelfs niet de moeite doen om hier aanwezig te zijn en verslag uit te brengen, dan vraag ik wie hier dan niet collegiaal is, mijnheer de staatssecretaris? Misschien kunt u in uw repliek, die er misschien niet komt, eens op die collegialiteit wijzen. De collegialiteit moet in beide richtingen gaan. Over dergelijke feiten heb ik u nog nooit horen klagen.

Ik kom tot mijn opmerkingen over het dossier zelf.

Ik wil de heer Van den Berghe loven voor zijn initiatief ter zake. Ik denk dat het een goede zaak is dat een dergelijk initiatief wordt genomen. Op die manier wordt de verkeersveiligheid verbeterd. Ik denk dat het belangrijk is dat die snelheidsbeperking wordt ingevoerd op wegen waar dergelijke borden van toepassing zijn.

Enerzijds, heeft de Vlaamse regering – en misschien doet dit sommige Franstaligen huiveren om de tekst goed te keuren – bij ontstentenis van een advies van het Waals Gewest, dat ongetwijfeld te druk bezig is, duidelijk gemaakt dat zij achter het voorstel staat, omdat het niet tot extra verkeersborden leidt. Gelet op de wildgroei aan verkeersborden kunnen wij het voorstel zeker toejuichen.

Anderzijds, heb ik toch bedenkingen bij het feit dat een wetsvoorstel wordt gehanteerd om te sleutelen aan een KB. Mijnheer de staatssecretaris, we hebben daar in het verleden al over gediscussieerd. Het toeval wou dat u bij de besprekings in de commissie voor de Infrastructuur waarschijnlijk te zeer bezwaard was met allerlei andere activiteiten. U kon daar dus niet aanwezig zijn. Het wetsvoorstel werd ingediend op 27 juni 2013. We hebben het nog geen maand geleden besproken, op 13 november. U had dus in feite alle tijd om zelf met een KB te komen, zodat wij niet opnieuw zouden moeten metsen aan een KB met een wetsvoorstel.

Ik heb de vertegenwoordiger van uw kabinet toen gevraagd waarom u zelf ter zake geen initiatief hebt genomen. Als wij hier vandaag een verslaggever hadden gehad, dan zou dat reeds in het debat gebracht zijn. Nu u er toch bent, mijnheer de staatssecretaris, had ik graag van u vernomen waarom u zelf geen initiatief hebt genomen in al die maanden die u had om met een wijziging van het KB te komen? Zo had u kunnen vermijden dat wij hier met een weliswaar goed wetsvoorstel moeten metsen aan een KB.

Ik kijk uit naar uw antwoord.

Le président: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

après trois années en tant que député, je n'ai été désigné rapporteur de travaux parlementaires qu'une seule fois, alors que je me suis systématiquement porté candidat. Certains collègues demandent avec insistance d'assumer ce rôle et ne prennent ensuite pas même la peine de venir présenter leur rapport: je me demande vraiment qui manque ici de collégialité.

L'initiative de M. Van den Berghe est parfaitement louable étant donné qu'elle profitera à la sécurité routière. À défaut d'avis de la Région wallonne, le gouvernement flamand a déjà exprimé son soutien à cette proposition étant donné qu'elle n'exige pas de panneaux de signalisation supplémentaires.

Je formule des réserves quant au recours à une proposition de loi pour apporter des modifications à un arrêté royal. La proposition de loi a été déposée le 27 juin 2013 et a été discutée en commission il y a moins d'un mois. Le secrétaire d'État disposait dès lors de tout le temps nécessaire pour présenter lui-même un arrêté royal. Pourquoi ne l'a-t-il pas fait?

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles
Bespreking van de artikelen

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion.

(Rgt 85, 4) (2915/1)

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) (2915/1)

La proposition de loi compte 4 articles.
Het wetsvoorstel telt 4 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 4 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 4 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

21 Projet de loi portant dispositions diverses en matière de PME (3073/1-4)

- **Projet de loi portant modification de la loi du 25 avril 2007 portant dispositions diverses (IV) (3074/1-4)**

21 Wetsontwerp houdende diverse bepalingen inzake KMO's (3073/1-4)

- **Wetsontwerp houdende wijzigingen van de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV) (3074/1-4)**

Je vous propose de consacrer une seule discussion à ces deux projets de loi. (*Assentiment*)
Ik stel u voor een enkele bespreking aan deze twee wetsontwerpen te wijden. (*Instemming*)

Discussion générale
Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

21.01 Mathias De Clercq, rapporteur: Mijnheer de voorzitter, ik verwijss naar het schriftelijk verslag.

21.01 Mathias De Clercq, rapporteur: Je renvoie au rapport écrit.

21.02 Karel Uyttersprot (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik hou een kort betoog over de starters-bvba.

21.02 Karel Uyttersprot (N-VA): Le statut de la SPRL-Starter a été mis en place pour pouvoir créer rapidement une entreprise avec une mise de fonds minimale, mais la mesure n'a pas fait mouche. Quelques-unes des neuf recommandations avancées pour assurer la réussite du concept ont été reprises, mais la crédibilité et le manque de confiance demeurent les problèmes majeurs. L'aide à une entreprise naissante sous la forme d'un plan financier, l'une des recommandations les

De starters-bvba werd in het leven geroepen om een zaak vlug te kunnen starten met een minimum aan kapitaal, de 1-euro-vennootschappen. De maatregel heeft in de praktijk echter niet geleid tot het verhoopte resultaat. Nu staat men voor de keuze: hervormen of afschaffen.

Om de starters-bvba aantrekkelijk te maken, waren er negen aanbevelingen. Daarvan worden er een aantal overgenomen. Zo wordt de duurtijd van vijf jaar verlengd tot in het oneindige, een beetje een eeuwige starter. De limiet van vijf personen wordt ook opgeheven. Wij denken echter dat daardoor het grootste probleem van de starters-bvba niet is opgelost, met name de

kredietwaardigheid en het vertrouwen van leverancier en klant in de starters-bvba. Een van de interessantste aanbevelingen werd niet overgenomen, met name de hulp aan een starter via een financieel plan, om zo te komen tot gezonde ondernemingen van bij de start.

Zoals in de commissie al gezegd, mevrouw de minister, gaat het er voor ons niet om of het al dan niet lukt. Dat is ondernemen: als men een initiatief neemt en het lukt, zoveel te beter. Als het niet lukt, is het geen oneer om daaruit de nodige conclusies te trekken.

Le président: Mmes Emmery et Slegers, qui étaient inscrites, ne sont pas présentes.

21.03 Peter Logghe (VB): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, in uw repliek op mijn bemerkingen met betrekking tot dit wetsontwerp en mijn algemene bemerking dat uw wetsontwerp, samen met uw kmo-plan, vrij weinig betekenen, antwoordde u dat u nooit hebt gezegd dat de startersvennootschap op korte termijn de helft van alle vennootschappen zou uitmaken.

Collega's, een belangrijk deel van het voorliggend wetsontwerp handelt inderdaad over de startersvennootschappen en over enkele wijzigingen hierin. In de praktijk is gebleken dat de startersvennootschap onvoldoende aansloeg, dat het vooral ging om een Brussels fenomeen – dat heb ik toch geleerd uit de cijfers – en dat verscheidene startersvennootschappen door een en dezelfde natuurlijke persoon waren opgericht.

Men zou de vraag kunnen stellen of het niet gaat om oneigenlijk gebruik van de startersvennootschap of zelfs om fraude?

De startersvennootschap werd opgericht met de meest nobele, zij het soms wat naïeve bedoeling om de starters de mogelijkheid te bieden een zaak op te starten onder de beschermende vorm van een vennootschap, maar dan zonder de lasten van een fors startkapitaal. Een zaak bent u echter vergeten. Men had blijkbaar niet verwacht dat krediet krijgen voor een startersvennootschap met een heel beperkt financieel engagement door alle banken niet op veel gejuich zou worden onthaald.

Onze fractie is van oordeel dat in uw wetsontwerp de financiële problematiek niet of onvoldoende wordt aangepakt. Wellicht kunt u dat ook niet zonder te raken aan de essentie van de startersvennootschap zelf.

Het succes blijft uit, mevrouw de minister. Volgens ons zal de opheffing van de vijfjarige beperking daar niet veel aan veranderen. Dat is spijtig, want de kmo-wereld verdient beter nu uit een studie van professor Lambrecht, in samenwerking met Unizo trouwens, blijkt dat maar liefst 15 % van de zelfstandigen in structurele armoede leeft. Structureel betekent dat men gedurende zeven opeenvolgende jaren onder de armoedegrens blijft. 15 % van de zelfstandigen leeft in structurele armoede. Eind november waren er al meer faillissementen dan in het hele jaar ervoor. Er moet dus dringend veel meer worden ingezet op steun aan de kmo's. De kmo's zijn de ruggengraat van onze economie.

Ik wil u nog volgen als u zegt graag meer stappen te willen zetten, maar dat de financiële krapte dat niet toelaat. Alleen, mevrouw de

plus pertinentes, n'a malheureusement pas été retenue. L'échec d'un plan n'a rien de déshonorant.

21.03 Peter Logghe (VB): Bien que selon la ministre, l'objectif n'ait jamais été que la société Starter représente à court terme la moitié de l'ensemble des sociétés, le système n'a de toute façon rencontré qu'un trop faible succès. Il poursuivait un noble objectif: permettre aux Starters de démarrer une affaire sans devoir supporter la charge d'un apport de capital important. La ministre n'avait hélas pas tenu compte des difficultés que renconterait ces sociétés pour obtenir du crédit. Le projet de loi ne remédie pas suffisamment à ce problème, même s'il est probablement difficile d'y remédier sans toucher à l'essence de la société Starter.

Nous pensons que la suppression de la limite des cinq ans ne rendra pas le système plus populaire. Les PME méritent mieux, à plus forte raison lorsque l'on sait que 15 % des indépendants vivent dans une pauvreté structurelle et qu'à fin novembre, on dénombrait déjà autant de faillites que l'année dernière. La ministre affirme être disposée à en faire davantage, mais ne pas le pouvoir en raison des restrictions budgétaires. Je pense toutefois que le problème se situe au niveau de l'actuelle majorité politique.

Il n'y a rien de déshonorant à ce qu'une mesure ne marche pas, mais il faut avoir le courage de tirer un trait sur cette mesure. Nous tirons en tout cas un trait sur ce projet de loi.

minister, ik denk dat het de huidige politieke meerderheid is die u daarin hindert.

Mevrouw de minister, ik sluit af met de woorden van mijn interventie in de commissie, waarmee ik ook herhaal wat collega Uyttersprot heeft gezegd. Het is waarlijk geen schande wanneer iets niet functioneert. Men moet wel durven ergens conclusies uit te trekken en er zo nodig een streep onder te trekken.

Wij trekken in elk geval een streep onder uw wetsontwerp. Wij hopen dat u een streep zult trekken onder uw startervenootschap.

Le président: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles

Bespreking van de artikelen

Nous passons à la discussion des articles du projet de loi n° 3073. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) (**3073/4**)

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan van het wetsontwerp nr. 3073. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) (**3073/4**)

Le projet de loi compte 18 articles.
Het wetsontwerp telt 18 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 18 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 18 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

Nous passons à la discussion des articles du projet de loi n° 3074. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) (**3074/4**)

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan van het wetsontwerp nr. 3074. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) (**3074/4**)

Le projet de loi compte 2 articles.
Het wetsontwerp telt 2 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 et 2 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 en 2 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

22 Projet de loi modifiant la loi du 29 juin 1981 établissant les principes généraux de la sécurité sociale des travailleurs salariés (3106/1-3)

22 Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de

sociale zekerheid voor werknemers (3106/1-3)

Discussion générale *Algemene besprekking*

La discussion générale est ouverte.
De algemene besprekking is geopend.

22.01 Bruno Van Grootenbrulle, rapporteur: Monsieur le président, je me réfère à mon rapport écrit.

Le président: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene besprekking is gesloten.

Discussion des articles

Bespreking van de artikelen

Nous passons à la discussion des articles. Le texte corrigé par la commission sert de base à la discussion.
(Rgt 85, 4) (3106/3)

Wij vatten de besprekings van de artikelen aan. De door de commissie verbeterde tekst geldt als basis voor de besprekings. (Rgt 85, 4) (3106/3)

Le projet de loi compte 3 articles.
Het wetsontwerp telt 3 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

*Les articles 1 à 3 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 3 worden artikel per artikel aangenomen.*

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De besprekking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

23 Projet de loi portant des dispositions diverses Intérieur (3113/1-6)

23 Wetsontwerp houdende diverse bepalingen Binnenlandse Zaken (3113/1-6)

Discussion générale

Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.
De algemene besprekking is geopend.

23.01 Bercy Slegers, rapporteur: Mijnheer de voorzitter, ik verwijss naar het schriftelijk verslag.

De voorzitter: De heer Degroote heeft het woord in de algemene besprekking.

23.02 Koenraad Degroote (N-VA): Mijnheer de voorzitter, beste collega's, de N-VA zal zich bij de stemming van dit wetsontwerp onthouden. Ik geef u graag onze motivering daarvoor.

23.02 Koenraad Degroote (N-VA): La N-VA s'abstiendra lors du vote sur ce projet.

Dit wetsontwerp houdende diverse bepalingen bevat een aantal hoofdstukken waarvan volgens ons de belangrijkste zijn: de Si nous sommes favorables à la protection de l'uniforme policier.

bescherming van het politie-uniform en de hervorming van de civiele veiligheid. Verder is er nog een kleiner gedeelte over de kerntaken van de politie. Ik wens die drie items kort te behandelen.

Wat het politie-uniform betreft, voert het wetsontwerp volgens ons een terechte bescherming in. Er wordt bepaald dat personen die geen politieambtenaar zijn geen uniform mogen dragen, ongeacht of het over een origineel dan wel goede namaak gaat. Wij kunnen ons daarin vinden. Alleen hadden wij in de commissie, en nu nog steeds, vragen bij de uitwerking van die regeling. Wij hebben aangetoond dat de strafbepalingen betreffende het dragen van een politie-uniform in de praktijk weinig effect zullen hebben, omdat de rechter zich kan beroepen op artikel 65 van het Strafwetboek, waarin sprake is van "opeenvolgende, voortgezette uitvoering van het misdadig opzet". Dan wordt het uiteraard moeilijker. Wij stellen zelf voor om de minimumstraffen te verhogen, wat meer impact zou kunnen hebben.

Daarnaast stelden wij ons ook vragen bij de administratieve lasten die worden opgelegd ten nadele van verenigingen. Ik geef een voorbeeld. Jeugdbewegingen wordt opgelegd bepaalde goedkeuringen aan te vragen, als zij in het raam van hun normale activiteiten een politie-uniform willen gebruiken. Dergelijke regelneverij zal volgens ons in de praktijk nooit gevuld worden.

Wat de kerntaken van de politie betreft, wordt volgens ons wel een correct mechanisme ingebouwd, namelijk dat er voor elke regel die nieuwe taken invoert voortaan een advies van de federale politieraad moet zijn.

In het raam van uw beleidsnota hebben verschillende sprekers gevraagd een debat te starten over welke taken de politie nog moet uitvoeren. Momenteel beschikken wij alleen maar over een lijst. Daarom willen we vragen om deze gang van zaken toch ernstig te nemen. Die lijst van taken heeft betrekking op de taken waarvan wij weten dat u liever hebt dat de politie ze niet meer uitvoert. We moeten dus eens de andere oefening maken en uitzoeken wat de politie nog wel moet doen.

Ten slotte, heb ik nog enkele woorden over de civiele veiligheid. In de commissie heeft mijn collega Jan Van Esbroeck regelmatig het woord genomen over dat thema. Die materie zou moeten rond zijn tegen 1 januari 2015. Om dit klaar te krijgen, worden nu reeds in de wet houdende diverse bepalingen verschillende veranderingen doorgevoerd. Wij weten dat niet alleen verschillende gemeenten maar ook verschillende personeelsleden ongerust zijn aangaande deze hervorming. Men wil weten wat er op hen afkomt.

De bezorgdheid van deze steden en gemeenten kan gedeeltelijk worden weggenomen, mocht de federale overheid eindelijk met wat geld over de brug komen. In artikel 67 van desbetreffende wet staat immers reeds jaren vermeld dat de federale overheid en de gemeenten beide de helft van de kosten van de brandweer op zich dienen te nemen. Uit een studie van Belfius blijkt echter dat de verhouding 90 % voor de gemeenten en 10 % voor de federale overheid is.

Mevrouw de minister van Binnenlandse Zaken, in de commissie hebt u de komst van een koninklijk besluit aangekondigd dat een einde zal

nous craignons que les peines prévues pour le port de cet uniforme par une personne non habilitée n'aient que peu d'effets dans la pratique puisque le juge pourra invoquer l'article 5 du Code pénal sur la manifestation successive et continue de la même intention délictueuse. Une augmentation des peines minimales serait préférable. Nous nous posons aussi des questions concernant les charges administratives qui pèsent sur les associations souhaitant utiliser des uniformes policiers.

Nous approuvons le fait que l'avis du Conseil fédéral de police soit demandé avant de confier de nouvelles tâches à la police. Malheureusement, nous ne possédons pour l'instant qu'une liste de tâches dont la ministre souhaite qu'elles ne soient plus exécutées par la police. Nous aimerais aussi réaliser l'exercice inverse et débattre des tâches qui incombent toujours à la police.

S'agissant de la réforme de la sécurité civile, de nombreuses communes et de nombreux agents sont en proie à une profonde inquiétude. Cette inquiétude pourrait être dissipée si l'État fédéral fournissait enfin les capitaux requis. D'un point de vue légal, le fédéral est tenu de supporter la moitié du coût des prestations des services d'incendie alors qu'il n'en assume que 10 % aujourd'hui. La ministre a annoncé un arrêté royal qui précisera quelles recettes et dépenses entreront en considération pour l'application de la règle 50/50. J'espère que cet arrêté verra le jour dans les plus brefs délais.

De plus, il convient de faire rapidement la clarté sur la dotation complémentaire, sur les critères et sur le montant de cette dotation. Autre point de ce texte de loi qui requiert une clarification: le nombre exact de catégories de zones qui seront créées et

maken aan deze scheve verhouding. In dat koninklijk besluit zal worden opgenomen welke zaken – inkomsten en uitgaven – in aanmerking zullen komen om onder die 50/50-verhouding te vallen. Ik hoop dat mevrouw de minister snel werk zal maken van dit KB, want daardoor zou de ongerustheid weggenomen kunnen worden bij de diverse gemeentebesturen.

Daarnaast zou het ook geen kwaad kunnen om snel duidelijkheid te verschaffen aangaande de aanvullende dotatie. Wat zullen de criteria zijn? Wat zal hun gewicht zijn? Welke bedragen zijn er per zone? Ook hierop wachten de gemeenten. Het kan niet zijn dat we opnieuw in een scenario terechtkomen zoals de situatie die zich onlangs voordeed met de vernietiging van de KB's door de Raad van State. Als we willen dat de gemeenten goed werk leveren en goed besturen, dan moeten ze ook duidelijkheid krijgen.

Wat de categorieën van zones betreft, blijft de wettekst ook na bespreking in de commissie onduidelijk. Hoeveel categorieën zullen er komen en wat is het belang van die categorieën, los van de premie van de commandant? Welk ander belang hebben die categorieën?

Tot slot en zeker niet onbelangrijk, wens ik de aandacht te vestigen op de situatie van de vrijwilligers. Zeker in Vlaanderen is ongeveer drie vierde van de brandweermensen vrijwilliger. Die mensen leveren heel wat onbaatzuchtig en nuttig werk. Ik heb dat deze voormiddag nog aan den lijve kunnen ondervinden naar aanleiding van een gaslek in mijn gemeente. Die brandweerlieden zetten zich dagelijks in voor de veiligheid van onze medemensen. Het zou dan ook goed zijn als hun stem gehoord wordt in deze hervorming. We zullen daar zeker werk van moeten maken.

Mevrouw de minister, ik heb daarover al een aantal vragen gesteld in de commissie. U gaf mij telkens het antwoord dat u de waarde van die vrijwilligers hoog inschat en dat ze zeker bij de verdere werking en de wetgeving betrokken moeten worden. Ik juich dat toe en ik hoop dat het niet bij woorden blijft, maar dat er zeker ook daden komen.

23.03 Bercy Slegers (CD&V): Mijnheer de voorzitter, het voorliggende ontwerp zet eindelijk een bijkomende stap in het raam van de uitvoering van de brandweerhervorming. Wij steunen het voorliggende ontwerp in die mate dat het eindelijk in de mogelijkheid voorziet om in de gemeenten die het wensen vanaf 2014 op vrijwillige basis en vanaf 2015 werk te kunnen maken van die brandweerzones.

Mevrouw de minister, u hoorde onze interventies in de commissie, waarin wij onze bezorgdheid uitten over de toekomst van de brandweerdiensten, voornamelijk de vrijwillige. Wij begrijpen dat het een moeilijke oefening is die moet worden gemaakt voor het realiseren van één statuut, terwijl er nu veel verschillende statuten bestaan in veel verschillende korpsen met een grote geografische spreiding. In deze situatie is het moeilijk om tot een eenheidskader te komen. Net op deze moeilijkheden heeft CD&V destijs uw voorgangers gewezen, toen met de brandweerhervorming werd gestart.

Mevrouw de minister, het kan niet dat gemeenten of zones die in een specifieke situatie verkeren, bijvoorbeeld zeer uitgestrekte zones met veel kleine gemeenten en veel vrijwilligers, plots zouden worden

l'importance qu'elles auront exactement.

En Flandre, trois quarts des pompiers sont volontaires. La ministre a promis de les associer aux réformes. J'espère qu'elle n'omettra pas de joindre le geste à la parole.

23.03 Bercy Slegers (CD&V): Nous soutenons le projet de loi à l'examen parce qu'il permettra aux communes de mettre enfin en oeuvre les zones incendie. Nous sommes toutefois inquiets de l'avenir des services incendie, en tout cas s'agissant des volontaires. Et le CD&V a également déjà attiré l'attention sur les difficultés que pose le statut unique.

Il convient en tout cas d'éviter que des zones étendues comptant de nombreuses petites communes soient confrontées à un professionnalisme poussé, avec tous les coûts que cela suppose. Il s'agira donc d'être très attentivement à l'écoute des différentes parties

geconfronteerd met grotere professionalisering en dus ook grotere kosten. Wij dringen er nogmaals op aan goed te luisteren naar de bezorgdheden van de verschillende partijen in dit dossier, namelijk: de grote steden, de kleine steden, de beroeps mensen, de vrijwilligers en de civiele veiligheid. Best zou u met al deze partijen nog eens goed overleggen over de globale brandweerhervorming waarover u onderhandelt.

Wij willen geen overdreven regelneverij waarbij kleinere korpsen met de onontbeerlijke inzet van vrijwilligers in een keurslijf worden gedwongen waarbij het vrijwilligerswerk als het ware wordt doodgeknept en moet overschakelen naar beroeps personeel.

De financiële planning die u in de commissie hebt voorgesteld oogt zeer mooi, maar dan vooral als op het terrein alles blijft zoals het nu is. Met andere woorden, als de vele vrijwilligers, vooral in Vlaanderen, ook kunnen blijven functioneren. De financiële voorafspiegeling valt echter in scherven als straks de vrijwilligers zouden afhaken, bijvoorbeeld omdat de eisen hoger worden of omdat zij moeten worden ingezet in een omgeving die te ver van hun sociale leefwereld staat, of nog omdat de combinatie van het werk met het gezin en het vrijwilligerswerk niet meer lukt.

Mevrouw de minister, u doet een ronde van de burgemeesters. Ik hoop dat burgemeesters van verschillende grote steden en kleine gemeenten u zullen aanklampen met hun problemen. Ik weet niet of u al met vrijwilligers uit landelijke korpsen hebt gesproken, maar zij spreken ons wel aan. Ik kan u verzekeren dat er bij velen nog altijd veel onduidelijkheid is en dat er ook wel wat angst bestaat.

De gemeenten vrezen vooral voor een erg hoge kostprijs door deze hervorming. Het gaat niet alleen om gemeenten die in het verleden beschermd gemeenten waren en dus geen eigen korps hadden, maar ook over kleinere gemeenten die in het verleden veel investeringen hebben gedaan om hun korps uit te bouwen. Zij kijken de toekomst, en de extra kosten, angstvallig tegemoet.

Wij mogen niet blind zijn voor die vrees en doof blijven voor het ongenoegen. Een hervorming moet worden gedragen door de basis. De ramp die deze week is gebeurd op de A19 in de provincie West-Vlaanderen — een gemeente met uitsluitend vrijwilligers in het brandweerkorps — heeft nogmaals aangetoond dat de vele vrijwilligers op een professionele manier kunnen worden ingezet.

Mevrouw de minister, wij willen nogmaals benadrukken dat tijdens de besprekking van de nieuwe arbeidswet en de diverse KB's ter zake, het statuut van de vrijwilliger nogmaals moet worden bekeken zodat er beleidsmatig maatregelen kunnen worden genomen die incentives geven om vrijwilliger te worden maar vooral ook te blijven. Bovendien moet in de toekomst alles betaalbaar blijven.

23.04 Ronny Balcaen (Ecolo-Groen): Monsieur le président, mesdames les ministres, chers collègues, dans le cadre de ce projet de loi portant dispositions diverses, mon intervention sera centrée sur les services incendie et les éléments concernant la sécurité civile.

Madame la ministre, je soulignerai diverses avancées: ainsi, la possibilité pour une zone de facturer des prestations aux zones

dans ce dossier. Une réglementation excessive enfermant les volontaires dans un carcan trop rigide est à proscrire. La planification de la ministre semble efficace, à condition que la situation demeure inchangée sur le terrain et que les volontaires ne renoncent pas à leur engagement parce qu'ils se voient imposer des conditions trop strictes ou que concilier travail et famille devient trop difficile. Sans volontaires, la planification se révélera inopérante.

J'espère que les bourgmestres ne manqueront pas de faire part de leurs problèmes à la ministre. De nombreux pompiers volontaires actifs dans des services d'incendie ruraux se posent encore énormément de questions et ont des craintes pour l'avenir. Les petites communes qui disposaient auparavant de leur propre service d'incendie ou qui avaient abondamment investi pour en créer un appréhendent le coût élevé de la réforme.

La collision en chaîne sur l'autoroute A19 a démontré que les volontaires aussi peuvent intervenir avec un grand professionnalisme. Lors de la discussion de la nouvelle loi sur le travail, le statut des volontaires doit être réexaminé et il faut prendre des mesures susceptibles de motiver les volontaires tout en veillant à ce que les coûts n'exploseront pas.

23.04 Ronny Balcaen (Ecolo-Groen): Met betrekking tot de brandweer werd er zeker vooruitgang geboekt. Zo krijgen de zones de mogelijkheid om prestaties die zij verrichten ten behoeve van een andere zone te

voisines, les synergies prévues entre la protection civile et les services incendie afin de mutualiser certaines ressources, ce qui n'est jamais superflu surtout dans une situation où les services incendie recherchent des moyens supplémentaires.

Il s'agit également d'avancées quand le projet de loi spécifie les dispositions de la loi relative au SIAMU, c'est-à-dire le service incendie de la Région de Bruxelles-Capitale. Il clarifie les choses, mais laisse encore ce service en dehors de l'application de la réforme pour ce qui concerne le financement et la dotation fédérale. Pour nous, voilà qui reste une incongruité, une anomalie. Il est difficile de comprendre comment toute cette zone de la Région de Bruxelles-Capitale semble écartée du champ d'application de la réforme, du moins pour la partie du financement.

C'est pourquoi, madame la ministre, nous avons déposé un amendement demandant que le SIAMU et les citoyens de la Région bruxelloise bénéficient des avantages et des bienfaits de la réforme. Nous reconnaissons que cette réforme avance dans les textes et les budgets progressivement mis en œuvre. Cet amendement propose de considérer le SIAMU comme une zone de secours dans le dispositif de financement prévu dans la loi du 15 mai 2007.

23.05 Minister Joëlle Milquet: Mijnheer de voorzitter, ik kan het heel kort houden. Het debat over de verdeling van de kerntaken zullen wij begin volgend jaar in onze commissie kunnen voeren.

Monsieur Balcaen, je vous remercie d'avoir souligné les avancées. En ce qui concerne Bruxelles, nous avons largement augmenté l'application des dispositions de la loi actuelle à la Région bruxelloise. Aussi, le champ d'application de la réforme est-il beaucoup plus important pour tous les aspects positifs. Cependant, n'oubliez jamais que, pour les pompiers, le statut dans la capitale est largement plus positif que dans l'ensemble du pays! Par conséquent, il ne faut pas sous-estimer cet aspect des choses.

Par ailleurs, nous avons ajouté des dispositions qui intéressent Bruxelles et les différents ministres en charge; il y a notamment la possibilité d'obtenir un dédommagement lors d'une intervention en dehors de la zone, ce qui était une demande pressante de la Région bruxelloise.

Eu égard aux financements, nous avons non seulement stabilisé mais renforcé la capacité pérenne de financement directement par une dotation pour Bruxelles, qui désormais sera organisée au niveau de l'administration de l'Intérieur. Il s'agit également d'avancées.

23.06 Ronny Balcaen (Ecolo-Groen): Madame la ministre, effectivement, nous ne nions pas ces avancées, notamment celles relatives au SIAMU. Par le dépôt de cet amendement, nous voulons répondre une fois pour toutes et de manière structurelle à la demande de la Région bruxelloise qui souhaite être traitée sur un pied d'égalité.

Je ne dis pas qu'il n'y a pas de soucis. Le statut que vous évoquez est un élément qui doit, certes, être pris en compte. Néanmoins, je pense que c'est une incongruité de voir cette zone de la Région bruxelloise ne pas pouvoir jouer totalement dans le cadre de la réforme de la

factureren, zullen er synergieën ontwikkeld worden tussen de onderscheiden diensten om de middelen te poolen, en worden er ook specifieke bepalingen in de tekst meegenomen betreffende de DBDMH. Jammer genoeg wordt de DBDMH buiten de hervorming gehouden in verband met de federale financiering. Dat blijft een anomalie; daarom hebben wij een amendement ingediend dat ertoe strekt Brussel mee de voordelen te laten genieten van de hervorming. Met het amendement willen wij dat de DBDMH in het kader van het financieringsmechanisme als een hulpverleningszone wordt beschouwd.

23.05 Joëlle Milquet, ministre: Début 2014, nous discuterons en commission de la répartition des tâches essentielles.

We hebben gezorgd voor een ruimere toepassing van de wet op Brussel. Nochtans is het statuut van de brandweermannen in de hoofdstad gunstiger dan elders. We zorgen ervoor dat interventies buiten de zone vergoed kunnen worden. Tot slot bieden we extra financiële middelen via een recurrente dotatie van de administratie van Binnenlandse Zaken voor Brussel.

23.06 Ronny Balcaen (Ecolo-Groen): We ontkennen niet dat er vooruitgang geboekt wordt, maar met ons amendement bieden we een structureel antwoord op de verzuchting van het Brussels Gewest om gelijk te worden behandeld. Het blijft onlogisch dat de hervorming van de civiele veiligheid niet onverkort geldt voor

sécurité civile.

23.07 Joëlle Milquet, ministre: Monsieur Balcaen, j'ai rencontré les personnes concernées. Je travaille en étroite collaboration avec le ministre responsable, M. Doulkeridis. Il ne demandait pas du tout l'application entière de la loi.

Premièrement, la Région bruxelloise avait officiellement demandé à ne pas rentrer dans la loi en 2007.

Deuxièmement, son souhait était d'avoir une augmentation du champ d'application. Cela a été fait!

Troisièmement, elle désirait un financement spécifique et pérenne, non plus sous forme de subsides, mais une vraie dotation, pour disposer d'une marge de manœuvre et de plus de moyens. C'est fait!

Le dernier desiderata était la capacité de se faire rembourser les prestations. C'est fait!

Ils sont donc ravis. Je n'ai pas entendu de grandes manifestations en la matière, raison pour laquelle je propose de ne pas soutenir votre amendement.

23.08 Ronny Balcaen (Ecolo-Groen): Visiblement, madame la ministre, nous n'avons pas les mêmes canaux d'information. À nouveau, des avancées sont là et nous voulons aller plus loin et donner, enfin, une réponse définitive et structurelle à ce problème.

Brussel.

23.07 Minister Joëlle Milquet: De Brusselse minister vroeg niet dat de wet onverkort op Brussel van toepassing zou zijn.

Brussel vroeg een verruiming van het toepassingsgebied, een duurzame financiering in plaats van toelagen, en de mogelijkheid om vergoed te worden voor extrazonale interventies. Dat is allemaal gerealiseerd.

Daarom stel ik ook voor dat men uw amendement niet zou steunen.

23.08 Ronny Balcaen (Ecolo-Groen): Wij hebben niet dezelfde informatiebronnen. Wij willen een structurele oplossing voor dat probleem.

Le président: Quelqu'un demande-t-il la parole? (*Non*)
Vraagt iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles ***Bespreking van de artikelen***

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) (**3113/5**)

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) (**3113/5**)

Le projet de loi compte 134 articles.
Het wetsontwerp telt 134 artikelen.

* * * * *

Amendements déposés:
Ingediende amendementen:

Art. 71

- 23 – **Ronny Balcaen cs** (**3113/6**)

Art. 84

- 24 – **Ronny Balcaen cs** (**3113/6**)

Art. 86/1(n)

- 25 – **Ronny Balcaen cs** (**3113/6**)

* * * * *

La discussion des articles est close. Le vote sur les amendements et les articles réservés ainsi que sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over de aangehouden amendementen en artikelen en over het geheel zal later plaatsvinden.

* * * * *

Besluit van de artikelsgewijze bespreking:

Conclusion de la discussion des articles:

Réserve: le vote sur les amendements et les articles 71 et 84.

Aangehouden: de stemming over de amendementen en de artikelen 71 en 84.

Artikel per artikel aangenomen: de artikelen 1-70, 72-83, 85-134.

Adoptés article par article: les articles 1-70, 72-83, 85-134.

* * * *

24 Projet de loi relatif à diverses dispositions concernant le financement des petites et moyennes entreprises (3088/1-4)

- Proposition de loi visant à encadrer l'indemnité de remplacement (2507/1-2)

- Proposition de loi modifiant la législation concernant la fixation de l'indemnité de remplacement (3132/1-2)

24 Wetsontwerp betreffende diverse bepalingen inzake de financiering voor kleine en middelgrote ondernemingen (3088/1-4)

- Wetsvoorstel tot nadere regeling van de wederbeleggingsvergoeding (2507/1-2)

- Wetsvoorstel tot wijziging van de wetgeving wat het bepalen van de wederbeleggingsvergoeding betreft (3132/1-2)

Propositions de loi déposées par:

Wetsvoorstellingen ingediend door:

- 2507: Muriel Gerkens, Georges Gilkinet, Stefaan Van Hecke

- 3132: Karel Uyttersprot, Cathy Coudyser, Peter Dedecker, Jan Jambon

Discussion générale

Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.

De algemene bespreking is geopend.

Le rapporteur, Mme Leen Dierick, renvoie à son rapport écrit.

24.01 Valérie Warzée-Caverenne (MR): Monsieur le président, madame la ministre, le projet à l'examen relatif aux dispositions concernant le financement des petites et moyennes entreprises était attendu depuis longtemps par le secteur. Il traduit une volonté de prendre des mesures concrètes pour équilibrer les relations entre les banques et les PME.

Afin de stimuler l'activité économique, nos entreprises doivent pouvoir disposer d'un financement suffisant. Or, actuellement, une entreprise sur trois se voit refuser tout ou partie de sa demande de crédit. De plus, les conditions d'octroi de crédit continuent à se durcir, en particulier, pour les très petites entreprises, le secteur de la construction et les services aux entreprises, que ce soit en termes de coûts, de garanties exigées ou d'informations à fournir.

Ce projet de loi met un terme à certaines pratiques bancaires abusives. Il poursuit essentiellement trois objectifs:

- créer une transparence suffisante en ce qui concerne l'offre de crédit dans la phase précontractuelle, de manière à permettre à l'entreprise de faire un choix délibéré, en toute connaissance de

24.01 Valérie Warzée-Caverenne (MR): De sector keek vol ongeduld uit naar dit wetsontwerp, dat de betrekkingen tussen de banken en de kmo's opnieuw in evenwicht moet brengen.

Momenteel ziet één derde van de bedrijven zijn kreditaanvraag integraal of gedeeltelijk geweigerd worden. Bovendien worden de voorwaarden voor de toekenning van een krediet alsmaar strenger.

Het voorliggende wetsontwerp stelt paal en perk aan een reeks misbruiken en streeft drie doelen na: een grotere transparantie in de precontractuele fase, meer

cause, et de comparer les conditions contractuelles des divers prêteurs;

- une plus grande concurrence entre les banques pour rendre le marché du crédit plus efficace;

- un meilleur équilibre dans la relation contractuelle entre le prêteur et l'entreprise.

Que prévoit ce projet pour l'essentiel? Il prévoit, premièrement, un devoir d'information. Le prêteur doit chercher le type de crédit le mieux adapté aux besoins de l'entreprise. Il doit aussi transmettre au demandeur une notice explicative adéquate. Le prêteur doit également fournir à l'entrepreneur un résumé de son contrat de crédit lui expliquant les éléments principaux, notamment ses droits et obligations. Enfin, l'entreprise a le droit de demander un projet de contrat de crédit qui doit lui être délivré gratuitement sur simple demande.

Un deuxième point important concerne le refus d'octroi de crédit. Les banques doivent informer les entreprises des éléments essentiels sur lesquels le refus est basé ou qui ont influencé l'évaluation des risques, ce de manière transparente et dans des termes compréhensibles pour l'entreprise. L'objectif est de mettre fin à l'opacité qui entoure le refus d'octroi de crédit.

Troisièmement, en ce qui concerne le remboursement anticipé, le projet encadre les indemnités de réemploi, en les limitant à six mois d'intérêts, calculés sur la somme remboursée et au taux fixé dans le contrat pour les crédits inférieurs à un million d'euros, et impose de définir un schéma clair dans le code de conduite pour les montants supérieurs. De même, les indemnités ne pourront être assorties de conditions ou de frais annexes, comme la conclusion d'un nouveau contrat de crédit ou des frais administratifs.

Enfin, le projet de loi fait état de sanctions en cas de clause abusive. Les banques ne pourront plus résilier un contrat de crédit lorsque l'entrepreneur respecte ses obligations, sans prévoir de dédommagement à son encontre, que ce soit un délai de préavis ou une indemnité. Les clauses abusives sont explicitement interdites.

Si le prêteur ne respecte pas son obligation de rechercher le type de crédit le mieux adapté aux besoins de l'entreprise, le juge peut ordonner la conversion, sans frais, du crédit en une autre forme plus adéquate.

En conclusion, madame la ministre, l'adoption de ce projet de loi est attendue par l'un des secteurs les plus importants de notre économie: les PME. Faut-il rappeler que 99 % des entreprises belges font partie de cette catégorie? Tout comme vous, nous souhaitons que bon nombre de dossiers puissent trouver une issue favorable grâce à ce projet de loi.

24.02 Karel Uyttersprot (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, beste collega's, het voorliggend wetsontwerp beoogt een regeling voor de wederbeleggingsvergoeding of de *funding loss* aan kredietverstrekkers bij de vervroegde terugbetaling van kredieten of leningen die door bedrijven werden aangegaan. De

concurrentie tussen de banken en een beter evenwicht in de contractuele relatie tussen de partijen.

Daarnaast voorziet het wetsontwerp in een informatieplicht: de kredietgever moet de kredietformule zoeken die het meest geschikt is voor de onderneming, een samenvatting van het contract met uitleg over de rechten en plichten van de kredietnemer overzenden, en op eenvoudig verzoek en kosteloos een ontwerpcontract bezorgen.

Indien een krediet wordt geweigerd, moeten de banken de redenen voor die weigering op een begrijpelijke en transparante manier uiteenzetten.

Wat de vervroegde terugbetaling betreft, voorziet het wetsontwerp in een beperking van de wederbeleggingsvergoeding. Aan die laatste mogen er geen voorwaarden of bijkomende kosten verbonden zijn. In geval van oneerlijke bedingen zullen er sancties worden opgelegd.

De banken zullen de overeenkomst met een ondernemer die zijn verplichtingen nakomt, niet meer kunnen verbreken zonder schadeloosstelling. Onrechtmatige bedingen zijn verboden en strafbaar.

Als de kredietgever zijn verbintenis om het gepaste krediet te zoeken, niet nakomt, kan de rechter de kosteloze omzetting van het krediet naar een gepastere kredietvorm bevelen.

De kmo's, die 99 procent van de Belgische ondernemingen uitmaken, kijken uit naar de goedkeuring van dit wetsontwerp.

24.02 Karel Uyttersprot (N-VA): Ce projet de loi a pour but de régler l'indemnité de remplacement en cas de remboursement anticipé de crédits ou de prêts par les

wederbeleggingsvergoeding, meer specifiek de vergoeding voor *funding loss*, is een oud zeer dat heel wat bedrijven treft. Ik stelde u daaromtrent reeds in de commissie een aantal vragen en ik weet dat u dat probleem erkent en onderkent.

Voor consumenten en particulieren bestaat er al een regeling, met name de hypothecaire kredietvormen, waarbij de wederbeleggingsvergoeding bepaald is op drie maanden rente. Wanneer in een ander beding wordt voorzien, is deze clausule nietig.

Het is de normale gang van zaken dat als een onderneming een lening is aangegaan, zij deze vervroegd moet kunnen terugbetalen, bijvoorbeeld wegens de verkoop van het bedrijf of van een gedeelte ervan, of na een acquisitie-, schuld-, kapitaal- of renteherschikking. De vervroegde terugbetaling van een lening door een onderneming kan de vorm aannemen van een goed beheer ofwel van een noodzaak.

Ook de banken hebben belang bij een stipte betalingscultuur. De herschikking van de kredietverlening is een verbetering van de concurrentiepositie evenals van de competitiviteit en geeft dus zuurstof aan onze ondernemingen.

De banken vragen een schadevergoeding voor de gederfde inkomsten, de zogenaamde *funding loss*. Groot is nochtans de verrassing van de bedrijven wanneer zij worden geconfronteerd met de compensaties die daaraan verbonden zijn. Daar knelt het schoentje. De berekening van de wederbeleggingsvergoeding in de contracten is een onontwarbaar kluwen; deze is niet transparant, moeilijk berekenbaar en verschillend van bank tot bank. De ondoorgrondelijke formulering van de clausules en de berekeningswijzen leiden mogelijk tot drama's. Bovendien gaat het om hoge bedragen; volgens 70 % van de betrokkenen moeten zij een surplus betalen van 30 tot 40 % van het vervroegd terugbetaald kapitaal.

N-VA wil een vergelijkbare behandeling van de gereglementeerde en niet-gereglementeerde kredieten, dus van leningen en kredieten. Vervolgens wensen wij een vergelijkbare behandeling tussen particuliere en professionele kredietnemers. Wij kunnen ons absoluut vinden in het principe dat er een regeling moet komen voor de wederbelegging.

Het nu wetsontwerp omvat als grote krachtlijnen een informatie- en motivatieplicht van de kredietverstrekker aan de onderneming over het al dan niet toekennen van een krediet en de regeling van de wederbeleggingsvergoeding bij een vervroegde terugbetaling. De voorwaarden zijn meer bepaald de volgende. Het gaat om bedragen van minder dan 1 miljoen euro. De regeling is enkel geldig voor kmo's, dus ondernemingen met minder dan vijftig werknemers en met een omzet van minder dan 7,3 miljoen euro of een balanstotaal van minder dan 3,6 miljoen euro. Bovendien wordt er in een wederbeleggingsvergoeding voorzien van zes maanden.

N-VA heeft haar eigen voorstel ingediend met de volgende kenmerken: mogelijkheid tot herschikking van een krediet op een eenvoudige en transparante wijze; drie maanden wederbelegging in plaats van zes maanden; geen limiet op de toegekende bedragen van

entreprises. Pour les consommateurs et les particuliers, cette indemnité est fixée à trois mois d'intérêts. Une nouvelle réglementation est à présent proposée pour les entreprises. Elles doivent être en mesure de rembourser les prêts anticipativement. Cela peut être indispensable pour la bonne gestion de l'entreprise. Le rééchelonnement de l'octroi de crédits améliore la compétitivité des entreprises et leur insuffle donc une bouffée d'oxygène.

Les banques demandent une indemnité pour les pertes de revenus. Les entreprises sont souvent surprises par les compensations liées à un remboursement anticipé. Le calcul de l'indemnité de remplacement dans les contrats n'est effectivement pas transparent, difficile à calculer et différent d'une banque à l'autre. Des drames peuvent dès lors survenir.

La N-VA veut une égalité de traitement entre les crédits réglementés et non réglementés, et entre les preneurs de crédits particuliers et professionnels. Nous avons dès lors déposé notre propre proposition de loi. Elle permet de rééchelonner les crédits de manière simple et transparente, de fixer l'indemnité de remplacement à trois mois au lieu de six, de ne pas limiter les montants octroyés des prêts et d'appliquer la réglementation à toutes les entreprises.

C'est réaliste car la limitation à trois mois sur le marché privé n'a pas entraîné de perturbation importante du marché. Nous ne voulons par ailleurs pas d'un plafond à 1 million d'euros. Si 99 % des entreprises sont en deçà de ce plafond, pourquoi exclure 1 % des entreprises? Pour les crédits en cours, il est souhaitable d'appliquer la circulaire de Febelfin.

Notre proposition est plus

de leningen, van toepassing op alle ondernemingen.

Is dat nu realistisch? Ik maak even een vergelijking: drie maanden wederbelegging is analoog aan de private markt op het hypothecair krediet. Heeft dat gevolgen gehad voor de markt? Neen. Bij de invoering van het hypothecair krediet voor particulieren is er geen belangrijke marktverstoring geweest en heeft de markt zich binnen de kortste tijd aangepast.

Wij willen geen begrenzing op 1 miljoen, want uit uw toelichting in de commissie vernamen wij dat 80 % van de leningen en kredieten minder dan 1 miljoen bedraagt. Daarom vragen wij de maatregel tot de overige 20 % uit te breiden.

Ook in verband met de beperking tot kmo's volgt u een bijzondere redenering, mevrouw de minister. Volgens u valt 99 % van de bedrijven onder de toepassing van de voorgestelde wettekst. Waarom wil u dan voor 1 % een uitzonderlijke regeling treffen?

Voor de openstaande regelingen verwijzen wij naar de circulaire van Febelfin, die daaromtrent het beste kan worden toegepast.

Wij zijn dan ook van oordeel, mevrouw de minister, dat ons voorliggend voorstel transparanter, eenvoudiger en bedrijfsvriendelijker is.

24.03 Leen Dierick (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, de financiële crisis treft onze kmo's zeer hard. De kredietverstrekking door banken aan onze kmo's verloopt dan ook heel moeizaam.

Volgens de Nationale Bank van België ligt de kredietverstrekking aan kleine en middelgrote ondernemingen nog steeds een stuk lager dan voor de financiële crisis. Het voorliggende wetsontwerp versterkt het kader waarin kmo's kredieten kunnen ontlenen bij de banken. Er wordt voorzien in instrumenten die het vertrouwen en ook de transparantie tussen de kredietgevers en de kmo's zullen versterken. Het wetsontwerp zal bijdragen tot een betere kredietverlening aan onze ondernemingen.

Het zal ook leiden tot meer transparantie bij de kredietverlening aan kmo's. Zo komt er een informatieplicht, de verplichting van het passend krediet, een verantwoording bij een kredietweigering en de uitwerking van een gedragscode. Al die maatregelen zullen bijdragen tot een transparantere relatie tussen de kredietgever en de kmo's. Die transparantie zal op haar beurt leiden tot meer vertrouwen tussen de kmo's en de banken, en dus tot meer vertrouwen in de economie.

Een essentieel onderdeel voor CD&V is de beperking van de wederbeleggingsvergoeding. Vandaag worden vele kmo's met een heel hoge kostprijs geconfronteerd, wanneer zij een investeringskrediet vervroegd wensen terug te betalen. Wederbeleggingsvergoedingen houden aldus onze ondernemers vaak in een wurggreep. Enerzijds, zijn zij door de crisis gedwongen te desinvesteren en hun leningen vervroegd terug te betalen. Anderzijds, moeten zij bij een vervroegde terugbetaling een hoge wederbeleggingsvergoeding betalen, waardoor het bedrijf nog meer problemen krijgt.

transparente, plus simple et plus conviviale pour les entreprises.

24.03 Leen Dierick (CD&V): Nos PME souffrent énormément de la crise financière et les banques renâclent à leur accorder des crédits. Le présent projet de loi améliore les conditions d'octroi des crédits et assure une plus grande transparence. Ces éléments devraient contribuer à restaurer la confiance entre les PME et les banques et rétablir par voie de conséquence un climat de confiance économique.

La limitation de l'indemnité de remplacement est un acquis essentiel. La crise constraint les entrepreneurs à anticiper le remboursement de leurs emprunts, mais les indemnités de remplacement exorbitantes génèrent de nouvelles difficultés financières.

Pour les nouveaux prêts inférieurs à 1 million d'euros, l'indemnité de remplacement est plafonnée à 6 mois d'intérêts. Le montant de l'indemnité de remplacement est arrêté dans le contrat pour les prêts supérieurs à 1 million d'euros.

Le CD&V se mobilise aux

Een organisatie als Tussenstap vzw bemiddelt al vele jaren tussen getroffen ondernemers en de banken, in vele gevallen met resultaat. Voorbije zomer nog heeft zij een Innesto Award van onze voorzitter gekregen. De inzet van de vrijwilligers van Tussenstap is bewonderenswaardig.

Nog beter echter is een oplossing voor het probleem. Welnu, de oplossing ligt hier nu voor ons.

Voor nieuwe leningen met een bedrag kleiner dan 1 miljoen euro mag de wederbeleggingsvergoeding maximaal zes maanden intrest bedragen. Voor kredieten boven 1 miljoen euro wordt de hoogte van de vergoeding contractueel en in overeenstemming met de gedragscode vastgelegd. De inperking van de wederbeleggingsvergoeding is een heel belangrijke realisatie.

Collega's, ik rond af.

CD&V heeft zich op vele beleidsniveaus in ons land al sterk ingezet, om de toegang tot en de kostprijs van het krediet voor kmo's te verbeteren. Met voorliggend wetsontwerp zetten wij opnieuw een grote stap voorwaarts om de kredietverlening te verbeteren. Het wetsontwerp streeft naar een evenwichtige relatie tussen de kredietgever en de ondernemer en creëert meer transparantie om de toegang tot het krediet te stimuleren.

CD&V ondersteunt dan ook ten volle het wetsontwerp. Wij willen ook de minister van Financiën en de minister van Middenstand van harte danken voor het geleverde werk.

24.04 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik wil kort interveniëren namens mijn fractie. In de commissie heeft collega Muriel Gerkens de discussie gevuld en ons wetsvoorstel uiteengezet. Zij heeft ook een aantal amendementen ingediend.

De tekst die voorligt, is uiteraard een heel belangrijke tekst. Het is belangrijk dat er eindelijk stappen worden ondernomen om een einde te maken aan de totaal onaanvaardbare praktijken die de jongste jaren gegroeid zijn bij de banken. Wij vinden echter dat de regering niet ver genoeg gaat. Zij had nog iets verder kunnen gaan om onze ondernemingen, en dan vooral de vele duizenden kmo's, te steunen.

Het probleem van de wederbeleggingsvergoedingen is bekend. Voor de bedrijven die ermee geconfronteerd worden, is het vaak een onoverkomelijk probleem. Er zouden ter zake trouwens geen problemen mogen rijzen. Er bestaat immers al een wettelijke regeling voor de wederbeleggingsvergoeding. Die staat zelfs in het Burgerlijk Wetboek, in artikel 1907bis, dat heel lang geleden werd ingevoegd in de regeling van leningen op intrest.

Sinds de jaren 90 hanteren banken een andere naam voor dergelijke leningen. Zij noemen ze niet meer leningen op intrest, maar kwamen met formules als 'investeringskrediet' en dergelijke meer. Vervolgens hebben zij geargumenteerd dat die kredieten niet vallen onder artikel 1907bis van het Burgerlijk Wetboek.

differents niveaux de pouvoir pour améliorer les conditions d'accès et le coût du crédit pour les PME. Ce projet de loi constitue une avancée majeure et nous lui apportons notre soutien le plus total.

24.04 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Des initiatives sont enfin prises pour mettre un terme aux pratiques inacceptables du secteur bancaire. Le gouvernement ne va toutefois pas assez loin.

Pour les entreprises, l'indemnité de remplacement constitue souvent un problème insurmontable. Elle est toutefois déjà réglée par l'article 1907bis du Code civil qui la limite à six mois pour les prêts avec intérêts. Dans les années 1990, les banques ont toutefois requalifié leurs prêts pour échapper à cette disposition. C'est la raison pour laquelle ces indemnités de remplacement représentent jusqu'à 30 ou 40 % du montant de base.

Il est regrettable que la réglementation établie par le projet à l'examen ne s'applique pas à tous. De plus, elle ne s'applique

Artikel 1907bis voorziet in een maximumtermijn van 6 maanden voor wederleggingsvergoedingen. Hun aantal is intussen enorm gestegen, zoals andere sprekers al hebben uitgelegd. Vandaag is de situatie dat kleine ondernemingen die een dergelijk krediet aangaan en het na 4 of 5 jaar willen terugbetalen, omdat ze willen investeren in een ander gebouw of uitbreiden, geconfronteerd worden met wederbeleggingsvergoedingen, die kunnen oplopen tot 30 % of 40 % van het uitstaande bedrag.

Dat zijn verwerpelijke praktijken, die wij een halt moeten toeroepen. Wat doet de regering? Zij zegt dat zij de termijn absoluut wil beperken tot 6 maanden. Maar, als de kredieten langer dan 1 jaar lopen, is dat geen automatisme. Dan moet men opnieuw onderhandelen met de banken. Het geldt dus niet voor iedereen. Dat is jammer.

Een ander probleem is dat de gewijzigde wet enkel van toepassing zal zijn voor nieuwe kredieten. Dat wil zeggen dat de tekst geen oplossing biedt aan ondernemingen die vandaag al worden geconfronteerd met dergelijke wurgcontracten van de banken.

Ik begrijp dat het geen evidentie is, maar wat wij vragen, is dat de regering zou beslissen de nieuwe regeling ook van toepassing te maken op de lopende contracten. Met de nieuwe regeling zullen immers enkel degenen die nieuwe contracten sluiten geholpen worden, maar niet de mensen die daarmee vandaag al worden geconfronteerd.

Dan krijgt men de volgende argumenten te horen, namelijk dat dit niet mogelijk is of dat de intresten wel eens fors zouden kunnen stijgen. Ik weet dat niet.

Ten eerste, de markt zal spelen in de banksector. Ik weet niet of het ten nadele zou zijn van degenen die willen lenen als men zou zeggen dat er een evolutie komt van zes naar twee maanden of dat er nog wat strenger zou worden opgetreden. De markt zal spelen. Er zal concurrentie zijn en de banken zullen proberen zoveel mogelijk klanten te behouden. Ik vind dat dus geen argument.

Ten tweede, het probleem werd gecreëerd door de banken zelf die, zoals ik daarnet heb gezegd, in de jaren 90 artikel 1907bis moedwillig niet wilden gebruiken en dat hebben omzeild door andere namen te geven aan hun kredieten. Zij moeten nu dus niet komen klagen, want zij hebben het probleem zelf veroorzaakt omdat ze de wet gedurende bijna twintig jaar hebben omzeild.

Ten derde, wij vergeten soms wel eens dat wij een gigantische bankencrisis achter de rug hebben. De overheid heeft miljarden in die bankensector gestoken en dan zouden wij de banken niet mogen vragen om ook voor lopende kredieten een toegeving te doen en de kmo's te helpen.

Mevrouw de minister, collega's, dat zijn de redenen waarom wij twee amendementen opnieuw hebben ingediend, enerzijds, om die termijn van zes maanden omlaag te brengen naar twee maanden en, anderzijds, om de regeling, ook als het zes maanden is, onmiddellijk ingang te laten vinden, ook voor de lopende contracten.

Ik denk dat dit een boost kan geven aan het ondernemingsleven en

qu'aux nouveaux crédits et n'offre donc aucune solution pour les contrats actuels qui comportent des conditions trop strictes. À mon estime, une réglementation pour les contrats en cours n'entraînerait pas une augmentation des intérêts. Le marché et la concurrence joueront en effet pleinement. Par ailleurs, les problèmes ont été créés par le secteur bancaire lui-même dans lequel les pouvoirs publics ont injecté des milliards d'euros. Nous pouvons donc parfaitement demander aux banques de faire une concession pour les crédits en cours et de venir en aide aux PME.

Nous avons dès lors déposé deux amendements pour limiter le délai à deux mois et pour étendre la réglementation aux contrats en cours. Ces mesures stimuleraient la vie économique et représenteraient un soutien réel pour les nombreuses PME que compte notre pays.

een echte steun zal zijn voor de vele kmo's in ons land.

24.05 Peter Logghe (VB): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik vat deze rede aan met het slot van mijn vorige rede, want ook dit wetsontwerp handelt over kmo's en zou het begin van een oplossing moeten bieden voor een dringend en prangend kmo-probleem, met name de kredietweigering en de forse wederbeleggingsvergoedingen bij vervroegde terugbetaling van kredieten. De collega's hebben het reeds toegelicht.

Mevrouw de minister, op een moment dat uit een studie van professor Lambrecht, ik herinner u er nog eens aan, blijkt dat liefst 15 % van de zelfstandigen structureel in armoede leven en dat er eind november reeds meer faillissementen waren in 2013 dan in het volledige jaar 2012, moet er wat ons betreft nog veel meer worden ingezet op kmo's.

Kmo's zijn de ruggengraat van de economie, ik herhaal uw woorden, er moet dan ook nog veel meer op worden ingezet. Soms heb ik de indruk dat u die stappen wilt zetten, maar dat u tegengehouden wordt, misschien door de financiële krapte of misschien door de politieke meerderheid waarin u moet werken.

Mevrouw de minister, onze fractie heeft dit wetsontwerp een wetsontwerp van de gemiste kans genoemd, bijvoorbeeld omdat men zich beperkt heeft tot bankleningen. U zult zeggen dat dit terecht zo is omdat de bankinstellingen nog steeds het gros, de meerderheid, de absolute meerderheid van kredietverstrekkingen aan kmo's op zich nemen.

Inderdaad, mevrouw de minister, nog steeds zijn de banken de kredietinstellingen die het meest krediet aan kmo's verstrekken. U zult het met mij eens zijn dat bepaalde kmo-sectoren het vandaag echt moeilijk, om niet te zeggen onmogelijk hebben om nog aan een bancair krediet te raken en dat zij zich in grote getale, en steeds meer, wenden tot allerlei alternatieve vormen van financiering. U hebt in uw wetsontwerp weinig of geen oor daarvoor. Spijtig. Wij vinden het een wetsontwerp van de gemiste kans.

Wij kunnen ons wel vinden in uw logica betreffende de kredietweigering en het feit dat bancaire instellingen voortaan de weigering moeten argumenteren. Er wordt een informatiedocument opgemaakt. Met dat informatiedocument zou de ondernemer in elk geval in staat moeten zijn om zelf op zoek te gaan naar de belangrijkste aspecten in de ontwerpovereenkomst van de kredietverlening en moet hij, aan de hand van dat document, ook de inschatting kunnen maken van de aspecten die belangrijk zijn bij de kredietverlening aan de kmo. Dat is in elk geval uw bedoeling. Zo staat het in uw wetsontwerp.

Ik hoop alleen dat het lukt en dat het informatiedocument inderdaad van die aard zal zijn dat ondernemers in staat zullen zijn om in te schatten op basis van welke belangrijke aspecten de kredietverlening wordt toegekend of geweigerd. Echt meten kunnen wij op dit moment niet. Ik hoop dus dat u de bal juist slaat. Ik kijk in elk geval uit naar een zeer snelle evaluatie van dat document en, indien het niet voldoet, naar een zeer snelle bijsturing.

24.05 Peter Logghe (VB): Ce projet de loi devrait apporter un début de solution aux problèmes les plus pressants de PME: le refus d'octroi d'un crédit et les fortes indemnités de remplacement. Les PME sont l'épine dorsale de notre économie. Lorsque l'on constate que 15 % des indépendants sont confrontés à une pauvreté structurelle et que le nombre de faillites est déjà plus élevé qu'en 2012, il s'impose de renforcer le soutien aux PME.

Notre groupe a qualifié le présent projet d'occasion manquée, notamment parce qu'il se limite aux prêts bancaires et n'a pas pris en considération les formes alternatives de financement auxquelles les PME sont contraintes de recourir. Par contre, nous adhérons à la disposition qui obligera les banques à motiver dorénavant toute décision de refus de crédit à une PME. Le document d'information prévu permettra à tout entrepreneur d'évaluer exactement sa demande. Si ce document s'avérait ne pas suffire, une évaluation ainsi qu'une correction de ce document suivraient rapidement, du moins nous l'espérons.

Le fait que l'indemnité de remplacement soit réglementée est une bonne chose même si je déplore que cette réglementation est entachée d'imperfections. Il est regrettable que les calculs manquent de transparence et qu'une réglementation n'ait pas été élaborée pour les crédits existants parce que cela risquerait d'hypothéquer la sécurité juridique. Ce sont en effet, pour l'essentiel, les crédits existants qui posent actuellement des problèmes. Nous estimons donc que l'État devrait jouer un rôle de médiation en ce qui concerne ces crédits. Dès lors, ce texte de loi peut et doit être amélioré en de nombreux points. Nous nous abstiendrons par

Ik kom nu tot de regeling voor de wederbeleggingsvergoedingen. Eindelijk zijn wij zover, mevrouw de minister, dat er een regeling betreffende de wederbeleggingsvergoeding voorligt. Dat is in elk geval positief. De toekomstige kredietverleners weten waaraan zich te houden. De toekomstige kredietopnemers weten eveneens waaraan zij zich kunnen verwachten. Tezelfdertijd – het spijt mij, ik kom erop terug – betreurt ik enkele mankementen aan uw regeling voor de wederbeleggingsvergoeding.

Ik betreurt bijvoorbeeld dat er minstens een gebrek aan transparantie is in de berekeningen van een en ander. Ik meen dat het beter moet. Ik betreurt ook ten zeerste dat er geen regeling werd uitgewerkt voor de bestaande kredieten, want de grootste problemen doen zich momenteel voor bij die bestaande kredieten.

Ik kan uw logica ergens begrijpen. U pleit tegen een regeling met terugwerkende kracht. Vanuit een zeker pleidooi voor rechtszekerheid kan ik u daarin zelfs ten dele volgen, maar de Vlaams Belangfractie vindt wel dat u als overheid toch minstens een bemiddelende rol op u zou moeten nemen. De kmo-wereld zit te wachten op een sluitende regeling voor de bestaande kredieten. U zou zich sterk moeten maken om met de financiële sector tot een globale regeling te komen, ook voor de bestaande contracten.

U zegt in uw toelichting zelf dat er voor grote ondernemers geen aparte regeling nodig is. In uw repliek op een voorstel van collega Uyttersprot zegt u dat de grote ondernemers geen aparte regeling nodig hebben omdat zij in de mogelijkheid verkeren om zelf met de banken te onderhandelen. Het zijn volgens u de kleine bedrijven, de kmo's, die 99 % van de actieve economie uitmaken, die een actief optreden van de overheid met betrekking tot de bestaande kredieten zeker zullen toejuichen.

Wij vinden de aanzet tot een betere, een meer correcte regeling van de wederbeleggingsvergoedingen voor kmo's een positieve zaak, maar kmo's zouden nog beter gediend zijn indien u zich ook sterk had gemaakt voor een overheidsoptreden inzake de bestaande kredieten.

Onze fractie zal zich bij de stemming onthouden bij wijze van waarschuwing. Wij vinden dat het veel beter kan en moet.

24.06 Sabine Laruelle, ministre: Monsieur le président, je tiens d'abord à excuser mon collègue M. Geens, qui est retenu au Sénat.

L'objectif de ce projet est bien de recréer un meilleur équilibre entre banques et petites et moyennes entreprises. Il s'agit de recréer de la confiance mais, surtout, d'éviter que les taux d'emprunt soient supérieurs à ce qu'ils sont aujourd'hui. Si on suit les propositions de la N-VA ou d'Ecolo-Groen, avec deux mois – pourquoi pas un mois ou quinze jours – de 'wederbeleggingsvergoeding', il y aura une augmentation des taux! C'est ce qui se passe aujourd'hui avec le crédit hypothécaire, pour lequel les taux sont supérieurs aux taux du marché car le terme de trois mois n'est pas rentable.

Monsieur le président, en français, on dit: "Qui trop embrasse mal étirent." C'est également vrai en politique!

conséquent lors du vote.

24.06 Minister Sabine Laruelle: Allereerst wil ik ter verontschuldiging van minister Geens mededelen dat hij wordt opgehouden in de Senaat.

Het wetsontwerp strekt ertoe een beter evenwicht te bewerkstelligen tussen de banken en de kmo's, en het vertrouwen te herstellen. We moeten bovenal voorkomen dat de rentevoeten van de leningen stijgen, wat waarschijnlijk zou gebeuren als we de voorstellen van de N-VA of Ecolo-Groen zouden volgen.

Met dit project willen we meer transparantie en meer informatie inzake de rechten en plichten tussen kmo's en banken bereiken en meer informatie in geval van weigering. Dit is een heel belangrijk project.

Grâce à ce projet important, nous comptons créer une plus grande transparence, améliorer l'information relative aux droits et obligations réciproques des PME et des banques et imposer une meilleure justification en cas de refus d'octroi de crédit.

Cela va donc vraiment rééquilibrer les choses. Les banques devront proposer le crédit... Cela, personne n'en a parlé! C'est dans le projet: les banques devront proposer le crédit le plus adapté non pas à leur rentabilité, monsieur le président, mais bien à la situation des petites et moyennes entreprises. Avec un million d'euros, quasi tous les types de prêts sont couverts, vu que la moyenne d'emprunt pour les PME est de 214 000 euros.

De banken moeten de kmo's het krediet voorstellen dat het best is aangepast aan hun situatie. Met 1 miljoen euro kunnen we bijna alle soorten leningen dekken, omdat de gemiddelde lening voor kmo's 214 000 euro bedraagt.

24.07 Karel Uyttersprot (N-VA): Mijnheer de voorzitter, ik wil hier nog even kort op ingaan.

24.07 Karel Uyttersprot (N-VA): Il est étonnant qu'il n'existe aucun benchmark international, tous les acteurs opérant à l'international. Le ministre craint une perturbation du marché, alors qu'une mesure similaire appliquée aux prêts hypothécaires aux particuliers n'a pas eu un tel effet.

Ten eerste, vind ik het merkwaardig dat er geen internationale benchmark bestaat niettegenstaande het feit dat alle spelers internationaal opereren. Dat is zeer merkwaardig.

Mevrouw de minister, ten tweede, zegt u dat dit een marktverstoring zou betekenen. Toen men bij de hypothecaire lening voor particulieren de wederbelegging heeft beperkt tot drie maanden heeft dat echter niet geleid tot een marktverstoring. De markt heeft zich toen binnen de kortste tijd aangepast.

24.08 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Mevrouw de minister, het is natuurlijk het klassieke verhaal, de intresten zullen stijgen. Ik kan ook verwijzen naar de markt van de hypothecaire kredieten waar er – ik wil een ander argument gebruiken – ook grote concurrentie is tussen de verschillende financiële instellingen. Een bank die de intresten te hoog zet, zal dat dan ook wel voelen.

24.08 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): L'argument avancé d'une augmentation des taux est un classique, mais les banques qui fixent un taux trop élevé en sentiront les effets. S'il y a une chose qui perturbe le marché, c'est le dispositif actuel. L'indemnité de remplacement trop élevée contraint les entreprises à renoncer à des investissements. Solutionner ce problème pour les contrats en cours ne sera peut-être pas entièrement indolore pour les banques, mais c'est un effort que nous sommes en droit de leur demander après l'opération de sauvetage dont elles ont bénéficié.

U spreekt over marktverstoring, mevrouw de minister. Als er een zaak is, die de markt verstoot, is het de regeling die vandaag van toepassing is. Ze laat immers niet toe dat ondernemingen die willen investeren en nieuwe gebouwen willen bouwen of aankopen om hun bedrijf uit te breiden, dat ook doen omdat ze geconfronteerd worden met een te hoge wederbeleggingsvergoeding. Dat is de marktverstoring. Vandaar ook ons voorstel om dit te laten ingaan op de lopende contracten. Dat zal misschien even wat pijn doen maar de overheid heeft de banken ook miljarden en miljarden gegeven om hen te redden. Ik meen dat zij nu een inspanning moeten doen om de vele kmo's in ons land te helpen wanneer die willen uitbreiden en investeren, wat arbeid creëert en onze economie ten goede komt.

Le président: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles

Bespreking van de artikelen

Nous passons à la discussion des articles. Le texte corrigé par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) (3088/4)

Wij vatten de bespreking aan van de artikelen. De door de commissie verbeterde tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) (3088/4)

Le projet de loi compte 16 articles.

Het wetsontwerp telt 16 artikelen.

* * * * *

Amendements redéposés:

Heringediende amendementen:

Art. 9

- 4 – Stefaan Van Hecke cs (3088/2)

Art. 16

- 5 – Stefaan Van Hecke cs (3088/2)

* * * * *

La discussion des articles est close. Le vote sur les amendements et les articles réservés ainsi que sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over de aangehouden amendementen en artikelen en over het geheel zal later plaatsvinden.

* * * * *

Besluit van de artikelsgewijze bespreking:

Conclusion de la discussion des articles:

Réserve: le vote sur les amendements et les articles 9 et 16.

Aangehouden: de stemming over de amendementen en de artikelen 9 en 16.

Artikel per artikel aangenomen: de artikelen 1-8, 10-15.

Adoptés article par article: les articles 1-8, 10-15.

* * * * *

25 Projet de loi modifiant la loi du 21 décembre 1998 portant création de la "Coopération technique belge" sous la forme d'une société de droit public (3061/1-4)

- Projet de loi modifiant la loi du 3 novembre 2001 relative à la création de la Société belge d'Investissement pour les Pays en développement et modifiant la loi du 21 décembre 1998 portant création de la "Coopération technique belge" sous la forme d'une société de droit public (3062/1-4)

- Proposition de résolution relative à la Société belge d'Investissement pour les Pays en développement (BIO) (3027/1-2)

25 Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 21 december 1998 tot oprichting van de "Belgische Technische Coöperatie" in de vorm van een vennootschap van publiek recht (3061/1-4)

- Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 3 november 2001 tot oprichting van de Belgische Investeringsmaatschappij voor Ontwikkelingslanden en tot wijziging van de wet van 21 december 1998 tot oprichting van de "Belgische Technische Coöperatie" in de vorm van een vennootschap van publiek recht (3062/1-4)

- Voorstel van resolutie over de Belgische Investeringsmaatschappij voor Ontwikkelingslanden (BIO) (3027/1-2)

Proposition déposée par:

Voorstel ingediend door:

Thérèse Snoy et d'Oppuers, Wouter De Vriendt, Muriel Gerkens

Je vous propose de consacrer une seule discussion à ces projets de loi et à cette proposition de résolution. (*Assentiment*)

Ik stel u voor een enkele bespreking aan deze wetsontwerpen en dit voorstel van resolutie te wijden. (*Instemming*)

Discussion générale

Algemene besprekking

La discussion générale est ouverte.
De algemene besprekking is geopend.

25.01 **Corinne De Permentier**, rapporteur: Monsieur le président, monsieur le ministre, mes chers collègues, en tant que rapporteur du projet de loi modifiant la loi du 21 décembre 1998 portant création de la Coopération technique belge (CTB) sous la forme d'une société de droit public et du projet de loi modifiant la loi du 3 novembre 2001 relative à la création de la Société belge d'Investissement pour les pays en développement (BIO) et modifiant la loi du 21 décembre 1998 portant création de la Coopération technique belge sous la forme d'une société de droit public, je me réfère à mon rapport écrit.

J'interviens donc au nom de mon groupe politique.

Monsieur le président, monsieur le ministre, nous avons eu l'occasion, lors du débat en commission sur le budget 2014 de la Coopération au développement, de regretter que notre budget s'éloigne sensiblement des 0,7 % du PNB. C'était un objectif pour l'année 2015 mais, soyons lucides, étant donné la conjoncture économique et notre situation budgétaire, nous ne pourrons pas atteindre ce montant de l'aide publique au développement en 2015. Or, le bilan des Objectifs du Millénaire pour 2015 et les débats qui s'organisent sur la poursuite de cet effort soulignent la nécessité impérieuse de renforcer nos efforts pour aider et accompagner les pays et les populations vers un développement durable. La solution est donc de faire mieux avec moins. La solution est d'améliorer sans cesse nos instruments pour que l'argent que nous mobilisons soit utilisé au mieux en faveur des pays partenaires de notre coopération.

Monsieur le ministre, ce débat sur la meilleure utilisation des fonds publics pour notre coopération au développement était au centre de la réflexion de vos prédécesseurs, Charles Michel et Olivier Chastel, pour moderniser la loi de 1999 sur la coopération. Il a été aussi au cœur de la Déclaration de Paris sur l'efficacité de l'aide au développement de mars 2005. Il se retrouve dans ces projets de loi sur la CTB et BIO et reviendra à nouveau lorsque, par exemple, la nouvelle coalition issue des urnes du 25 mai 2014 rediscutera de la liste de nos pays partenaires.

Tous les acteurs de la coopération ont cet objectif en tête: améliorer l'efficacité de notre aide publique au développement.

Si vous voulez renforcer l'efficacité, le rendement ainsi que la transparence et la pertinence des interventions de BIO en faveur des entreprises des pays en voie de développement, ce qui en tant que libérale a tout mon appui pour une réduction par deux du nombre de pays où BIO intervient, vous appliquerez ainsi l'accord de gouvernement.

Vous modifiez la base juridique de la CTB afin de mieux l'intégrer aux autres instruments de notre coopération. Nous approuvons totalement cette démarche. C'est pourquoi notre groupe soutiendra les deux projets de loi.

25.02 **Christiane Vienne** (PS): Monsieur le président, monsieur le

25.01 **Corinne De Permentier**, rapporteur: Ik verwijst naar het schriftelijke verslag en zal het woord nemen namens mijn fractie.

Onze begroting verwijdert zich jammer genoeg van de doelstelling om 0,7 procent bbp te besteden aan ontwikkelings-samenwerking. Als gevolg van de economische conjunctuur en van onze krappe begrotingssituatie zijn we verplicht beter te doen met minder middelen en onze instrumenten te verbeteren.

De betere aanwending van de beschikbare middelen was ook een essentiële bekommernis van uw voorgangers en stond centraal in de Verklaring van Parijs van maart 2005. Ze ligt ook ten grondslag aan de voorliggende wetsontwerpen over de BTC en BIO en zal opnieuw op tafel komen wanneer de nieuwe coalitie na de verkiezingen van 25 mei 2014 de lijst van onze partnerlanden zal bespreken.

Alle actoren van de samenwerking willen onze officiële ontwikkelings-hulp efficiënter maken.

U wijzigt de juridische grondslag van de BTC om ze beter in te passen in de andere instrumenten van de ontwikkelingssamenwerking. We staan daar volledig achter.

Onze fractie zal beide wetsontwerpen goedkeuren.

25.02 **Christiane Vienne** (PS):

ministre, chers collègues, BIO SA: voilà sans doute le nom d'une société anonyme liée à l'État qui aura déjà fait couler beaucoup d'encre. Il faut reconnaître qu'il y avait de quoi au vu de certains aspects. À cet égard, mon groupe n'a jamais manqué d'intervenir, même si la suppression pure et simple de BIO n'a jamais été pour nous une option envisageable, voire réaliste.

Nous avons toujours été favorables au déploiement d'initiatives visant au renforcement des capacités productives, financières et techniques des micro-, petites et moyennes entreprises dans les pays en voie de développement et ce en vue, notamment, d'augmenter leur pouvoir de marché ainsi que leurs capacités de réponse aux besoins alimentaires des populations.

Auparavant, cette utilité a été démontrée. Comme le rappelle la note stratégique pour les secteurs de l'agriculture et de la sécurité alimentaire, BIO y a déjà développé des activités essentielles.

Ainsi, au travers des fonds PME et du fonds d'expertise, BIO s'est engagé à consacrer 50 % des montants alloués par l'État belge au développement du secteur agroalimentaire, avec une préférence pour l'agriculture nourricière. Il faut aujourd'hui faire mieux. Je pense que l'accueil positif réservé en commission à ce projet de loi, y compris par mes collègues les plus hostiles à l'existence de BIO, prouve qu'une réforme de fond a bel et bien été opérée. Non, grâce à ce projet, BIO ne fera plus cavalier seul au sein de la coopération belge.

Pour faire mieux et répondre ainsi à ce besoin de financement, on doit ouvrir les yeux sur les dysfonctionnements passés ou les incohérences entre les méthodes qui étaient utilisées, les modes de fonctionnement et le choix de certains projets qui ont, hélas, jalonné l'existence de BIO.

Il faut aussi agir avec cohérence et en observant les changements et les nouveaux besoins d'un monde que nous souhaitons solidaire. Pour ce faire, je pense qu'il est important d'insister sur plusieurs points qui font pleinement partie de cette réforme et qui sont essentiels aux yeux de mon groupe.

Tout d'abord, BIO doit contribuer réellement à renforcer les marges de manœuvre politique, économique et financière des pouvoirs publics des pays en voie de développement. Les interventions de BIO doivent ainsi accompagner en les appuyant les efforts menés par ces pays pour répondre à leurs besoins spécifiques de développement.

Deuxièmement, BIO doit accorder la priorité exclusivement aux projets promus par les producteurs locaux et contribuer au renforcement des marchés intérieurs et régionaux et des liens entre les secteurs et entre les zones rurales et urbaines.

Troisièmement, en matière d'infrastructures, BIO doit dorénavant mettre l'accent sur les services de base essentiels: l'eau, l'énergie, le transport (également en vue de désenclaver les zones agricoles), la conservation, le stockage (indispensable pour le développement).

Quatrièmement, les projets impliquant les gros opérateurs internationaux, a fortiori si ce sont des sociétés transnationales ou des fonds d'investissement offshore dont la production est destinée à

BIO a heeft veel kritiek gekregen, maar mijn fractie heeft nooit gewild dat de instelling werd afgeschaft. Wij zijn altijd voorstander geweest van initiatieven ter versterking van de productiecapaciteit, alsook de financiële en technische capaciteiten van kleine, middelgrote en micro-ondernemingen in ontwikkelingslanden. BIO heeft in het verleden haar steentje bijgedragen tot de uitbreiding van essentiële activiteiten in de sector van de landbouw en de voedselzekerheid, vooral op het stuk van het verbouwen van voedingsgewassen.

Het moet nog beter kunnen. Zo moet er aandacht worden besteed aan vroegere disfuncties, onsamenvallenheden tussen de gebruikte methodes, de werking van BIO en de keuze van projecten.

BIO moet bijdragen tot een grotere speelruimte van de overheden van de ontwikkelingslanden. De interventies van BIO moeten ook de inspanningen van die landen begeleiden om te beantwoorden aan hun ontwikkelingsbehoeften. BIO moet prioriteit verlenen aan de projecten van lokale producenten om de binnenlandse en de regionale markten te versterken.

Inzake ontwikkeling moet BIO de nadruk leggen op de essentiële basisdiensten: water, energie, transport, bewaring en opslag. De projecten waarbij grote internationale operatoren betrokken zijn, waarvan de productie bestemd is voor de wereldmarkt en niet is afgestemd op de lokale vraag, mogen niet in aanmerking komen voor financiering door BIO.

BIO moet ook het financieringstekort van de lokale producenten helpen wegwerken en moet aansluiten bij het mechanisme van de ontwikkelingssamenwerking via het sluiten van een beheers-overeenkomst. De nadruk moet

répondre à la demande du marché mondial au détriment des producteurs locaux et de la demande locale, doivent être inéligibles au financement de BIO.

Cinquièmement, BIO doit mieux permettre de combler ce déficit de financement (l'accès au crédit) auquel sont confrontés les producteurs locaux, c'est-à-dire l'agriculture familiale, les micro-entreprises, les PME et les TPE. BIO doit renforcer l'infrastructure financière locale.

Enfin, BIO doit mieux s'inscrire dans le dispositif de la Coopération fédérale belge, notamment à travers l'établissement d'un contrat de gestion. L'accent doit porter sur les micro-entreprises, les PME et l'économie sociale, la fin des financements à des sociétés et des fonds d'investissement de pays non coopératifs. BIO doit chercher des synergies avec la CTB et nos ambassades.

Je vous remercie de votre attention.

25.03 Els Demol (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, in de commissie was de uitleg van de minister heel duidelijk. Het opzet van de Belgische Investeringsmaatschappij voor Ondernemingen of BIO is de ondersteuning van de privésector in lage en middeninkomenlanden.

Mijn fractie vindt BIO zeker een nuttig instrument. Indien wij samenlevingen in het Zuiden structureel uit de armoede willen halen, kan zulks alleen door het versterken van het economisch weefsel in deze landen. Dankzij internationale handel en buitenlandse investeringen kan immers duurzame welvaart worden gecreëerd.

De voorbije maanden en jaren kwam BIO echter meermaals onder vuur te liggen. Het is de verdienste van het middenveld dat het een aantal onaanvaardbare praktijken aan het licht heeft gebracht. In de eerste plaats waren ze bij de interne werking van BIO zelf te vinden. Soms wordt aan de ontwikkelingsrelevantie van BIO getwijfeld en gaan er stemmen op, om de focus van BIO in hoofdzaak tot het verschaffen van gunstige kredieten aan familiale landbouw te beperken.

Collega's, voor N-VA is voorgaand standpunt niet de ideale piste. BIO is geen traditioneel ontwikkelingsagentschap, zoals BTC er wel een is. De leningen die BIO verstrekt, worden tegen marktvoorwaarden toegekend, waarin nu net de meerwaarde van de instelling in kwestie ligt.

Wij zijn van mening dat het een goede zaak is dat de focus van BIO niet alleen op de minst ontwikkelde landen maar ook op de hogere categorieën van de middeninkomenlanden ligt.

Wij zijn het ook eens met de kritiek van het middenveld op de transparantie en vooral op de controle door het Parlement. Een van de bedenkingen die wij bij de kaderwet inzake Ontwikkelingssamenwerking reeds meermaals hebben gemaakt, is dat het Parlement niet wordt betrokken bij en zelfs niet afdoende wordt geïnformeerd over de beleidskeuzes die worden gemaakt.

Wanneer wij de nieuwe BIO-wet aan voorgaande bedenking toetsen,

liggen op de kleine ondernemingen en er moet een einde worden gemaakt aan de financieringen die worden toegekend aan ondernemingen en beleggingsfondsen van niet-meewerkende landen.

25.03 Els Demol (N-VA): La Société belge d'Investissement pour les pays en développement constitue un instrument utile. Elle soutient le secteur privé dans les pays à bas revenu et à revenu intermédiaire. Les sociétés des pays du Sud ne pourront échapper à une forme structurelle de pauvreté que si leur tissu économique est renforcé.

Ces dernières années, la société civile a mis en lumière une série de pratiques inacceptables dans le fonctionnement interne de BIO. Contrairement à d'autres, la N-VA ne doute pas de la pertinence de BIO en matière de développement. De même, la N-VA ne souscrit pas aux propositions tendant à réduire la priorité de BIO à l'octroi de crédits favorables à l'agriculture familiale. BIO n'est pas une agence de développement classique comme la CTB. La valeur ajoutée de BIO réside dans l'octroi de prêts aux conditions du marché. Il est positif qu'elle ne mette pas seulement l'accent sur les pays les moins développés, mais aussi sur les catégories supérieures des pays à revenu intermédiaire.

Nous nous associons aux critiques du monde associatif concernant le manque de transparence et de contrôle. Le Parlement n'est pas

stellen wij vast dat artikel 4 bepaalt dat jaarlijks een subsidieverslag aan de minister moet worden bezorgd. Het verslag moet een overzicht bevatten van de gevoerde activiteiten, een financiële balans en een evaluatie van de resultaten.

Onze fractie heeft op dit artikel een amendement ingediend, teneinde genoemd verslag ook aan de Kamer te bezorgen. Het werd echter helaas weggestemd. Niettemin zijn wij van mening dat ook de lijst van landen in artikel 5, zijnde de landen die niet voor interventies van BIO in aanmerking komen, aan het Parlement zou moeten worden bezorgd.

Vorige week heeft mevrouw De Meulemeester deelgenomen aan een interparlementaire conferentie over de Millenniumdoelstellingen en over de rol van het Parlement. Een van de vaststellingen van de conferentie was dat de rol van de parlementen afneemt, wat een gevvaarlijke evolutie is.

Als volksvertegenwoordigers moeten wij onze functie kunnen uitoefenen met alle nodige beschikbare informatie. De minister vindt het niet nodig om dit recht op informatie, als ik dat zo mag noemen, wettelijk te verankeren. Sta mij evenwel toe te verwijzen naar het andere wetsontwerp van BTC, waar hij het wel noodzakelijk vond om een bijkomende extra vergoeding voor een bijkomend lid van de raad van bestuur wettelijk te verankeren. Onze fractie vraagt zich dan ook af waar de prioriteiten soms liggen.

Gezien de tekortkomingen die wij terugvinden in dit wetsvoorstel, zal onze fractie zich bij de stemming onthouden.

25.04 Steven Vanackere (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijn betoog zal niet bijzonder lang zijn en ik zal beginnen met een verhaal.

Een paar weken geleden was ik in Senegal. De sesamzaadboeren in Senegal worden vroeg in de oogsttijd benaderd door Chinese speculanten, die de voorraden van de boeren opkopen. De boeren beschikken niet over de informatie om te weten dat hun producten een waarde kunnen hebben die veel groter is dan wat zij via het snelle geld van de speculanten kunnen krijgen. Zij gaan dan ook in op de vraag van de speculanten. Nadien wordt vastgesteld dat de speculanten een paar maanden later hun voorraden duur kunnen doorverkopen. Als een boerenorganisatie dat snelle geld ter beschikking zou kunnen stellen van de boeren — de behoeften zijn immers groot, men heeft geld nodig —, dan stelt men vast, zeker als vrouwen het budget mogen beheren in Senegal, dat het geld naar beter onderwijs en betere gezondheidszorg gaat.

Ik wou dit verhaal vertellen, omdat het iets te maken heeft met de twee ontwerpen die wij vandaag bespreken. De fractie van CD&V zal beide wetsontwerpen goedkeuren. BTC en BIO zijn immers twee van de vele spelers in het ontwikkelingswerk.

Wij moeten erkennen, mijnheer de minister, dat er in iets meer dan een halve eeuw heel wat organisaties zijn opgericht en regelgevende kaders zijn gecreëerd en dat men deze zelden heeft afgeschaft. Dat is een waarheid. Professor Develttere heeft dat trouwens al in 2005 opgemerkt in zijn boek *De Belgische ontwikkelingssamenwerking*.

consulté sur les choix politiques et n'est par ailleurs pas suffisamment informé. L'amendement à l'article 4 que nous avions présenté demandant que le rapport annuel des subventions soit également transmis à la Chambre a malheureusement été rejeté. Le Parlement devrait également pouvoir prendre connaissance de la liste des pays qui sont exclus du bénéfice d'une intervention de BIO. La diminution du rôle dévolu aux parlements est une évolution inquiétante. Le ministre refuse d'ancrer le droit à l'information dans la loi, mais a en revanche jugé judicieux d'inscrire dans le projet de loi CTB une indemnité additionnelle pour rémunérer un membre supplémentaire du conseil d'administration.

Notre groupe politique s'abstiendra par conséquent lors du vote.

25.04 Steven Vanackere (CD&V): Le CD&V adoptera les projets de loi relatifs à BIO et à la CTB, deux des nombreux acteurs de la coopération au développement.

L'architecture de notre coopération au développement continuera à s'appuyer sur ses fondements historiques qui ne facilitent pas toujours les indispensables synergie, intégration et coordination des différents efforts déployés en matière de coopération. Une approche plus globale s'impose d'urgence. Les instruments mis en œuvre tendent davantage vers une dynamique de renforcement mutuel.

Dans un souci de complémentarité, j'invite le ministre à donner une forte impulsion à une plus large coopération par le biais de contrats de gestion et d'une direction politique. Concentrer les efforts d'investissement de BIO là

Ook met deze twee nuttige ontwerpen blijft natuurlijk de architectuur van onze ontwikkelingssamenwerking een beetje op haar historische funderingen rusten. Die historische funderingen leiden niet altijd vanzelf tot de broodnodige synergie, integratie en afstemming van onze verschillende ontwikkelingsinspanningen. Nochtans benadrukt de internationale consensus heel duidelijk dat wij dringend een meer holistische benadering nodig hebben, waarbij de verschillende instrumenten waarover wij beschikken meer worden ingezet in een proces van wederzijdse versterking.

Dat is meteen ook mijn eerste oproep aan de regering en aan u in het bijzonder, mijnheer de minister, naar aanleiding van de goedkeuring van deze ontwerpen. Via de beheerscontracten en de politieke leiding die u geeft, minister Labille, moet er een sterke impuls komen voor een grotere samenwerking en oog voor elkaars complementariteit. Dat kan natuurlijk pas als men elkaars werking door en door kent.

Investeringsinspanningen van BIO vooral inzetten op plaatsen waar de Belgische bilaterale ontwikkelingssamenwerking actief is, bijvoorbeeld ter ondersteuning van domeinen waarin onze ngo's en universiteiten uitblinken, is veel zinvoller dan versnipperde initiatieven te nemen. Het verhoogt de impact van wat de Belgen proberen te bereiken met de partnerlanden en het zal in elk geval de knowhow en de terreinkennis van onze ontwikkelingsgemeenschap verhogen.

Ik heb nog een tweede opmerking. In mijn ogen zal het gemakkelijker slagen als wij de moed hebben om te beseffen dat degene die overal wil zijn en alles wil doen, waarschijnlijk in niets excellent zal zijn.

Ik heb in de commissie al onderstreept dat de Belgische ontwikkelingssamenwerking meer moet evolueren naar een grotere specialisatie. Alleen zo kunnen wij een sterker rol spelen binnen de Europese ontwikkelingsgemeenschap, waar de landen ook naar meer complementariteit moeten groeien. Dat is trouwens een beginsel dat in maart 2013 werd opgenomen in de nieuwe wet inzake Ontwikkelingssamenwerking.

Voor BIO in het bijzonder betekent dit dat een specialisatie, zowel thematisch als territoriaal, echt nodig is. Ik wil van de minister horen dat hij deze trend, die al werd aangekondigd en ingezet, krachtig zal ondersteunen.

Ik heb in de commissie al eerder benadrukt dat België daarbij van gezondheid een absoluut speerpunt moet maken, gelet op onze excellentie en onze traditie op dat vlak.

Ten slotte, ik wil nog even kort herinneren aan het debat dat wij in de commissie hebben gevoerd over de fameuze rendementseis voor BIO. Ik zal het debat niet opnieuw voeren, maar ik formuleer nogmaals de wens dat men de komende maanden en jaren op zoek gaat naar manieren om voor een bepaald gedeelte van het budget van BIO vrijstelling te kunnen verlenen van die marktgeoriënteerde rendementseis.

Met een zeker compartiment — en ik zeg niet dat dit moet slaan op het geheel van de middelen van BIO — zou een meer ruimhartige benadering, sterk gebaseerd op aantoonbare, gekwantificeerde, sociale en verwachte rendementen op lange termijn, mogelijk moeten

où la coopération bilatérale belge au développement est active est sans conteste nettement plus pertinent qu'éarpiller les initiatives. Le savoir-faire et la connaissance du terrain de nos acteurs de la coopération au développement y gagneront. Au risque de n'exceller nulle part, il est vain de vouloir être présent et actif partout.

Si elle veut devenir un acteur de premier plan dans la coopération européenne au développement, la Belgique doit suivre la voie de la spécialisation. Les pays européens doivent également chercher à renforcer leur complémentarité. Ce principe a été inscrit en mars 2013 dans la nouvelle loi sur la coopération au développement.

Le ministre doit soutenir la spécialisation thématique et territoriale de BIO et la Belgique doit faire de la santé une priorité absolue compte tenu de sa compétence et de sa tradition dans ce domaine.

Il importe de rechercher des méthodes qui permettent, pour une partie du budget de BIO, d'accorder une dispense de l'exigence de rentabilité intrinsèque au fonctionnement du marché. Une approche plus généreuse — basée sur des rendements démontrables, quantifiés, sociaux et prévisibles à long terme — devrait être possible même si cela exigerait de la Belgique un effort code 8 plus astreignant. Une telle approche pourrait notamment permettre d'éviter, grâce à l'aide de la Coopération au développement belge, que les cultivateurs sénégalais soient encore à la merci de spéculateurs chinois.

zijn, ook al betekent dat dan vanwege België een wat zwaardere code 8-inspanning. Als men dit zou doen, kan men, met de hulp van de Belgische Ontwikkelingssamenwerking, ervoor zorgen dat de Senegalese boeren niet langer in de handen van Chinese speculanteren worden geduwd.

25.05 Thérèse Snoy et d'Oppuers (Ecolo-Groen): Monsieur le président, chers collègues, monsieur le ministre, chacun se souviendra de la tempête médiatique soulevée en 2012 par les rapports de 11.11.11 qui révélaient que l'argent public de l'État belge était investi, sous couvert de projets de développement, dans des projets privés qui n'avaient que peu à voir avec le développement; qu'en outre, une partie de ces crédits transitait vers des paradis fiscaux ou centres offshore, et ce avec pour objectif un rendement financier.

Dès ce moment, un mouvement très sain s'est déployé: une évaluation exigée par vous, monsieur le ministre, et l'ensemble du gouvernement, auprès du Service de l'Évaluation spéciale de la Coopération internationale (SES), basé au ministère des Affaires étrangères.

Le premier paradoxe est bien le fait que cette évaluation commandée comportait deux phases: la première a été terminée et la seconde, qui consistait en l'analyse de projets précis, a été réalisée durant ce dernier trimestre et devait être achevée pour la fin de cette année. Nous avons donc été très surpris de voir arriver votre projet bien que sachant qu'il fallait agir sous cette législature; nous sommes d'accord avec vous sur ce point. Néanmoins, le voir arriver de façon précipitée alors que l'évaluation était presque finie nous paraît assez paradoxalement. D'autant plus que l'agenda de la semaine prochaine prévoit que l'évaluateur spécial vienne nous en parler, alors que nous aurons déjà voté la loi. Une telle situation nous choque.

Je sais, monsieur le ministre, que vous avez répondu que vous en tiendriez compte pour la suite, c'est-à-dire lors de l'élaboration du contrat de gestion. Personnellement, je trouve cela dommage: certains éléments de la loi pourraient dépendre de l'évaluation et être réorientés. À voir le trajet adopté de votre loi-cadre, pas encore complètement terminée et que nous devons revoter la semaine prochaine, nous espérons que cette loi-ci connaîtra un parcours moins chaotique. Désolée, mais nous sommes critiques sur le procédé.

Toutefois, cette loi va dans le bon sens: vous avez l'intention de mieux cadrer les activités de BIO. Cependant, là où la loi pêche, c'est par un manque de précision.

En effet, le Conseil d'État dit que vous manquez de précision sur les collaborations exigées entre BIO et les autres opérateurs de la Coopération, que vous ne définissez pas suffisamment clairement les éléments du contrat de gestion. Vous deviez supprimer les mots "au moins". Le contenu du contrat de gestion n'est pas totalement défini dans le projet de loi, alors qu'il s'agit d'une demande du Conseil d'État. Ensuite, il manque la fameuse évaluation d'impact concernant le développement durable, que nous aurions souhaité voir apparaître étant donné le caractère sensible de cette loi sur le sujet. Nous regrettons ces manquements généraux dans la loi.

25.05 Thérèse Snoy et d'Oppuers (Ecolo-Groen): In 2012 bracht 11.11.11 aan het licht dat Belgisch overheids geld niet in ontwikkelingsprojecten werd geïnvesteerd maar in privé-projecten in belastingparadijzen werd gepompt. Daarop heeft u de Dienst Bijzondere Evaluatie van de Internationale Samenwerking (DBE), die onder de FOD Buitenlandse Zaken ressorteert, met een evaluatie belast.

Die evaluatie bestond uit twee fasen: de eerste is ondertussen achter de rug en de tweede – de analyse van bepaalde projecten – zou vóór het einde van het jaar moeten worden afgerond. Het verwondert ons dan ook dat u ons uw ontwerp voorlegt nog voordat die evaluatie rond is. Ik vind dat jammer: sommige punten van de wet zouden van die evaluatie kunnen afhangen en op basis daarvan kunnen worden bijgestuurd. Als men bedenkt welke weg de kaderwet heeft afgelegd, hopen we dat het er deze keer minder chaotisch aan toe zal gaan.

Deze wet gaat desalniettemin in de goede richting: u wil een beter kader scheppen voor de activiteiten van BIO. De tekst is echter niet precies genoeg.

Volgens de Raad van State is de tekst niet precies genoeg met betrekking tot de verplicht gestelde samenwerkingsvormen tussen BIO en de andere ontwikkelingsactoren. De inhoud van de beheersovereenkomst wordt niet volledig omschreven en de impactanalyse met betrekking tot duurzame ontwikkeling ontbreekt.

Wij zijn verheugd dat de wet bepaalt dat er coherentie moet zijn

Sur le fond, nous saluons le fait que la loi encadre mieux les activités de BIO en imposant la cohérence des activités de BIO avec les objectifs de la loi-cadre sur la Coopération au développement. Nous avons introduit des amendements pour préciser en quoi elle devait être cohérente. Malheureusement, vous n'avez pas accepté ces précisions, qui figuraient d'ailleurs dans la proposition de résolution que nous avions mise à l'agenda en même temps.

Nous aurions aimé qu'on précise les critères de pertinence des projets que BIO doit soutenir. Par exemple, le respect des thématiques prioritaires et transversales reprises dans la loi, c'est-à-dire le respect des droits de l'homme, le respect de l'équilibre du genre, le respect de l'environnement et l'objectif de consolidation de la société. Nous aurions voulu qu'on précise dans quels secteurs BIO devait investir et comment ses activités allaient pouvoir répondre aux besoins de la population locale en se basant sur des ressources locales et en créant des emplois. Il faut cesser de faire des projets essentiellement tournés vers l'exportation ou qui répondent aux besoins d'une classe riche, qui, seule, peut s'offrir ce genre de produits ou de services.

Nous aurions également voulu préciser que les projets de BIO devaient contribuer à une assiette fiscale qui donne des ressources aux pays partenaires pour le budget public.

Nous aurions voulu préciser tout cela dans la loi mais vous ne l'avez pas jugé nécessaire. Je le regrette. Notre groupe est désolé du rejet de nos amendements qui rejoignaient pourtant vos objectifs.

L'autre point positif de la loi, c'est que vous voulez cibler les petites entreprises mais, de nouveau, nous ne savons pas quels secteurs sont prioritaires.

L'un des grands problèmes qui subsiste, c'est la question du rendement financier. La question n'est pas réglée. L'exigence de rendement a été liée au code 8 et permet que les crédits alloués à BIO ne figurent pas dans le budget des dépenses de l'État. La loi précise qu'"on appliquera les taux du marché". Mais dans ce cas, en quoi BIO se distingue-t-elle des autres possibilités de crédits pris sur le marché privé auxquels les entreprises peuvent accéder? À cet égard, il nous paraît indispensable de régler la question du rendement financier.

Nous avons également proposé que BIO assume le *first loss*, qui permet de protéger les investisseurs locaux, en cas de déficit ou de difficulté dans un investissement. Sinon, nous ne voyons pas en quoi BIO est différente d'une société de crédit privée. Vous remarquerez que je relève les points positifs aussi!

Évidemment, nous sommes satisfaits du fait que les financements de BIO ne puissent plus transiter par des fonds d'investissement situés dans des paradis fiscaux. C'est un progrès, à surveiller de près. En effet, il faut savoir quels sont les États qui seront visés; de plus, la liste des pays infréquentables varie beaucoup.

Une question subsiste: qu'en est-il des investissements effectués dans ces fonds offshore? Plus précisément, avez-vous pensé à une

tussen de activiteiten van BIO en de doelstellingen van de kaderwet. De amendementen die wij hebben ingediend, hadden tot doel beter te omschrijven waarin deze coherentie moet bestaan. De amendementen werden evenwel niet aangenomen. Wij hadden de bedoeling de relevantiecriteria voor te ondersteunen projecten nader te omschrijven, te verduidelijken in welke sectoren BIO moet investeren en hoe haar activiteiten zouden kunnen tegemoetkomen aan de noden van de lokale bevolkingsgroepen. Onze fractie betreurt dat haar amendementen werden verworpen.

U wil focussen op de kleine ondernemingen, maar we weten niet aan welke sectoren er voorrang wordt gegeven.

Er is ook de kwestie van het financiële rendement. De rendementseis werd gekoppeld aan Code 8 en daardoor hoeven de kredieten die aan BIO worden verleend, niet opgenomen te worden in de uitgavenbegroting van de Staat. Maar waarin verschilt BIO dan van de andere kredietmogelijkheden op de particuliere markt? We hadden voorgesteld dat BIO de *first loss* voor haar rekening zou nemen, met andere woorden, dat lokale investeerders in geval van een tekort beschermd zouden zijn.

Het verheugt ons dat BIO voor haar financiële operaties geen gebruik meer mag maken van beleggingsfondsen in belasting-paradijzen. Maar we zouden moeten weten over welke landen het gaat. En wat zal er gebeuren met de reeds gedane investeringen in die offshorefondsen?

Het laatste pijnpunt voor ons is het gebrek aan transparantie. De verslagen van BIO zullen enkel aan de regering worden overgelegd. We zouden graag hebben dat BIO jaarlijks verslag

politique de retrait de ces investissements?

La dernière insatisfaction de notre groupe a trait à la transparence et au lien avec le parlement. Les rapports de BIO ne seront pas adressés au parlement mais uniquement au gouvernement et au ministre compétent. Nous aurions aimé entendre chaque année le rapport de BIO, afin de constater si les critères de durabilité étaient respectés en cohérence avec la loi.

À l'époque, le conseil d'administration de BIO a aussi été critiqué par l'évaluateur spécial en raison du fait qu'il se réunissait beaucoup, ce qui coûtait très cher. Il aurait peut-être dû déléguer beaucoup plus et être composé autrement.

Dans notre proposition de résolution, nous demandons que lors de la composition du conseil d'administration, il soit tenu compte des compétences en matière de développement. Cet aspect n'est pas repris dans le projet de loi.

Nous reconnaissions que le projet de loi à l'examen va dans le bon sens, mais il est insatisfaisant dans la mesure où il est incomplet, et également en raison du fait que l'on n'a pas attendu l'évaluation, ce qui est là un paradoxe. C'est pour ces raisons que notre groupe s'abstiendra.

25.06 Bruno Valkeniers (VB): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, BIO, oftewel Belgische Investeringssmaatschappij voor Ontwikkelingslanden, bestaat ongeveer 10 jaar en dan is het inderdaad tijd voor een evaluatie over het reilen en zeilen, de realisaties en de tekorten. Waar nodig kunnen vervolgens aanpassingen worden gedaan om in de toekomst, enerzijds, de transparantie en, anderzijds, wat ons betreft, de slagkracht te verhogen. Dat is voor een stuk de bedoeling van het voorliggende wetsontwerp. Op zichzelf is dat een goede zaak, waarmee wij het trouwens eens zijn.

Voor Vlaams Belang is de taak en de werking van BIO een van de weinige correcte instrumenten om aan ontwikkelingssamenwerking te doen via het investeren van *equity*. Dat kan onder andere door het nemen van tijdelijke participaties in kleine en middelgrote ondernemingen of via het faciliteren van tijdelijke leningen aan kleinschalige bedrijven. Dat alles is volgens ons meer dan noodzakelijk. Het is volgens mij ook de enig juiste manier om op termijn de zelfredzaamheid van de betrokken ontwikkelingslanden te bevorderen.

Het is alleszins heel wat doeltreffender dan gewoon verloren hulp te bieden, waaronder financiële hulp. Maar al te dikwijls verdwijnt die hulp in de bodemloze zakken van gevaarlijke en corrupte potentaten of wordt een groot deel ervan – dit betreuren wij ook – besteed aan de werkingsmiddelen van organisaties allerhande.

Natuurlijk mag BIO geen gebruikmaken van dubieuze constructies via belastingparadijzen, zelfs niet om corrupte systemen in de ontvangstlanden te omzeilen. Wij zijn het ook eens met een aantal – niet alle – bedenkingen in het voorstel van resolutie van Ecolo-Groen, zoals de vraag om het aantal landen te beperken tot de partnerlanden van onze ontwikkelingssamenwerking. Wel zijn en blijven wij van

uitbrengt aan het Parlement.

De bijzonder evaluator van de ontwikkelingssamenwerking had kritiek op de raad van bestuur van BIO, omdat die vaak bijeenkwam, wat handenvol geld kost. Wij vragen dat er bij de samenstelling van de raad rekening wordt gehouden met de deskundigheid op het stuk van ontwikkeling. Van dat aspect wordt niet gerept in het ontwerp.

Het ontwerp is een stap in de goede richting, maar is onaf, en men heeft niet gewacht op de evaluatie. Mijn fractie zal zich onthouden.

25.06 Bruno Valkeniers (VB): Le moment de l'évaluation est en effet venu pour BIO, dix ans après sa création et ceci dans une perspective de plus grande transparence et d'une efficacité accrue. Le Vlaams Belang considère que les participations temporaires dans des PME ou les prêts temporaires accordés à de petites entreprises par BIO constituent des instruments de coopération au développement parfaits. Ce sont les seuls instruments capables de faire avancer l'autonomie des pays en voie de développement. Les aides directes allouées sont en effet trop souvent partiellement ou complètement englouties par la corruption ou les frais de fonctionnement.

Il va de soi que BIO ne peut pas édifier des constructions fiscales douteuses hébergées dans des paradis fiscaux, même sous prétexte de contourner la corruption dans les pays bénéficiaires. Nous nous associons à certaines des remarques formulées dans la résolution des verts, tout en considérant néanmoins que les

mening dat de projecten waarin wordt geïnvesteerd, op zijn minst een minimale return moeten opleveren voor de geldschieters, zo niet blijft ook dat systeem niet duren.

Ik ben ervan overtuigd dat ook de ontwikkelingslanden zelf, en de plaatselijke bedrijven en neringdoeners waarin wordt geïnvesteerd, het hiermee eens zullen zijn. Wie zaait, wil en moet vroeg of laat oogsten, want anders blijft men niet zaaien.

Ten slotte, blijven wij het betreuren dat de commissie en nu dus het Parlement niet kunnen wachten tot de besprekking van het rapport van de bijzondere evaluator Ontwikkelingssamenwerking volgende week dinsdag. Mogelijk bevat dat rapport nog elementen die onze mening over het nu voorliggend wetsontwerp en BIO kunnen beïnvloeden. Laten wij eerlijk zijn, ik begrijp niet en ik kan mij niet inbeelden dat het nu echt op een week aankomt. Zoals het nu zit, wordt de wagen voor de paarden gespannen. Om die reden, alleen om die reden, zullen wij ons onthouden.

25.07 Georges Dallemande (cdH): Monsieur le président, je serai assez bref. Je me suis déjà beaucoup exprimé sur tous ces sujets en commission et je pense qu'il n'est pas nécessaire de répéter en plénière ce qui a déjà été longuement discuté en commission.

Je voudrais d'abord saluer le travail du ministre qui, au travers d'une série de projets de loi sur la coopération, sur la CTB ou sur BIO, a souhaité dépoluisir certains instruments, faire progresser notre coopération et améliorer son efficacité et sa pertinence.

Les projets qui nous sont soumis aujourd'hui vont certainement dans la bonne direction. Je pense au projet sur la CTB et aux nouvelles missions qui lui sont confiées. C'est une bonne chose, notamment l'accueil des étudiants étrangers dans les maisons d'accueil. Cette mesure rassure sur le fait que la compétence restera fédérale. On ne parlera donc plus de compétence usurpée ou de défédéralisation. C'est un acquis.

Monsieur le ministre, à cet égard, j'aurais souhaité obtenir des éclaircissements sur les boursiers qui continueront à être accueillis dans ces maisons d'accueil. Jusqu'à présent, il y avait des boursiers de la CTB et d'autres types de boursiers. Cela sera-t-il toujours le cas à l'avenir? Tous les boursiers dans ces maisons d'accueil bénéficieront-ils d'un subside pour l'accueil qui leur est prodigué?

L'autre bonne nouvelle est que la CTB pourra confier à des organisations de la société civile certaines de ses tâches.

En ce qui concerne BIO, vous connaissez mon point de vue, monsieur le ministre. J'ai eu l'occasion de le défendre souvent. D'abord, je relève que grâce à ce projet de loi, on en termine avec dix ans d'opacité. Pendant dix ans, une organisation censée faire de la coopération au développement a travaillé en pleine opacité, avec des investissements qui se situaient, pour beaucoup d'entre eux, dans des paradis fiscaux et sur des projets d'investissement loin d'être tous convaincants en matière de coopération. C'est hallucinant!

On tourne aujourd'hui le dos à cette période. L'activité de BIO sera mieux articulée, plus transparente et plus pertinente. Par ailleurs, elle

projets qui bénéficient d'investissements doivent générer un minimum de rendement pour les prêteurs. Qui sème espère récolter. À défaut, les sources de financement risquent de se tarir.

Nous ne comprenons toutefois pas pourquoi on ne veut pas attendre le rapport de l'évaluateur spécial pour la coopération au développement qui doit être présenté mardi et qui pourrait avoir une influence pour le projet de loi et BIO. C'est mettre la charrue devant les bœufs et nous allons dès lors nous abstenir.

25.07 Georges Dallemande (cdH): Ik juich de initiatieven van de minister toe. De onderhavige wetsontwerpen gaan in de goede richting: de BTC krijgt nieuwe opdrachten toegewezen en de opvang van de studenten uit het buitenland blijft een federale bevoegdheid. Zullen de studenten met een BTC-beurs en de beursstudenten in de tehuizen in de toekomst allemaal een toelage ontvangen?

Na tien jaar ondoorzichtig beheer, investeringen in belastingparadijzen en weinig overtuigende projecten zullen de activiteiten van BIO transparanter en adequater worden.

Het budget voor ontwikkelingssamenwerking is aanzienlijk, maar er wordt gemakkelijk in gekapt in het kader van een begrotingsaanpassing.

Er is nood aan instrumenten voor internationale solidariteit die afgestemd zijn op de uitdagingen van morgen. Volgens de OESO is er nu nog te veel versnippering. Zo moeten, bijvoorbeeld, de transactiekosten worden teruggedrongen, om ervoor te zorgen dat het geld sneller bij de projecten geraakt.

Mijn fractie zal dit ontwerp

ne se fera plus à partir de paradis fiscaux.

Nous devons tous, pour l'avenir, continuer à travailler sur les questions d'efficacité et de pertinence. On sait que le budget de la coopération, tous instruments confondus, n'est pas loin d'égaler le budget du ministre de l'Intérieur en matière de police ou le budget du ministre de la Justice. Ce budget est donc extrêmement conséquent. Malheureusement, aujourd'hui, il sert de variable d'ajustement budgétaire.

La raison en est peut-être que, dans la tête de certains – certainement pas la vôtre – cette politique est considérée comme moins indispensable qu'hier, qui peut éventuellement être rabotée ou réduite. Je crois qu'il faut se battre contre cela.

Nous avons effectivement besoin d'instruments de solidarité internationale; et nous avons besoin qu'ils répondent vraiment et totalement aux enjeux de coopération, aux enjeux de solidarité. Dans ce contexte, je continue à penser que le cadre dont nous disposons, constitué d'un nombre d'organisations, de dispositifs, est peut-être aujourd'hui encore trop éclaté. Ce n'est pas moi qui le dis, mais l'OCDE.

Je crois que pour l'avenir, il faudra continuer à travailler par exemple à une réduction des coûts de transaction, actuellement importants, à la CTB et à BIO, pour que l'argent arrive plus rapidement dans les pays et projets qui en ont besoin.

Voilà ce que je souhaitais souligner aujourd'hui, monsieur le ministre. Mais, je le répète, mon groupe soutiendra ces projets qui, je pense, vont dans le bon sens. Je vous remercie.

Le président: Vous avez perdu votre pari, monsieur Dallemande. Vous m'aviez dit: trois minutes. C'est raté.

25.08 Jean-Pascal Labille, ministre: Monsieur le président, je ne vais pas être extrêmement long. Je vais commencer par les boursiers, parce que c'est la question la plus facile. Je confirme effectivement qu'il n'y a pas de changement pour les boursiers. Le changement, c'est que maintenant, la CTB sera chargée à la place de la DGD des subventions à ces maisons d'accueil. Pour les boursiers, il n'y a pas de modification.

Pour le reste, monsieur le président, toutes les réponses aux interpellations ont déjà été évoquées en commission. Elles figurent dans l'ensemble des documents, que ce soit l'exigence de rentabilité, que ce soit de "synergie met de andere Belgische ontwikkelingsactoren, de rapportage".

Je rappelle, en ce qui concerne le rapportage, qu'il y a un rapport annuel du ministre de la Coopération au parlement, un rapport annuel de l'évaluateur spécial et un rapport annuel de BIO au ministre. Je crois que ces mécanismes constituent un ensemble d'éléments suffisant et nécessaire.

Nous avons déjà interdit les paradis fiscaux. Il faut prendre le temps de délier les conventions existantes. Mais aujourd'hui, il n'y a plus de nouvelle convention et ces éléments vont disparaître avec le temps.

steunen.

25.08 Minister Jean-Pascal Labille: Voor de beursstudenten wijzigt er niets. Het enige verschil is dat de subsidies voor de opvanghuizen nu van de BTC zullen komen.

De vragen in verband met de rentabiliteitsvereiste en de synergie met de andere actoren van de ontwikkelingssamenwerking werden in de commissie beantwoord. Wat de rapportering betreft, wordt er door de minister van Ontwikkelingssamenwerking jaarlijks verslag uitgebracht aan het Parlement; ook de bijzondere evaluator brengt jaarlijks verslag uit en BIO brengt jaarlijks verslag uit aan de minister!

Wij hebben de fiscale paradijken al verboden, maar wij moeten de tijd

Quant à la garantie, BIO n'est pas un organisme qui est là pour apporter une garantie. Elle doit avoir un taux de rentabilité nécessaire et suffisant. En l'occurrence, d'autres structures peuvent agir en la matière.

Voor mij is er een nieuw en zeer interessant element, met name de vraag van Steven Vanackere. Ik denk dat er nu een nieuwe denkoefening nodig is.

Je pense que, même si les mécanismes sont à peine arrêtés, si nous voulons inscrire la coopération dans le temps, nous devons entamer une nouvelle réflexion sur ce thème.

Je vais mentionner deux éléments qui me tiennent à cœur. Par exemple, j'ai voulu que le point "Grands Lacs" soit à l'ordre du jour du Conseil européen du 12 décembre prochain, notamment pour y aborder la meilleure coordination entre donateurs. Actuellement, chacun travaille dans son coin comme il l'entend sans une bonne coordination. Ensuite, tous les projets qui sont subventionnés sont, dans leur grande majorité, très utiles, mais ils sont trop peu reliés entre eux. Je sais que les ONG ont trouvé cela un peu lourd. C'est la raison pour laquelle nous avons demandé des analyses contextuelles. Ce n'est pas pour le plaisir de les demander, mais pour relier les projets.

Voor de toekomst is die nieuwe reflectie dus zeer belangrijk en daar moeten wij nu aan beginnen.

Voilà, monsieur le président, je ne serai pas beaucoup plus long puisque l'ensemble des autres réponses figure dans les documents qui sont en possession des membres.

Le **président**: Monsieur De Vriendt, si vous le permettez, je vais d'abord donner la parole aux personnes qui sont intervenues dans le débat. Ce sera plus correct, me semble-t-il.

25.09 Thérèse Snoy et d'Oppuers (Ecolo-Groen): Monsieur le ministre, j'ai évidemment lu la réponse que vous avez fournie en commission sur le rapportage. Mais le rapport annuel que fait le ministre chargé de la Coopération au Parlement ne concerne pas seulement BIO! Au Parlement, nous n'aurons pas de suivi régulier des activités de BIO et cela concourt au manque de transparence, malgré les efforts de réorientation. La question de la transparence est insuffisamment gérée dans la mesure où nous aurions aimé que BIO présente chaque année un rapport de ses activités au Parlement.

25.10 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): Mijnheer de minister, ik vind dat u nogal gemakkelijk over de interventions heen gaat. U zegt dat er geen nieuw element meer is na de commissievergaderingen, maar dat is er wel. Wij leren namelijk uit de agenda van ons huis dat volgende week dinsdag het tweede rapport van de evaluator op de agenda staat.

Naar aanleiding van het rapport van 11.11.11. en de malversations die

nemen om de bestaande overeenkomsten te beëindigen.

Het is niet aan BIO om bepaalde garanties te bieden: daarvoor bestaan er andere structuren.

La question que M. Vanackere a posée est intéressante.

Indien we een langetermijnvisie voor de ontwikkelingssamenwerking willen uitwerken, zullen we hierover opnieuw moeten reflecteren.

Ik heb de situatie in het gebied van de Grote Meren op de agenda willen plaatsen van de volgende vergadering van de Europese Raad, met het oog op een betere coördinatie van de donoren.

Alle gesubsidieerde projecten zijn weliswaar zeer nuttig, maar men werkt te veel naast elkaar. Door contextuele analyse willen we dat verhelpen.

25.09 Thérèse Snoy et d'Oppuers (Ecolo-Groen): Het jaarverslag dat de minister aan het Parlement voorstelt, heeft niet alleen betrekking op BIO! Vandaar ook het gebrek aan transparantie. Wij hadden gewild dat er een apart jaarverslag voor BIO werd opgesteld.

25.10 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): Le ministre estime qu'il n'y a aucun élément neuf dans ce dossier mais ce n'est pas exact car il y a bien un fait nouveau, à savoir que mardi prochain, le deuxième rapport de l'évaluateur sera inscrit à l'ordre du jour de la

aan het licht kwamen, heeft de regering beslist om twee evaluatierapporten te bestellen. Het eerste rapport is besproken. Het tweede is nog altijd niet besproken en toch wordt hier een nieuwe wet aan het Parlement voorgelegd, alvorens de tweede evaluatie af te wachten.

Ik herinner mij een informeel overleg met de parlementsleden die bij de hervorming betrokken zijn. Toen werd gezegd dat de tweede evaluatie in februari aan het Parlement zou worden voorgelegd. Blijkbaar heeft men toch beslist om de tweede evaluatie al volgende week dinsdag voor te leggen.

Waarom hebben wij niet gewacht op het tweede rapport, dat meer dan 300 000 euro heeft gekost? Ik begrijp dat niet. Dat is wel degelijk een nieuw element. U moet daar als minister wel degelijk op reageren. Wij hebben niet gewacht op het tweede rapport vooraleer wij onderhavige wetswijziging aan te vatten. Dat is bijzonder jammer. Wij hadden kunnen leren uit dat rapport, zodat de hervorming van BIO nog beter had kunnen zijn.

Le président: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)

Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.

De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles

Bespreking van de artikelen

Nous passons à la discussion des articles du projet de loi n° 3061. Le texte corrigé par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) (**3061/4**)

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan van het wetsontwerp nr. 3061. De door de commissie verbeterde tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) (**3061/4**)

Le projet de loi compte 7 articles.

Het wetsontwerp telt 7 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.

Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 7 sont adoptés article par article.

De artikelen 1 tot 7 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

Nous passons à la discussion des articles du projet de loi n° 3062. Le texte corrigé par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) (**3062/4**)

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan van het wetsontwerp nr. 3062. De door de commissie verbeterde tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) (**3062/4**)

Le projet de loi compte 15 articles.

Het wetsontwerp telt 15 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.

Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 15 sont adoptés article par article.

Chambre. Or ce rapport a coûté 300 000 euros et le ministre n'a pas attendu que nous puissions en prendre connaissance pour faire voter sa modification légale. Cela me dépasse.

De artikelen 1 tot 15 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De besprekking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

[26] Proposition de loi modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers en ce qui concerne le regroupement familial sur la base de la cohabitation légale (1855/1-2)

[26] Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen wat betreft de gezinsherening op basis van de wettelijke samenwoonst (1855/1-2)

Proposition de loi déposée par:

Wetsvoorstel ingediend door:

Gerolf Annemans, Filip De Man, Annick Ponthier, Tanguy Veys

La commission de l'Intérieur, des Affaires générales et de la Fonction publique propose de rejeter cette proposition de loi. **(1855/2)**

De commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt stelt voor dit wetsvoorstel te verwerpen. **(1855/2)**

Conformément à l'article 88 du Règlement, l'assemblée plénière se prononcera sur cette proposition de rejet après avoir entendu le rapporteur et, éventuellement, un des auteurs.

Overeenkomstig artikel 88 van het Reglement spreekt de plenaire vergadering zich uit over dit voorstel tot verwerping, na de rapporteur en eventueel een van de indieners te hebben gehoord.

[26.01] Daphné Dumery, rapporteur: Mijnheer de voorzitter, ik verwijjs naar het schriftelijk verslag.

[26.01] Daphné Dumery, rapporteur: Je renvoie au rapport écrit.

[26.02] Tanguy Veys (VB): Mijnheer de voorzitter, collega's, bedankt voor de vijftien minuten die mij gegund zijn; dat moet lukken.

Collega's, de aanleiding tot dit wetsvoorstel tot wijziging van de wet betreffende de gezinsherening op basis van wettelijke samenwoonst vindt zijn oorsprong in feite in de zogenaamde mercuriale die Yves Liégeois, procureur-generaal bij het Arbeidshof te Antwerpen, op 1 september heeft uitgesproken. Hij deed dat samen met advocaat-generaal Piet Van den Bon. De titel was veelzeggend: *End of democracy-event op komt?*

De procureur sloot zijn toespraak af als volgt – ik citeer: "Met deze mercuriale klaag ik deze wantoestanden van ernstig democratisch deficit aan en stel de vraag aan elke politieke verantwoordelijke en aan de verantwoordelijke politieke partijen hoe lang zij nog zullen dulden dat wij verder afstevenen op een end-of-democracy-event". Voor zichzelf, of voor de magistratuur, zei hij alvast: "Change? Yes, we can".

In reactie daarop was er vanuit politieke hoek enige verwondering. Al snel stak men de stekels op en wees men met de vinger naar Justitie. Toch is men overgegaan tot een hoorzitting met, onder meer, de betrokken procureur-generaal en dit op 21 september 2012. Toen was reeds duidelijk dat er zeker bij de oppositie veel bijval te vinden was voor de uitleggingen van de procureur.

Ik verwijst onder meer naar het standpunt van collega Smeyers die stelde niet verrast te zijn door de pijnpunten die werden aangehaald

[26.02] Tanguy Veys (VB): La présente proposition de loi s'inspire de la mercuriale du 1er septembre 2011 du procureur général d'Anvers, M. Yves Liégeois, dans laquelle celui-ci évoquait un grave déficit démocratique. Malgré l'étonnement initial du monde politique et un doigt accusateur pointé vers la Justice, une audition a finalement eu lieu. De nombreux membres de la N-VA ont fait l'éloge du procureur général parce qu'il a osé mettre le doigt sur la plaie.

Durant les auditions, la première substitute du procureur du Roi près le tribunal de première instance d'Anvers a clairement affirmé que la législation actuelle ne suffisait pas à lutter contre le problème de la cohabitation de complaisance. Le Vlaams Belang a dès lors déposé le 28 octobre 2011 une proposition de loi tendant à endiguer ce

door de magistraten. Ook mevrouw Sminate stelde tot haar tevredenheid vast dat het Openbaar Ministerie het aandurfde om ruchtbaarheid te geven aan een aantal nijpende maatschappelijke problemen.

In aansluiting daarop was in feite ook de commissie voor de Justitie van 28 september 2011 betrokken. Ook daar was het andermaal N-VA, bij monde van bijvoorbeeld collega Bracke, die het opnam voor de magistraten: "Het shockeert mij dat leden van de commissie voor de Justitie liever op de boodschappers schieten dan de boodschap zelf te willen horen".

Collega Bracke stelde onder meer: "Dan zijn er eens magistraten die niet in een cocon zitten en hun maatschappelijke verantwoordelijkheid opnemen, en dan worden zij hier gewoon eventjes geschoffeerd. De manier waarop wij onze hoorzittingen organiseren moet duidelijk beter." Het ging over het feit dat voormalig minister van Justitie Stefaan De Clerck tijdens de hoorzitting de vergadering verliet.

Er was ook de volgende vaststelling van collega Bracke – ik citeer: "De betrokkenen hebben gesproken vanuit een reële bezorgdheid, daarbij gebruik makend van de zekere overdrijving om hun boodschap duidelijk te maken, een techniek die wij ook in de politiek gebruiken. Laten wij daar niet over vallen maar werken aan oplossingen."

Ik noem u één van de oplossingen die Vlaams Belang ter zake naar voren bracht, ingaand op wat tijdens die hoorzitting – het bracht verheldering inzake de standpunten van procureur Liégeois - gesteld werd door Chantal Merlin, eerste substituut-procureur des Konings bij de rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen. In haar uitvoerige betoog had zij het onder andere over het belangrijke fenomeen van de schijnsamenwoning. Zij stelde dat de huidige wetgeving onvoldoende is en dat dit fenomeen zeker prioritair moet worden aangepakt.

Vlaams Belang is in ieder geval niet bij de pakken blijven zitten en is ingegaan op de problematiek die werd aangekaart door mevrouw Merlin. Reeds op 28 oktober 2011 hebben wij een wetsvoorstel ingediend teneinde er iets aan te doen.

In de commissie heb ik dit wetsvoorstel van Vlaams Belang verdedigd. Met uitzondering van een interventie door de N-VA heeft geen enkele andere partij zich erover uitgesproken. Bij de stemming was het echter duidelijk: enkel Vlaams Belang stemde voor. Ook de N-VA stemde tegen.

Dat is dan ook de reden van mijn huidige betoog. Het standpunt van de N-VA baarde mij toch wel zorgen. Eén van de argumenten van de N-VA tegen ons wetsvoorstel, dat wij misschien van de verslaggever hadden kunnen horen, luidt dat de schijnwettelijke samenwoning ingevolge de wet van 2 juni 2013, in werking getreden op 3 oktober 2013, thans wordt gedefinieerd in het Burgerlijk Wetboek en het Belgisch immigratiebeleid.

Ik verwijst daarvoor naar een boekje van de N-VA zelf: *België, land zonder grens*. Ik zal even citeren in het Latijn, wat in N-VA-kringen de gewoonte is: *verba volant, scripta manent*. Wel, bij lezing

phénomène. En commission, l'ensemble des autres partis, y compris la N-VA, ont voté contre cette proposition.

Selon la N-VA, notre proposition de loi était devenue superflue puisque des initiatives ont entre-temps été prises pour lutter contre la cohabitation de complaisance. Cet argument m'étonne car dans un ouvrage intitulé *België, land zonder grens*, la N-VA fait remarquer qu'elle regrette d'avoir accepté le principe du regroupement familial basé sur les partenariats enregistrés.

Nous considérons également l'incrimination de la cohabitation de complaisance comme une avancée, mais cela reste insuffisant pour nous. Il est en effet nettement plus difficile de prouver une cohabitation de complaisance qu'un mariage de complaisance. Une cohabitation légale n'est pas durable par définition et l'on peut aisément y mettre fin.

Il est question d'une cohabitation légale de complaisance lorsqu'il apparaît que l'intention d'au moins une des deux parties vise manifestement uniquement à l'obtention d'un avantage en matière de séjour, ce qui est évidemment très difficile à prouver.

La N-VA est également opposée à notre proposition parce que les personnes mariées et les cohabitants légaux ne sont pas traités sur un pied d'égalité. C'est évidemment exact mais il ne s'agit absolument pas d'une discrimination étant donné que la cohabitation légale diffère fondamentalement du mariage. Il ne peut dès lors être question d'une inégalité de traitement de cas identiques.

Le Vlaams Belang maintient qu'aucun droit de séjour ne peut être lié à la déclaration de

van dit boekje, dit pamflet als het ware, blijkt dat de N-VA in verband met de nieuwe wet op de gezinshereniging – een wet waaraan N-VA heeft meegewerkt – tot de vaststelling komt dat ze slechts van een zaak spijt heeft gehad wanneer ze terugblikt op de onderhandelingen die de nieuwe wet op de gezinshereniging voorafging: “dat we zijn meegestapt in de gezinshereniging op basis van geregistreerde partnerschappen”. Dat is natuurlijk een zeer publiekelijke schuldbekentenis van de N-VA en toch enigszins in contradictie met het standpunt dat de N-VA dan in de commissie voor de Binnenlandse Zaken heeft ingenomen.

Ik vermoed dat de N-VA met haar tegenstem ter zake probeert alsnog te doen alsof wat in het boekje zelf beschreven werd niet bestaat. Maar natuurlijk, *scripta manent*. Nu, zij schoven in hun boekje niet de piste van een strafbaarstelling van de schijnwettelijke samenwoning naar analogie van het schijnhuwelijk naar voren, maar waren eind 2012 toch blijkbaar net als Vlaams Belang voorstander van in het geheel geen verblijfsrechtelijke gevolgen te verbinden aan het afleggen van een verklaring van wettelijke samenwoning.

De N-VA heeft dus wel degelijk een bocht gemaakt. Het is natuurlijk niet de eerste bocht maar het is toch pertinent en opvallend, zeker omdat dit in tegenspraak is met wat zij in de commissie als standpunt hebben verdedigd en met wat zij in hun pamflet geschreven hebben.

Uiteraard is de strafbaarstelling van schijnwettelijke samenwoning een stap voorwaarts – daar wil ik de N-VA nog in volgen – ten opzichte van de voorheen bestaande situatie waarin er wel gezinshereniging op basis van wettelijke samenwoning werd toegestaan. Een schijnwettelijke samenwoning kon echter in tegenstelling tot een schijnhuwelijk niet strafrechtelijk bestraft worden.

Wij stellen de vraag of dit zal volstaan? Vandaar ook dat wij dit wetsvoorstel hebben ingediend. Volgens Vlaams Belang is een schijnhuwelijk nog steeds makkelijker te bewijzen dan een schijnwettelijke samenwoning. Dat is ook gezegd door vrouw Merlin. Blijkbaar is dat aan de aandacht van de N-VA ontsnapt bij de hoorzittingen waar zij toch lof hebben uitgesproken voor de betrokken leden van Justitie. Het huwelijk wordt immers in tegenstelling tot de verklaringen van wettelijke samenwoonst per definitie geacht gericht te zijn op totstandbrenging van wat men een duurzame levensgemeenschap noemt. Dat is bij een verklaring van wettelijke samenwoning niet steeds het geval. Daarmee hangt overigens samen dat de wettelijke samenwoning gemakkelijker kan worden beëindigd dan het huwelijk.

De wettelijke samenwoning kan immers niet alleen worden beëindigd in onderlinge overeenstemming door samenwonenden, maar ook eenzijdig door middel van een schriftelijke verklaring die wordt overhandigd aan de ambtenaar van de burgerlijke stand, die deze verklaring bij gerechtsdeurwaarderexploot betekent aan de andere partij. Nadien maakt de ambtenaar van de burgerlijke stand eenvoudig een melding van de beëindiging van de wettelijke samenwoning in het bevolkingsregister. Dat is toch wel heel eenvoudig en dus bij uitstek een techniek om aan gezinshereniging te doen.

Zowel wanneer de wettelijke samenwoning in onderlinge

cohabitation légale afin que l'on puisse se concentrer sur la lutte contre les mariages de complaisance.

overeenstemming wordt beëindigd als wanneer dat eenzijdig gebeurt, volgt er geen aparte procedure. Steeds vaker hoeven er geen verdere formaliteiten te worden vervuld. De wettelijke samenwoning is een lichtere, dus minder duurzame samenlevingsvorm dan het huwelijk. Dat blijkt ook uit het feit dat een verklaring van wettelijke samenwoning geen huwelijksbeletsel vormt, in tegenstelling tot wat mevrouw Dumery in de commissie hebt gezegd. In artikel 1476 van het Burgerlijk Wetboek wordt dan ook uitdrukkelijk bepaald dat de wettelijke samenwoning ophoudt wanneer een van de partijen in het huwelijk treedt, en die huwelijkspartner kan een derde zijn.

Een schijnwettelijke samenwoning zal moeilijker te bewijzen zijn dan een schijnhuwelijk omdat een bewijs van de eerstgenoemde schijnsituatie niet zal kunnen worden afgeleid uit de omstandigheden die wijzen op het ontbreken van een intentie tot het stichten van een duurzame levensgemeenschap. Ook daar wordt door mevrouw Merlin op gewezen. Vergelijk ter zake de onderscheiden bepalingen van het Burgerlijk Wetboek.

Over een schijnhuwelijk stelt bijvoorbeeld artikel 146bis: "Er is geen huwelijk wanneer, ondanks de formeel gegeven toestemmingen tot huwelijk, uit een geheel van omstandigheden blijkt dat de intentie van minstens een van de echtgenoten kennelijk niet is gericht op het tot stand brengen van een duurzame levensgemeenschap, maar enkel op het bekomen van een verblijfsrechtelijk voordeel dat is verbonden aan de staat van gehuwd." Over schijnwettelijk samenwoning stelt artikel 146bis: "Er is geen wettelijke samenwoning wanneer, ondanks de geuite wil van beide partijen om wettelijk samen te wonen, uit een geheel van omstandigheden blijkt dat de intentie van minstens een van beide partijen kennelijk enkel gericht is op het bekomen van een verblijfsrechtelijk voordeel dat is verbonden aan de staat van wettelijk samenwonen." Dat zijn twee citaten.

De vraag rijst daarbij hoe men erin zal slagen te bewijzen dat de intentie van minstens een van beide partijen enkel gericht is op het bekomen van een verblijfsrechtelijk voordeel.

Een ander argument van de N-VA om ons voorstel niet te steunen, is dat ons wetsvoorstel voorziet in een verschillende behandeling, naargelang het gaat om een huwelijk of een verklaring van wettelijke samenwoning.

Dat is inderdaad het geval. Van discriminatie is evenwel geen sprake omdat de verklaring van wettelijke samenwoning fundamenteel verschillend is van die van het huwelijk. Er is dus geen sprake van een ongelijke behandeling van gelijke gevallen.

De verklaring van wettelijke samenwoning is dus niet per definitie gericht op het tot stand brengen van een duurzame levensgemeenschap, kan dus gemakkelijker worden beëindigd en vormt geen huwelijksbeletsel. Het huwelijk is dus belangrijker, want het doet de wettelijke samenwoning teniet. Erfrechtelijk is er ook allesbehalve sprake van een gelijkstelling van het huwelijk.

Sinds de invoering van het homohuwelijk valt ook het mogelijke argument weg dat het alleen toestaan van gezinsherening op basis van een huwelijk indirekte discriminatie op basis van de seksuele geaardheid inhoudt.

Dat is een inhoudelijke repliek op de argumenten die wij helaas niet in het verslag hebben gehoord, maar die wel in de commissie werden gehanteerd teneinde een tegenstem tegen dit wetsvoorstel te rechtvaardigen.

Zoals ik in de commissie bij de toelichting bij het wetsvoorstel heb uiteengezet, blijft het Vlaams Belang van oordeel dat de aandacht het best kan worden geconcentreerd op de strijd tegen de schijnhuwelijken door niet langer verblijfsrechtelijke gevolgen te verbinden aan de verklaring van wettelijke samenwoning.

26.03 Daphné Dumery (N-VA): Mijnheer de voorzitter, als rapporteur wil ik toch even een correctie aanbrengen aan wat wij net hebben gehoord. De N-VA-fractie heeft wel degelijk gezegd dat wat het Vlaams Belang voorstelt achterhaald is, want wij hebben in de commissie wel al aanpassingen gedaan om het schijnpartnerschap aan te pakken.

Het gaat voorts niet om een discriminatie, maar om het feit dat wij vinden dat er geen verschil is tussen iemand die gehuwd is en iemand die wettelijk samenwoont. Het gaat niet om discriminatie, maar om een politiek standpunt van ons. Daarom hebben wij tegengestemd.

26.03 Daphné Dumery (N-VA): La N-VA considère en effet que cette proposition de loi est dépassée car des adaptations ont déjà été introduites pour lutter également contre le partenariat de complaisance. Nous n'avons par ailleurs jamais dit que cette proposition serait discriminatoire. Notre conviction politique est toutefois qu'il ne peut y avoir de différence entre les personnes mariées et les cohabitants et c'est la raison pour laquelle nous avons voté contre cette proposition.

Le président: Plus personne ne peut prendre la parole.
Geen andere spreker mag het woord nemen.

Le vote sur la proposition de rejet de cette proposition de loi aura lieu ultérieurement.
De stemming over het voorstel tot verwerping van dit wetsvoorstel zal later plaatsvinden.

27 Projet de loi modifiant la loi du 12 juin 1930 portant création d'un Fonds monétaire (3022/1-3)
27 Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 12 juni 1930 tot oprichting van een Muntfonds (3022/1-3)

Discussion générale **Algemene bespreking**

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

27.01 Philippe Goffin, rapporteur: Monsieur le président, vous me permettrez de renvoyer à mon rapport écrit.

27.01 Philippe Goffin, rapporteur: Ik verwijst naar het schriftelijk verslag.

27.02 Veerle Wouters (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, het voorliggend wetsontwerp is erop gericht om het statuut van het Muntfonds te wijzigen, met name van een staatsdienst met afzonderlijk beheer naar een administratieve dienst met boekhoudkundige autonomie.

Het statuut van staatsdienst met afzonderlijk beheer komt uit de gecoördineerde wetten op de Rijkscomptabiliteit van 17 juli 1991. De gecoördineerde wetten op de Rijkscomptabiliteit worden geleidelijk vervangen door de wet van 22 mei 2003 houdende de organisatie van de begroting en van de comptabiliteit van de federale Staat.

27.02 Veerle Wouters (N-VA): La finalité du présent projet est de transformer le Fonds monétaire, qui est aujourd'hui un service d'État à gestion séparée, en service administratif à comptabilité autonome.

Ce projet de loi est en réalité superflu et inutile parce que la loi du 22 mai 2003 prévoyait déjà que

Wat gebeurt er nu? Staatsbedrijven met afzonderlijk beheer worden getransformeerd in administratieve diensten met boekhoudkundige autonomie.

In principe is het niet de bedoeling om mijn betoog uit de commissie hier opnieuw te houden, mijnheer de minister, maar ik zal toch twee opmerkingen formuleren, eerst over het nut van het voorliggend wetsontwerp en vervolgens over de overgangsbepalingen.

Ten eerste, de N-VA is nog altijd van mening dat het wetsontwerp eigenlijk compleet overbodig is en dus nutteloos wetgevend werk is. De wet van 22 mei 2003 bepaalt immers dat de staatsdiensten met afzonderlijk beheer automatisch overgaan op het statuut van administratieve dienst met boekhoudkundige autonomie. Het was dus absoluut niet nodig om dat te verduidelijken.

Ten tweede, volgens artikel 4 treedt het wetsontwerp in werking op 1 januari 2014, de dag dat de bepalingen omtrent de administratieve diensten met boekhoudkundig beheer in de wet van 22 mei 2003 in werking treden.

Mijnheer de minister, ik heb u in de commissie gevraagd of de bepaling over de inwerkingtreding al dan niet noodzakelijk is. Indien deze niet noodzakelijk is, dan was dit wetsontwerp niet nodig. Als de inwerkingtreding niet noodzakelijk is, kunnen wij ze laten vallen; is ze wel noodzakelijk, dan is het de vraag waarom ze niet voor Fedorest werd toegepast. Immers, in artikel 82 van de wet houdende fiscale en financiële bepalingen van 13 december 2012 werd de staatsdienst met afzonderlijk beheer Fedorest eveneens omgevormd tot een administratieve dienst.

Waarom kon destijds de staatsdienst Fedorest worden omgevormd tot een administratieve dienst met boekhoudkundige autonomie, zonder een bepaling over de inwerkingtreding? Op die vraag kon u in die commissie niet meteen antwoorden, mijnheer de minister. Wij hebben in dat verband geen enkel probleem gemaakt, maar hebben wel opgemerkt dat wij graag uw antwoord in het verslag zouden zien. Welnu, over de analogie of het gebrek eraan met Fedorest wijst u er in het verslag op dat beide gevallen niet met elkaar te vergelijken zijn. Het Muntfonds bestaat immers sinds 1930, terwijl Fedorest pas na de publicatie van de wet van 22 mei 2003 is gecreëerd. U voegt eraan toe dat Fedorest bij de aanvang werd opgericht als administratieve dienst met boekhoudkundige autonomie, zodat er logischerwijs geen omvorming nodig was. Bovendien geeft u aan dat het op het moment van de oprichting niet duidelijk was wanneer Fedorest klaar zou zijn om zich aan de boekhoudkundige vereisten te conformeren. Om die reden werd er niet voorzien in een specifieke datum voor de inwerkingtreding.

Mijnheer de minister, wij hebben er alle begrip voor dat u in de commissie niet meteen kunt antwoorden. Als u vervolgens een schriftelijk antwoord geeft dat wordt vermeld in het verslag, dan zou het fijn zijn, mocht dat antwoord ook correct zijn. Uw antwoord is echter niet juist.

Artikel 73 van de programmawet van 8 juni 2008 richt Fedorest op. Artikel 73 bepaalt: "Voor het beheer van de dienstverlening inzake

les services d'État à gestion séparée adopteraient automatiquement le statut de service administratif à comptabilité autonome.

En outre, l'article 4 prévoit que le projet de loi entrera en vigueur le 1er janvier 2014, le jour où entrent en vigueur les dispositions relatives aux services administratifs à comptabilité autonome (SACA) contenues dans la loi du 22 mai 2003. En commission, le ministre n'a pu me répondre à ma question relative à l'utilité de cet article. Si cet article n'est pas utile, le projet de loi tout entier est inutile. S'il est utile, pourquoi n'y a-t-on pas recouru pour la transformation de Fedorest?

Le ministre a fait indiquer dans le rapport que cette disposition n'était pas nécessaire pour Fedorest parce que ce service n'a été créé qu'après la publication de la loi de 2003, tandis que le Fonds monétaire existe depuis 1930. En outre, étant donné que l'on ne savait pas encore clairement, lors de sa création, quand Fedorest serait prêt pour la conversion, aucune date d'entrée en vigueur spécifique n'a été prévue.

Cela est incorrect à mon avis. L'article 73 de la loi-programme du 8 juin 2008 prévoit en effet la création de Fedorest comme un service d'État à gestion séparée. Sa transformation en SACA n'est intervenue que par la suite. La situation de ce Fonds monétaire était donc identique à celle de Fedorest. La question reste donc de savoir si cette disposition est vraiment nécessaire.

Nous nous sommes abstenus en commission et nous le referons ici. Ce projet de loi n'a pas de raison d'être. Nous sommes également déçus par la réponse du ministre, qui me semble erronée.

restauratie voor de verschillende federale overheidsdiensten wordt, overeenkomstig artikel 140 van de wetten op de Rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 17 juli 1991, binnen de Federale Overheidsdienst met ingang van 1 januari 2009, een staatsdienst met afzonderlijk beheer opgericht, met als naam Fedorest.” Fedorest is dus wel degelijk eerst opgericht als een staatsdienst met afzonderlijk beheer en achteraf omgezet in een administratieve dienst met boekhoudkundige autonomie.

Zowel het Muntfonds als Fedorest bevonden zich dus in eenzelfde situatie. Wij hebben beide met elkaar vergeleken en bij de ene staat er geen inwerkingtreding, maar bij de andere wel. Uw antwoord was verkeerd, want blijkbaar was het eerst wel degelijk een staatsdienst met afzonderlijk beheer.

Dus stel ik opnieuw de vraag of de bepaling van inwerkingtreding noodzakelijk is? Het zou natuurlijk ook kunnen dat er een fout staat in de wetten die wij destijs hebben goedgekeurd in het kader van Fedorest, vermits er toen geen bepaling van inwerkingtreding was.

Wij hebben ons in de commissie onthouden bij de stemming en wij zullen dat blijven doen, omdat wij dit wetsontwerp overbodig vinden en vooral omdat wij het jammer vinden dat zelfs het schriftelijk antwoord op een vraag in de commissie, verkeerd is. Dat hadden wij van u niet verwacht, mijnheer de minister, want wij dachten dat u altijd voor correctheid was. Dit heeft ons teleurgesteld.

27.03 Minister Koen Geens: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Wouters, mocht het fout zijn, dan zal ik dat toegeven. Ik ben daartoe nu echter niet in staat, niet bij gebrek aan vermogen om mijn fouten toe te geven, maar omdat ik de betrokken wetten helaas niet allemaal bij heb.

U bent net zo volhardend als ikzelf en daarom denk ik dat wij dit ter gelegenheid van een parlementaire vraag zullen uitspitten.

27.04 Veerle Wouters (N-VA): Mijnheer de minister, het is jammer dat u mij nu geen antwoord kunt geven. Wij zijn allebei even koppig en blijven voor ons gelijk gaan, dus ik zal zeker een vraag indienen, zodat u een correct antwoord kunt voorbereiden.

Le président: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles Bespreking van de artikelen

Nous passons à la discussion des articles. Le texte corrigé par la commission sert de base à la discussion.
(Rgt 85, 4) (**3022/3**)

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie verbeterde tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) (**3022/3**)

Le projet de loi compte 4 articles.
Het wetsontwerp telt 4 artikelen.

27.03 Koen Geens, ministre: Je n'ai pas les textes avec moi. Si Mme Wouters posait une question parlementaire à ce sujet, j'approfondirai volontiers ce dossier pour elle.

27.04 Veerle Wouters (N-VA): Je n'y manquerai pas.

Aucun amendement n'a été déposé.

Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 4 sont adoptés article par article.

De artikelen 1 tot 4 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De besprekking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

[28] Projet de loi portant assentiment à la Convention n° 189 concernant le travail décent pour les travailleuses et travailleurs domestiques, adoptée à Genève le 16 juin 2011 par la Conférence internationale du travail à sa 100e session (3120/1-2)

[28] Wetsontwerp houdende instemming met het Verdrag nr. 189 betreffende waardig werk voor het huispersoneel, aangenomen te Genève op 16 juni 2011 door de Internationale Arbeidsconferentie tijdens haar 100e zitting (3120/1-2)

Transmis par le Sénat

Overgezonden door de Senaat

Discussion générale

Algemene besprekking

La discussion générale est ouverte.

De algemene besprekking is geopend.

M. Tuybens est rapporteur. Il m'a promis d'être très court. Je ne suis pas parvenu à le convaincre de renvoyer à son rapport écrit. C'est un obstiné. Il y a eu des gens tenaces tout à l'heure; voici l'obstination de maintenant!

[28.01] Bruno Tuybens, rapporteur: Mijnheer de voorzitter, de commissie heeft pas gisteren onderhavig wetsontwerp besproken. Verwijzen naar het schriftelijk verslag zou een beetje oneerbiedig zijn, maar ik zal zeer kort zijn.

Het Verdrag nr. 189 biedt een specifieke bescherming aan het huispersoneel. Dat personeel moet zoals alle andere werknemers genieten van maatregelen ter waarborging van de vrijheid van vereniging. Bovendien geldt voor huispersoneel evenzeer de uitbanning van elke vorm van dwangarbeid, de daadwerkelijke afschaffing van kinderarbeid, de uitbanning van discriminatie inzake werkgelegenheid, gelijkheid inzake arbeidsduur, vakantie, bescherming tegen misbruiken en dergelijke meer. Er wordt ook in regels inzake betalingsmodaliteiten voorzien. Het huispersoneel heeft recht op een gezonde en veilige werkomgeving.

Het verdrag bepaalt dat de lidstaten moeten waken over de eerbiediging van de wetgeving, met name door het instellen van klachtenmechanismen en de toepassing van sancties.

Het wetsontwerp werd eenparig goedgekeurd.

De heer Valkeniers wijst erop dat het huispersoneel momenteel vooral werkt voor diplomaten en de vele internationale expats in België en in de privésector. In Oost-Europa, het Midden-Oosten en het Verre Oosten is er veel meer huispersoneel. Huispersoneelsleden worden vaak uitgebuit.

De heer De Croo vraagt of de dienstenchequeregeling ook voor

[28.01] Bruno Tuybens, rapporteur: Cette convention offre une protection spécifique au personnel de maison, instaure des règles relatives aux modalités de paiement, fixe le droit à un environnement de travail sain et sûr et stipule que les États membres doivent veiller au respect de la législation, notamment en instaurant des mécanismes de plaintes et l'application de sanctions.

Le projet de loi a été adopté à l'unanimité.

Dans le débat en commission, on a notamment souligné le fait que personnel de maison est beaucoup plus nombreux en Europe de l'Est, au Moyen-Orient et en Extrême-Orient, où il est souvent exploité; on a également souligné que la Belgique doit montrer l'exemple et s'engager en matière de solidarité internationale. On s'est également demandé si le système des titres-

huispersoneel geldt.

De heer Deseyn vraagt of België op internationaal vlak tot bepaalde termijnen gehouden is. Hij verheugt zich erover dat het verdrag het respect ten aanzien van het huispersoneel alleen maar kan verhogen. Hij vindt dat België ter zake een voorbeeldrol zou moeten spelen. Hij wil weten wat de rechtspositie is van de au pairs.

De heer Blanchart wil vernemen wat de concrete meerwaarde van het verdrag in ons land zelf is.

Ikzelf heb de nadruk gelegd op het engagement van België op het vlak van internationale solidariteit. Het ABVV en FOS hebben onlangs nog een campagne gevoerd voor de sociale bescherming van huishoudelijke werksters in Venezuela. Het verdrag legt voorwaarden op die beogen waardig werk voor huispersoneel te waarborgen.

De heer Georges Dallemande wijst erop dat het aantal gevallen van misbruik van huispersoneel heel hoog ligt en wil weten wat België zal doen om het verdrag universeel toepassing te doen vinden, ook via bilaterale overeenkomsten.

Mevrouw Demol benadrukt, namens de N-VA-fractie, dat het verdrag snel geratificeerd moet worden, zodat ons land zijn voorbeeldfunctie kan blijven vervullen.

De heer Vanackere geeft aan dat België zeer actief is in het thema waardig werk en pleit er sterk voor dat ons land elk misbruik van huispersoneel zou veroordelen.

De vertegenwoordiger van de minister onderstreept dat het verdrag in België van toepassing zal zijn op het huispersoneel in de privésector en het huispersoneel dat in dienst is bij talrijke diplomatieke vertegenwoordigingen in ons land. Overigens is een betere coördinatie noodzakelijk om de ingediende klachten doeltreffender te behandelen, want men beroeft zich vaak op diplomatieke onschendbaarheid. Ten slotte, beklemtoont hij het verschil tussen de bilaterale investeringsverdragen en het betreffende verdrag.

Wat mijn fractie betreft, wil ik nog op één punt ingaan. Er werd onder meer gevraagd hoeveel landen de conventie reeds hebben goedgekeurd. Dat zijn er op dit ogenblik een tiental, waaronder twee EU-landen, met name Italië en Duitsland. De minister vroeg om het gemengde verdrag spoedig te ratificeren, zodat de Gemeenschappen sneller hun ratificatieproces kunnen afronden. Zij hoopt dus dat de beslissing vandaag de deelstaten bij dat voornemen zal ondersteunen.

Le président: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles

Bespreking van de artikelen

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion.

services s'applique au personnel de maison, s'il existe un délai à l'échelle internationale et quelle valeur ajoutée la convention apporte concrètement.

Le représentant du ministre a souligné que la convention s'applique au personnel domestique dans le secteur privé tout comme auprès des représentations diplomatiques et qu'une meilleure coordination est nécessaire pour traiter plus efficacement les plaintes. Il a aussi souligné la différence avec les traités bilatéraux d'investissement.

Le ministre a insisté pour que la convention soit ratifiée dans les meilleurs délais de sorte que les Communautés puissent faire de même.

(Rgt 85, 4) (3120/1)

Wij vatten de bespreking aan van de artikelen. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) (3120/1)

Le projet de loi compte 2 articles.

Het wetsontwerp telt 2 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.

Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 et 2 sont adoptés article par article.

De artikelen 1 en 2 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

Scrutin

Geheime stemming

[29] Commission de la protection de la vie privée – Nomination des membres externes effectifs du Comité sectoriel Registre national (3156/1)

[29] Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer – Benoeming van de vaste externe leden van het Sectoraal Comité Rijksregister (3156/1)

L'ordre du jour appelle le scrutin en vue de la nomination des membres externes effectifs du Comité sectoriel Registre national.

Aan de orde is de geheime stemming voor de benoeming van de vaste externe leden van het Sectoraal Comité Rijksregister.

Conformément à l'article 31bis, § 2, de la loi du 8 décembre 1992 relative à la protection de la vie privée à l'égard des traitements de données à caractère personnel, la Chambre doit procéder à la nomination de trois membres externes effectifs. La nomination des trois membres externes suppléants aura lieu ultérieurement, conformément à la décision de la Chambre du 10 octobre 2013.

Overeenkomstig artikel 31bis, § 2, van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, moet de Kamer overgaan tot de benoeming van drie vaste externe leden. De benoeming van de plaatsvervangende externe leden zal later plaatsvinden, overeenkomstig de beslissing van de Kamer van 10 oktober 2013.

Le document portant le nom des candidats vous a été distribué (3156/1).

Het stuk met de namen van de kandidaten werd rondgedeeld (3156/1).

Les candidats ont été présentés par le Conseil des ministres.

De kandidaten werden voorgedragen door de Ministerraad.

Il y a lieu de voter, pour chaque mandat, en traçant une croix dans la case figurant en regard du nom du candidat choisi. Sont nuls, les suffrages exprimés en faveur de plus d'un candidat par mandat.

Om te stemmen voor elk mandaat, moet men een kruisje in het vakje tegenover de naam van de gekozen kandidaat plaatsen. Zijn ongeldig de stemmen uitgebracht op meer dan één kandidaat per mandaat.

Les bulletins de vote ont déjà été distribués.

De stembiljetten werden reeds rondgedeeld.

Le scrutin étant secret, les bulletins ne peuvent être signés.

Daar de stemming geheim is, mogen de stembiljetten niet worden ondertekend.

Nous devons d'abord procéder au tirage au sort d'un ou de deux bureaux de scrutateurs composés chacun de quatre membres qui seront chargés du dépouillement. Je vous propose cependant de désigner les deux

secrétaires siégeant au bureau ce jour pour dépouiller les scrutins.

We moeten eerst een of twee bureaus van stemopnemers bij loting samenstellen. Elk bureau bestaat uit vier leden. Ik stel u evenwel voor om voor de stemopneming de twee secretarissen aan te wijzen die heden aan het bureau hebben plaatsgenomen.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus zal geschieden.

M. Bart Somers et Mme Meyrem Almaci sont désignés pour dépouiller les scrutins.

De heer Bart Somers en mevrouw Meyrem Almaci worden aangewezen om de stemmen op te nemen.

Je vous propose de procéder au dépouillement des scrutins à la salle des Conférences, en présence des scrutateurs.

Ik stel u voor dat de stembiljetten geteld worden in de Conferentiezaal, in aanwezigheid van de stemopnemers.

À l'appel de son nom, chaque membre est prié de venir déposer son bulletin non signé dans l'urne, en montant à la tribune, de ma gauche à ma droite.

Ik verzoek elk lid om bij het afroepen van zijn naam zijn ongetekende stembiljet in de stembus te komen deponeren. Gelieve langs mijn linkerzijde op het spreekgestoelte te komen en het aan mijn rechterzijde te verlaten.

J'invite les secrétaires à procéder à l'appel nominal.

Ik nodig de secretarissen uit de namen af te roepen.

Il est procédé à l'appel nominal.

Er wordt overgegaan tot de naamafroeping

Tout le monde a-t-il déposé son bulletin dans l'urne? (*Oui*)

Heeft iedereen gestemd? (*Ja*)

Je déclare le scrutin clos et invite les scrutateurs à procéder au dépouillement.

De stemming is gesloten. Ik nodig de secretarissen uit over te gaan tot de stemopneming.

30 Renvoi en commission

30 Terugzending naar de commissie

J'ai reçu un amendement sur le projet de loi-programme (I), n° 3147/1.

Ik heb een amendement ontvangen op het ontwerp van programmawet (I), nr. 3147/1.

Je vous propose de renvoyer cet amendement à la commission de l'Infrastructure, des Communications et des Entreprises publiques.

Ik stel u voor dit amendement terug te zenden naar de commissie voor de Infrastructuur, het Verkeer en de Overheidsbedrijven.

Pas d'observations? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus zal geschieden.

31 Renvoi d'une proposition de résolution à une autre commission

31 Verzending van een voorstel van resolutie naar een andere commissie

À la demande des auteurs, je vous propose de renvoyer à la commission de la Santé publique, de

l'Environnement et du Renouveau de la Société, la proposition de résolution (Mmes Véronique Bonni, Isabelle Emmery, Karine Lalieux et Linda Musin) demandant au gouvernement de prendre les mesures nécessaires pour limiter strictement la publication et la diffusion sous format papier des rapports annuels des services publics et des organismes d'intérêt public au sens large dans un souci environnemental et de bonne gestion budgétaire, n° 2932/1.

Op aanvraag van de indieners, stel ik u voor het voorstel van resolutie (de dames Véronique Bonni, Isabelle Emmery, Karine Lalieux en Linda Musin) waarbij de regering wordt gevraagd de nodige maatregelen te treffen om, ter wille van het milieu en een goed budgettair beheer, te voorzien in een forse beperking van de publicatie en de verspreiding van de jaarverslagen op papier van de overhedsdiensten en instellingen van openbaar nut, in ruime zin, nr. 2932/1, te verwijzen naar de commissie voor de Volksgezondheid, het Leefmilieu en de Maatschappelijke Hernieuwing.

Cette proposition avait été précédemment renvoyée à la commission de l'Intérieur, des Affaires générales et de la Fonction publique.

Dit wetsvoorstel werd vroeger verzonden naar de commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt.

Pas d'observation? (Non)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (Nee)

Aldus wordt besloten.

32 Prise en considération de propositions

32 Inoverwegingneming van voorstellen

Vous avez pris connaissance dans l'ordre du jour qui vous a été distribué de la liste des propositions dont la prise en considération est demandée.

In de laatst rondgedeelde agenda komt een lijst van voorstellen voor waarvan de inoverwegingneming is gevraagd.

S'il n'y a pas d'observations à ce sujet et à l'exception de la proposition n° 3151/1 de Mme Karin Temmerman qui demande le retrait de la demande de prise en considération de sa proposition, je considérerai la prise en considération comme acquise et je renvoie les propositions aux commissions compétentes conformément au Règlement.

Indien er geen bezwaar is, en met uitzondering van het voorstel nr. 3151/1 van mevrouw Karin Temmerman die de intrekking van het verzoek van de inoverwegingneming van haar voorstel vraagt, beschouw ik deze als aangenomen; overeenkomstig het Reglement worden die voorstellen naar de bevoegde commissies verzonden.

Pas d'observation? (Non)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (Nee)

Aldus wordt besloten.

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 4 décembre 2013, je vous propose également de prendre en considération:

- la proposition de loi (Mmes Isabelle Emmery et Özlem Özen, M. Mohammed Jabour et Mme Laurence Meire) modifiant la loi du 20 décembre 2002 relatif au recouvrement amiable des dettes du consommateur, en vue de lutter contre les abus, n° 3220/1.

Renvoi à la commission de l'Économie, de la Politique scientifique, de l'Éducation, des Institutions scientifiques et culturelles nationales, des Classes moyennes et de l'Agriculture

- la proposition de résolution (Mme Zoé Genot, MM. Georges Gilkinet, Kristof Calvo et Stefaan Van Hecke, Mme Muriel Gerkens, M. Wouter De Vriendt et Mme Juliette Boulet) visant à lutter contre le "dumping social", n° 3222/1.

Renvoi à la commission des Affaires sociales

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 4 december 2013, stel ik u ook voor in

overweging te nemen:

- het wetsvoorstel (de dames Isabelle Emmery en Özlem Özen, de heer Mohammed Jabour en mevrouw Laurence Meire) tot wijziging van de wet van 20 december 2002 betreffende de minnelijke invordering van schulden van de consument, teneinde misbruiken tegen te gaan, nr. 3220/1.

Verzonden naar de commissie voor het Bedrijfsleven, het Wetenschapsbeleid, het Onderwijs, de nationale wetenschappelijke en culturele Instellingen, de Middenstand en de Landbouw

- het voorstel van resolutie (mevrouw Zoé Genot, de heren Georges Gilkinet, Kristof Calvo en Stefaan Van Hecke, mevrouw Muriel Gerkens, de heer Wouter De Vriendt en mevrouw Juliette Boulet) over de aanpak van sociale dumping, nr. 3222/1.

Verzonden naar de commissie voor de Sociale Zaken

Pas d'observation? (Non)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (Nee)

Aldus wordt besloten.

Je vous propose également de prendre en considération la proposition de loi (M. Raf Terwingen et consorts) concernant la modification de l'entrée en vigueur de certains articles de la loi du 13 juin 2006 modifiant la législation relative à la protection de la jeunesse et à la prise en charge des mineurs ayant commis un fait qualifié infraction, n° 3228/1.

Renvoi à la commission de la Justice

Ik stel u eveneens voor het wetsvoorstel (de heer Raf Terwingen en c.s.) betreffende de wijziging van de inwerkingtreding van sommige artikelen van de wet van 13 juni 2006 tot wijziging van de wetgeving betreffende de jeugdbescherming en het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd, nr. 3228/1, in overweging te nemen.

Verzonden naar de commissie voor de Justitie

Pas d'observation? (Non)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (Nee)

Aldus wordt besloten.

33 Demandes d'urgence

33 Urgentieverzoeken

33.01 Zoé Genot (Ecolo-Groen): Monsieur le président, je demande l'urgence pour la proposition de résolution visant à lutter contre le dumping social (n° 3222/1). En commission des Affaires sociales, on évoque souvent les difficultés que rencontrent de nombreuses entreprises, confrontées à une concurrence déloyale de par le détachement des travailleurs. Nous pensons que cette proposition de résolution peut constituer une bonne base à l'organisation d'auditions et initier un véritable travail en commission des Affaires sociales sur ce sujet. J'insiste sur l'urgence: chaque semaine, des entreprises, confrontées à cette concurrence déloyale, doivent mettre la clef sous le paillason. Il faut qu'on avance!

Le **président**: Je vous propose de nous prononcer sur cette demande par assis et levé.

L'urgence est rejetée par assis et levé.

De urgentie bij zitten en opstaan verworpen.

33.01 Zoé Genot (Ecolo-Groen): Ik vraag de urgentie voor het voorstel van resolutie nr. 3222.

33.02 Raf Terwingen (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik zou voor het wetsvoorstel nr. 3228/1 ook de hoogdringendheid willen vragen.

33.02 Raf Terwingen (CD&V): Je demande l'urgence pour la proposition de loi n° 3228/1.

Le président: Je vous propose de nous prononcer sur cette demande par assis et levé.

L'urgence est adoptée par assis et levé.

De urgentie bij zitten en opstaan aangenomen.

34 Demande d'urgence du gouvernement

34 Urgentieverzoek van de regering

Le gouvernement a demandé l'urgence conformément à l'article 51 du Règlement lors du dépôt du projet de loi-programme (II), n° 3148/1.

De regering heeft de spoedbehandeling gevraagd met toepassing van artikel 51 van het Reglement, bij de indiening van het ontwerp van programmawet (II), nr. 3148/1.

Je vous propose de nous prononcer sur cette demande.

Ik stel u voor om ons over deze vraag uit te spreken.

L'urgence est adoptée par assis et levé.

De urgentie wordt aangenomen bij zitten en opstaan.

Votes nominatifs

Naamstemmingen

35 Moties ingediend tot besluit van de interpellatie van de heer Bert Schoofs over "de stiefmoederlijke behandeling van het Limburgs spoor in het nieuwe NMBS-spoorplan" (nr. 112)

35 Motions déposées en conclusion de l'interpellation de M. Bert Schoofs sur "le sort injuste réservé au rail limbourgeois dans le nouveau plan ferroviaire de la SNCB" (n° 112)

Deze interpellatie werd gehouden in de openbare vergadering van de commissie voor de Infrastructuur, het Verkeer en de Overheidsbedrijven van 26 november 2013.

Cette interpellation a été développée en réunion publique de la commission de l'Infrastructure, des Communications et des Entreprises publiques du 26 novembre 2013.

Twee moties werden ingediend (MOT nr. 112/1):

- een motie van aanbeveling werd ingediend door de heren Bert Schoofs en Tanguy Veys;
- een eenvoudige motie werd ingediend door de dames Linda Musin en Sabien Lahaye-Battheu.

Deux motions ont été déposées (MOT n° 112/1):

- une motion de recommandation a été déposée par MM. Bert Schoofs et Tanguy Veys;
- une motion pure et simple a été déposée par Mmes Linda Musin et Sabien Lahaye-Battheu.

Daar de eenvoudige motie van rechtswege voorrang heeft, breng ik deze motie in stemming.

La motion pure et simple ayant la priorité de droit, je mets cette motion aux voix.

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring?

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote?

35.01 Bert Schoofs (VB): Mijnheer de voorzitter, onder het motto "NMBS duwt Limburg verder kopje onder" vragen de Limburgse sociale partners, eisen de Limburgse sociale partners dringende politieke actie om de voor Limburg desastreuze NMBS-plannen aan te passen.

Zij vragen een snelle en klokvaste verbinding met Brussel iedere 30 minuten, een vlotte en snellere verbinding met de kust, met Gent, Brugge en de kuststreek, onmiddellijke realisatie van de IJzeren Rijn en aftakking van midden-Limburg, met name de heropening van spoorlijn 18, de aantakking op het Nederlandse spoorwegnet, de

35.01 Bert Schoofs (VB): Au nom de la population limbourgeoise, six partenaires sociaux de la région réclament une initiative politique urgente en vue d'obtenir la révision des projets désastreux de la SNCB pour la province du Limbourg. Ils demandent que toutes les mesures nécessaires soient prises pour désenclaver la province.

doortrekking van de verbinding Antwerpen-Hamont tot Weert, de heractivering van de verbinding Lanaken, de railport die daar ongebruikt ligt, en richting Bilzen-Hasselt voor goederenvervoer spoorlijn 20, de inzet van modern materieel op de Limburgse spoorwegen, de garanties met betrekking tot het op het dubbel spoor brengen van de elektrificatie van de lijnen 15, 19 en 21, de investeringen in de werkplaatsen in Genk en Hasselt, het volwaardig aandeel in de budgetten, onder ander voor de renovatie en de modernisering van stations.

Dat vragen de Limburgse sociale partners. Met hun zes vertegenwoordigen zij in feite alle Limburgers. Het gaat namelijk om Unizo, de Kamer van Koophandel Limburg, VKW Limburg, de Boerenbond, ACV en ABVV Limburg. Elke Limburger is hier vertegenwoordigd in deze motie.

35.02 Steven Vandeput (N-VA): Mijnheer de voorzitter, als fier inwoner van de groenste provincie van het land, of toch zeker van het noordelijk landsgedeelte, wil ik mijn collega-Limburgers ertoe oproepen om de motie, zoals zonet verwoord, op de juiste manier te behandelen.

35.02 Steven Vandeput (N-VA): Fier de ma province, j'appelle mes collègues limbourgeois dans cet hémicycle à réserver à cette motion le traitement qu'elle mérite de recevoir.

De **voorzitter:** Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 1)		
Ja	84	Oui
Nee	47	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	131	Total

De eenvoudige motie is aangenomen. Bijgevolg vervalt de motie van aanbeveling.

La motion pure et simple est adoptée. Par conséquent, la motion de recommandation est caduque.

36 Voorstel van resolutie over de bevordering van voertuigen die op CNG rijden (2901/1)

36 Proposition de résolution concernant la promotion des véhicules qui utilisent le CNG comme carburant (2901/1)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 2)		
Ja	132	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	132	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het voorstel van resolutie aan. Het zal ter kennis van de regering worden gebracht. (2901/3)

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de résolution. Il en sera donné connaissance au

gouvernement. (2901/3)

37 Wetsvoorstel tot wijziging van het koninklijk besluit van 1 december 1975 houdende algemeen reglement op de politie van het wegverkeer en van het gebruik van de openbare weg ter invoering van een snelheidsbeperking voor de wegen aangewezen door de borden F99a, F99b en F99c (2915/1)

37 Proposition de loi modifiant l'arrêté royal du 1er décembre 1975 portant règlement général sur la police de la circulation routière et de l'usage de la voie publique en vue d'instaurer une limitation de vitesse pour les voies signalées par les signaux F99a, F99b et F99c (2915/1)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 3)		
Ja	133	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	133	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsvoorstel aan. Het zal als ontwerp aan de Senaat worden overgezonden. (2915/5)

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de loi. Elle sera transmise en tant que projet au Sénat. (2915/5)

38 Wetsontwerp houdende diverse bepalingen inzake KMO's (3073/4)

38 Projet de loi portant dispositions diverses en matière de PME (3073/4)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 4)		
Ja	85	Oui
Nee	35	Non
Onthoudingen	13	Abstentions
Totaal	133	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. (3073/5)

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. (3073/5)

Raison d'abstention? (Non)

Reden van onthouding? (Nee)

39 Wetsontwerp houdende wijziging van de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV) (3074/4)

39 Projet de loi portant modification de la loi du 25 avril 2007 portant dispositions diverses (IV) (3074/4)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 5)		
Ja	99	Oui
Nee	34	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	133	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. (3074/5)

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. (3074/5)

40 Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers (3106/3)

40 Projet de loi modifiant la loi du 29 juin 1981 établissant les principes généraux de la sécurité sociale des travailleurs salariés (3106/3)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 6)		
Ja	132	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	132	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. (3106/4)

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. (3106/4)

41 Aangehouden amendementen en artikelen van het wetsontwerp houdende diverse bepalingen Binnenlandse Zaken (3113/1-6)

41 Amendements et articles réservés du projet de loi portant des dispositions diverses Intérieur (3113/1-6)

Stemming over amendement nr. 23 van Ronny Balcaen cs op artikel 71.(3113/6)

Vote sur l'amendement n° 23 de Ronny Balcaen cs à l'article 71.(3113/6)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 7)		
Ja	10	Oui
Nee	122	Non
Onthoudingen	1	Abstentions
Totaal	133	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 71 aangenomen.

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 71 est adopté.

Raisons d'abstention? (Non)
Reden van onthouding? (Nee)

Stemming over amendement nr. 24 van Ronny Balcaen cs op artikel 84.(3113/6)
Vote sur l'amendement n° 24 de Ronny Balcaen cs à l'article 84.(3113/6)

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (Ja)
Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (Oui)

(*Stemming/vote 7*)

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 84 aangenomen.
En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 84 est adopté.

Stemming over amendement nr. 25 van Ronny Balcaen tot invoeging van een artikel 86/1(n).(3113/6)
Vote sur l'amendement n° 25 de Ronny Balcaen tendant à insérer un article 86/1(n).(3113/6)

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (Ja)
Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (Oui)

(*Stemming/vote 7*)

Bijgevolg is het amendement verworpen.
En conséquence, l'amendement est rejeté.

42 Geheel van het wetsontwerp houdende diverse bepalingen Binnenlandse Zaken (3113/5)
42 Ensemble du projet de loi portant des dispositions diverses Intérieur (3113/5)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 8)</i>		
Ja	85	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	48	Abstentions
Totaal	133	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. (3113/7)
En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. (3113/7)

Raisons d'abstention? (Non)
Reden van onthouding? (Nee)

43 Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 21 december 1998 tot oprichting van de "Belgische Technische Coöperatie" in de vorm van een vennootschap van publiek recht (3061/4)
43 Projet de loi modifiant la loi du 21 décembre 1998 portant création de la "Coopération technique belge" sous la forme d'une société de droit public (3061/4)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 9)		
		Oui
Ja	85	
Nee	0	Non
Onthoudingen	46	Abstentions
Totaal	131	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. (3061/5)

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. (3061/5)

(De heer Theo Francken heeft voor de stemmingen 1 tot 9 gestemd in de plaats van de heer Flor Van Noppen, verontschuldigd)

Raisons d'abstention? (Non)

Reden van onthouding? (Nee)

44 Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 3 november 2001 tot oprichting van de Belgische Investeringsmaatschappij voor Ontwikkelingslanden en tot wijziging van de wet van 21 december 1998 tot oprichting van de "Belgische Technische Coöperatie" in de vorm van een vennootschap van publiek recht (3062/4)

44 Projet de loi modifiant la loi du 3 novembre 2001 relative à la création de la Société belge d'Investissement pour les pays en développement et modifiant la loi du 21 décembre 1998 portant création de la "Coopération technique belge" sous la forme d'une société de droit public (3062/4)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 10)		
		Oui
Ja	85	
Nee	1	Non
Onthoudingen	46	Abstentions
Totaal	132	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. (3062/5)

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. (3062/5)

Raisons d'abstention?

Reden van onthouding?

(Mevrouw Sarah Smeyers heeft zich onthouden.)

45 Voorstel tot verwerping door de commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt van het wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen wat betreft de gezinshereniging op basis van de wettelijke samenwoonst (1855/1-2)

45 Proposition de rejet faite par la commission de l'Intérieur, des Affaires générales et de la Fonction publique de la proposition de loi modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers en ce qui concerne le regroupement familial sur la base de la cohabitation légale (1855/1-2)

Le président: Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)
 Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 11)		
Ja	98	Oui
Nee	34	Non
Onthoudingen	1	Abstentions
Totaal	133	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het voorstel tot verwerping aan. Het wetsvoorstel nr. 1855 is dus verworpen.
 En conséquence, la Chambre adopte la proposition de rejet. La proposition de loi n° 1855 est donc rejetée.

Raison d'abstention? (*Non*)

Reden van onthouding? (*Nee*)

46 Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 12 juni 1930 tot oprichting van een Muntfonds (3022/3)
46 Projet de loi modifiant la loi du 12 juin 1930 portant création d'un Fonds monétaire (3022/3)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 12)		
Ja	96	Oui
Nee	1	Non
Onthoudingen	34	Abstentions
Totaal	131	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. (**3022/4**)
 En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. (**3022/4**)

Raison d'abstention? (*Non*)

Reden van onthouding? (*Nee*)

(...): (...)

Le président: Mme Nahima Lanjri et moi-même avons voté oui.

47 Aangehouden amendementen en artikelen van het wetsontwerp betreffende diverse bepalingen inzake de financiering voor kleine en middelgrote ondernemingen (3088/1-4)
47 Amendements et articles réservés du projet de loi relatif à diverses dispositions concernant le financement des petites et moyennes entreprises (3088/1-4)

Stemming over amendement nr. 4 van Stefaan Van Hecke cs op artikel 9. (**3088/2**)

Vote sur l'amendement n° 4 de Stefaan Van Hecke cs à l'article 9. (**3088/2**)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 13)		
		Oui
Ja	13	
Nee	85	Non
Onthoudingen	34	Abstentions
Totaal	132	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen en artikel 9 is aangenomen.
En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 9 est adopté.

Raison d'abstention? (Non)

Reden van onthouding? (Nee)

Stemming over amendement nr. 5 van Stefaan Van Hecke cs op artikel 16.(3088/2)

Vote sur l'amendement n° 5 de Stefaan Van Hecke cs à l'article 16.(3088/2)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 14)		
		Oui
Ja	13	
Nee	110	Non
Onthoudingen	10	Abstentions
Totaal	133	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen en artikel 16 is aangenomen.
En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 16 est adopté.

Raison d'abstention? (Non)

Reden van onthouding? (Nee)

48 Geheel van het wetsontwerp betreffende diverse bepalingen inzake de financiering voor kleine en middelgrote ondernemingen (3088/4)

48 Ensemble du projet de loi relatif à diverses dispositions concernant le financement des petites et moyennes entreprises (3088/4)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 15)		
		Oui
Ja	85	
Nee	27	Non
Onthoudingen	21	Abstentions
Totaal	133	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. (3088/5)
En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. (3088/5)

Raison d'abstention? (Non)

Reden van onthouding? (Nee)

Scrutin (*continuation*)

Geheime stemming (*voortzetting*)

49 Commission de la protection de la vie privée - Résultat du scrutin pour la nomination des membres externes effectifs du Comité sectoriel Registre national (3156/1)

49 Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levensfeer - Uitslag van de geheime stemming voor de benoeming van de vaste externe leden van het Sectoraal Comité Rijksregister (3156/1)

Votants	118	Stemmen
Blancs ou nuls	2	Blanco of ongeldig
Valables	116	Geldig
Majorité absolue	59	Volstrekte meerderheid

Membres effectifs

Vaste leden

Premier mandat

Eerste mandaat

M Marc Lognoul a obtenu 83 suffrages.

De heer Marc Lognoul heeft 83 stemmen gekregen.

M. Luc Donnay a obtenu 11 suffrages.

De heer Luc Donnay heeft 11 stemmen gekregen.

M. Marc Lognoul ayant obtenu 83 suffrages, soit la majorité absolue, est nommé membre externe effectif du Comité sectoriel Registre national.

Aangezien de heer Marc Lognoul 83 stemmen heeft gekregen, dit is de volstrekte meerderheid, is hij benoemd tot vast extern lid van het Sectoraal Comité Rijksregister.

Deuxième mandat

Tweede mandaat

M. Daniel Haché a obtenu 82 suffrages.

De heer Daniel Haché heeft 82 stemmen gekregen.

M. Kristiaan Torfs a obtenu 24 suffrages.

De heer Kristiaan Torfs heeft 24 stemmen gekregen.

M. Daniel Haché ayant obtenu 82 suffrages, soit la majorité absolue, est nommé membre externe effectif du Comité sectoriel Registre national.

Aangezien de heer Daniel Haché 82 stemmen heeft gekregen, dit is de volstrekte meerderheid, is hij benoemd tot vast extern lid van het Sectoraal Comité Rijksregister.

Troisième mandat

Derde mandaat

M. Bart Preneel a obtenu 116 suffrages.

De heer Bart Preneel heeft 116 stemmen gekregen.

Mme Aurélie Van der Perre a obtenu 0 suffrage.

Mevrouw Aurélie Van der Perre heeft 0 stemmen gekregen.

M. Bart Preneel ayant obtenu 116 suffrages, soit la majorité absolue, est nommé membre externe effectif du Comité sectoriel Registre national.

Aangezien de heer Bart Preneel 116 stemmen heeft gekregen, dit is de volstrekte meerderheid, is hij benoemd tot vast extern lid van het Sectoraal Comité Rijksregister.

Votes nominatifs (*continuation*)

Naamstemmingen (*voortzetting*)

50 Wetsontwerp houdende instemming met het Verdrag nr. 189 betreffende waardig werk voor het huispersoneel, aangenomen te Genève op 16 juni 2011 door de Internationale Arbeidsconferentie tijdens haar 100e zitting (3120/1)

50 Projet de loi portant assentiment à la Convention n° 189 concernant le travail décent pour les travailleuses et travailleurs domestiques, adoptée à Genève le 16 juin 2011 par la Conférence internationale du travail à sa 100e session (3120/1)

Overgezonden door de Senaat

Transmis par le Sénat

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 16)		
Ja	130	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	130	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekraftiging worden voorgelegd. (**3120/3**)

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. (**3120/3**)

51 Adoption de l'ordre du jour

51 Goedkeuring van de agenda

Nous devons nous prononcer sur le projet d'ordre du jour que vous propose la Conférence des présidents. Wij moeten ons thans uitspreken over de ontwerp-agenda die de Conferentie van voorzitters u voorstelt.

Pas d'observation? (*Non*) La proposition est adoptée.

Geen bezwaar? (*Nee*) Het voorstel is aangenomen.

Bonne Saint-Nicolas à chacune et à chacun!

La séance est levée. Prochaine séance le jeudi 12 décembre 2013 à 14.15 heures.

De vergadering wordt gesloten. Volgende vergadering donderdag 12 december 2013 om 14.15 uur.

La séance est levée à 20.10 heures.

De vergadering wordt gesloten om 20.10 uur.

L'annexe est reprise dans une brochure séparée, portant le numéro CRIV 53 PLEN 172 annexe.

De bijlage is opgenomen in een aparte brochure met nummer CRIV 53 PLEN 172 bijlage.

DETAIL DES VOTES NOMINATIFS**DETAIL VAN DE NAAMSTEMMINGEN**

Vote nominatif - Naamstemming: 001

Oui	084	Ja

Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonni Véronique, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, de Donne Francois-Xavier, Delizée Jean-Marc, De Permentier Corinne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Galant Jacqueline, Gennez Caroline, George Joseph, Goffin Philippe, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Katrin, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanji Nahima, Lutgen Benoît, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Meire Laurence, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Perpète André, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Seminara Franco, Seneca Manuella, Slegers Bercy, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Tuybens Bruno, Vanackere Steven, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	047	Nee

Almaci Meyrem, Bracke Siegfried, Brems Eva, Clerfayt Bernard, Coudyser Cathy, De Bont Rita, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, De Meulemeester Ingeborg, Demol Elsa, De Vriendt Wouter, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dumery Daphné, Francken Theo, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Grosemans Karolien, Jadot Eric, Jambon Jan, Lahssaini Fouad, Logghe Peter, Louis Laurent, Luykx Peter, Maertens Bert, Maingain Olivier, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Thiéry Damien, Uyttersprot Karel, Valkeniers Bruno, Vandeput Steven, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Hecke Stefaan, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Vaerenbergh Kristien, Veys Tanguy, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Abstentions	000	Onthoudingen

Vote nominatif - Naamstemming: 002

Oui	132	Ja

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonni Véronique, Bonte Hans, Bracke Siegfried, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemagne Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Jean Marie, de Donne Francois-Xavier, Degroote Koenraad, Delizée Jean-Marc, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Permentier Corinne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dierick Leen,

Drèze Benoît, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Galant Jacqueline, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Katrin, Jadot Eric, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Logghe Peter, Louis Laurent, Lutgen Benoît, Luykx Peter, Maertens Bert, Maingain Olivier, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Meire Laurence, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Schoofs Bert, Seminara Franco, Senecaute Manuella, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Thiéry Damien, Tuybens Bruno, Uyttersprot Karel, Valkeniers Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Van Hecke Stefaan, Vanhestre Ann, Van Moer Reinilde, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Veys Tangy, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Weyts Ben, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Wouters Veerle

Non	000	Nee

Abstentions	000	Onthoudingen

Vote nominatif - Naamstemming: 003

Oui	133	Ja

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonni Véronique, Bonte Hans, Bracke Siegfried, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarival David, Clerfayt Bernard, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemagne Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Jean Marie, de Donneau François-Xavier, Degroote Koenraad, Delizée Jean-Marc, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Permentier Corinne, Deseyn Roel, Destrebécq Olivier, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Galant Jacqueline, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Katrin, Jadot Eric, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Logghe Peter, Louis Laurent, Lutgen Benoît, Luykx Peter, Maertens Bert, Maingain Olivier, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Meire Laurence, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Schoofs Bert, Seminara Franco, Senecaute Manuella, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Thiéry Damien, Tuybens Bruno, Uyttersprot Karel, Valkeniers Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Van Hecke Stefaan, Vanhestre Ann, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Veys Tangy, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Weyts Ben, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Wouters Veerle

Non	000	Nee

Abstentions	000	Onthoudingen

Vote nominatif - Naamstemming: 004

Oui	085	Ja

Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonni Véronique, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Collard Philippe, Dallemande Georges, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, de Donnea François-Xavier, Delizée Jean-Marc, De Permentier Corinne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Galant Jacqueline, Gennez Caroline, George Joseph, Goffin Philippe, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Katrin, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Lutgen Benoît, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Meire Laurence, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Perpète André, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Seminara Franco, Senecaute Manuella, Slegers Bercy, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwegen Raf, Thiébaut Eric, Tuybens Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van Gool Dominica, Van Grootenhulle Bruno, Vanheste Ann, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	035	Nee

Annemans Gerolf, Bracke Siegfried, Coudyser Cathy, De Bont Rita, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dumery Daphné, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Loghe Peter, Louis Laurent, Luykx Peter, Maertens Bert, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Uyttersprot Karel, Valkeniers Bruno, Vandeput Steven, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Vaerenbergh Kristien, Veys Tanguy, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Abstentions	013	Onthoudingen

Almaci Meyrem, Brems Eva, Clerfayt Bernard, De Vriendt Wouter, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Jadot Eric, Lahssaini Fouad, Maingain Olivier, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Thiéry Damien, Van Hecke Stefaan

Vote nominatif - Naamstemming: 005

Oui	099	Ja

Almaci Meyrem, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonni Véronique, Bonte Hans, Bracke Siegfried, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Collard Philippe, Dallemande Georges, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, de Donneau François-Xavier, Delizée Jean-Marc, De Permentier Corinne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Galant Jacqueline, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Katrin, Jadot Eric, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Lutgen Benoît, Maingain Olivier, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Meire Laurence, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Perpète André, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Seminara Franco, Senecaute Manuella, Slegers Bercy, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Thiéry Damien, Tuybens Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van Gool Dominica, Van Grootenhulle Bruno, Van Hecke Stefaan, Vanheste Ann, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	034	Nee

Annemans Gerolf, Coudyser Cathy, De Bont Rita, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dumery Daphné, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Logghe Peter, Louis Laurent, Luykx Peter, Maertens Bert, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Uyttersprot Karel, Valkeniers Bruno, Vandeput Steven, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Vaerenbergh Kristien, Veys Tanguy, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Abstentions	000	Onthoudingen

Vote nominatif - Naamstemming: 006

Oui	132	Ja

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonni Véronique, Bonte Hans, Bracke Siegfried, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemande Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Jean Marie, de Donneau François-Xavier, Degroote Koenraad, Delizée Jean-Marc, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Permentier Corinne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Galant Jacqueline, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Katrin, Jadot Eric, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Logghe Peter, Louis Laurent, Lutgen Benoît, Luykx Peter, Maertens Bert, Maingain Olivier, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Meire Laurence, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Schoofs Bert,

Seminara Franco, Senecaute Manuella, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Thiéry Damien, Tuybens Bruno, Uyttersprot Karel, Valkeniers Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Van Hecke Stefaan, Vanheste Ann, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Veys Tanguy, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Weyts Ben, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Wouters Veerle

Non	000	Nee

Abstentions	000	Onthoudingen

Vote nominatif - Naamstemming: 007

Oui	010	Ja

Almaci Meyrem, Brems Eva, De Vriendt Wouter, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Jadot Eric, Lahssaini Fouad, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Van Hecke Stefaan

Non	122	Nee

Annemans Gerolf, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonni Véronique, Bonte Hans, Bracke Siegfried, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemagne Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Jean Marie, de Donnea François-Xavier, Degroote Koenraad, Delizée Jean-Marc, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Permentier Corinne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Galant Jacqueline, Gennez Caroline, George Joseph, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Katrin, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Loghe Peter, Lutgen Benoît, Luykx Peter, Maertens Bert, Maingain Olivier, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Meire Laurence, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Muylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Schoofs Bert, Seminara Franco, Senecaute Manuella, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Thiéry Damien, Tuybens Bruno, Uyttersprot Karel, Valkeniers Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Veys Tanguy, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Weyts Ben, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Wouters Veerle

Abstentions	001	Onthoudingen

Louis Laurent

Vote nominatif - Naamstemming: 008

Oui	085	Ja

Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonni Véronique, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Collard Philippe, Dallemande Georges, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, de Donnea François-Xavier, Delizée Jean-Marc, De Permentier Corinne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Galant Jacqueline, Gennez Caroline, George Joseph, Goffin Philippe, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Katrin, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Lutgen Benoît, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Meire Laurence, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Perpète André, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Seminara Franco, Senecaute Manuella, Siegers Bercy, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Tuybens Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van Gool Dominica, Van Grootenhulle Bruno, Vanheste Ann, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	000	Nee

Abstentions	048	Onthoudingen

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Bracke Siegfried, Brems Eva, Clerfayt Bernard, Coudyser Cathy, De Bont Rita, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Vriendt Wouter, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dumery Daphné, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Grosemans Karolien, Jadot Eric, Jambon Jan, Lahssaini Fouad, Logghe Peter, Louis Laurent, Luyckx Peter, Maertens Bert, Maingain Olivier, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Thiéry Damien, Uyttersprot Karel, Valkeniers Bruno, Vandeput Steven, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Hecke Stefaan, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Vaerenbergh Kristien, Veys Tanguy, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Vote nominatif - Naamstemming: 009

Oui	085	Ja

Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonni Véronique, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Collard Philippe, Dallemande Georges, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, de Donnea François-Xavier, Delizée Jean-Marc, De Permentier Corinne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Galant Jacqueline, Gennez Caroline, George Joseph,

Goffin Philippe, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Katrin, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Lutgen Benoît, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Meire Laurence, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Myle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Perpète André, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Seminara Franco, Senecaute Manuella, Siegers Bercy, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Tuybens Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	000	Nee

Abstentions	046	Onthoudingen

Almaci Meyrem, Bracke Siegfried, Brems Eva, Clerfayt Bernard, Coudyser Cathy, De Bont Rita, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Vriendt Wouter, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dumery Daphné, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Grosemans Karolien, Jadot Eric, Jambon Jan, Lahssaini Fouad, Logghe Peter, Louis Laurent, Luykx Peter, Maertens Bert, Maingain Olivier, Pas Barbara, Schoofs Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Thiéry Damien, Uyttersprot Karel, Valkeniers Bruno, Vandeput Steven, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Hecke Stefaan, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Vaerenbergh Kristien, Veys Tanguy, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Vote nominatif - Naamstemming: 010

Oui	085	Ja

Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonni Véronique, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, de Donnea François-Xavier, Delizée Jean-Marc, De Permentier Corinne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Galant Jacqueline, Gennez Caroline, George Joseph, Goffin Philippe, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Katrin, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Lutgen Benoît, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Meire Laurence, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Myle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Perpète André, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Seminara Franco, Senecaute Manuella, Siegers Bercy, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Tuybens Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	001	Nee

Louis Laurent

Abstentions	046	Onthoudingen

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Bracke Siegfried, Brems Eva, Clerfayt Bernard, Coudyser Cathy, De Bont Rita, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Vriendt Wouter, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dumery Daphné, Francken Theo, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Grosemans Karolien, Jadot Eric, Jambon Jan, Lahssaini Fouad, Logghe Peter, Luykx Peter, Maertens Bert, Maingain Olivier, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Thiéry Damien, Uyttersprot Karel, Valkeniers Bruno, Vandeput Steven, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Hecke Stefaan, Van Moer Reinilde, Van Vaerenbergh Kristien, Veys Tanguy, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Vote nominatif - Naamstemming: 011

Oui	098	Ja

Almaci Meyrem, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonni Véronique, Bonte Hans, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, de Donnea François-Xavier, Delizée Jean-Marc, De Permentier Corinne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Galant Jacqueline, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Katrin, Jadot Eric, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Lutgen Benoît, Maingain Olivier, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Meire Laurence, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Muylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Perpète André, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Seminara Franco, Senecaute Manuella, Slegers Bercy, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Thiéry Damien, Tuybens Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Van Hecke Stefaan, Vanheste Ann, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	034	Nee

Annemans Gerolf, Bracke Siegfried, Coudyser Cathy, De Bont Rita, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dumery Daphné, Francken Theo, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Logghe Peter, Luykx Peter, Maertens Bert, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Uyttersprot Karel, Valkeniers Bruno, Vandeput Steven, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Vaerenbergh Kristien, Veys Tanguy, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Abstentions	001	Onthoudingen

Louis Laurent

Vote nominatif - Naamstemming: 012

Oui	096	Ja

Almaci Meyrem, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonni Véronique, Bonte Hans, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, de Donnea François-Xavier, Delizée Jean-Marc, De Permentier Corinne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Fonck Catherine, Frédéric André, Galant Jacqueline, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Katrin, Jadot Eric, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lutgen Benoît, Maingain Olivier, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Meire Laurence, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Muylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Perpète André, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Seminara Franco, Senecaute Manuella, Slegers Bercy, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Thiéry Damien, Tuybens Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Van Hecke Stefaan, Vanheste Ann, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	001	Nee

Louis Laurent

Abstentions	034	Onthoudingen

Annemans Gerolf, Bracke Siegfried, Coudyser Cathy, De Bont Rita, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dumery Daphné, Francken Theo, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Logghe Peter, Luykx Peter, Maertens Bert, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Uyttersprot Karel, Valkeniers Bruno, Vandeput Steven, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Vaerenbergh Kristien, Veys Tanguy, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Vote nominatif - Naamstemming: 013

Oui	013	Ja

Almaci Meyrem, Brems Eva, Clerfayt Bernard, De Vriendt Wouter, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Jadot Eric, Lahssaini Fouad, Maingain Olivier, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Thiéry Damien, Van Hecke Stefaan

Non	085	Nee

Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonni Véronique, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Clercq Mathias, De Croo Herman, de Donnea François-Xavier, Delizée Jean-Marc, De Permentier Corinne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, D'haeseleer Guy, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Galant Jacqueline, Gennez Caroline, George Joseph, Goffin Philippe, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Katrin, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri

Nahima, Lutgen Benoît, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Meire Laurence, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Perpète André, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Seminara Franco, Senecaute Manuella, Slegers Bercy, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwegen Raf, Thiébaut Eric, Tuybens Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Abstentions	034	Onthoudingen

Annemans Gerolf, Bracke Siegfried, Coudyser Cathy, De Bont Rita, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Wit Sophie, Dumery Daphné, Francken Theo, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Logghe Peter, Louis Laurent, Luykx Peter, Maertens Bert, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Uyttersprot Karel, Valkeniers Bruno, Vandeput Steven, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Vaerenbergh Kristien, Veys Tangy, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Vote nominatif - Naamstemming: 014

Oui	013	Ja

Almaci Meyrem, Brems Eva, Clerfayt Bernard, De Vriendt Wouter, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Jadot Eric, Lahssaini Fouad, Maingain Olivier, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Thiéry Damien, Van Hecke Stefaan

Non	110	Nee

Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonni Véronique, Bonte Hans, Bracke Siegfried, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, de Donnea François-Xavier, Degroote Koenraad, Delizée Jean-Marc, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Permentier Corinne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Frédéric André, Galant Jacqueline, Gennez Caroline, George Joseph, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Katrin, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanji Nahima, Lutgen Benoît, Luykx Peter, Maertens Bert, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Meire Laurence, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Perpète André, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Seminara Franco, Senecaute Manuella, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwegen Raf, Thiébaut Eric, Tuybens Bruno, Uyttersprot Karel, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Moer Reinilde, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Weyts Ben, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Wouters Veerle

Abstentions	010	Onthoudingen

Annemans Gerolf, De Bont Rita, Dedecker Jean Marie, Logghe Peter, Louis Laurent, Pas Barbara, Ponthier

Annick, Schoofs Bert, Valkeniers Bruno, Veys Tanguy

Vote nominatif - Naamstemming: 015

Oui	085	Ja

Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonni Véronique, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, de Donnea François-Xavier, Delizée Jean-Marc, De Permentier Corinne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Galant Jacqueline, Gennez Caroline, George Joseph, Goffin Philippe, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Katrin, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Lutgen Benoît, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Meire Laurence, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Myle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Perpète André, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Seminara Franco, Seneca Manuella, Slegers Bercy, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Tuybens Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	027	Nee

Annemans Gerolf, Bracke Siegfried, Coudyser Cathy, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Wit Sophie, Dumery Daphné, Francken Theo, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Louis Laurent, Luykx Peter, Maertens Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Uyttersprot Karel, Vandeput Steven, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Vaerenbergh Kristien, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Abstentions	021	Onthoudingen

Almaci Meyrem, Brems Eva, Clerfayt Bernard, De Bont Rita, De Vriendt Wouter, D'haeseleer Guy, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Jadot Eric, Lahssaini Fouad, Loghe Peter, Maingain Olivier, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Thiéry Damien, Valkeniers Bruno, Van Hecke Stefaan, Veys Tanguy

Vote nominatif - Naamstemming: 016

Oui	130	Ja

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonni Véronique, Bonte Hans, Bracke Siegfried, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemagne Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Jean Marie, de Donnea François-Xavier, Degroote Koenraad, Delizée Jean-Marc, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Permentier Corinne, Deseyn Roel, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Galant

Jacqueline, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Katrin, Jadot Eric, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Loghe Peter, Louis Laurent, Lutgen Benoît, Luykx Peter, Maertens Bert, Maingain Olivier, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Meire Laurence, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Schoofs Bert, Seminara Franco, Senecaute Manuella, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Smiate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Thiéry Damien, Tuybens Bruno, Uyttersprot Karel, Valkeniers Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandepoot Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenhulle Bruno, Van Hecke Stefaan, Vanheste Ann, Van Moer Reinilde, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Veys Tangy, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Weyts Ben, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Wouters Veerle

Non	000	Nee

Abstentions	000	Onthoudingen